

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

işte dudu dudu geldim kapandım dizlerin

Sanat
Şahsi ve
Muhteremdir

edebiyat dünyası da futbol dünyası gibi olsaydı nasıl laflar duyardık acaba

met üst

- delikanlı okuyucu ayağa kalksın!
- **edebi başarılarımla 65 milyonu sokağa dökmek istiyorum!**
- anladım ki anadolu yazarları bu piyasada piyon!
- **kitap dikdörtgendir ve 90 sayfadır!**
- iyi yazan kazansın!
- **üç ihtimalli bir kitap bu, baskı ya da baskılarla dönmek istiyorum!**
- bir düşündüm, suç oldu!
- **son kitabım dobrowski, hatta dostoyovski oldu!**
- 1950 nobeli'ne parasızlıktan gidememişiz!
- **yayınevime para kazandırarak gitmek istiyorum!**
- gece hayatımla değil, roman performansıyla gündeme gelmek istiyorum!
- **şiiirlerimi bu muhteşem okurlarıma hediye ediyorum!**
- edebiyatı bırakınca ya eleştirmen olurum artık ya da kabzımal!
- **benim kitabımın çok baskı yapması önemli değil, önemli olan yayınevimin üç trilyon kazanması!**
- yeni yayınevimde kitaplarımı arka arkaya sıralayacağım!
- **artık avrupa'da yazmak istiyorum!**
- yeni yayınevimde kimliğime yakışır bir şekilde yazmaya başladım!
- **beni eleştirenler eve gelip yazı çalışmalarımı izliyorlar mı!**
- rakiplerim güçlü, bunun bilincindeyim, çıkıp şiirimi yazacağım!
- **bu kitapla çıkışıma sürdürmek istiyorum, tüyap kitap fuarı'nda onikinci yazar olan okuyucuya çok ihtiyacım var!**
- tiraj kaybına tahammülüm kalmadı, önümüzdeki kitaplara bakacağım artık, yeni bir seri yakalamak istiyorum!
- **bu yayınevi'yle bu kadar!**
- yazdığımın fazlasını kaçırdım, ee ne demişler: yazamayana yazarlar!
- **bu sezon bestsellerin en güçlü adayı benim!**
- ilk sayfalarda gerçek edebiyatımı gösterdim sanırım!
- **asansör yazarı olmak istemiyorum!**
- edebiyat uzun bir maraton!
- **bundan sonra yazacağım her kitap, final niteliğinde!**
- necatigil şiir ödülü'nü kazanma şansım matematiksel olarak devam ediyor!
- **bu grupta maalesef hiçbir iddiam kalmadı ama ben yine de çıkıp prestij için yazacağım!**

- kitap evlerinde görmek istemediğimiz olaylar oluyor, imza günü sonrası bazı yazarlar tartaklandı, hatta imza günü bazı okurların üstünden döner bıçakları çıktı!
- **en az üç ay yazmaktan uzak kalacağım, yayınevinden ayrı düzyazı çalışmaları yapacağım, sağ diz yan tendon bağlarım zedelenmiş, durumum çekilen emardan sonra belli olacak ama yayınevime yaz derse yine de çıkar aslanlar gibi iğneyle de bile olsa yazarım, durumum imza günü saatinde belli olacak!**
- kitapta yazı yazmadık yer bırakmadım, yine de ne yayınevime ne de eleştirmenlere yaranamadım!
- **türkiye'de duran cümlelerin en usta ismiyim!**
- düşünce güzel, laf kötü!
- **gurbetçiler yazarımızı yine yalnız bırakmadı!**
- kitap kitapveleleriyle kucaklaştı sayın okuyucular!

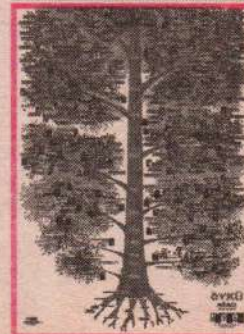

- **yerden ve falsolu yazmak istiyorum artık!**
- bu eleştirmen tırıyosuna dikkat!
- **edebiyat camiası, büyük camia, üç beş kendini bilmez okurla yıkılmaz!**
- burası iletişim, burdan çıkış yok!
- **italyan eleştirmen colina, türk yazarlara uğurlu geliyor!**
- aslında gelişine yazsam en çok satan kitabım olacaktı ama yazamadım!
- **şiir olup yağmak istiyorum!**
- remzi kitabevi cehennemi'nden çıkamayacaklar!
- **yapı kredi yayınları aslarından yoksun kitap fuarına çıkıyor!**
- herman hesse, değil dünyanın tüm herman hesse'leri gelse bu cümleyi kuramazdı!
- **fuar, imza gününe elverişli, kuyruk tıklım tıklım dolu!**
- en fazla okuru olan yazar benim! bu kitapla göğsüme üçüncü yıldızı takacağım inşallah!
- **yazabildiğim yere kadar yazmak istiyorum!**
- büyük yazarlar a asında fair play olsun lütfen!
- **şerefli az satmalar dönemini geride bıraktım artık, hedefim en azından intertoto kitap fuarı'na katılmak!**
- mevkiimde en iyi yazarım ama yine de a milli edebiyat takımına çağrılmıyorum, takdiri artık kamuoyuna bı akıyorum!
- **nobel panteri olarak anılmak istiyorum!**
- iki kitabım da çok sattı, niye kulübeye alındım bilmiyorum!
- **hücum edebiyatından yanayım!**
- stres atıp, enerji depoluyorum, yakında yeşil sayfalarda fırtına gibi eseceğim!
- **üç şiirim direkt patladı be!**
- üç büyük istanbul yayınevi bana talip, hatta bazı italyan ve ispanyol yayınevlerinden de cazip teklif alıyorum, ama ben salağım, beni ben yapan anadolu yayınevinde kalacağım!
- **bu kitapta edebiyat beni sevmedi!**
- son romanımı 3 - 5 - 2 taktiğiyle çıkıp yazacağım!
- **bu kitapla şeytanın bacağına kıracağım, arka arkaya üç baskı yapıp, hat trick yapacağım!**
- villa, a aba alamayacaksam, mankenlerle sevişemeyeceksem, niye yazıyorum ki, bana ne türk edebiyatına getirdiğim yepyeni duyarlılıktan ya!
- **işte okurlar, yazarlar sahtekar! H**

(devam edecek)

çalışırken

- ▲ Senin ne oynak bir auran varmış be olm!
- ▲ Konsolidasyona karşıyım!
- ▲ Gel bakalım bilişim dev!
- ▲ Obsesif, kompulsif birisin!
- ▲ Hadi ordan, somatoform, fobik anksiyete sen de!
- ▲ Olm Japonca konuşmayın, hiçbir şey anlamıyorum!
- ▲ Geçen gün dergiye Zubi Zaretta geldi!
- ▲ Ne oldu bu bilgisayar kilit oldu!
- ▲ İki dakika dur şurda yer yapıyorum!
- ▲ Bozo, alemin tırığı olmuşsun!
- ▲ Aşk motorize ekiple biter amcaoğlu!
- ▲ Kılı asistanım benim!
- ▲ Darbukayı kap gel olm!
- ▲ Yeni açtık düğmeyi ne konuşuyon!
- ▲ Kayış koptu kaçın!
- ▲ Sen çok enteresan ambiyansmışsın!
- ▲ Ohh! İnceden değdirdi!
- ▲ Telefonu 29 yap da kapı açılın!
- ▲ Girmeyin aile arasına!
- ▲ Tirek nivkin ninja törtüls ıvıdırı kapşon donatel!
- ▲ Osuruğumu yaksam dergi havaya uçar mı acaba!
- ▲ Kolpalık yapmayın bana!
- ▲ Bendim buraların şanlı ağası!
- ▲ Giramer sıfır herifte!
- ▲ İhhh! Hemen gir sazan gibi!
- ▲ Özümüz farklı bizim!
- ▲ Tillahına kadar girdim!
- ▲ Ben ekmegimin peşindeyim!
- ▲ İşe ev getirmeyelim lütfen!
- ▲ İçkisiz konser, jartiyersiz kadına benzer!
- ▲ Aloo! Penguel, Pengol, Pengo dergisi mil!
- ▲ Radyo o kadar yereldi ki, aşağıdaki dükkan da bile çekmiyordu!
- ▲ Emekli maaşımı alınca verecem, on milyon borç versene!
- ▲ Olm Adana'dan getirdiğin karpuzun içinden iki koyun çıktı!
- ▲ Ananın imgelemine çiy düşmüş!
- ▲ Her ay hayata yeniden başlamayalım!
- ▲ Kahvaltıda kuzu mu çevirsek!
- ▲ Bugüne kadar her türlü oku la karşılaştım, senin gibisini görmedim!
- ▲ Pikaçu ne yapıyordur şimdi!
- ▲ Bizi ancak yirmi kilo karpuz keser!
- ▲ Altılıda altı at mı koşar acaba!
- ▲ Bendeki gerdan kimse de yok!
- ▲ Eğitimime yirmi yıl ara verdim!
- ▲ Örlü girey çayına hastayım abi!
- ▲ Ben de kendime göre yetenekim!
- ▲ Su aygırı ağzını açtı mı kaçın olm!
- ▲ Dergi bitince biz de Kuzguncuk Çınaraltı Kafe'ye gidip, Nardenk içelim! H

Dikkat!!!

**Bu Sayıda
Verdiğimiz
Öykü Ağacı
Posterinizi
İstemeyi
Unutmayın!**

Öcal, Nuri ve Kadir ile bir muhabbet sonrası

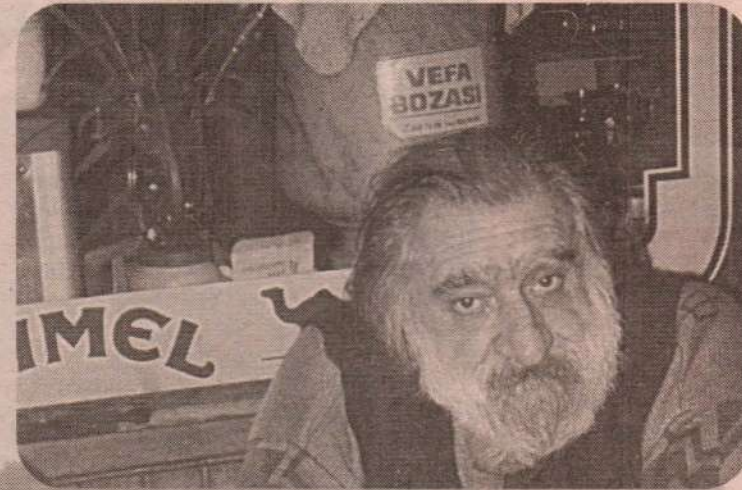
Şair Yaşar Miraç ve Ailesiyle

Kadim dostu ressam Yusuf Katipoğlu ile kahvelerken

Güler Abla ve Kadir ile laflarken

Bir öğle üzeri Çınaraltı Cafe'de

ÖLÜM İLÂNİ

Bir çocuk öldü
Her tane bir tarih
Tarih de bir çocuk olduğuna göre
Madam Efstratiya'nın ölünceyle
Eski Kuzguncuk da vefat etti
Tatlım Frankleri ve
Denize çıkan emar gölgelerini salan
Laternalarla ne ace
Düğ'ne, Kafasıs?

Alp

Viktorya Hanım'ın annesi için yazdığı şiiri

Kuzguncuklu Dostları Can Yücel'i Anlatıyor

Kadir ve Nuri Kardeşler Kuzguncuk Çınaraltı Cafe

Can Baba, sabah saat dokuz otuzda cafeye gelirdi. Gazetelerini alır, kimseyle konuşmadan hepsini okurdu. Az şekerle kahvesini içer, saat on bir gibi "Nardenk" isterdi. (Narlı cin içerdi ve nardenk derdi ona. Kimse çıkmasın diye bu adı koymuştı.)

Nuri: Can Baba, ikinci kadehten sonra, "Mikrop Nuri, bir tane daha ver" derdi. Vermeyince de, "Mikropluk yapma" diye çıkıştı bana. Ben de şaka olsun diye, "Güler Abla geliyor!" deyince hemen içkileri kaldırır, saklamak isterdi. Nereden baksanız on beş yıl buraya geldi. Bir sabah geldi içeriye. Bir ayran istedi. Camdan kafasını dışarıya uzattı. "N'oldü Can Baba" dedim. Bir şey söylemedi. Baktım, nefes almakta zorlanıyor. Yaşar Miraç vardı yanımızda; hemen bir taksi çevirip, hastaneye götürdük. Öğrendik ki kalp krizi geçirmiş. Bana, Mikrop Nuri deyişi aklıma geliyor. Can Babayı rahmetle anıyorum.

Kadir: Can Baba, babamla çok iyi anlaşırdı. Buraya geldiğinde babamla bir olup, büyük rakıyı bitirirlerdi. Çok sarhoş olduğu zamanlarda arabamla eve kadar götürürdüm. Güler Abla da bana kızardı; kabak bizim başımıza patlardı. Bir gün kafenin önüne üç tane araba arka arkaya durdu. İçinden kalaşnikoflu adamlar indi. Gazi Yaşargil, Can Baba'yı ziyarette gelmiş, adamlar da korumalarıymış. Girdi içeriye, sarıldılar, oturup konuştular. Hasan Ali Yücel burs için yurtdışına tip eğitimi almak üzere gönderecekmış Can Baba'yı. O da gitmek istemediğini, yerine Gazi Yaşargil'in gitmesini istediğini söylemiş. Böylelikle Gazi Yaşargil'i göndermişler. Muhabbetten sonra Gazi Yaşargil gitti. Rahmetle anıyorum Can Baba'yı.

Viktorya Temel Komşusu

16 Eylül 1994 yılında annem vefat etmişti. Can Baba benim üzgün olduğumu görünce, Çınaraltı'nda annem için şiir yazıp, bir parça da olsa gönlümü almıştı. Ve el yazısıyla yazdığı bu şiiri bana hediye etti. Biz, Güler ve Can Baba, yazın her sabah denize girerdik. Onu hepimiz çok özleyeceğiz. Çok içki içerdi belki ama eşi bulunmaz bir insandı.

Bir gün Güler, ben ve Can Baba Çınaraltı'nda oturuyoruz. "Ulus Pazarı'na gidelim," dedik Güler'le. Kalktık, gittik. Döndük hala oturuyor. Dedi ki bize, "Kızlar bir ara sizi kaçırdılar oralarda, diye düşündüm," çok gülmüştük, rahmetle anıyorum...

Recep Çelikkol Market Sahibi

Hayatımda tek idealiğim şair olmaktır. Bunu bir gün Can Baba'ya anlattım. "Nasıl şair olabilirim, beni şair yap," diye. "Bana el ver" dedim büyük üstad. Bana dedi ki, "Hastir lan, senden şair olmaz, sen ancak lastik şişirirsin. Senin işin gücün kızlarda, aklı kızda olandan şair olmaz." Yıllarca aramızda böyle bir espri sürekli devam etti. Şair olmaktan vazgeçtim. Onun söylediği gibi "Lastik şişiriyorum." Onu çok özleyeceğiz.

Yusuf Katipoğlu Ressam

"Sen Aslında Çirkin Değilsin Çirkinleşirsin ki Güzelliği Tarif İçin," derdi. Can Abi'yle hatırladığım kadarıyla on beş yıl önce evde içiyoruz. Kuzguncuk'taki eve yeni taşınmışlardı. Salonun ortası kitapla doluydu. Güler, o gün ev-

de yoktu. Ben, Can Abi, Muzaffer ve İsviçre'den Dik adlı bir arkadaşımız gece boyu çok içmiştik. Bir ara Dik, hiç tanımadığımız bir Latin Amerikalı şair adı söyledi. Ben hiç duymamıştım. Can Abi yerde sürünerek kitapların arasına daldı. Kafalarımız çok iyi. Karıştırdı kitapları, onca kitabın arasından bir kitap çıkardı. Dik'in söylediği şairin kitabıydı. Aldı kitabı Dik'in kafasına fırlattı. Dik inanmamıştı.

Can Abi sarhoş da olsa her şeyden haberdardı. Çok zeki birisiydi. Pırıl pırıldı. Kimseye boyun eğmedi. Yıllarca bu sokaklarda korkmadan yürüdü. Çünkü vaktiyle babası Hasan Ali Yücel komünist, dinsiz ilân edilmişti. O'nun oğluydu. O, bütün bunlara rağmen Can Yücel olmayı başardı.

Yine bir gün sergi açacaktım, heyecan içinde koşturuyorum. Tam Kuzguncuk'ta taksiye bineceğim, bir el omzuma dokundu. Panikledim önce, sonra baktım ki Can Abi. Dedi ki bana, "Yusuf oğlum, nedir bu panik? Yaşamayı unutma Yusuf, yaşamayı sakın unutma!" Can Abi'yi sevgiyle anıyorum.

Yaşar Miraç Şair

Kuzguncuk'ta evde televizyon seyredirken Özal'a kızıp televizyonu tekmelemesi ve hem televizyonu hem de ayağını paramparça etmesi... O günlerde karısı ve kızı tatilde miydi bilmiyorum, Can Baba evde yalnızdı. Kuzguncuk'ta Gümüş lakaplı bir genç ona yardımcı oluyordu, alışverişini yapıyordu. Biz Çınaraltı'nda Yusuf Katipoğlu'yla çay içerken, Gümüş, telaşa kahveye geldi "Yetişin, Can Baba yaralandı. Evde her yer kan oldu" diye bağırdı. Oturanlar, tanıyanlar vardı. Kimse ne olduğunu anlayamamıştı. Hemen kalkıp evine koştuk Yusuf'la. Gümüş'ün dediği doğrudu: Can Baba elinde

viski şişesi yerde oturuyor, kanayan ayağına aldrış etmeden birisine sövüp sayıyordu. Hemen cankurtaran servisine telefon ettik. Can Baba'yı ayağa kaldırmaya çalıştık. Kalkacağına bize "Oturun, için" diye şişeyi uzatıyordu. Camı kırılmış ve yere düşmüş televizyon bir yanda, ayağı kanayan Can Baba bir yandaydı. Onu ikna etmeye çalışırken bir cankurtaran ve doktor geldi. Can Baba'ya hastahaneye gitmesi gerektiğini söyledi. Can Baba yerinden kıpırdamıyordu. Doktor sonunda pes etti. "Kusura bakmayın başka hastalar, acil olaylar var, bekleyemeyiz, gelmezse, gitmek zorundayız" dedi. Baktım olacak gibi değil, önce Can Baba'nın elinden viski şişesini "İçeceğim" diyerek aldım. Sonra koltuğundan kolunu sokup, onu zorla ayağa kaldırdım. Yusuf da yardım etti. "Tamam gidiyoruz cankurtarana, içe içe hastahaneye gideceğiz" dedim. Can Baba'yı böyle sürükleyip, cankurtarana bindik. Yolda ayağı sıızladığından acı acı inliyordu. Haydarpaşa Hastanesi'ne geldik, Can Baba'yı bir tekerlekli sedyeye oturtular. Acil servise geldik. Nöbetçi doktor, bizi getiren doktorla konuştu kızarak, "Ben sarhoşlarla uğraşamam, başka işim var" dedi. Bunu duyunca "Ne diyorsun sen? Ne biçim doktorsun, yemin etmedin mi?" diye bağırdım. Araya hemşireler ve başka doktorlar girdi. Beni sakinleştirirlerken Can Baba'yı da tedavi için bir odaya soktular. O doktor da uzaklaşıp gitti. Can Baba'nın ayağının röntgeni çekildi ve dikiş atıldı. Uyusturmak için iğne vurmadılar. Bize de "Hayati bir tehlike yok, eve gidebilirsiniz" dediler.

Ne yazık ki son hastalığında sözünde durmadı, çünkü gitmiş Datça'ya yerleşmişti. Hastalandığında yanında değildik, görevimizi yapamadık! H

İlk şiir kitabı **Şiir Miir**'i bir yıl önce çıkaran **Güler Yücel** diyor ki:
"Varsın yazsın ulu şairler, ulu konuları. Yaşamın kırıntıları bana yeter de artar bile"

Mutfakta Yemek Pişer Bacadan Şiir Tüterdi Bizim Evde

MENEKŞE TANIR

Şiir ve resim. Önce hangisi vardı?

- Şiirden önce resim vardı yaşamımda. Akademiye **Bedri Rahmi**'nin atölyesinde resim eğitimimi sürdürdüm. Çok şanslı imişim; şimdilerde anlıyorum bunu. Bedri Bey sade resmi anlatmazdı bize; yaşama nasıl bakılması, yaşamda nasıl durulması gerektiğini gösterirdi. Atölyenin dışına çıkardı bizi.

İşte o dönemde rastlaştık Can'la. Aşık olduk, evlendik. Bedri Bey, biz evlenince beni çok yüreklendiren bir mektup yazmıştı. "Benim en yetenekli öğrencimi çaldın Can" diye. Yıllar sonra karşılaştığımızda, ben bu mektubu hatırlattım kendisine "Güler," dedi, "Yetenek çok önemli, ama yetmez, çalışmak da gerekli. Hem de çok çalışmak." demişti. Yutturmaca, şiirimde Bedri Bey'e bir göndermedir.

Şiirler okurdu bize. Hem kendi şiirlerini, hem de Orhan Veli, Cahit Sıtkı, Nazım. Yasaktı o zamanlar ama gene de elden ele dolaşırdı.

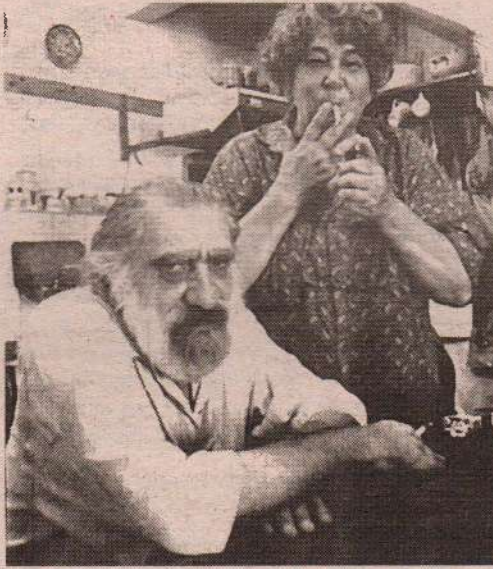
Şiir ve sanat bir evde yan yana nasıl yaşadı onca sene?

- Şiir ve sanat bizim evin gündelik işleri gibi idi. Mutfakta yemek pişer, bacadan şiir tüterdi. Bedri Rahmi ile başlayan şiir ve resim serüveni, Burhan Uygur, Orhan Peker, Kuzgun Acar, İlhan Koman, Metin Eloğlu, Turgut Uyar, Edip Cansever ile devam etti tabii ki.

Bu kitabın hazırlanış sürecinden bahsedersiniz mi?

- Bu şiir kitabı bir defterdi önce. Toronto'da iken Çin sanatı merkezinde oluşturdum bu şiirdefteri. Geleneksel Çin sanatını, Doğu ve Batı resim sanatı arasındaki farkı gördüm. Çin geleneksel sanatında, sadece resme değil, kullandıkları malzemeye, kağıda, fırçaya, mürekkepe gösterdikleri özen ve saygıya hayran kaldım başta. Çin resmi, Japon resminden de farklı. Batı gibi Japon resmi "insan" odaklı. Çin resminde ise insan doğanın bir parçası ve o oranda yerleştiriyor insanı resme.

İşte bu dönemde, daha önceden ve sonradan yazdığım şiirleri resimledim. "Şiir-Miir" bir defterdir aslında. Çok sevdiğim bir dostum da bunu beğendi ve bastı. Bütün baskıyı da bana armağan etti. Kitapçılara dağıtmadım. Sevdiklerime hediye ediyorum. Ederi ise sadece "geri bildirimleri" oluyor. Bir de şiir atölyesinde şiirlerimi okuyor, tartışıyoruz. Bu daha keyifli oluyor. Daha sıcak. İnsanlarla düzgün ilişki kuruyorum. Benim de lüksüm Mer-yem'ciğim. Eğer bir yayınevi çıkarsa neden

Güler Abla, Can Baba'yla birlikte

basılmasın, yaygınlaşmasın.

Can Yücel, şiir çalışmalarınızı destekledi mi?

- Can tabii şiirlerimi destekledi. Hatta "Maale" kitabında "Güler'in Son Marifetleri" diye kitabına da aldı. Daha ne yap-sın ki!..

Kitapta, süpürgeyi bir simge olarak kullanmışsınız...

- Süpürge, evet benim simgem. Süpürge sadece evi temizleyen bir araç değil, köy evlerinde baş köşeye asılan kötülük-leri eve sokmayan, seni koruyan bir araç.

Köylerde gelinler evlerinden son kez çıkarken, gelin gibi süslenmiş süpürgeyi çıkarırlar ilkin. Evlerinden çıkıp, yeni evlerini kuracak ayrılık hüznünü, aynı zamanda da yeni evlerinin sevincini de simgeler. Ayrıca süpürgeye, şekil olarak bakarsak bir üçgen ve bir silindirden meydana gelmiştir. Üçgen vajinanın simgesi ve silindir de penisin simgesi. Süpürge de hem dişiyi, hem de erkeği içinde taşır. Bir anlamda bu da, kendi kendine yeterliliği simgeler. Ben de kendi kendime yeten bir kadının aslında. Bir yandan günlük işleri yaparken ben, kendimle hem alay ediyorum, hem de yüceltiyorum. Bunu da hep yaparım yaşamımda. Dalga geçmek güzel şey kendinle.

Hem kendi çocuklarınız hem de engelli çocuklarla ilgili yaptığınız çalışmalar şiirinize nasıl yansdı?

- Çocuklarım oldu. O dönemde İngiltere'de yaşıyordum. Çocuklarımı sadece sevmek yeterli değildi. Onları daha yakından tanımak, onlara yaklaşmak için Montessori eğitimi aldım. Piaget'i de okudum. Çocukların dünyayı nasıl algıladıklarını, duyguların eğitimi ve duygusal gelişimi öğrenmeye çalıştım. Bu da benim dünyaya bakışımı değiştirdi, yaptığım işleri de etkiledi sanırım. Hayatın ayrıntılarına dikkat etmeyi de beraberinde getirdi. Ayrıca on yılda İstanbul Üniversitesi Çocuk Psikiyatrisi'nde engelli çocuklarla çalıştım. Bu engelli çocuklar da gözlem yeteneğimi daha da derinleştirdi.

Şu aralar neler yapıyorsunuz?

- Sanatçı ve bilim adamı kabak tarlasında yetişmez. Dikkatli ve özenli bir ortam gerekir. Ben kendime böyle bir ortam oluşturdum. Kütüphanem, bir resim atölyem, bir yatağım ve bir de bahçem var.

Can Şenliği nasıl gidiyor?

- Can yaşarken de şenlikti. Gittikten sonra da bu şenliği sürüyor. Her şey kendiliğinden oldu. Bu yıl ki şenlik çok daha güzel olacak. Şiirin ve sanatın kalbi Dat-ça'da atacak galiba...H

Geyikler

Sanat Geyikleri

- Ne kadar profesyonel olsa da 'amatör ruhunu korumayı başaranlardan biri o'.
- **Tiyatrocular alkışsız yaşayamazmış.**
- Kulaktan bile yoksun yüzlerce kişi albüm çıkarırken onun gibi iyi bir müzisyenin hakkı yendi. Piyasanın yozlaşmasından dolayı müzik piyasasından uzak kaldı.
- **Millet açlıktan ölürken, ay sonunu doğru düzgün getiremezken sanat için soyunma tartışmaları çok saçma geliyor bana.**
- Bu muhabbet baydı gerçi, ama sizce sanat sanat için midir, sanat toplum için midir?
- **Sanatçı olunmaz, doğulur. Sen sanatçı değil ancak şarkıcı olabilirsin.**
- Tiyatro bir aynadır. Seyirciye kendisini yansıtır. İnsanı insana insanla anlatma sanatıdır, tiyatro.

Sanatçı Geyikleri

- Özel hayatımla değil, yaptığım işlerle anılmak istiyorum.
- **Ben para pul kaset peşinde değilim; önemli olan yüreğimden akıttıklarımı sizlere yansıtabilmek.**
- Bir süre daha mankenlik yaptıktan sonra müzik çalışmalarına başlayıp sanatçı olmayı düşünüyorum.
- **Turneye çıktım; 'moral depoladım'**
- Benim sevgili sanatçı, dahi. Dahilerin de diğerlerinden farkı olacak tabii, sancıları, çılgınlıkları.
- **Ben aslında evcimen bir insanım. Gece hayatından hiç hoşlanmam. Ama işte böyle arada bir.**
- Bestelediğim bütün şarkılar benim 'çocuklarımdır'. Hiçbir çocuğumu birbirinden ayırmam.
- **Hayır abi, ben mi salağım ama anlamıyorum bu soyut resimleri.**
- Yok, estetik ameliyattan değil de benim burnumda deviasyon vardı, doğru düzgün nefes alamıyordum; o yüzden ameliyat oldum, burnumun şekli de değişti bu arada.
- **Ben işime aşığım.**
- Yanımdaki kadın (ya da) erkek, beni taşıyabilmeli. Mahmut İyises'i değil, Mahmut'u sevmeli. İşte böyle birini bulduğumda hemen evlenirim.
- **Sanatçılık çok üstün bir mertebe. Ben daha oraya ulaşamadım. Sanatçı değilim de sanatçı olmaya çalışıyorum.**
- Hayır bu imaj için değil, bu benim doğal halim, kendim gibiyim.
- **Sesim kısık, o yüzden bugün canlı söyleyemeyeceğim.**
- Sanatçı davranışları ve kişiliğiyle "topluma" örnek olmalıdır. H

ECE DEMİRAG

Fransız Köylü sendikasının sözcüsü, liberal küreselleşmeye muhalefetin bayraktarı José, şimdi Güney Fransa'da hapiste. İstanbul'a geldiğinde Bergamalı köylülerin bir somun ekmekle ödüllendirdiği José, genetik olarak tahrif edilmiş besin ürünlerine karşı ve başka bir dünya için mücadelesini sürdürüyor....

Jose Bove Hapiste! Görüşmecim Somun Ekmek Göndermiş

RAGIP DURAN

Bizim Kürtlerin meşhur otlu peynirinin Fransız versiyonu Roquefort. José Bove de Fransa'nın güneyinde Montpellier civarında işte bu Roquefort peynirini üreten bir köyde yaşar. Bir grup arkadaşıyla birlikte küçük bir kooperatif işletir. Ama José çoğu zaman çiftlikte değildir. Bir gün Seattle, bir gün Napoli, bir gün Prag, bir gün Porto Alegre'dedir. Uluslararası Para Fonu, Dünya Ticaret Örgütü, G8'ler, hatta Avrupa Birliği ve OECD gibi dünyayı parının ve iktidarın sultasına bırakmaya niyetli tüm kurumların karşısına dikilir. Yani başında Alman sendikacılar, Meksikalı köylüler, Endonezyalı işsizler, Kanadalı anarşistler, İtalyan eşcinselleri, Avusturyalı Troçkistler, Hindistanlı komünistler ve daha yüzbin muhalif örgüt ve akım vardır. Son olarak Brezilya Cumhurbaşkanı Lula da katıldı bu kervana. Yeni adıyla alterküreselcilerin tüm eylemlerinde hep başı çeker José. Ufak tefek vücuduna rağmen pos ve pala bıyıklarıyla, hitabet gücüyle ve medyayı da iyi kullanması sayesinde dünya çapında bir Astérix olmuştur. Fransa'daki rejim yanlısı çiftçi sendikasıdan hayır gelmediğini anlayınca da Köylü Konfederasyonunu kurmuş ve sözcülüğünü üstlenmiştir.

Otuz Yıl Sonra Yeniden Larzac

İstanbul'a geldiğinde uzun uzun konuşma fırsatımız olmuştu. Fransız yakın tarihinin önemli olaylarından biri de 68 Mayıs'ının kıyak bir kırsal devamı olan Larzac kökenli olduğunu söylemişti. Larzac, Fransız ordusunun büyük bir tugayının bulunduğu bölge. Askeriye, çevredeki boş alanları fırsat bilip tugayın alanını genişletmeye kalkınca hem yöre nüfusu hem de Fransa'nın büyük şehirlerindeki kent yaşamından gayrimemnunlar kendiliğinden bir hareket doğurup hem askeriyenin Larzac'daki yayılmasını önledi, hem de yerleşiklikleri bu topraklarda özyönetim metoduyla ba-

ğımsız küçük çiftlikler, kooperatifler kurdular. Belki de bugünün temel sloganı olan 'Başka bir dünya mümkündür', daha 70'lerin başında Larzac'ta uygulanmaya başlandı. Şimdi 8-10 Ağustos 2003 tarihleri arasında yine Larzac'da genetik olarak tahrif edilmiş ürünler hakkında dev bir miting düzenleniyor.

70'li yılların başında bir de meşhur Lipp deneyi vardır Fransa'da. Büyük bir saat üreticisi olan Lipp firmasının patronu, grevlere karşı lokavt ilan edince, işçiler de fabrikaya el koymuş, üretimi patonsuz yapabileceklerini kanıtlamışlardı. Yani aslında 'Başka bir dünya her zaman mümkün'dü ve mümkün olacak...

Somun Ekmeğini Paylaşmak

José'nin İletişim Yayınları'nın davetlisi olarak Tüyap kitap fuarı için geldiği İstanbul'daki en heyecanlı buluşması, Bergamalı köylülerle gerçekleşmişti. Tepebaşı'nda bir otelin lobisinde onlarca kamera, foto muhabiri eşliğinde kapıdan giren Bergamalı köylüler, bizim Timur Danış'ın arabuluculuğu sayesinde küresel kardeşleriyle bir araya gelmişlerdi. Ben José'nin çevirmenliğini yapıyordum, Bergamalı köylüler, evlerinden getirdikleri Diyarbakır karpuzundan büyük bir somun ekmeği José'ye armağan ettiklerinde, kirpikleri nemlenenler olmuştu. MacDonald's'a ve genetik olarak tahrif edilmiş besin ürünlerine karşı mücadelenin bayraktarına, Ege bölgesinden kocaman bir köy ekmeğinden daha anlamlı bir armağan olamazdı herhalde. Hele bir de José'ye Türkçe'de 'Ekmeği paylaşmanın' toplumsal tercümesini yapınca o da heyecanlanmıştı. José, Bergamalı köylülerle, Türkiye'deki mücadelelerini uluslararası alana da taşımaları için yardımcı olabileceğini söylemiş hatta onları ilk Porto Alegre zirvesine davet etmişti. Timur da çok uğraştı bu proje için ama yol masrafı, ter-

cüman gibi engelleri aşamamıştı o zaman.

José Şimdi Hapiste

Çünkü Köylü Konfederasyonundan arkadaşlarıyla birlikte kendi bölgesinde son üç yıl içinde üç önemli eylem gerçekleştirmişti: Fransa'da bir MacDonald's'ı 'demonte' etmişti, sonra genetik tahrifat yapan bir laboratuvarın yerleşik düzenini biraz rahatsız etmişti, son olarak da yine genetik olarak tahrif edilmiş mısır ekili bir tarlada orak ve tırpanla temizlik işleri gerçekleştirmişti. Fransız mahkemesi, son eylemi, aslında biraz isteksiz ve yasalar uyarınca mecburen, 'özel mülkiyete tecavüz' olarak niteleyip José'yi hapis cezasına mahkum etti. İşin garip tarafı, adı adresi bilinen, iki günde bir Fransız ve dünya medyasında boy gösteren José, 22 Haziran günü sabah saat 06.10'da, çiftliğe helikopter ve zırhlı araçlarla gelen özel timlerin baskını sonucu yakalanmış ve kodese tıklmıştı. Başına çuval geçirilmedi ama elleri kelepçelendi bu ekolojik teröristin!

Bu dünyada, kanserojen ya da zararlı olsa da kâr etmek amacıyla kamu sağlığını hiçe sayanlar saraylarda ağırlandıkça, insanların ağız tadını, sağlığını savunup kâr tutkusuna karşı çıkanlar hapse gönderiliyor. Başka bir dünyada ise, herkes saraylarda olmasa da insan onuruna yakışır mekânlarda ağırlandıkça, üstelik kimse de hapse konmayacak!

José, bir Fransız köylüsü olarak son derece basit taleplerini duyurmaya çalışıyordu. Şarkıcı Renaud'nun 'Güvercin etinden lezzetsizdir' dediği Mac Donald's'ın sağlığa aykırı olduğunu, ağız tadını bozduğu, Fransız mutfağına leke sürdüğünü üstelik de Amerikan egemen ideolojisinin simgesi olduğunu söylüyordu. Keza genetik olarak tahrif edilen her türlü besin ürününün de esas olarak ucuz ve bol gıda sağlamak değil, kâr etmek amaçlı olduğunu ancak daha da vahimi bu tür besinlerin insan sağlığına aykırı olduğunu bilimsel araştırmalara dayanarak protesto ediyordu. Bir Mac Donald's dükkanını 'ayıklamak', kimilerine göre şiddet ve suç. Ama aynı kimileri, dünyanın dört bir köşesinde milyonlarca insanın şiddete ve açlığa maruz kalmasına ses çıkartmıyorsa, pek de içten değiller hani... Bir tarlaya girip genetik olarak tahrif edilmiş mısırları, sahibinden izinsiz ve hasat zamanından önce tırpanlamak, José'nin deyimiyle 'sembolik nötrali-

zasyon eylemi', büyük bir sanayiye karşı kamu sağlığını savunmak için yapıyorsa neden suç olsun ki? José de zaten bunları mahkemede uzun uzun anlattı ama mahkeme pek ikna olmadı.

800 Bin İmzalı Dilekçe

Fransa'da her yıl, 1789 Devrimi'nin yıldönümü 14 Temmuz'da kutlandığında, Cumhurbaşkanı özel bir kararname ile istediği hükümlülere şahsi af çıkartır. Bu yıl da, aralarında 840 belediye başkanı, yüzlerce aydın, sanatçı ve bilim adamının bulunduğu 800 bin insan, Chirac'a bir dilekçe göndererek José'nin derhal serbest bırakılmasını talep etti. Çünkü José, 'Ben suç işlemedim, özür dilemem' demişti. Paris Belediye Başkanlığı ve RPR Partisi Başkanlığı dönemindeki bir sürü yolsuzluk ve suistimal suçlamasından şimdilik Cumhurbaşkanı makamının dokunulmazlığı sayesinde, yargıç önüne çıkmaktan kurtulmuş olan Jacques Chirac, José için özel kararname çıkardı ama sadece cezasında 2 ay indirim yaptı. Bu hesaba göre José yılbaşına kadar hapiste kalabilir.

Şimdi alterküreselciler, yani başka bir dünyanın mümkün olduğuna inananlar ve bu uğurda mücadele edenler, José'nin serbest bırakılması için her gün hem cezaevi önünde hem de Fransa'nın dört bir köşesinde eylemler, şenlikler düzenliyor.

José içeride olsa bile, başka bir dünya mümkün... H

Hamis: José kardeşimize Fransızca ya da İngilizce iki satır bir şeyler yazmak isterseniz adresi:
José Bové
No d'ecrou 22377 Y Bloc A 07
34 753 Villeneuve-les
Maguelones
Fransa

Kısa bir not göndermek isterseniz de bir öneri:
Cher José,
Même si tu es en prison un autre
monde est toujours possible.
Tes amis de Turquie.
(Sevgili José, Sen hapiste olsan bile, başka bir dünya hep mümkün. Türkiye'deki dostların)

ragip137@hotmail.com

Ragıp Duran, Jose Bove ile

ALO00000!

HAYVAN'dan Arıyoruz

Hazırlayan: SINAN SÜLÜN

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Ferhat Tunç'la mı görüşüyoruz?

- Evet. Doğubeyazıt'taki konserinizde neden tutuklandınız?
- 22 Haziran'da Doğubeyazıt'ta Kültür Festivali kapsamında bir konser verdim. Bana yönelik yasakların kalktığı anlamına geliyordu bu. Çünkü Doğubeyazıt'a 20 yıl sonra ilk defa gittim. "Bugün burada konser verebiliyorsak bugün çok şey farklıdır" dedim. Barışı ve kardeşliği korumamız ve kollamamız gerektiğini ifade ettim. Hemen arkasından "Tekrar merhaba! Merhaba Doğubeyazıt" dedim. Selamladım insanları. Aradan üç hafta geçti, Milas'a gittim bir konser için. Konserden sonra polis tarafından gözaltına alındım. Gerekece olarak benim Doğubeyazıt'ta söylediğim "Tekrardan merhaba"yı "PKK merhaba" olarak tutanaklara geçmişler. Savcılık, polisin tuttuğu yanlış tutanak sonrasında gıyabi tutuklama kararı çıkarttı. Gözaltına alındım. Bu tutuklama kararı vicahiye çevirilerek Muğla Cezaevi'ne konuldum.

Cezaevinde kaç gün kaldınız?
- Sekiz gün kaldım. Cezaevine girdikten sonra özgürlüğün ne olduğunu daha iyi anladım. Tek kişilik bir odada kaldım. İlk gün itirazlarda bulunduk. Dosyam Erzurum DGM'ye sevk edildi. Daha sonra itirazımız oldu. Reddedildi. İkinci gün tekrar bir itiraz talebinde bulunduk. DGM heyetine Doğubeyazıt'ta yaptığım konuşmanın kasetini izlettik. Heyet daha önce almış olduğu kararın altına yeni bir madde ekledi. Şöyle deniyor; "Kaset izlendi ve ne söylediği anlaşılmadığından tutukluluk halinin kaldırılmasına ve tutuksuz olarak yargılanmasına karar verildi."

Yaşadığınız süreç için ne düşünüyorsunuz?
- Türkiye adına utanç verici bir durum. Hukuk böyle komplolara alet edilmemeli. Yani bu kadar keyfi ve sıradan olmamalı bir sanatçının tutuklanması.
Tekrar geçmiş olsun.
- Sağ olun.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Tarih ve Toplum Dergisi Yayın Yönetmeni Birsen Talay Hanım mı?
- Benim buyrun. Derginiz ne zamandır beri yayınlanıyor?
- Ocak 1984'ten beri. 20.yıla gireceğiz. Başlangıcından bugüne neler değişti dergide?
- Çok büyük bir

değişiklik olmadı, çıkış ilkelerini koruyor. Klasik Osmanlı coğrafyası ve onu çevreleyen komşu ülkelerin tarihleri üzerine temellendirilmiş bir çizgimiz var. Bir anlamıyla popüler, bir anlamıyla akademik bir tarih dergisi çıkarıyoruz. Bunun için dip not ve kaynakçalar çok önemli. Böyle bakıldığında çizgisinin pek değişmediğini görebiliriz. Tabiki formatında bazı değişiklikler ve yeni eklenen bölümler oluyor şüphesiz.

Okur kitlenizi tanımlayabilir misiniz?

- İki grup var; ilki akademisyenler ve tarih öğrencileri, ikincisi hiçbir akademik bağı olmayan ama tarihle gerçekten ilgilenen okurlar.

Yaklaşık tirajınızı söyleyebilir misiniz?

- Tirajı tahmin etmek zor ama 2500 diyebilirim.

Periyodunuz?

- Aylık.

Türkiye'de sizinle aynı kuldarda olan dergilerden beğendikleriniz var mı?

- En yakın çizgide gittiğimizi söyleyebileceğim ve en beğendiğimi Toplumsal Tarih Dergisi.

Ağustos sayınızın konu başlıklarından söyleyebilir misiniz?

- İstanbul'da yaşayan Nevşehirli Ortodokslar tarafından kurulan bir cemiyet, Jöntürk Dönemine Ait Hatıralar, Fallmerayer'in Doğu'dan Fragmanlar adlı yapıtında Türkler...

Kolay gelsin.

-Size de kolay gelsin.

Alo, Hayvan'dan arıyoruz, Gani Müjde'yle mi görüşüyoruz?

- Buyrun, ben Gani Müjde. Nasılsın Gani Abi?
- İyiyim çocuklar, sizler nasılsınız dergi nasıl gidiyor.
İyiyiz abi, dergi de iyi gidiyor. Bir dergi projesi varmış senin, biraz bahseder misin?
- Aslında tam anlamıyla bir mizah dergisi değil hazırladığımız. Mizahçıların bulunduğu bir platform.
Nasıl bir platform abicğim?
- Türkiye'de birçok mizah yazarı var, hepsi ayrı ayrı yerlerde

yazıyor. Ben, tüm bu yazarların bir araya gelmesi gerektiğini düşünüyordum. Bu nasıl olur diyordum kendi kendime, aklıma bir platform kurmak geldi. Dedim ki o zaman kurayım bir platform bir çatı da birlikte olalım ülkemizin mizahçılarıyla.

Kimler var bu platformda?

- Türkiye'deki aklınıza gelecek bütün mizahçıların olması gerektiğini düşünüyorum. Bir anlamıyla eli kalem tutan ve mizaha açık herkesin bir şekilde içinde bulunabileceği bir dergi olacak. Komik bir dergi yani anlayacağın.

İsmi belli oldu mu peki?

- Belli oldu ama şimdi söylemeyeyim çünkü yasal iznini daha almadık.

Derginin biçimi nasıl olacak?

- Kaliteli kağıda basmayı düşünüyorum.

- 60-64 sayfa olacak gibi.

Kaç adet basmayı düşünüyorsunuz?

Fiyatı ne kadar olacak?

- 10.000 adet. Fiyatı daha belirlemedik.

Mizahın hal ve gidişatını nasıl görüyorsun?

- Böyle deme şimdi duygulandım bak. Ben mizahçıların hak etmedikleri bir sonuç aldıklarını düşünüyorum bugün. Yaptıkları işin karşılıklarını alamıyorlar. Mizah dergileri pek fazla okunmuyor. Belki de bu dergiyi yapma amacım mizahçıların gerçekten hakettikleri değeri görmeleri. Bu ülkede mizah gençlik işi gözüküyor ama sadece gençlerin değil diğer yaştaki insanların mizahla ilgilenmesi, mizah dergilerini okuması gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederiz.

- Ben teşekkür ederim. Kolay gelsin.

Alo, Hayvan'dan arıyoruz, YOM Sanat Dergisi mi?

- Buyrun. Yayın Yönetmeni İmam Demir. Derginizin içeriğinden bahseder misiniz?

- Daha çok inceleme üzerinde duran bir dergi. Türkiye'de edebiyat alanında çok fazla ürün verildiğini ama bunların üzerine incelemelerin çok az olduğunu düşünüyoruz. Bir anlamda bunun eksikliğini gidermeye çalışıyoruz. İncelemelerin dışında şiir ve öyküler de bulunuyor dergimizde.

Yayın hayatınıza başlayalı ne kadar oldu? Yayın periyodunuz nedir?

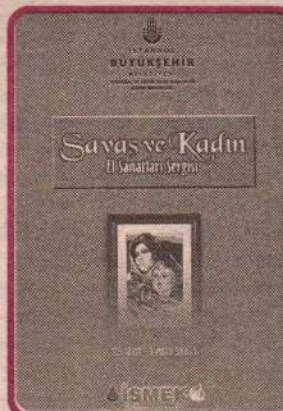
- 2.5 yıldır YOM Sanat yayınlanıyor. 2 ayda bir düzenli olarak

çıktırıyor okur karşısına.

Kaç adet basıyorsunuz? Dergide değişiklikler olacak mı?

- 5000 adet. Daha önce ciltliydi, bundan sonra tabloid boyutta basılacak. Görsel öğelere daha fazla yer vermeyi düşünüyoruz. Eylül-Ekim aylarında yeni bir dergimiz daha çıkacak. Düzyazı Defteri adında. YOM Sanat daha çok şiir ve şiir incelemeleriyle devam edecek. Düzyazı Defteri ise adından anlaşıldığı gibi düzyazıya ağırlık verecek. İyi yayınlar.

-Teşekkür ederiz, size de.

Alo, Hayvan'dan arıyoruz, İSMEK'le mi görüşüyoruz?

- Buyrun, ben Ümmühan Atak, basın danışmanı. Savaş ve Kadın adlı kitabınız hayırlı olsun.

- Teşekkür ederim.

İSMEK'ten bahsedebilir misiniz biraz?

- İstanbul Büyükşehir Belediyesi Meslek Edindirme Kursları (İSMEK), insanların genel ihtiyaçlarına cevap verebilecek, meslek becerilerini geliştirecek onları sadece pasif tüketici olmaktan çıkarıp aktif üretici kılaacak ve işgücü piyasasının talep ettiği nitelikli işgücünü karşılayacak elemanların yetiştirilmesi yönünde örgün eğitimi tamamlayıcı eğitim organizasyonları yapmaktadır. Bunun yanında mesleki kurslar, kursiyerlere ve halka yönelik bilinçlendirme, bilgilendirme ve gündeme dair seminerler veriyoruz.

Savaş ve Kadın adlı yaptığınız çalışmalar nasıl ortaya çıktı?

- Amerika'nın Irak'a saldırısı olduğu dönemde kurslarımıza katılanlara aklınıza savaş deyince ne geliyor diye sorular yönelttik, onlar da akıllarına gelenleri yaptıkları işlere yansıttılar. Böylece savaşın kadın ve çocuklar üzerindeki tahribatını kadın gözüyle anlatan yüz yirmi eser çıktı ortaya. Bu eserler ahşap boyama, çini, ebru, hat, iğne oyası ve benzeri yöntemlerle yapıldı.

Kurslara kayıtlarınız nasıl oluyor?

- Kurslara ilköğretim yaşını doldurmuş herkes kayıt olabiliyor. Şu an kurslarımıza 16 yaşından 80 yaşına kadar birçok kadın devam etmektedir. Yeni kayıtlarımız Eylül'de başlayacak, buradan da bunu duyurmak isterim. Bütün kurslarımız ücretsizdir.

İyi çalışmalar.

- Sağ olun, size de.

Alo, Hayvan'dan arıyoruz, TEES Elektronik'le mi görüşüyoruz?
- Buyrun, ben muhasebe ve satış müdürü İlker Karayanık.
TEES Elektronik ne zaman kuruldu?
- Tam hatırladığım kadariyle 18 sene oluyor kurulalı.
Neler imal ediyorsunuz?
- Eğitici ve bilimsel oyun setleri, güvenlik ve

arama dedektörleri.

Arama dedektörleri define aramakta mı kullanılıyor?

- Genellikle öyle. Ama bir de endüstriyel arama dediğimiz bir şey var, onun için de kullanılıyor. Hani bu rogan var ya onları aramak için.

Rogan nedir?

- Hani bu sokakların altından su boruları geçiyor ya onların kapakları vardır asfaltların üzerinde, onlara rogan denir. Roganlar bazen asfaltların altında kalır belediye görevlileri de onları bizim sattığımız arama cihazları ile bulur.

Define arama dedektörlerine talep nasıl peki?

- Valla bu son zamanlardaki krizle bayağı düştü. Ama gene de satılıyor.

Define bulanlar var mı bu aletlerle?

- Olmaz olur mu, tabii ki var.

Firmanızda yeni projeler olacak mı yakın zamanda?

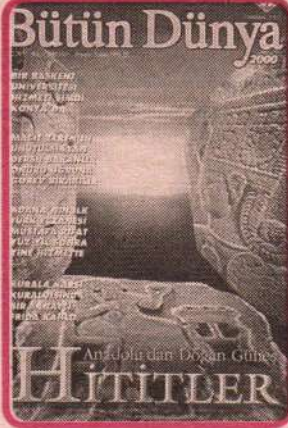
- Yeni projeler değil de kredi kartlarına taksit satışımız olacak bundan sonra.

Fiyatları ne kadar define arama aletlerinin?

- Yüz altmış dört milyondan üç milyara kadar çıkıyor.

İyi satışlar size.

- Sağolun.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, Bütün Dünya Dergisi mi?

- Evet, buyrun ben

Genel Yayın Yönetmeni Mete Akyol.

Mete Bey nasılsınız?

- Sağolun, iyiyiz.

Bütün Dünya'dan bahseder misiniz biraz?

- Bütün Dünya, okuldan mezunum diyen kişilerin bildiklerini var saydıkları ama aslında bilmedikleri bilgileri veriyor.

Bunlar?

- Örneğin bütün gazetelerde geçenlerde İstanbul Üniversitesi'nin 550. yılını kutladığına dair haberler vardı; şimdi bu yanlış bir bilgiydi. Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u aldığına sadece bir medrese kurdu bir üniversite değil. Ama başında üniversitenin 550. yılı diye geçti. Tamamen yanlış bir bilgiydi yani.

İçeriği nasıl peki derginin?

- Biz dergimize Cumhuriyet kuşağının not karnesidir diyoruz; Cumhuriyet değerlerini tanıtan bir dergidir bu dergi. Dergimizde Hasan Ali Yücel'den birçok cumhuriyet mimarına yer verdik.

Kaç senedir yayın hayatındasınız?

- Tam beş senedir yayın hayatındayız.

Ücretiniz ne kadar?

- İki milyon lira.

Tirajınız ne kadar?

- Yüz on bin civarında.

Yeni projeleriniz var mı?

- Ağustosta İstanbul Üniversitesi'yle ilgili bahsettiğim bir dosya olacak.

Son olarak eklemek istediğiniz bir şey var mı?

- Sağlığınız ve vatan sağolsun.

Peki çok teşekkür ederiz, kolay gelsin.

- Size de.

Alo, Hayvan'dan arıyoruz, Selis Kitapları mı?

- Evet, buyrun ben İsmail Demirci.

Ne zaman kurulduunuz?

- 2002'nin Eylül ayında.

Şimdiye kadar hangi kitapları bastınız?

- Farklı dizilerde kitaplar yayınladık, 20'ye ulaştı kitap çeşidimiz. Şu an da tarih, çocuk eğitimi, edebiyat alanlarında kitaplar çıkartıyoruz.

Yayın ilkeleriniz neler?

- Yayın ilkesi olarak

öncelikle insanların yayınladığımız kitaplardan bir şeyler öğrenebilmesinin istiyoruz. Benim bir şeyler öğrenebileceğim ve insanların da öğrenebileceği şeyler olması gerekiyor.

Daha sonra yayınlayacağınız kitaplar neler olacak?

- İleriki tarihlerde ciddi anlamda politika tarih kitapları olacak. "Derin İhtilâl" diye bir kitap var, edebiyat alanında çeşitli romanlar var, Fatma Aliye'nin serisi devam edecek, Mehmet Rauf'un piyasada pek bilinmeyen romanlarını yayınlayacağız.

Bir yayınevinin yaşadığı zorluklar nelerdir?

- Günümüzde yayınevlerinin yaşayabileceği en büyük zorluk dağıtım ve tanıtım diye üç aşamaya ayırırsak bunda da en zoru büyük ihtimalle dağıtımdır.

Kitaplarınızı kaç adet basıyorsunuz?

- Şu an iki bin ve bin beş yüz adet basıyoruz.

Yayın kurulunuzda kimler var?

- Ben ve çevremdeki üniversiteden arkadaşlar.

Öyle büyük bir yayın kurulumuz yok zaten.

İsminizin anlamı nedir?

- Selis Arapça kökenli bir kelime olmakla beraber, akıcı ve ahenkli söz ifade ve yazı anlamında.

Teşekkür ederiz.

- Biz teşekkür ederiz.

Alo Hayvan'dan arıyoruz, AYSEV' le mi görüşüyoruz?

- Buyrun.

Orta Asya'ya başlatmış olduğunuz turistik seferler için kısa bir söyleşi yapmak istiyoruz.

- Bi dakika ben sizi Murat Bey'e bağlayayım. Buyrun, ben Acente Müdürü Murat Ayaydın. Merhaba Murat Bey, Hayvan Dergisi'nden arıyoruz, AYSEV ile ilgili söyleşi

yapabilir miyiz?

- Biliyorum derginizi, yapın bakalım.

Biraz AYSEV'den bahsedebilir misiniz?

- Seyahat acentası.

Bu kadar mı?

- Bu kadar.

Peki Orta Asya'ya turlar düzenleme fikri nereden çıktı.

- Ne kadar saçma bir soru bu.

Niye saçma...

- Bilmiyorsanız söyleyeyim, biz ülkücüyüz.

Bir sakıncası olmasın hani sizin için.

Niye olsun ki.

- İy.

Ne zaman kuruldu AYSEV, Murat Bey?

- Oğlum sen ne kadar saçma sorular soruyorsun ya.

Neden Murat Bey?

- Saçma işte. Aç bak siteyi öğren.

Talep nasıl peki turlara?

- Bilmem.

Peki Murat Bey teşekkür ederiz, kolay gelsin.

-dit....dit....dit....dit.....ditt...

Alo, Hayvan'dan arıyoruz, Adana Arkadaş Radyo mu?

-Buy.....Alo.....Alo..

Kiminle görüşüyoruz?

- Buyrun, ben Arkadaş Radyo'dan Berna.

Radyodan bahsedebilir misin Berna?

- Genelde halk müziği çalışıyoruz. İstekler aldığımız zaman daha farklı müzik türleri de çalışıyoruz. Felsefe içerikli programlardan siyasi içerikli programlara

kadar geniş bir yelpazede

yayın yapıyoruz. Seçim dönemi her parti radyomuzda çıkıp kendi partisinin tanıtımını yapıyor. Buraya konsere veya söyleşilere gelen insanları radyomuza konuk ediyoruz.

Kimleri konuk ettiniz şimdiye kadar?

- Ageri Jiyan, Rahmi Saltuk, Edip Akbayram, Atol Behramoğlu, Bilgesu Erenus...

Adana'da müzik beğenisi nasıl peki?

- Her çeşit müziği dinleyen insan var. Gençlerin dışındakiler genellikle halk müziği dinliyorlar ama yol açılırsa caz, klasik müzik de dinleyen oluyor.

Ne kadardır yayındasınız?

- Beş seneye yakın oldu herhalde.

Yeni projeleriniz var mı?

- Eylül'de iki saatlik "Dünyadan Sesler" diye bir program yapmayı düşünüyoruz. Programda Küba müziğinin tarihi, cazın tarihi, kızıldeğerlerin yaptıkları müziğin tarihi yer alacak. Orhan Gencebay üzerine bir müzik programı yapmayı düşünüyorum. Mümkün olursa onu burada konuk edeceğiz.

Teşekkürler, iyi yayınlar.

- Biz de teşekkür ederiz.

Alo, Hayvan'dan arıyoruz, Dipsiz Kuyu fanzini mi?

- Evet buyrun, ben Melike.

Fanzinden biraz bahseder misiniz?

- Marmara İletişim öğrencileri olarak, öğrenci kadın sorunlarına dair yayınladığımız bir fanzin. Dipsiz Kuyu ortak kararlarla çıkarılmış bir fanzin değil. Herkesin kendi kişisel hayatlarında yaşadıkları sorunlar üzerine yazdıkları yazılardan

oluşuyor. Yazarların kadın olarak hayata karşı sorgulamaları ağırlıklı olarak yer tutuyor fanzinde.

Bir kaç yazı başlığı...

- Allah Baba Allah Anne Olursa, Taciz, Masal Gibi Savaşlar, Çığlık Çığlığa gibi başlıklı yazılardan oluşuyor. Fanzinin içinde yer alan karikatürleri de bir arkadaşımız çiziyor.

Ücreti ne kadar?

- Ücretsiz dağıtıyoruz. Marmara Üniversitesi'nin içinde dağıtıyoruz. Dışarıdan arkadaşlara da veriyoruz.

Nasıl karşılıyorsunuz maliyetini peki?

- Harçlıklarımızdan ve çalışıp kazandığımız paralardan.

Tepkiler nasıl?

- Genellikle olumlu tepkiler aldık. "Bunlar feminist, erkek düşmanı!" diye bağnaz eleştirilerle, yorumlarla da karşılaştık. Sırf kadın oldukları için erkek egemen toplum tarafından tarihe adını yazdıramamış kadınlara daha fazla yer vermeyi düşünüyoruz.

Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

- Yaşanılan sorunlar karşısında sessiz kalınmasın istiyoruz. Dipsiz Kuyu'da ya da kendi çıkardıkları başka bir fanzin veya dergide bunları dile getirsinler istiyoruz.

Kolay gelsin.

- Sağolun. H

Hiçbir Şey Hayal Etmiyorum

SELİM İLERİ

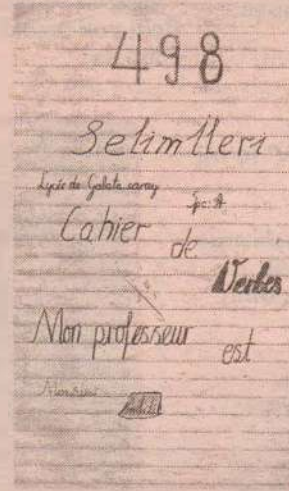
Renkler

Kim bu çocuk? Ablasının yanında. Uzak bir Kadıköyü. Fotoğrafları sevmem: Size gizlerinizi söylerler. Çocuğa baktıkça, tuhaf bir hüznünde kayboluyorum. Çocuğun kim olduğunu o yüzden bilmek istemiyorum. Onun, bu dünyaya bir yabancı gibi sokulmak çabası beni ürküttü. Her zaman ürküttü.

Ve tuhaf bir şey daha anımsıyorum: Ablamın her bir şeridi ayrı renk, şoset çoraplarını. Renkler. Renkler çocuğa çok çekici geliyor. Hayatı boyunca renkleri özleyecek.

Elyazım

Sağa yatık elyazısı. Beni daima şüpheye boğan elyazım. Yıldan yıla değişir. 1960-61 ders yılında böyleymiş. Galatasaray Lisesi hazırlık sınıfı. Yatılı okumaktan nefret ediyorum. Bu yabancı dünyada özgürlüktü tek dayanağım. Okulun yüksek duvarları onu da elimden almış. Cuma akşam üzerleri, herkes etüde girerken, biraz daha bahçede kalıp, yol boyu, ulu ağaçları tek tek öpüyorum. Kendimce bir özgürlük töreni. Yarın cumartesi, yarın özgürlük! Delirdiğimi düşünüyorlar. Yabancı, delilerin bucağında daha mutlu olunacağını usul usul öğreniyor...

Aşk

Ayhan Aydan. Bir soprano. Deminki çocuk, artık ergenlik çağına girdi girecek. Dünyayı güzelleştirecek ne var? Onları bulmaya çalışıyor. İşte tam bu sırada, masallar, çocuk romanları, büyüklere mahsus tefrika romanlar, resim derken, 'aşk' çıkıyor karşısına.

Biraz 'farklı' bir aşk: Yassıada'ya tanıklığı çağrılan Ayhan Aydan, "düşük başvekil"

Adnan Menderes'i sevdiğini söylüyor. Herkesin Menderes'e övgüler döktürdüğü dönemde. Soprano çok sevdiğini, bir zamanlar bu aşkı yaşadığını söylüyor. Aşkı küçültmüyor. Çocuk bunu hiç unutmayacak.

Doksan Kilo

Cumartesi Yalnızlığı'ndan şu fotoğrafa, yaklaşık yirmi yıl geçmiş. Doksan kiloyum. Şişli, bir çatı katı. Asker kaçığıyım. Endişe günleri. Dıştan bakanlar, şu kadar kitap yayımlamış bir yazarı görüyorlar. Yazmak, şüphesiz, hâlâ büyük sevinç. Bir iki ay sonra askere gideceğim.

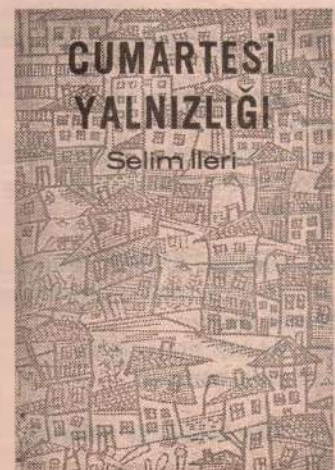
Yazmak

Yabancı, pek de bilincinde olmadan bir yaşama şekli buldu: Yazmak. Yazdıklarımızı yayımlamamız gerekir mi?

O dönemlerde, çok gençken, gerekir diye düşünüyor. Gerekir ama, kimse yayımlamamış. Edebiyat dergilerine boş yere gönderilen öyküler, yazılar. Gençlik heyecanı yazılmış romanlar, gazetelerin tozlu masalarında. **Cumhuriyet, Dünya, Akşam, Son Saat..** Hepsini yanıtsız kalmış.

Çare yok, bir öykü kitabı. Hocam **Vedat Günyol**'un büyük yardımıyla. Kitabın sermayesi de, teyzemin eczanesindeki kasa. Paraları oradan aşırıyorum ve **Cumartesi Yalnızlığı** yayımlanıyor. Birçok etkiye o kadar açık öyküler.

Ama kendimi önemli bir yazar sayıyorum. **Cumartesi Yalnızlığı**'nı kimse okumuyor.

Gizli Anarşist

Ferda Ferdağ. Onu tanıdım. Kendime en yakın bulduğum kişilerden. İsyankâr, anlaşılma, yeteneği köreltilmiş. Meydan okuyor. Bu dünyanın ikiyüzlülüklerine, hilesine hurdasına, hesabına kitabına sövgüler yağıdırıyor.

Gizli bir anarşist.

Ama başkaları, o yaradılışın altındaki şiiri okuyamamışlar. Aslında hiçbir bok bildikleri yok. Yine de bilir geçiniyorlar. Yargıları hazır. Ferda Ferdağ'ı mahvolmuş bir kadın sanıyorlar. Bir şeyler anlatılıyor. Onların 'doğru'larıyla benim duyumsadıklarım birbirini tutmuyor.

Derin Kaygı

Askerlik dönüşü.

Bu kimlik kartı bir hatıra kalmış. Yazıyla çiziyse, yazdıklarımla, yaşadıklarımla büyük ödeşme. Kimim? Ne yaptım? Ne işe yaradım? Milyonlarca insanın acısı için bir şey yapabildim mi? Birden gençliğim sona ermiş. Otuz dokuz yaşında olduğumun bilincine ansızın varmışım. Bir hiç. Bir hiçbir ben! Derin Kaygı.

Hiçbir Gece

Daha askerlik öncesi tasarlanmış bir projenin hayata geçirilmesi: Hiçbir Gece.

Hülya Koçyiğit için yazılmış bir senaryo. Filmin yönetmeni de benim. Ortak sanat çabalarının güçlüğünü alıyorum. Yeni hayal kırıklığı. Bununla birlikte alabildiğine alçakgönüllü bir yıldızı tanıdım: Hülya Koçyiğit. O günlerden, o silinip gitmiş filmde bende hep Hülya kaldı, inceliği, ölçüsü, duyarlılığı...

Ağustos depreminden sonra, Kandilli Rasathanesi, "Geceyi sokakta geçirin!" demiş; millet sokakta. Gecenin üçü, evde, bütün apartmanda tek başımayım. Televizyon kanallarını karıştırıyordum; Star'da Hiçbir Gece gösteriliyor. Bu kadar denk düşebilir... "Hayatın da bir depremdi," diyorum kendi kendime.

Radyo Günleri

Sinema tutmamış, televizyon dizisi tutmamış, televizyon programları tutmamış. Ama radyoculuğum az buçuk ilgi devşirmişti. Bugün bile, şurda burda, yüzümden değil, fiziğimden değil, sesimden beni tanıyanlar oluyor...

Güzel günlerdi. **Radyo Cumhuriyet**'te pazarları, akşamüzeri iki saat. Kış mevsiminde hava erken kararıyor. Çıkışta arkadaşlarla buluşulur, bir yerlere içmeye gidilirdi. Radyo sona erdi. O günlerde.

Umutlar Ülkesi

Geçen yaz, hemen hemen bugünler.

Hayatımın en sancılı 'yazı'sı, Bu Yaz Ayrılığın İlk Yazı Olacak, 2002 Orhan Kemal Roman Armağanı'na layık görülmüş. Sevinçle hüznün birbirinde eriyip duruyor. Seçiciler Kurulu'na

gerçekten şükran duyuyorum. Çünkü, Bu Yaz Ayrılığın İlk Yazı Olacak, her şeyin 'satılığa' çıkarılabileceği bir toplumda yıkılan kişiyi anlatmaya çabalıyordum. 1967: Yayımlanan ilk yazım, **Yeni Ufuklar Dergisi**, sonsuz hayaller, umutlar ülkesindeyim. 2003: **Yabancı Deniz** adlı bir roman yazmaya çalışıyorum. Hiçbir şey hayal etmiyorum. H

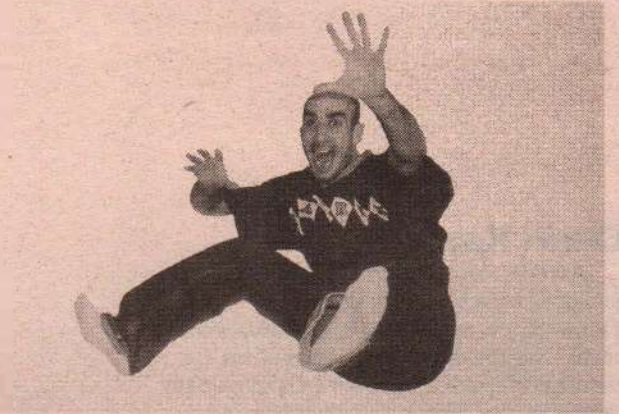

Sergiye katılan sanatçılar:

2/5 BZ
Ozan Adam
Ali Aksakal
Fatma Akıncı
Nevin Aladağ
Fikret Atay
Vahap Avşar
Cem Aydoğan
Seyhun Babaç
Ramazan Bayraktar
Merve Berkman
Osman Bingöl
Başir Borlakov
Hakan Cingöz
Gökçen Çabacan
Burak Delier
Emre Doğru
Extramücadele
Zeynep Erpolat
Cem Gencer
Berat Işık
Borga Kantürk
Gülşah Kılıç
Nihal Martlı
Sefer Memişoğlu
Ahmet Öğüt
Bırol Özer
Erkan Özgen
Ferhat Özgür
Şener Özmen
Erinç Seymen
Gökçe Süvari
Canan Şenol
Cengiz Tekin
Nasan Tur
Nalan Yırtmaç
Demet Yoruç

Seni öldürecek için çok üzgünüm!

16 Ağustos 2003'e kadar açık olan sergi
İstanbul, Levent Proje4L'de.
Mutlaka gidin. Görün.
Ağustos'ta hayırlı
bi iş yapın.

Nevin Aladağ "Zıpla"

Güselim Hayvan dergimiz için soruları ben sordum.
En sevdiğim sanatçı **Halil Altındere** cevapladı. Halil, Proje4L'deki
serginin küratörü. art-ist dergisinin genel yayın yönetmeni ve yayıncısı.

Memed Erdener : Nerede doğdun? Nasıl bir çocukluk geçirdin? Nerede okudun? Yaramaz mıydın, uslu mu? Kısaca nedir?

Halil Altındere : Dêrîşte doğdum. Hani şu Allah'ın s.ktir ettiği yerlerden birinde. Açılırsak; Sürgücü ve Mardin burgacında sıkışıp kalmış, mitolojik bir köyde ve oralandaki her köy gibi, biraz alacakaranlık kuşağında, tarih bin dokuz yüz yetmiş bir. Yirmi yıl aradan sonra, doğduğum toprakları, o toprakların insanlarını ve köyde kalan son akrabalarımı yeniden görme şansım oldu. Bir nevi hasret giderdim.

Trahomlu, çıplak ayaklı, yılanlı ve bulanık göllerde yüzerek geçirdiğim çocukluk yılları, bir film şeridi gibi geçti gözlerimin önünden. Çok kan kaybettim o saat! Her hareketim -mimikler, edimler, sözler, diyaloglar- olası bir belgesel film projesi için dijital ortama aktarıldı. Beni bir saniye bile yalnız bırakmayan **Diyarbakır Güncel Sanat Pratiği**'nin öfkeli mensupları (**Erkan Özgen**, **Cengiz Tekin**) ve bu pratiğin isim babası ve de teorisyeni anti-merkezci, non-konformist, güncel us'un kritik ucu **Şener Özmen**'le birlikte hüzne de bulaştım. Hü-

seyin **Bahri Alptekin**'i yaşlı teyzeme hacı adayı olarak tanıttım. Doğduğum eve girmeye çalışınca, evde yaşayan kadın tarafından taşa tutuldum. Korucularla göz göze geldim. Yaramaz mıydım, uslu mu? Ortalarda bir yerdedim. Güncel sanatsal yaramazlıklarım çok sonradan başladı.

ME : Çocukken en sevdiğin oyun hangisiydi?

HA : Bruce Lee hayranıydim. Lee'ye ait tüm o özgün figürleri sergileyebileceğim, içinde action olan oyunlar oynar -çocukken en sevdiğim oyun-, vücut formumu onunkine benzetmek için gece gündüz ağırlık kaldırır, tuhaf çılgınlık atar, tıslar, havada uçar haldeyken rakibe tekme sallama tekniğini matematiksel olarak hesaplar, hesap kitap derken, kendimi yerde bulur, kafamın bir köşesi çatlamış olarak eve döner, yine de vazgeçmezdim hayır! Bir ara **Yılmaz Güney** ve **Cüneyt Arkın**'la da özdeşleştim. Milliyetçi alt benlik, üst travma, yan kimlik bağlamında son derece etkili oldu bu iki isim.

ME : Şimdi uğraştığın işin sence tam adı nedir ya da ne olmalı?

HA : Sakatçılık! Bazıları Contemporary Art diyor, ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranter.org>

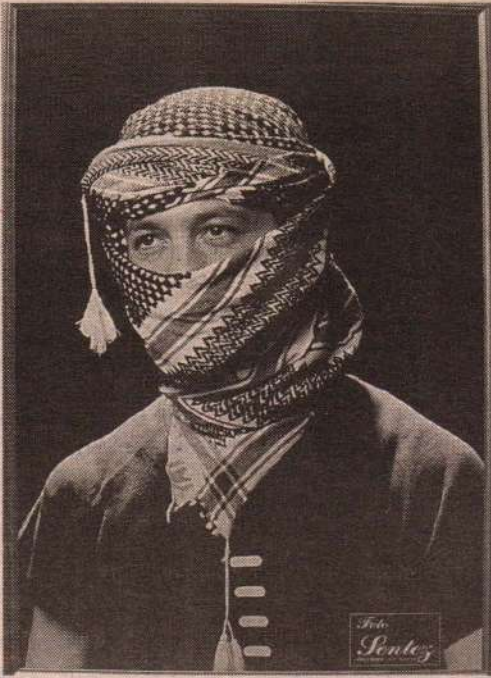
contemporary ve art sözcükleri yan yana geldiğinde, günümüz sanatı oluyor ve günümüz sanatının ölçütü de, kışkırtıcılık olarak konumlandırılıyor. Kışkırtıcılıkla, sakatçılık arasında fark göremiyorum, ya siz?

ME : Sanat olaylarına nasıl bulaştın? Ne zaman, nasıl büyüdü bu işler?

HA : Çukurova yıllarında bulaştım. Aslında genlerim-

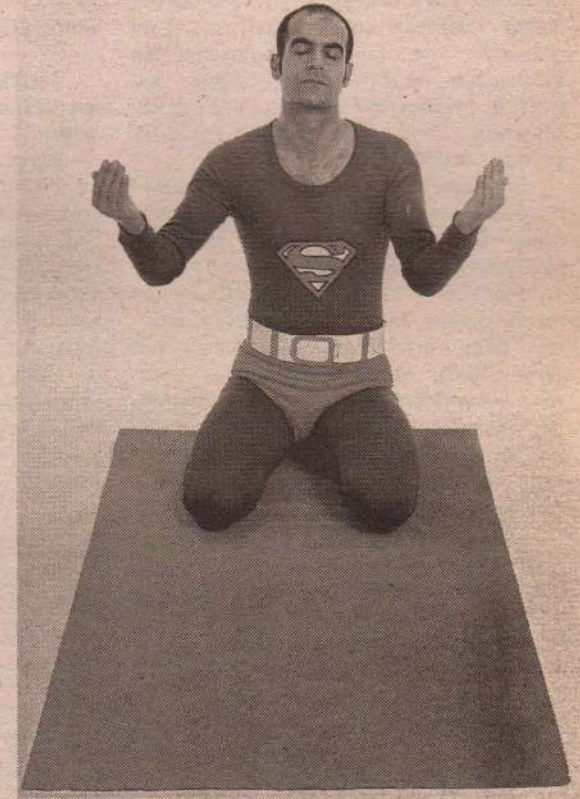
Cem Aydoğan "Üstüme varmayın, vururum!"

Ahmet Ögüt ve Osman Bingöl
"İsimsiz"

Cengiz Tekin "Sanatçının sözde portresi"

Vahap Avşar "Özgürlük ve macera"

Şener Özmen "Süper müslüman"

Kötüyüm ve gurur duyuyorum!

de vardı desek, daha doğru olur. Annem Pop-Art'i çok seviyordu, Fluxus'u da öyle. Serüven, "Installation Nedir?" sorusuyla başladı, bu sorunun yanıtını arayarak büyüdü. Yerkürede katılmadığım bienal kalmadı gibi. Bir anda kendimi dünyanın baba küratörleriyle Rus Ruleti oynadığım bir masada buluverdim. Her şey çok hızlı gelişti. Mezun olup, İstanbul'a geldim. Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü'nde yüksek lisans yaptım,

art-ist Güncel Sanat Seçkisi'ni dolaşıma sokup, Fransa'nın Nantes şehrine gittim. Post-Graduation, Ecole Régionale des Beaux-Arts de Nantes'e bir sene devam ettim. İşlerin büyümesiyle, benim bir mitos olarak gelişip, serpilmem -büyümem- aynı dönemlere rastlamıştır!

ME : Hangi sanat akımı ve hangi sanat formuna kendini yakın hissediyorsun?

HA : Soyut Expresyonizm'e! Bu nasıl soru yahu!? Ortada sanat akımı mı kaldı? Kendini hangi yaşam formuna yakın hissediyorsun, habitatın nerede diye sormanız gerekirken... form yok, akım yok, sanat var, hissetmekten ziyade, hissettirmek var; Soyut Expresyonizm'e gelin-

ce, hiç alakam olmadı.

ME : Peki beğendiğin sanatçılar, edebiyatçılar, sinemacılar kimler?

HA : Bilgi ve insansal ilgilerde Jürgen Habermas, genç kız romanlarında Perihan Mağden, bütün şiirlerinde Federico Garcia Lorca, ruhun ihtiraslarında Descartes, sinemada Vittorio De Sica (Bisiklet Hırsızları), Gani Şavata, sonra Alexander Brener ve Barbara Schurz, Marc Bijl, Başir Borlakov, Şener Özmen, Süreyya Evren & Rahmi Ögdül, Metin Üstündağ... Bir dakika, ben çok ciddiym!

ME : Memleketteki sanat ortamlarını nasıl buluyorsun?

HA : Davetiyelerdeki adresten... Elimle koymuş gibi buluyorum.

ME : Tuval resmi ve kavramsal sanat. Bu iki tanım sana neler çağırıyor?

HA : Tuval, kavramsaldır...

ME : Peki karikatür ve sanat dersek... Sence birbirlerine yeterince enerji aktarabiliyorlar mı?

HA : Karikatür edebiyata daha yakın, bence bu me-

safeyi hep korumalı. Mesela senin işlerin, sen nasıl tanımlıyorsun? Tuval üstüne karikatür mü? Tanımlara takmamalı. Çağrışımlara da öyle.

ME : Eyvallah moruk. Küratörlüğünü yaptığın "Seni Öldürecek İçin Çok Üzgünüm!" isimli sergiden bahsedelim istersen. Nasıl gidiyor? Tasarladığın gibi oldu mu?

HA : Tasarladığının ötesine geçti. Bunu beklemiyordum doğrusu. Tek sorun, tüm katılımcıların basında Doğulu olarak yer almasıydı. Bunda sergideki Doğu-merkezli birkaç çalışmaya yönelik yoğun ilginin de etkisi oldu. Müzenin girişinde, çalışmaların tam karşısında donmuş vaziyette bekleyen bir dizi izleyiciye tanık oldum.

ME : Gelecekteki projelerin? Neler var çantanda?

HA : Küratörlüğünü Rene Blok'un yaptığı İn den Schluchten des Balkan -sergi eylül ayında, Kassel Fridericianum'da- ve Tirana Bienali-2'ye hazırlanıyorum. Serginin katalog çalışmaları var ve tabii art-ist 7 için koşuşturmalar. Yoğun bir yeni dönem olacak.

ME : Eklemek istediğin son bir şey?

HA : Hayvanca, pek hayvanca! H

Sergi hakkında daha fazla bilgi için > www.proje41.org

Koltuğunun altında bir kitap, bir parkın yeşil gölgesinde kendini dinlemeyi, bir genç kızın cıvıltısına kulak vermeyi severdi Cöntürk.

Eleştiriden Sonra Hüseyin Cöntürk

MUSTAFA ŞERİF ONARAN

Yazarlarla ozanlar birtakım eleştiri kuramlarına göre mi yazar, yoksa birtakım eleştiri kuramları onların yapıtlarından mı çıkmıştır? Öyle ozanlar var ki, ne imgenin ayrıntıdadır, ne dize kurma ustalığının. Doğaçlama diyebileceğimiz bir akış, esin gibi bir şey ele geçirmiş onları, parıltılı bir güzellik çıkmıştır ortaya.

Bir eleştirmen işi ele alıp da o inceliklerin özelliklerini belirtmeye başladığı zaman, ozan, "Ben neler söylemişim de habermiyokmuş" diye şaşırır kalır.

Yazdıklarını birtakım kuramları uydurmak isteyenler de var. Ama yazarlarla ozanların çoğu kuramları bilmez. Başkalarının yazdıklarından esinlenir. İki esinlenme yüz yıllar öncesindeki şiir geleneğimize dek uzanır. Gel nekten yararlanmadığını bilen ozan, yaratıcı olabiliyordu, yeni bir yapıt ortaya çıkarır. Yaratıcı olamıyorsa, öykünmeden öteye geçemez.

"Şu gökkubbenin altında söylenmedik söz yok" denir. Önemli olan söyleyiş biçimidir. Bir ozan ister ki kendine özgü bir sesi, bir biçimi olsun. İçinde çınlayan seslerin titreşiminden yeni bir ses bulmaya çalışır. Sözcüklerle görmesini bilen ozan, işin ustalığına varmış demektir. Bir sesi kendi sesine çevirebilir. Bir ozanın biçim özelliğini kullanarak kendine mal edebilir.

Bütün bunlara yaratıcılık denir mi? Bunlar işin kolayına kaçmak, hazzı konmak değil midir?

Hangi eleştirmen edebiyatı denetlemek olanağını bulabilmiştir ki!

Nurullah Ataç, beş sayfa okumakla yetinir, o kitapla ilgili yargıya varır. Bir eleştirmen moloz ayırmakla uğraşırsa, iyi kitap okumaya vakit bulamaz. Kurgu bozukluğu, dil yanlışlığı, mantık çarpıklığı yüzünden bir kitabı okuması da kolay olmaz.

Fethi Naci gibi, pirincin taşını ayıklayaca im diye, sonuna dek direnmeye çalışan eleştirmenler de, dilinin altındaki baklayı çıkarmak zorunda kaldıklarından, düşman kazanırlar.

Kaldı ki en zavallı yazarın bile kendini dev aynasında gördüğü bir edebiyat ortamında eleştirmen hangi eğriyi düzeltebilir ki!

Üstelik, tanıtım, öyle ahlak dışı boyutlar kazandı ki, artık eleştiri de işlevini yitirdi. Eleştiri, arka kapak yazılarına benzer tanıtımlar düzeyine indi. Daha da önemlisi mavi boncuk da ıtmaya özenen eleştirmenler, arkadaş dayanışması içinde, sıradan yapıtlara övgüler düzmeye başladılar.

Bir de görmezden gelen eleştirmenler var. Onlar bardağın dolu olan bölümüne bakar. Boş bölümünü eleştirip düşman kazanmak istemedikleri için, görmezden gelirler.

Kendini önemsetmeye çalışan eleştirmenler tetikçiliğe soyunmuş serüvencilerdir. Çevrelerine korku saldıklarını sanırlar. Onlar için eleştirilecek kitap geride kalmış, kişiler öne çıkmaya başlamışlardır.

Oysa eğitimci bir gözle edebiyata bakıp, toplumsal gerçeğe yarar sağlamasından, bilimsel yöntemlere uzanmasına; izlenimci, bi-

çimci özellikler taşımasına kadar değişik boyutları var eleştirinin. Her eleştirmen kendi yöntemini önemser.

1960'larda bir kuyrukuydız gibi akıp silinen **Hüseyin Cöntürk**, eleştirinin neresindeydi?

Karşılaştırmalı edebiyata özenmesi; belli bir düzen içinde, bir öğretiden, bir dünya görüşünden yola çıkarak, edebiyat tarihindeki yerine bakarak, metin incelemesi yapması; Hüseyin Cöntürk'ü nesnel eleştirinin ustası olarak göstermeye yeter mi? Eleştiri kuramları edebiyat beğenisinin oluşmasını sağlar mı?

Giderek nesnellik ile öznellik arasındaki sınır belirsizleşmeye başlar. Nesnel ölçütlerde seçmeli bir anlayışa geçerken; güven duyulan bir eleştirmen olsa da, saygılı davran-

maya özense de, beğeni, öznellik bir bakış kazandırır insana.

Hüseyin Cöntürk'e göre, beğeni görece olsa da, hiç orada bitmez, eleştirinin başka özellikleri de var.

Beğeni ölçütüne ayrıcalık tanınmazsa, "edebiyatın uyruk değiştirme sakıncası" ortaya çıkar.

Ahmet İnam'ın, on dokuz yaşındaki öğrencisi yetmiş dokuz yaşındaki Hüseyin Cöntürk'ün kız arkadaşıydı. İlişkiler de güvene, saygıya dayanır. Gene de bir sevinç eser insanın içinden.

Hüseyin Cöntürk diyesiymiş ki: "Gel, bizim sokaktaki büfedden birlikte gazete alalım da, büfedekiler banna hayran kalsınlar, senin gibi güzel

bir kızla geziyorum diye."

O, her zaman böyle coşkuluydu. "Dönemeç" ile "Yordam"ı çıkardığı 60'lı yıllarda gençlerle birlikte olmak; bilgisinden, deneyiminden gelen sezgi gücüyle onları şaşırtmak; Hüseyin Cöntürk'lüğe ayrı bir güç kazandırdı.

Hüseyin Cöntürk geçen haziranda öldü. **Hasan Hüseyin "Haziranda ölmek Zor"** diyor ama, ne çok ölen var haziranda.

Onu son görüşüm kasım 2001'de, Ankara'da oldu.

"Türkiye'de Eleştiri ve Deneme" toplantısında. Kulakları az işitiyor ama can kulağıyla dinliyordu. Ayrıntıları kaçırmayan bir belleği vardı. Tartışmalara katılmak için söz alıyor, tırek sesiyle konuşmacılara yol gösteriyordu.

Çay arası verildiği zaman bir köşeye çekilip konuşuyoruz:

- "Şairler Sözlüğü" yarım mı kalacak?

- Yeni ozanları iyi tanımıyorum. Biraz gerilerde kalmışım. Şimdi onları okuyarak açığımı kapatmaya çalışıyorum.

Hüseyin Cöntürk altmış yıllarda belirip silinse bile izi kalacak. Çünkü yaptığı işe inanıyordu. Yeni kavramlara açıklık getirmek i tediği bir eleştiri - dili oluşturmak; okuduklarını anlamaya, yorumlamaya özen göstermek; çağın duyarlılığını kul anarak edebiyat anlayışına varmak onun işi.

"Biz edebiyat uğruna saçını süpürge eden, ama öte yandan da kendi bağımsızlığına toz kondurmayan bir eleştirmenden yanayız. Ve ancak böyle bir tutum benimserirse eleştirinin ciddiye alınabileceğine inanmaktayız" diyordu.

Eleştirel denemenin gevşek dokusu, nesnel eleştirinin katı gerçeğine gülümseyerek bakar. Eleştirel deneme kesin de söylese, sorar gibidir.

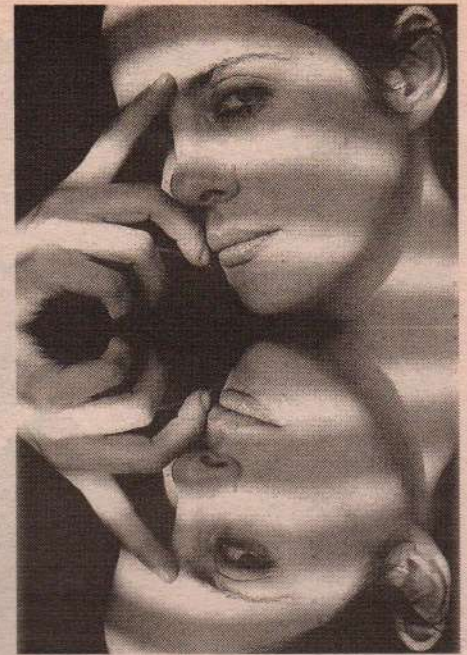
Hüseyin Cöntürk edebiyatta sözcük tutumunun ne anlama geldiğini iyi bildiği için, dilin önemsiz kullanımına katlanamıyordu.

Ne var ki, daha dilin gizlerini çözebilmiş değiliz. **Sait Faik**'in dili çapaklıydı. Ama nice ayıklanmış dilden daha etkili, daha çarpıcıydı. Kılı kırk yaran bir eleştirmenin dilin büyüsunü anlamakta zorlandığını düşünmeliyiz.

Edebiyatın kendine özgü mantığını öğrenmeye çalışarak, dilin gizlerine varabiliyorsa, kendimizde çoğalma olanağı bulabiliriz. Ötesi, eleştirmenin de, edebiyatçının da kendini önemsemeye çalıştığı oyalanmadan başka bir şey değildir.

Hüseyin Cöntürk seksen dört yaşına kadar genç kalmasını bilmişti. Kendi içinde çoğalmasının, kendine yetmesinin ustası olan bir yalnız adamdı. Koltuğunun altında bir kitap, bir parkın yeşil gölgesinde kendini dinlemeyi, bir genç kızın cıvıltısına kulak vermeyi severdi Cöntürk.

Kendiyle barışık olan bir eleştirmen için ölüm bile önemini yitirir. Bir halden bir hale geçer gibi, öte dünyaya göçmek artık sorun değildir. H

Paylaşan çoğaltır; neyi isterse onu.

Ciddi Çatlak

NİLÜFER AÇIKALIN

Yaşam, tanrı, koşullar, inançlar, öğretiler, olup da bitenler, geçip gidenler, tüm gözler ve bazı sözler, öğütler, başlangıçlar, gelişme ve sonuçlar, aklımın kum saatinden tık tak tık tak tık tak dökülüp esas sorunun cevabını veriyorlar kendi dillerince.

Minnettarım.

(Paylaşan çoğaltır; neyi isterse onu.)

Bu geceden sonra artık yarın eskisi gibi olmayacağım. Sabaha yine bu halimle uyanacağım buna şüphe yok, tüm değişiklik sadece fikirde. Sadece, artık hayat daha güzel bir hale gelsin diye uğraşıp durmadan, vitesi usulca -geriye takmadan aman!- dörtten ileri, bir ileri, -en ileri-, tıkr tıkr, son hızda ve daima duvarları, bariyerleri teğetinden yalayarak, zamanla eşgüdümlü bir şekilde tam mesai paslaşıp çalışarak, hızı tırlak, rengi cırtlak, cinsi çatlak, olgun ciddi, parlak ısıltılar içinde, sessizce, köşe kapmacadan kaçınıp, yine bir görünüp bir kaybolarak, olan gücümün tümüyle, şerefli ve sağlam silahlara kuşanarak ama zırhı illa ki içerde bırakarak, nasılsam öylece çıkacağım savaş alanına.

Naralı sarhoşluklarının özeti kısaca 'HEYOO!' çığlığından ibaret.

Bu her şeyi anlatan açıklamanın alt metinleri damarına kadar doğrudur.

- Tabii hayatın öğrettiği kadarıyla -

(Paylaşan çoğaltmalıdır; neyi varsa onu)

Oya gibi işleyip, saydam sicime inci gibi dizip, tespih gibi çekeceğim lakırdıları, gizlendikleri yerden bulup çıkaracağım sırları, aklımı dokuzuncu gezegene mandallayacağım.

(ve kiminle paylaşıyorsa onu...)

Hayallerim gerçekleşiyor. (Bilin istedim.) İçimin zirvesinden çığlar yuvarlanıyor yamaçlarıma. (Bahar sürüyor.) Sapır sapır dökülüyor umutsuzluklar, rayında kararlı yol alan kara trenim şimdi, rengimi beyaza boyadım ama tabii ki kirlenmeye açığım. (Siz de.) Korkularımı uçurtma mevsiminin kuyruğuna bağladım. (Çocuklar gibi.) Küçük, sade sevinçlerimden medet umuyorum, salakça umutlarla dalga geçmiyorum artık, delilendim, aşka geldim, mutluyum şimdi. (Mutlu olun.)

www.niluferacikalin@yahoo.com

Aslında uslu uslu profesör olacak, kötü de olsa YÖK'ten maaşımı alacakken, hem de hiçbir garantisi olmayan edebiyatı seçtim. Bazı aylar telefon parasını ödeyemediğim için bunu söylüyorum, hani çok satan yazarım ya güya.

Buket Uzuner

Kendi hayat çizgime baktığımda, mizahın ne kadar güçlü bir silah olduğunu belki biraz geç keşfettim diyebilirim. Galiba biraz da, 'bırak dağınık kalsın' demekle ilgili.

Mario Levi

Hoş Geldiniz Dünyanın Bütün Huzursuz Çocukları

Tanışma

Buket Uzuner : Günlerden bir gün, güneşli bir yaz günüydü. Bana bir telefon geldi. Dediler ki, "Tel Aviv televizyonu için Türk yazarlarla ilgili bir program hazırlıyoruz, bize önereceğiniz yazarlar var mı?" O vakte kadar da Bir Şehre Gidememek hikayesiyle Mario Levi'yi çok takdir ediyordum. Hemen "Böyle bir yazar arkadaşımız var, çok hoş olur" dedim. Bir saat önce Mario'yla Ortaköy'de buluşmak üzere randevulaştık. Buluştuk. Mario'nun ilk lafı "Ben sizi uzun boylu sanıyordum" oldu.

Mario Levi: Bu cümlele Buket Uzuner'in hayatında yer edebileceğimi biliyordum.

BU: "Allah Allah ben ondan kısa mıyım diye düşündüm" o zaman. Ama bunu, bugün ilk defa söylüyorum kendisine. Bu gafı yıllarca yüreğimin derinliklerine sakladım. Hakikaten uzun boylu olmadığım için kendimi kısa bulurum ve bu yüzden de beni rahatsız etmiştir bu laf; itiraf ediyorum. Sonra oturup çay içtik.

ML: Ondan sonra başlangıç, o başlangıç oldu.

BU: Çok sevdik birbirimizi. Bir yazarla tanışmak çok zordur. "En iyi yazar tanışılmamış yazardır" derim hep, ama...

ML: Ve Buket'le arkadaşlığımızın bence en anlamlı yanı şudur: Hiçbir zaman örneğin "rekabet" ve bunun beraberinde getirebileceği "kıskançlık" söz konusu olmadı. Sürekli buluşuyorduk.

BU: Kahvaltı için buluşurduk. Özellikle Gramafon'da buluşurduk. Üç dört yıl boyunca böyle ayda bir kere buluşup sohbet ederdik. Bu edebiyat dayanışmasına ben çok inanıyorum.

Doğu Topluları

Şefkatli mi Sahiden de?

BU: Benim merak ettiğim bir konu var. Hayvan deyince hep aklıma geliyor. Neden Türkiye'de insanlar hayvanlarına insan ismi vermezler mesela.

ML: Benim oğlum, yani köpeğim diyemiyorum oğluma... İsmi Sanço. Ve ben insan ismi takılmasından yanayım. Bu çok önemli, ama bir şey ilginçti mi?

BU: Bir de 'çok şefkatli Doğu topluları' diye anılırız. İşte sokak kedileri, sokak köpekleri vardır bizde. Osmanlı'nın çöküşündeki sokak köpekleri meselesi vardır. Bu beni çok etkilemiştir. Zaten beni her zaman bu toplumdaki saygı anlayışı çok rahatsız eder. Mesela ayağını uzatmak çok ayıptır.

ML: Evet.

BU: İki sene önce Büyüka'da bir çay bahçesinden atıldım, sırf ayağımı uzattığım için. Saygı o kadar farklı bir kavram ki. Ama aynı zamanda çalmak, çırpamak, on üç yaşındaki kız çocuğuna bilmem kaç kişi birlikte tecavüz etmek, banka hortumlamak falan gib şeyler üstü örtülesi şeyler oluyor. Hepsine göz yumuluyor. Bence bunların üstünü örtmek büyük saygısızlık. Bu nasıl bir saygı anlayışı ve biz bunu ne zaman sorgulayacağız. Bence artık hayvanlara da çok sevdiğimiz insanların adını vererek bu işe başlayalım. Ve Hayvan Dergisi tam da bunun yeri. Nedir bizim saygı anlayışımız?

Gerçekle Yüzleşmek

ML: Ben insanların gerçekleriyle yüzleşmek istemedikleri için böyle bir tercih yaptıkları düşüncesindeyim.

BU: Bu, daha çok bizde mi oluyor. Yani Doğuluk anlamında, yoksa...

ML: Bak bundan çok emin değilim. "Batı topluları gerçekleriyle yüzleşebilmişlerdir" denir. Açıkçası bu görüşe pek katılmıyorum. Örneğin, Fransız toplumunu düşünüyorum; Batı topluları arasında en iyi bildiğim toplumdur. Asla kendilerine yönelik bir eleştiriyi kabullenemiyor onlar da.

BU: Aşırı milliyetçi bir toplumdur bizim gibi, bürokrasiyle de benzeriz. Mesela, sıkıysa bir Fransızla konuşurken şarap konusunu aç ve beğenme! Bir tuhaf ve öldürecek gibi olur yani. Ama mesela oradaki devlet adamları, siyasetçiler emekli olduktan sonra anılarını yazabiliyorlar. Bizde bunu yapabilmemiş çok kişi yok. Bir lönü var galiba.

Edebiyatta Mizah

BU: Biz de özellikle kadın yazarlar da mizah çok azdır. Çünkü hafife alınır. Halbuki bizim çok güçlü bir karamizah damarımız var. Evet Türkiye çok sorunlu bir ülkedir, işte arabesk

o yüzden vardır, müslümanlığın getirdiği bir hüznü vardır, ne bileyim Peygamberin doğuşunda ağlarız, ölüm gününde de ağlarız... Biraz Yahudilik de öyledir değil mi? Hüznülü bir dindir.

ML: Kesinlikle öyledir. Ama bir tek fark vardır, örneğin Yidiş edebiyatında mizahla keder hep bir aradadır. Birbirini besler. Ben bu söylediklerinden yola çıkarak şunu söyleyebilirim. Kendi hayat çizgime baktığımda mizahın ne kadar güçlü bir silah olduğunu belki biraz geç keşfettim diyebilirim. Şunu da söylemek istiyorum, örneğin; şu anda yazmakta olduğum roman. Bir iki kişiye okudum bazı sayfalarını, ve "Sen de daha önce gözlemleyemediğimiz bir şey, mizah unsuru çok öne çıkmış" dediler.

BU: Normalde vardır sende...

ML: Çok ölçülüdür. Hatta yazımda yoktur.

BU: Evet onu esirgersin.

ML: Evet, şimdi ben de o zaman şöyle bir yanıt veriyorum; galiba biraz büyüdüm.

BU: Cesaret istiyor değil mi?

ML: Örneğin birçok kişi Kafka'da mizah unsurunun çok önemli bir unsur olduğunu pek de farketmemiştir. Oysaki Kafka'da mizah çok önemlidir.

BU: Çok incedir ama.

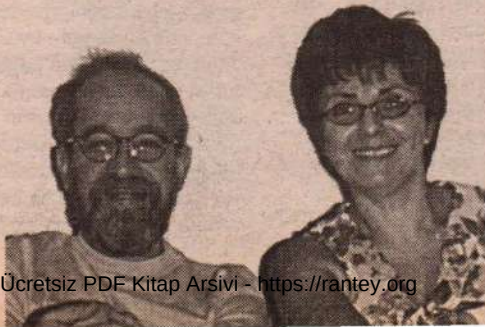
ML: Çok incedir ve çok önemlidir. Çehov'da da öyledir.

BU: Rus Edebiyatı, özellikle Dostoyevski ne kadar ağırdır, ama inanılmaz bir dalga geçme vardır.

ML: Bu çok önemli.

BU: Lafını kesiyorum. Yeraltından Notlar'ı kahkahalarla okumuştum ben. Anlamadığımı veya manyak olduğumu düşündüler. Biz de mizahi öne çıkarıyorsan "Ne kadar hafife alıyorsun hayatı" derler. Ağır ol da molla desinler. Edebiyatımızdaki en ağır sıkıntı budur.

ML: Halbuki tam tersi. Örneğin kendileriyle dalga geçen toplulardır, aslında en çok kendileriyle barışık olan toplulardır. Aynı şekilde

kendileriyle dalga geçen insanlar da kendileriyle barışıktır.

Yazarın Ruhunu Soyması

BU: Bizim toplumumuzun kendine güveni yok ve mizah dalında giden insanların önünü kesiyorlar hafife alıyorlar, küçümsüyorlar. Yani dediğim gibi biyografi yazılmıyor, otobi-yografiye ihtiyacımız var. Sadece siyasetçiler değil özellikle yazarlar bunu yapmalı. Çünkü yazarın kendi ruhunu soyması, o acıyı yaşaması bize çok farklı bir boyut getirecek. Yani başka birisi, ben senin biyografisini yazabilirim, ama senin kendine aynada bakabilmen çok kalıcı bir şey.

ML: Bir de, bir yazar kaç yaşında biyografisini yazmalıdır sorusu önemlidir. Ben bu soruya her zaman içim tatminkar bir yanıt bulamadım.

BU: Ben Gümüş Yaz'da bunu denedim. Benimle söyleşiye gelen ve hatta okurum olduğunu söyleyen birkaç gazeteci, "Çok mutlu ve başarılı olduğunuzu göstermek için 'mi yazdınız" dediler. İnanamadım. Defol demek geldi içimden. Mutluluk ve başarı doğru bir çizgi olamaz. Eğer bunu böyle zannediyorsa zaten edebiyattan hiçbir şey anlamamış demektir. Zaten o kitabı okusaydı, ne kadar sorunlar olduğunu görecekti.

Hayat Ayağa Kalkanlara Şans Tanır

BU: Bir de bana çok sık sorulan bir soru var, beni çok rahatsız ediyor. Karakterleriniz çok başarılı ve mutlu... Hiç öyle değil: onlar bütün sorunlara rağmen ayağa kalkıp yürüyebilen insanlar. Ben kendimi de öyle görüyorum. Ancak, o insanların hayatta bir şey başardıklarını düşünüyorum. Yani hayat, bütün sorunlara rağmen ayağa kalkıp tekrar yeniden başlayanlara şans tanır. Bunu oğluma da, kendime de çok sık söylüyorum. Çünkü çok burun üstü düştüğüm bir dönemde yaşıyorum şu anda. Satır aralarını okumuyorlar, mizahtan hoşlanmıyorlar, kendisiyle dalga geçen birisinden de hiç hoşlanmıyorlar.

ML: Bunun nedeni çok açık. Onlara aslında bir ayna tutuyor ve bir yerde zaafılarını gösteriyorsun. Bunu hissediyorlar.

BU: Varoluşunu anlatma...

ML: Elbette. Bu rahatsız ediyor. Öyle olunca da başka bir yerden vurmaya çalışıyor. Ben yazının kaynağında mutlaka keder ve mutsuzluk olduğuna çok inanırım.

Yazının Kaynağı:

Mutsuzluk ve Keder

BU: Mutlu bir insan niye oturup yazsın. Mario'cuğum, bi yorsun ben yazarların hep huzursuz çocuklardan oluştuğuna çok inanı-

rim.

ML: Kesinlikle Buket'ciğim.

BU: Huzursuz çocuklar yazar ve şair olur. Mutluya, her şey sorunsuzsa niye uğraşsın.

ML: Tabi, tabi. Ama şu var Buket'ciğim. Nazım Hikmet'in çok bilinen şiirlerinden biridir ya, "Bugün beni güneşe çıkardılar" ile başlayan ve "bahtıyarımla" biten... Bahtıyarım diyor ama ne kadar derin bir hüznün var, ne kadar derin bir keder var orada. Bu bir mutluluk şiiri mi şimdi. Hayır, değil.

BU: Ama onu öyle görme eğiliminde olanlar var.

ML: İşte onlar hayatın çok önemli bir gerçeğini ıskalayarak bence. Nazım Hikmet'teki bu kederi anlayabilmek için galiba bir şeyleri yaşamış olmak gerekiyor.

Edebiyatta Cesaret

BU: Türkiye'nin bütün yayınevlerinden reddedilmiş bir yazar olarak oturuyorum ben burada. Benim kişiliğim mücadelecidir. Tepkili motor gibi çalışır. Ama birçok insanın bu yüzden geri çekildiğini biliyorum. Evet popüler kültür ortalamaya hitap eden bir şeydir. Ama bazen iyi olan şeyler de popüler olur. Yani şu anda kimse Beattles'a bir şey söylemiyor. Oysa Beattles çıktığında ne korkunç, ne adi diye İngiltere birbirine girmişti. Ama şimdi Beattles fanatığı olmak bir sınıf farkı, elitlik filan getiriyor.

ML: Elbette, birtakım insanlara ulaşabildiğini gördüğünde bir anlamı oluyor yaptıklarının ve yaşadıklarının.

BU: Zaten onun için yazmıyor muyuz? Hiç tanımadığın birisi geliyor "Sizin kitabınızı okudum" diyor. Çünkü çok gençken gerçekten de insanın hayatını değiştiriyor kitaplar. Orhan'ın lafı gibi. "Bir gün bir kitap okudum ve hayatım değişti". Öyle işte. O güne kadar görmediği yollar açar. Başka da bir şey yapmaz edebiyat; öğretmez yani, ben buna karşıyım.

Ortadoğulu Kadın Yazar

ML: Sence Batı toplumlarında -çünkü en çok onları tanıyorum- Türk yazarlarını belirli bir yere konumlandırmıyorlar mı?

BU: Tabi, ben Ortadoğulu bir kadın yazarım mesela. Bunun dışına çıkamam, o raftayım. Diyor ki, "Bir Fransız yazarı yazsa Balık İzlerinin Sesi'ni çok güzel satarız, ama siz müslüman, Ortadoğulu kadın yazarsınız" Yani bu ne demek, 'molla romanı yazarsınız, harem yazarsınız'.

ML: Sadece, muhalif olursan onlar için önemli olabilirsin.

BU: Bir yazar zaten muhaliftir ama Mario'cuğum.

ML: Ama bulunduğun yere, sisteme bir şekilde muhalif olduğunu göstermek zorundasın onlara. Eğer sistem muhalifsen zaten il-

ginç, dikkate değer yazarıdır.

BU: Batı'ya karşı olduğunda istenmiyordun.

ML: Örneğin şöyle düşün, Almanya muhalif yazarlara en meraklı ülkelerden biri. Gidersin, ilk sordukları sorulardan biri "Azınlığa mensup bir yazar olarak Türkiye'de, ne gibi sorunlar yaşıyorsunuz" olur. Bana bir Alman gazeteci sormuştu, ben de kendisine "Benden ne beklediğinizi biliyorum, ama ben bunu söylemeyeceğim" dedim.

BU: O zaman sen

asimile edilmiş bir musevi yazar oluyorsun.

ML: "Siz" dedim, "Kendi azınlıklarınızla ilgili sorunlarınızı ortaya koymakta yeterince dürüst müsünüz, her anlamdaki azınlıklarınız ama"

BU: Bravo!

ML: "Önce bunu söyleyin sonra ben size söyleyeyim" dedim. Ben orada Türk olarak bulunduğum için, neyi diyemeyeceklerini de çok iyi biliyorum. Ha, o zaman susuyorlar. Sen de ezilen kadınsın değil mi?

BU: Tabi, müslüman kadın yazar oradan geliyor, molla rejiminin kadını. Tabii ki eziliyorum, ama Finlandiyalı kadın da eziliyor. Çevre sorunu gibi global bir şey. Başka ülkelerdeki Yahudileri'nde sorunları var. Ama orada bir kaleci gibi oluyoruz; kalecinin penaltı anındaki korkusu gibi bir şey. Korkusu değil, golü artık nereden yemeyeceğimi de biliyorum artık.

İçimden "Oha!"

Demek Geldi

ML: Bundan beş veya yedi yıl önce, bir gece vakti TV5'te Fransız kanalında bir programa rastladım. Konuklar arasında Bilge Karasu vardı. Bilge Karasu'nun Gece romanı Fransa'da yeni yayınlanmıştı. Ve sunucu Bilge Karasu' a sıra geldiğinde mealan şöyle bir soru sordu. "Gece romanını okudum, -pek okuduğuna da inanmıyorum ama- Çok güzel bir üslup, bana birazcık avangard Fransız romanlarını hatırlattı" -ben yavaş yavaş ağır ol molla demeye başladım içimden, fakat ondan sonra artık doruk noktası olan çok tipik bir bakış açısıyla adam; "lyi de" dedi, "Ben bu romanda tipik olarak Türk olan hiçbir şey bulamadım" Yani belki Hayvan okurlarının hoşuna gitmeyecek bir şey söyleyeceğim ama, içimden o anda "Oha!" demek geldi. Kelime buydu. O halde neden. Çünkü Gece, 70'li yılların baskı rejimini, Türkiye'yi anlatıyor. Bunu bilmiyor adam. Peki Bilge Karasu ne dedi. Çok basit bir cevap. Tabi rahmetlinin mükemmel bir Fransızcası vardı ve "Siz tipik olarak Türk olan bir romandan ne bekliyordunuz?"

BU: Oh, çok güzel.

ML: Peki, cevap ne oldu biliyor musunuz. "Bilmiyorum ki" Bilmiyorum ki, dedi. Aslında biliyor. Yaşar Bey'in tipi bir roman bekliyor. Çünkü öyle bir yere yerleştirmiş Türk romanını.

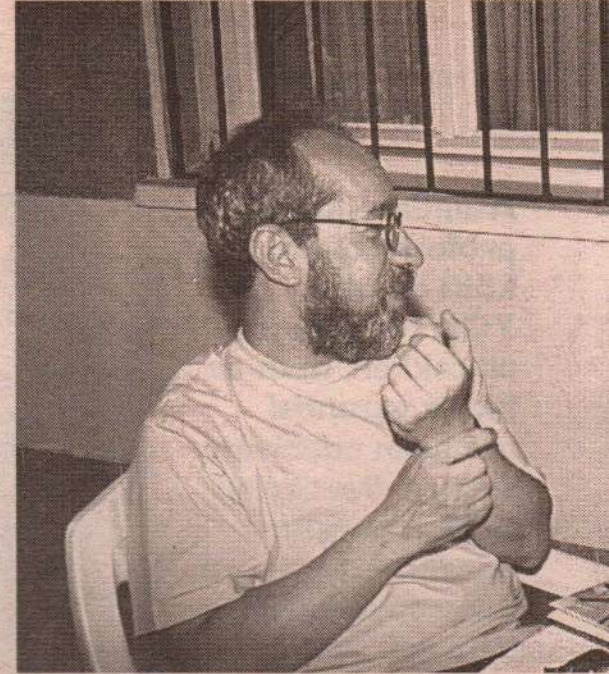
BU: Harem, kırsal ya da etnik bir roman bekliyorlar çünkü.

ML: Batılı bir roman yazmaya hakkın yok. Yıllar önce bir arkadaşım -İstanbul Bir Malsalı henüz yayınlanmamıştı- öteki kitaplarım için Fransa'da bir yayınevine benim için başvurmuş. İlk sordukları soru ne olmuş biliyor musunuz? "Muhalif bir yazar mı?" Ne demek muhalif bir yazar mı. Ben muhalifim zaten.

BU: Sistemle uyuşuk biri niye yazsın ki zat n, ben bunu anlamıyorum. Kendi hayatımda anne olarak, kadın olarak, yazar olarak işte her şeyde muhalifim. Kadın olarak muhalif olmak bence edebiyatta muhalif olmaktan çok zordur.

Batılı Edebiyat Ajanları

BU: Türk Edebiyatı için çözümü şöyle görüyorum. Diğer alanlarda olduğu gibi bir Türk Edebiyatından söz edilecek hale gelmemiz gerekiyor. Dünyada bir Türk Edebiyatı diye başlık yok. Ben eskiden zannediyordum ki, -o zaman 20'li yaşlardaydım, Latin Amerika Edebiyatı diye bir şey yoktu- Latin Amerika gibi biz de Ortadoğu Edebiyatı yaratabilir miyiz. Ama bakıyorum bizim sadece Ortadoğu'ya ait bir kültürümüz

yok. Dünyada bizim gibi bir ülke yok. Balkan var biliyorsunuz, Kafkaslar var, Ortadoğu var; bir Türk yazar olarak beş toplantıya çağırılma olasılığınız var.

ML: Bu kimlik sorunu bizim kuşakları çok rahatsız etti. Dışarı çıktığınızda nerelisin, Doğulu'mu Batılı mı.

BU: Benim başıma bela olan Doğu Akdenizlilik var ya... Kumral Ada'da çok kullandığım benim uydurduğum, icat ettiğim bir şeydi. Ama çok şiddetle savunduğum bir şey. Biz Doğu Akdenizliyiz. Bu bütün coğrafyayı ve kültürü kapsıyor. O halde Türk Edebiyatı diye bir şeyden bahsedilmesine çalışmamız gerekiyor. O nasıl olur? Çok ürün vererek. Ama şimdi Batılı edebiyat ajanlarının Türkiye'ye geldiklerinden haberim var. Niye. Çünkü burada bir pazar var. Burada insanlar kitap okuyorlar. İlk defa bu sene Almanya'dan bir edebiyat ajanı Türkiye'ye geldi ve dedi ki "Arkadaşlar biz yayınevimizde Türk Edebiyatı diye bir bölüm açmak istiyoruz" Önemli bir yayınevi.

Kitap OMO Gibi Satılır mı

ML: Kullandığın terim senin başına bela açabilir, biliyorsun değil mi. "Pazar". Hani edebiyat ajanı bir pazar görüyor. Hâlâ bize böyle bakanlar var. Ben edebiyat ürününün hangi şekilde olursa olsun tanıtılmasından yanayım. Bu bile eleştiriliyor. Hâlâ birçok kişi edebiyat ürünü fanila, kilot gibi pazarlanamaz diyor.

BU: Bana "Kitap OMO gibi satılmaz" derlerdi.

ML: Reklamcı mantığıyla OMO gibi satıla-

maz ama, tanıtılabilir.

BU: Şimdi tabii ki Amerika'da tamamen market olarak görüyorlar edebiyatı. Amerika'da yaşadığım yıllarda tanıştığım hiçbir yazar, edebiyat ajanı, yayıncı "kitap yayınlama" kelimesini kullanmıyor. Öyle bir fiil yok artık. Sattmak diyorlar, kitabınızı satalım diyorlar. Ama sonuçta kapitalizmin geliştiği, maalesef tek kutuplu bir dünyada yaşıyoruz, bu bir gerçektir. Bu gerçeği söylemek onu savunduğun anlamına gelmez. İşte bunu ayırt edemiyorlar. Ama bir yandan da billboardlarda kitaplarının reklamlarının olmasından çok gurur duyuyorum. Çünkü hiç sevmediğim genç kızların ve genç erkeklerin maalesef boş prototiplerle doldurulduğu bir dönemde yaşıyoruz. Manken ve futbolcu. Gençlerin hayal ettiği ünlü ve zengin olmaktan başka birşey değil.

ML: Örnek aldıkları demek istiyorsun, değil mi.

BU: Evet. Örnek alacakları insanlar. İnsanın dönüp de gururla bakacağı bir şeylerin de tanıtımı yapılmalı. Ama nedense reklam yapmak billboardlarda görünmek ayıp diye insanlar geri çekiliyor. Şimdi isimlerini versem, -hakikaten onları korumak için vermiyorum- çok şaşıracaksınız birtakım yazar arkadaşlarım var; kitapları tanıtılmadığı için yayınevi değiştiriyorlar. Çünkü o kadar çok kitap çıkıyor ve kitaba ilgi o kadar az ki. Tanıtımının yapılması şart. Mesela Şiirin Kızkardeşi Öykü için, Açık Radyo'ya bir radyo ilanı verdik. Kitabın arka sayfada olan bir bölümünü Cüneyt Türel okuyor ve işte Buket Uzuner'in yeni kitabı diyor. Bu çok zarif bir şey, şık bir şey.

ML: Bence de. Bu yöntem güzel bir şey.

BU: İnanılmaz bir tepki geldi bana. Yayı Kredi Kültür Sanat'ta yapılan bir paneldeydik. "Satan kitap mı, yazarı mı". Bence çok aşağılık bir başlıktı. Ve tek beni çağırmışlardı yazar olarak, o sırada billboard'taydı benim Gelibolu romanım. Gözümün içine bakılarak bana şu dendi orada, "Aslında neyin reklamı yapılırsa satılır, billboard'ta bok reklamı yapın satılır." Bok bendim, bana söyleniyordu. Bir insanın belki bir kitabını reklamla satarsınız ama ikinciye satamazsınız. Hiçkimse aptal değil ve bunu söyleyen insan reklamlardan para kazanan birisi. Üstelik şair. Ona döndüm ve "Sizin kitabınızda inşallah bir gün olur, billboard'a çıkar ve inşallah siz de çok okunan birisi olursunuz" dedim. Ama bu ne nefrettir.

ML: Hem reklam yazarı, hem de reklamın dersini veren birisi olarak çalıştım. Reklamı yapılan her şeyin satacağı görüşü kesinlikle yanlış; çünkü hiç kimse aptal değildir. Tanıtım ürünle beslenirse başarılı olur, başarılı kitap nedir; bir takım insanların beklentilerini karşılayan üründür. Bu beklenti çok farklı olabilir.

BU: Bazı yazarlara medyatik deniliyor mesela. Cenazelerde bile ayrılıyorlar. Medyatik yazarlar ve medyatik olmayanlar.

ML: Bazen bakıyorsunuz bir yazar veya şair bir televizyon programına çıkıyor ve diyor ki; "Ben bir kitap yazdım, kim okursa okusun, önemli değil, önemli olan bu kitabı yazmış olmam". İki yüzlü yazarlardır bunlar. Çok açık olarak kullanıyorum. En iki yüzlü yazar, "Ben bir kitap yazdım, kim okursa okusun" diyen yazardır. Çünkü o zaman televizyona çıkma, ya da o zaman kitap yayınlama.

ML: Ben bir şey yazarsam birileri okusun diye, birilerine ulaşmak için yazarım. İletişim kurmak için. Buket'in dediği gibi varoluşum buna bağlı benim.

BU: Beğenilmek için yazıyoruz yani. Eric From söylemiş bunu. Yüzleşelim yani.

İtirafılar

ML: İnsani olmak bakımından başımdan geçen bir olayı anlatayım. İstanbul Bir Masaldı kitabımın yazılması yıllar sürdü, biliyorsun Buket.

BU: Benimle laflamaktan yazamamıştın, tabii hatırlıyorum.

M: İşte o kitabın 1999 yılının Eylül ayında çıkması planlanmıştı. Kitabı Temmuz başında vermiştim. Birçok insanın yadırgayabileceği bir duygumu paylaşmak istiyorum. O vakitlerde 17 Ağustos depremi oldu. Hepimiz çok etkilendik hatta ben birkaç gün sonra deprem bölgesine gittim, orada Meksikalı bir ekibin tercümanlığını yaptım, kaldım vs. Ama o günlerdeki duygum neydi biliyor musunuz? "Deprem tam da olacak zamanı buldu".

BU: Ama öyledir! Bana da 11 Eylül rastladı.

ML: Birçok insanın yadırgayabileceği, kitabı gölgeleyebilecek bir şey, biliyorum

BU: Bunu herkes düşünür ama açıkça söylemez!

ML: Kaç kişi itiraf edebilir. Ben itiraf ettim.

BU: Öyle ama. Senin için en önemli şey çünkü o.

ML: Almanya'ya gidiyordum, uçaktayım, Berlin Havalimanına uçak inecek. Çantamda İstanbul Bir Masaldı'nın el yazmaları var. Ben elle yazarım. Son aşamada bilgisayara geçerim. Uçak inecek, birdenbire sanki bir gariplik olduğunu hissettim. Ve o anda uçağın düşe-

bileceği aklıma geldi. Bu duyguyu çok güçlü bir şekilde yaşadım. Çantama şöyle bir sarıldım.

BU: Çünkü romanın var içinde.

ML: Evet, çünkü romanım içinde. Onu önemsedim. Ben buradan yola çıkarak yazarlıkla ilgili bir de şunu söylemek istiyorum. Örneğin Buket'e olduğu gibi bana da yeni yazılarını yazan kişiler geliyor. Hep şunu söylüyorum; "Hayatınızı bunun üzerine temellendirmeye hazır mısınız?"

BU: Hayat biçimi derken, bir fantazi değil tabii.

ML: Yazmayı, örneğin hayatınıza renk katabilecek bir hobi olarak görüyorsanız yol yakınken dönün.

BU: Hakikaten, "Yazmasaydım öldürdüm" lafı şaka değil yani.

ML: "Yazmasaydım çıldıracaktım" der ya Sa- it Faik. Bu çok önemli bir şey. Ben biraz böyle bakıyorum ve birçok insan benim yazma işini çok ciddiye aldığımı söyleyebilir.

BU: Ayovada'ki yazarlar toplantısında otuz beş ülkeden otuz beş yazar vardı ve açılış konuşmasını yapan Amerikalı yazar, "Hoş geldiniz dünyanın bütün huzursuz çocukları" dedi. O zaman doğru bir yerde olduğumu anladım. Huzurlu birisi niçin bunlarla uğraşsın ki. Hollandalı bir yazar oradaki mastur öğrencilerine bir edebiyat konferansı vermesi planlanıyordu. Hollandalı da şeydi, yakışıklı bir adamdı...

ML: Aranızda bir şey olmadı mı?

BU: Bir şey olmadı. Zaten o sırada ben başkasına angaje durumdaydım. Aynı anda iki adamı idare edemiyorum. İki sevgilim olmu- yor yani.

M: Süper ego problemleri burada devreye giriyor. Senin süper egoya ilgili problemlerin var. Beni kardeşin olarak mı görüyorsun mesela.

BU: Bu lafın beni çok üzdü. Ne yapacağız, bu saatten sonra aşık mı olacağız birbirimize Olmaz! Geç. Çok geç.

ML: Var ya biz birbirimize aşık olursak, edebiyat dünyası nasıl çalkalanır.

BU: Ama bir sorun var. Ben arkadaşlarıma aşık olamıyorum maalesef, böyle bir handikapım var.

ML: Benim bu konuda hiçbir problemim yok.

BU: Mario sen bana zorla aşık ola aksın... Ben aynı anda iki sevgiliyi tutam yorum diyor- um.

ML: Tamam, anladım.

BU: Erkek arkadaşlarımız, kocalarımız ve oğullarımız, bütün kadınlara sesleniyoruz: Egoya dikkat! Hollandalı yazara gelince... Yakışıklıydı. Ve konuşmasında dedi ki, "Ben aslında boksör olmak isterdim hayatta, kızların bayılacağı bir araba yarışçısı olmak isterdim." Hep böyle başarılı, aksiyon halindeki bir erkeği anlatıyor. "Ama bütün bunların yanında dışarıda kızlar var, hayat devam ediyor ve ben bir odaya kapanmış hikayelerimi, romanlarımı yazıyor, yaptığım işten nefret ediyordum. Allah kahretsin!" diye biraz da şov katarak anlattı. Çok etkiliydi. Aynı yurttaki kalıyorduk, asansörde karşılaştık, kalabalıktı asansör. Daha hiç merhaba demeden "Ama" diyerek başladım ve "yazarken hepsi olu- yorsun." O da bana sus işareti yaptı. Belki de her şey orada gizli- ydi. Beğendin mi bu

sözümü Mario?

ML: Çok takdir ettim. Hatta etkilendim di- yebilirim.

BU: Çok hoş, yani bir yazar tarafından tak- dir edilmek.

Korsan alma, Alanla konuşma, Küs

ML: Varolmak için yazıyoruz. Ama "Bu ka- dar satıyorsun, kaç para kazanıyorsun" diye soran da olabiliyor.

BU: Korsan kitapçılar öyle yapıyor. Ben Ka- dıköylü'yüm ve Kadıköy'de çok fazla korsan kitap satan var. Ben bunu televizyonlarda fi- lan belediye başkanı Selami Bey'e direkt söy- lüyorum. Selami Bey artık benden bıktı. Söy- lüyor zaten.

ML: Sevdiğim bir insandır Selami Bey.

BU: Ben artık çok sevmiyorum. Teşvik edil- diğine inanıyorum çünkü.

ML: Kadıköy, bence bir korsan kitap cenne- tidir.

BU: Ve bu belediye başkanının izni olma- danda olmaz, yani görmezden gelmek de bir izindir.

ML: Tabii.

BU: Ne diyecektim, gene karıştırdın lafı, hep böyle yapıyorsun.

ML: Evet, çünkü benden daha üste çıkmanı istemiyorum.

BU: Bunu yazar olarak mı, bir erkek olarak mı söylüyorsun?

ML: Her ikisi de canım.

BU: İkisi bir arada çok tehlikeli değil mi? Çünkü biliyorsunuz, belki bilmiyorsanız açık- lıyorum, dünyadaki para ve mal varlığının yüzde doksan dokuzu erkeklere aittir. Bu çok büyük bir güç! Ama ortak olan iki şeyimiz var sadece; cinsellik ve yemekten aldığımız haz. Onun dışında kadınların ve erkeklerin ortaklaşa haz alabilecekleri bir şeyin oludu- na çok inanmıyorum.

ML: Yani bu bizim ortak noktamız.

BU: Şiirin Kızkardeşi Öykü kitabımda yazdığım cinsel öykülerde bunun üzerine çok gittim. Aşurenin afrodizyak etkisi etra- fında cinselliği toplamaya çalıştım. Çünkü her şeyin bir hikayesi vardır, değil mi Mario?

ML: Elbette.

BU: Dünyayı güzel kılan budur Mario.

ML: Kesinlikle.

BU: Her eşyanın, her yemeğin, her şeyin. O yüzden yazıyoruz, okuyoruz değil mi?

ML: Kesinlikle, ve şu da var. Ben eziliyorum şu anda.

BU: İstersen bir erkek ezilmesinden bile söz edebilirsin.

M: Söz edebilirim elbette.

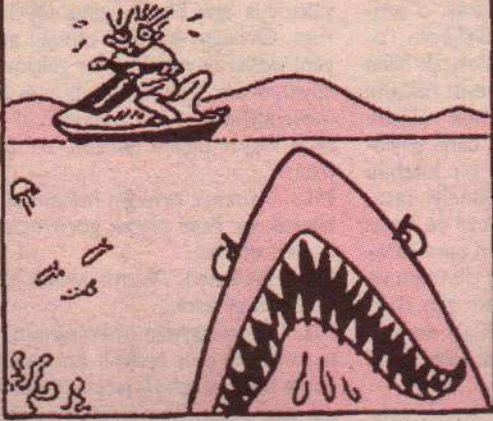
B: Hakikaten Amerika'da Teksas'ta Ezilen Erkekler Derneği var, bende formu var, is- tersen yollayayım sana. H

Every way that I can... (Türkçesi, Yaş mı da kuru mu...) kafamın içinde devamlı bu şarkı... İzdırap içindeyim, elimde değil, yolda yürürken, çekirdek yerken, elektrik faturası kuyruğunda, arkadaşımın sohbet ederken, ağzımın içinde hep bu şarkı... Sertab Erener'in "Ahah haa haa !" derken ki gözleri beynimi ele geçirdi...

Daha önce de böyle bir şarkı takıldı da zor kurtuldum. "Ağamassan arağmaağ, araamassan araa maağ..." Hani jet ski'yle kaybolan çocukçağın şarkısı... etrafında köpekbalığı hayranı tur atmış...

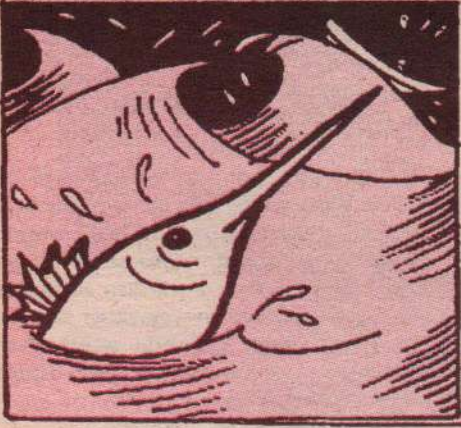

Ben de Seferihisar açıklarında, Ege'nin ortasında 4,5 metrelik tekneyle defalarca fırtınalarda kaldım da bir kişi helikopter yollamadı.

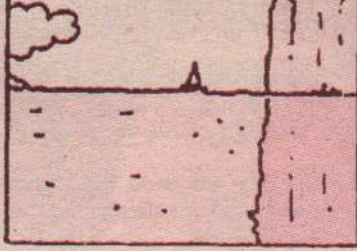

Ağ aktarmak en sevdiğim iş... Ağ aktaran iki kişi arasında ilişkilerin en sade, en sessiz, en olgunu yaşanır. Ortak hız, sorumluluk, mesafe ve mükemmel bir özdeşleşme vardır... Çok bıktırmadan 10 postalık bir ağ ilişkisi idealdir, fazlası yorucu... Benim için yeni denizlere hazırlık.. Y ün örerek, dantel işleyerek hayatı tasarlamanın aynısı...

Denizde öyle geceler vardır ki, yıldınmlar, metrelerce sıyah dalgalar, aralarda bakınan denizin şövalyeleri; gri kılıç balıkları, bazen 6-7 kuvvetinde bir tanrıça gazabından divanın altına saklanarak, bir koya can havliyle sığınırverirsin..

Dışarda deniz tanrıçası kükrüyor, koyda nefesini sakınleştirir, yorgunluktan o gece orgazm sigaralarının en şahanesini yakarsın.. Koraka Burnu uçurum olarak deniz dibinde de aynı diklikte devam ediyor.Kıyda bile derinlik 100 metre.. Kayalara tutunmuş dev midyeler, pinalar, aşağıya doğru araziye tutunmuş gecekondu gibi bilmediğin semtlere doğru uzanıyor...

Gece teknenin yanından geçen yakamozlar, balıklar ayna gibi parlar, boyundan posundan ne olduğunu tahmine çalışırsın. Bazen 2-3 metre boyunda bir ayna parlar, sahna salına geçer, için titrer, sarsılırsın...

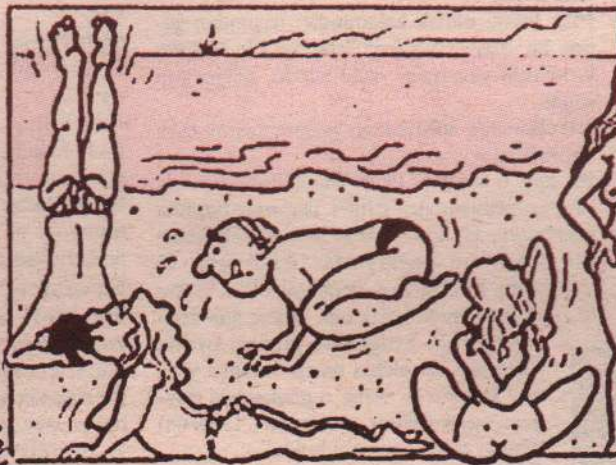
Yaptığım iş affedilmez.. 50 - 60 kulaçlık yerlere eskimiş taş ağıları atarak, böcek ve istakoz yakalıyoruz.. İki istakoz bir memur maaşı, onları sonra sanki organ nakline yetiştirir gibi aceleyle karayolundan İzmir Balık Hali'ne ulaştırıyoruz. Kordonboyu lokantalarının buzdolaplarını süslesin diye. Her biri mücevher gibi.. Deniz beni nasıl korsanlaştırmış, nasıl acımasız yapmış...

5 metrelik sevimli bir ceviz kabuğu, adı Rosinha'ydı..Kalbim büyük bir fırtınada parçalandı..Denizin dibini, nerede topuk var, barpunlar nerede yaşar, dışarısı gibi öğrenmişsin, yeke elinde milimetrik okşama ile hedefine giderken içinden çıkarabildiğin en tiz çığlık yükselir, sessiz çığlıkların burnunun kökünü sıztırır, gözlerinden yakıcı limon suyu fışkırır.. O gizli çığlığa hemen bir melodi, bir kılıf uydurursun.. Benim çığlığım denizde, ZAMFİR'in panflüt sesiydi..Panflüt ustası Romanya'lı Zamfir'in aklımda kalan müziğini içimde yıllarca denizlere, aşklara, ayrılıklara fon müziği olarak çaldım.. Hayata en çok füt sesini yakıştırdım.. Ondan sonra çık sen "Aramassan araama"...

Romanya'nın büyük yoga üstadı GREGORIAN BİVOLARU, bütün ülkeyi yogi yapmış, dünyanın her ülkesinden yüzlerce kişi, Karadeniz kıyısındaki KOSTİNEŞTI sahil kasabasında her yıl toplanıp çalışıyorlar. 12 yıl önce biz de gittik, bakalım vaziyet ne diye..

Bükreş sokaklarında duvarlarda, direklerde, her yerde yoga afişleri...Sosyalizmin babaerkil tehdit ve tembihlerinden kaçan evin ürkek kızları, oğlanları yoga ile sunulan vaadlere akın akın yazılıyorlardı..Greg tanrılaştırmış; sokaklarda ilaç için bir tane güzel kız yok, hep yaşlı insanlar, genç erkekler, kızların yarısı Türkiye'de Laleli'de, diğer yarısı Greg'in aşramlarında, koynunda...

Karadeniz sahillerine doğru oturmuş, kıyıya ve yogaya mesafe koymuş balıkçılık planları yapıyorum.. İçimde deniz gördüm mü yine Zamfir'in yanık flüt sesleri.. Romanya'lı bir arkadaş hararetle geldi... Meral! Meral!! Seni bi arkadaşla tanıştıracam!.. Yanında bir adam donuk, tebeşir gibi, silkelene kalktım, zorla tokalaştım, yüzüm ekşi, müziğimi bozdular....

Anlamadım!!.. Arkadaşım, "Tanır mısın panflütçü Zamfir var ya dedi. O anda içimdeki çığlık geçti, pan flüt gitti, ayakta dikeldim, son derece hafif.. Anladım ki artık ne zaman flüt çalsam içimde, araya Zamfir'in söbü suratı girecek. Okul bitirmiş gibi silkelendim, gittim, kızarmış kaşkaval, kaşarpeyniri yedim, pansiyondaki domuz yavrularını kovaladım, bacaklarına çimdik attım. Artık boştum... Flüt gitti hayatımdan, 9 - 8'lik ritm geldi...

İç Dikiş

ALTAY ÖKTEM

altayoktem@hotmail.com

Faydalı Bilgiler

- Her dudak tiryakisi sigara içer diye kural yok. Tiryakisi olduğun dudağa göre değişir.
- Kol kırılır yen içinde kalırsa yanlış kaynar.
- Bir ülkenin gelişmişliği dürrüzmin görülme sıklığıyla doğru orantılıdır. Dürrüstik çocuğun eğitimine önem veren ülkelere, kasaca gelişmiş ülkeler diyebiliriz.

Ben, diğerleri gibi 'yazarak' kendimi ifade etmeye çalışmıyorum. Sadece hayatın bana uyguladığı şiddet karşısında cevap hakkımı kullanıyorum, o kadar!...

Okuruma Mektuplar

Yazının başlığını Okuruma Mektuplar değil de, Felsefe Notları koysaydım ne değişirdi? Siz daha ilk cümlede olduğunuz ve yazının kalan bölümünü okumadığınız için bilemezsiniz elbette. Ben söyleyeyim; çok şey değişirdi. Bıkmadan, yorulmadan aynı soruları sormak ve bir türlü yanıt verememek anlamına gelen felsefe, beni zerre kadar ilgilendirmiyor. Bunu söylemenin de bir çeşit felsefe olduğunu söyleyenler çıkacaktır elbette. Onlar hep çıkar zaten. Çıksınlar. Bugün kendimi bir tüy kadar hafif değil, boğazı kesilmiş bir tavuğun kanına batırılmış, üstünde mora çalan kırmızı pıhtılar olan, ağırlaşmış bir tüy gibi hissediyorum. Damdan düşsem süzülmem yani, pat diye düşerim.

Bugün, şu aciz Türkçe'de "içmek" sözcüğüyle adlandırılan her türlü "içmek" eylemini gerçekleştirmek, sonra da salaş bir meyhanede sızmak, "morgda sevişmek istiyorum" diye tutturan kızı, müsait bir morg bu-

nuz; sahte filozoflar cennetinin kara kanatlı melekleri sizi...

Peki Blue Velvet'i seyretmemiş olsaydım, kaçırarak mıydım bu filozofik fırsatı? Kesinlikle kaçmazdı. Buluş çağı sorunları yaşayan her çatal sesli, sivilceli oğlan gibi ben de dertlerimi zincir yapıp, zincirin ucunu da "toplumsal baskı" tribine bağlıyordum yirmi beş yıl önce. Aradan, aramızdan çok yıllar geçti; geçti ama, ben kimsenin fark edemediği bir gerçeği keşfettim: Toplumsal baskı lafına sığınmak yanlış. Çoğu zaman, toplumla olan ilişkimiz bizim lehimize bir eşitsizlik içerir. İşte örnek; ben her şeyi göze alı, toplum içinde sevişebilirim. Ama toplum benim içimde bi bok yapamaz!

Bombayı patlatıyorum: Şimdi geriye doğru bir göz kırpıp (sahte filozoflar sadece göz atar, bu da bir fark işte!) şirdi, romandı, öyküydü, maildi derken durmadan niye yazıyorum böyle... diye soruyorum kendime. Cevap hazır: Ben, diğerleri gibi 'yazarak' kendimi ifade etmeye çalışmıyorum. Sadece hayatın bana uyguladığı şiddet karşısında cevap hakkımı kullanıyorum, o kadar!

Felsefeyle uzaktan yakından ilişkim yok. İlişkisi olanı da hoş karşılamıyorum, açık açık söylüyorum bunu. Ama ille de bu çağa dalgasını vuracak bir filozof

lazımsa; elimden bir şey gelmez... Boynum kıldan ince.

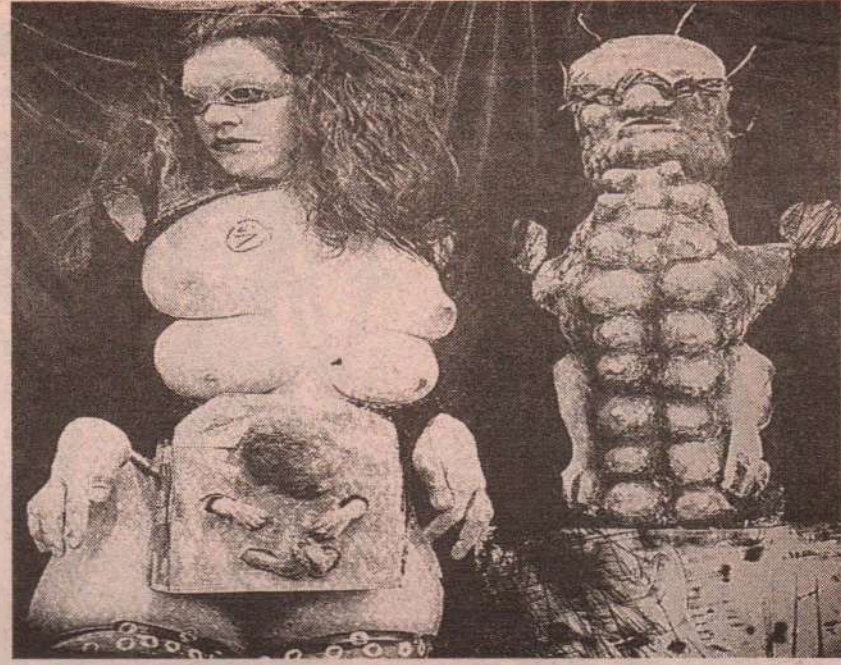
Sevgili okurlarıma, okuyacakları bir mektup sunduğum için yazıya Okuruma Mektuplar başlığını koyduğumu düşünenler mutlaka vardır aranızda. Onlar lütfen bir daha yazılarını okumasınlar. Kassınlar kendilerini ve başka cümlelerde cirit atsinlar.

Okuruma Mektuplar Nurullah Ataç'ın bir kitabının adı. Onunla aramda bir bağ olduğu kuruntusuna kapıldığım için kullanmadım bu başlığı. Düpedüz çaldım. Çalmanın estetiğine vurgu yapmak, bir taşla iki kuş vurmak istedim yalnızca.

Ne demek istediğimi anlayan varsa, alır bu yazıyı, kaynak falan göstermeden basar altına imzasını, yayınlar bir yerlerde. Ben de alından öperim onu. Ya da kafatasını deler parmağını sokarım içine...

Aynı kapağa çıkar ikisi de!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Sokaklar Yakıştırdı Bana

Cüneyt Özdemir, oğlunun da dansçı olmasını isteyip istemediğini soruyor Zeynep Tanbay'a, o da "Çok zor bir meslek. Ne gerek var," dedikten sonra ekliyor: "Ama kendi istiyorsa mutlaka olsun."

Kaçak Yayın'ı rüzgardan uçmasın diye havlunun altına ittirip, göbeğimi yakan temmuz güneşinin altında kağıda kalemle sarılıyorum hemen. Siz "Ne yazar ama; denize bile kağıt kalemle gidiyor," diye düşünerdün, ben yan kumlarda yayanlara sora sora kalem arıyorum, yanlış anlayıp da hödük sanmasınlar diye de kalem sorduğum her müstesna orta halli Türk ailesine "Bulmaca çözcem de" diye açıklama yapıyorum haliyle.

Kağıt sorun değil. Sigara paketi yanımda nasıl olsa. Küçük küçük yazarsam bütün yazıyı sığdırabilirim. Oğlum Ege'nin serin sularından çıkıp da yanıma gelir gelmez, kafamı bulandıran bütün ısratlı soruları, on senedir aklıma gelip de sormamış olmanın ezikliğiyle ona yöneltiyorum: "Şair olmak, ya da ne bileyim doktor olmak, romancı, öykücü, denemeci olmak ister misin? Ya da müzisyen ol istersen, sana gitar alayım mı?..."

Anlamsızca önce yüzüme, sonra kumlara vücutlarını yaymış, etrafa kaykılmış kitleye bakıyor ve "Nerden aklına geldi şimdi bu soru... Kumsalda meslek çekilişi mi yapıyorlar?" diyor. "Ne bileyim. Bir söyleşi okudum. Bu mesleklerden hiçbirini seçmeni istemem aslında. Ama çok istiyorsan ol, baskı yapmam" diyorum. "Sabah sabah içtin herhalde," diyor, kendini yine sulara, Ege'nin serin sularına bırakıveriyor.

Tarih tekrardan ibaretmiş meğer! Ben de doktor olacağım, mühendis olacağım diyen yaşlıtlarımın aksine, hiçbir şey olma saplantısına düşmedim hiç. Hırslı değildim. Dünyanın da bana karşı hırsa kapılmasına tahammül edemedim. Oğlum da "Bişey" olamadan mutlu yaşayacak galiba. Denize girip çıkacak, yiyecek, içecek, toplumun ona yaptırdığı rollerin, hayatını sürdürebileceği kadarını üstlenip, diğer kısmını şutlayacak. Birkaç okuldan atılıp birkaç iş yerinden uzaklaştırılacak belki, ama kendisi dahil üç kişinin çalıştığı bir yerde, diğer ikisinin amiri ya da müdürü olamadım diye hasedinden çatlamayacak. Anormal olacak yani!

Çoğu zaman bu normal toplumda

yalnız kalacak, ama kendi yalnızlığını taşıyabildiği için de kamburu çıkmayacak.

Klasik baba tribine giriyorum yine; "Evladım, ben seni etkilemeye-yim.. Bak şair falan olacaksan eğer..."

Alem karanlık, dumanlı odalarda bunalmaya sürüklenir, kızgın güneşin, serin suların ve tangalı hatunların arasındayken olur olmaz yerlerde çadır kurar, enerji patlaması yaşar... Bense şu güzelim temmuz güneşini çocuk gelişimi ve meslek dağılımı takıntısıyla heba ediyorum. "Pardon yavrum... Git yüz hadi..."

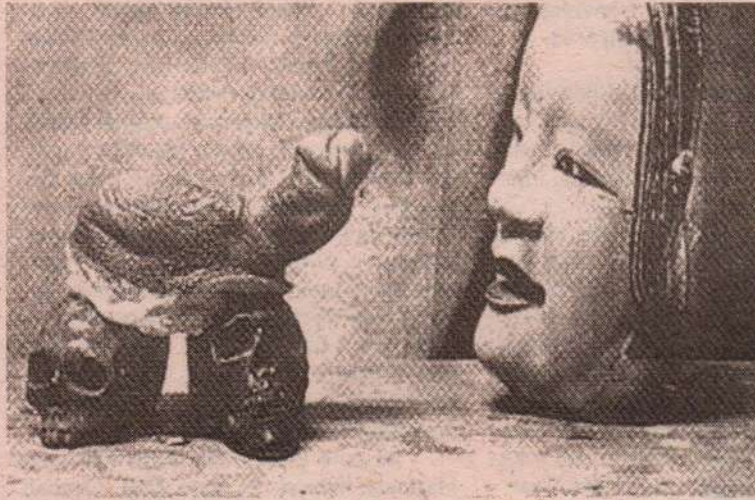
"Baba sen git yüz istersen, iyi gelir." diyor ve okumakta olduğum sayfalarla, yani bir yazısının etrafında fotoğraf albümünü de yayınladıkları şair arkadaşına ayrılan sayfalarla baş başa bırakıyor beni.

Hırslı değilim dedim ama... Irili ufaklı, değişik açılardan çekilmiş bir sürü fotoğraf da fena durmuyor hani. Kaç gündür şu kumlarda debelene debelene yatıyorum, bir allahın kulu da elindeki Hayvan'ı getirip imza istemedi benden. Hayvan gelmiyor mu bu sahifelere... Dağıtım şirketi uyuyor mu... Oysa gizli gizli kaç fotoğrafımı bıraktım met üst'ün masasına! Anlamış olması lazımdı. Tamam kel olabilirim, profilden de pek karizmatik görünmüyorum ama; sayfaya koyduğumuz o kurukafalar, affedersiniz ölü malafatları falan çok mu karizmatik sanki?

Çocuğunun ileride seçeceği meslekle ilgilenmeyen bencil bir baba mıym yoksa, diye panığa kapılıp tatili rezil etmenin anlamı yok. Ayrıca Hayvan'ın yazısını yetiştirmek, şu okuduğunuz satırların sonunu bağlamak zorundayım. Sonra da yazının üstündeki köşe için, o gördüğünüz üç tane faydalı bilgiyi bir araya getirmek, onun için de bütün anatomi ve patolojiyi kafamda toparlayarak, bu bilgiler ışığında kumlara serili bedenlere gözümü dikip, affedersiniz hayvan gibi bakmak zorundayım. İşim çok yani.

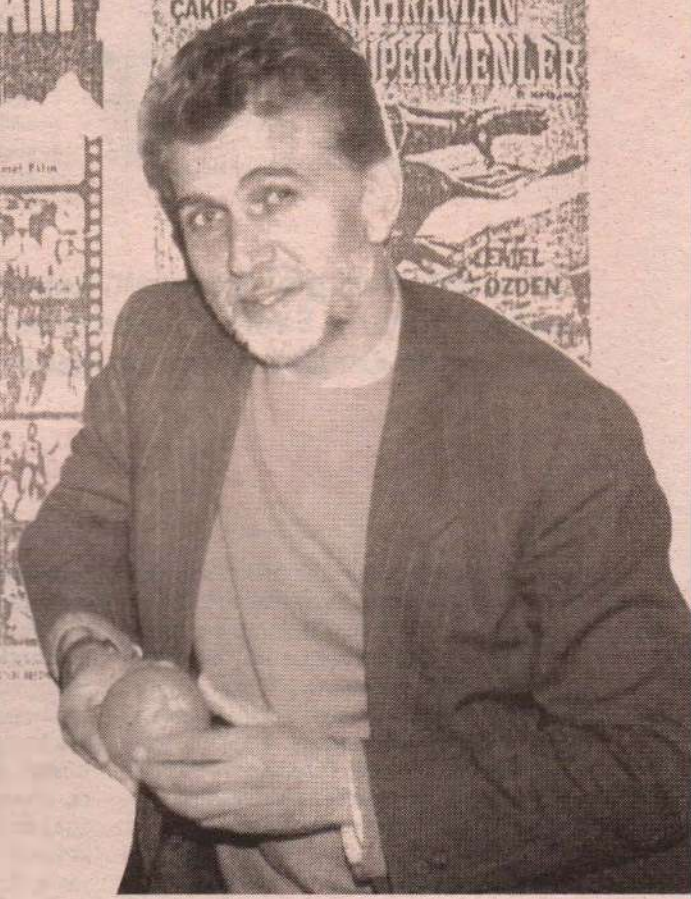
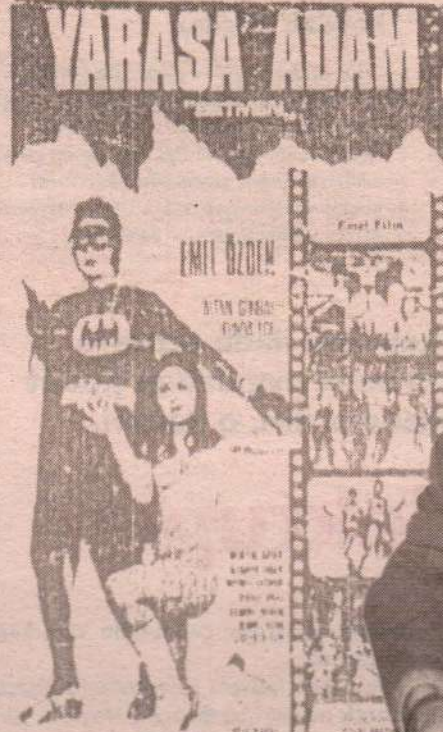
Kum komşuma kalemi iade ediyorum. "Bulmaca kolay mıydı?" diye soruyor. "Kolay olan bulmacayı bulmaya yürek ister" gibi anlamsız, ama onu rahatsız edecek bir cevap veriyorum. Sigara kağıdını katlayıp mayomun arasına sıkıştırırken oğlum "Baba burası yaramadı sana, biz kendi sokaklarımıza dönelim," diyor.

Dönelim. Sudan çıkmış balığa döndük burada. Oysa sokaklar yakıştırdı bana! H

lamadığım için nasıl elimden kaçırduğuma yanıp ağlamak istiyorum. Bira bardağını masaya vura vura, etrafındakileri bezdire bezdire hep aynı cümleyi tekrarlamak istiyorum. Aylınca da o cümleyi hatırlamak istiyorum. Deli gibi istiyorum bunu.

Bu söylediklerimin de felsefeyle ilgisi yok. Ama ille de birine filozof yapması yapıştırılacaksa, yani biri etiketleneneye böyle, etiketin arkasını yalayıp benim alnıma yapıştırmaları makul bir davranış olur. Nedeni çok basit... David Lynch'in Blue Velvet adlı filminde, kaza geçirdikten sonra otobanın kenarında duran yaralı kadından en azından bir kısmının haberi vardır. O kadının, kafasında açılan deliğe parmağını sokması, içinde yaşadığımız sahte huzur evrenine bir delik ve bir parmak vasıtasıyla verilecek en etkili cevaptır. Bunun farkındayım mesela. Hâlâ bu yazıyı okuduğunuza göre siz de farkındasınız. Hepiniz farkındasınız.

O bir akrobat, o bir tel cambazı, o yerli Zagor, o hakiki bir jön: **Levent Çakır**. Çakır, çocukluğunu, sinema aşkını, film setlerini, vefayı, özlemi, mutluluğu, Yeşilçam'ın bilinmeyen yüzünü, kısacası elli üç yıllık hayatını Mehmet Duru'ya anlattı.

Yerli Zagor: Levent Çakır

Kendinizden bahseder misiniz?

-1950 doğumluyum. Edirne'de Taşlısekman köyünde doğdum.

Sinema aşkınız nereden geldi?

- Biz köyden Edirne'ye göç ettik... Göç etmeden önce babam Erzurum'da vatani görevini yaparken büyük bir tatbikatta şehit oluyor. Şehit olunca ben ve kızkardeşim yetim kalıyoruz. Büyükbabam bu acıya dayanamıyorlar ve köyü terkedip, Edirne'ye yerleşiyoruz. O gün bugündür Edirne'deyiz, yani ilk ve orta okulumu Edirne'de bitirdim. Bitirdikten sonra Edirne'de tel cambazı olan Kemiksiz Fatma benim hocam oldu. Uzun bir süre Türkiye turnelerinde çalıştım. Akrobat ve tel cambazı olarak... Daha sonra İstanbul'a geldim... Beyoğlu'nda gece kulüplerinde "Lastik Adamlar" diye kardeşimle birlikte programlar yaptık. Bu arada **Cüneyt Arkin**'in yanında bulunan değerli abimiz **Adnan Mersinli** var. Adnan Mersinli'yle bir vesileyle tanıştık. Biz tanıştıktan sonra Adnan Abi de Cüneyt Arkin'la tanıştıyor. Cüneyt Arkin benim akrobat olduğumu görüyor ve kendisiyle uzun bir süre beraber çalışıyoruz. Onun filmlerinde oynuyorum; hem dublör, hem de yardımcı oyuncu olarak. Daha sonra 1970'lerde **Hasan Tuval** sinema cemiyet başkanıydı, rahmetli oldu. Allah gani gani rahmet eylesin; Tuval Film'in sahibi. Beni aksiyon filmlerinde, Zagor'da başrol oynatıyor. Antalya'ya gidiyoruz. **Muzaffer Tema, Kadir Savun, Hasan Ceylan, Yavuz Selekman, Kazım Kartal, Sırrı Elitaş, Hasan Yıldız** o günkü tutulan sinemanın bütün aktörleriyle birlikte iki başrol film çekiyoruz. Aslında bir film için gitmiştik ancak benim hareketli olduğumu gören yönetmen **Nişan**

Hançer başrol veriyor. -Nişan Hançer, komedi türünde avantür yapan bir yönetmendir-

İşte benim profesyonelce yaptığım hareketler işini kolaylaştırmış olacak ki, iki filmle döndük İstanbul'a. Sonra Yeşilçam'da bütün aksiyon filmlerinde beni oynatmaya başladılar. Üç **Süpermen** filmi çektik. Zagor'dan sonraydı.

Nasıl Zagor oldunuz?

- Zagor'da oynamam şöyle oldu. O dönemlerde Cüneyt Arkin'la birlikte çalışırken. **Hüseyin Zan** abimiz var. Eski aktörlerden, beni geldi aldı, dedi ki; "Levent gel seni Tuval filme götürüyüm". Mustafa ile Uğur Tuval var. Sinemaları yanımdı. O çocuklar daha küçük, tabi beni götürüyor yazıhanesine, bakıyor, "Fiziksin filan iyi, Zagor çekeceğim, Zagor atlayan, uçan, zıplayan bir adam" diyor. Tahta bir masa var Hasan Tuval'in önünde. Hüseyin Zan benim yanımda. Hüseyin abi diyor ki, "Hadi oğlum çekinme bir şeyler yap da görsün". "Peki" diyorum. Olduğum yerden bir zıplıyorum, Hasan Tuval'in masasına ters bir salto atıyorum havada. Attıktan sonra yere düşüyorum ve yerde ön kartvil ve ters kartvilden paren-deler atıyorum ve zıplayarak ayağa kalkıp

dimdik duruyorum. Hasan Abi masaya bir yumruk vuruyor, "Tamam abicim" diyor, "Aradığım bu". Hemen mukaveleyi getiriyor, on film anlaşması yapıyoruz.

O anda neler hissettiniz?

- Yardımcı oyuncuysan birden başrol oyunculuğuna geçmiş olmam, tabii anlatılır bir duygu değil. Kendimi dünyanın en mutlu insanı hissettim. Dedim ki "Cüneyt Arkin gibi aksiyon filmlerinin jönü olacağım". On filmlik mukavele yaptık. İlk filmimizde Antalya'ya gittik. Antalya'da Aspendos'ta çalıştık. Bir fener kulesi var, - Kazım Kartal var - gemiciler karaya vurması için feneri söndürüyor. Kadir Savun'u bağlıyorlar. Benim yanımda Çikom Nevzat Açıköz (kuklacı, tiyatrocu) ve Ergün Köknar, Suna Pekuysal var. Nevzat Açıköz 'Çiko' tiplemesine çok uymuştu. Aynen Çiko'ydu. Bu arada ilk çekimde ben fenerin üzerine çıkıyorum, Kazım Kartal'ı yakalıyorum, kavga ediyoruz. Yönetmen "Stop" diyor. "Tamam aşağıya inin diyor", diyorum ki; "Yok ben buradan inmeyeceğim". En az yirmi metre falan var fenerin boyu. Minare gibi bir şey. Buradan aşağıya uçuyorum, havada takla atarak. Yönetmen diyor ki, "Aman dur

bunu son gün çekelim, burada altmış kişi-yiz. Sen sakatlanırsan, mahvoluruz. Film yarım kalır". "Bana bir şey olmaz" diyorum. Aşağıda brandayı tutuyorlar. Tabi ben orada Kazım'ı iki yumrukle deviriyorum. Sonra kendimi oradan atıyorum. İki saltoyla aşağıya atlıyorum. aşağıda büyük bir alkış kopuyor, etrafta izleyiciler, turistler falan da var. Akşam oluyor, otele dönüyoruz. Yönetmen Nişan Hançer, Tuval Film'in sahibi Hasan Tuval'le telefonda konuşuyor, diyor ki, "Levent bugün yirmi parendeyle uçtu". Bunu duyan Hasan Tuval hemen direktif veriyor "İkinci filmi de çekin, ikinci filmi de çekin" diye. Biz daha birinci filmi bitirememişiz. Neyse birinci filmi bitirdik, sonra ikinci filmi de çektik.

Kaç Zagor filmi çekildi?

- İki tane çekildi. İlki, Kara Korsanın Hazinesi. İkincisi de, Kara Bela. Oradan döndük, Süper Adam diye bir film çektik. Yönetmen Cahit Yörüklü'yü.

Çizgi roman kahramanı mı Süper Adam?

- Evet. Süper Adam'dan sonra bir kovboy filmi çektik. Yavuz Yalınkılıç'tı yönetmen. Yavuz Abi bizi aldı, Hasan Yıldız, Kazım Kartal'la birlikte. Hasan Yıldız kötü jönü oynuyor, o da yeni jönlerden bir arkadaşımız. O, Kazım Kartal ve diğer bayan arkadaş Nesrin Kaplan vardı. Kayseri'ye geldik sonra. Kayseri'de kovboy filmi çektik, Kan Kin Intikam diye.

Hangi çizgi romanın versiyonuydu?

- Yok bu çizgi roman versiyonu değil, Amerikan Kovboy versiyonuydu. Kırbaç adlı bir filmi vardı Amerikalıların. İşte o filmin Türk versiyonuydu. Franko Nero'nun rolünü oynadım. Bu filmi kırk günde çektik.

Zagor'u kaç günde çektiniz?

- Zagor, iki ay filan sürdü. Ama baştan sona aksiyon vardı. Atlamalı, zıplamalı filmlerdi. Birinci sahneyi bazen bir günde çektiğimiz oldu. Yüzlerce tekrarı oluyordu. Bunlar 1972'de oluyor, yani 71'de Zagorlar, 72'nin başlarında Kovboy Süper Adam. Ondan sonra bir de Kızılmaskeli ve Üç Süper Adam filmlerini çektik. Altan Bozkurt, Hüseyin Sayar vardı. Bunlar resimli mecmua kahramanlarından. Onlardan sonra ilk Batman Yarasa Adam filmini ben oynadım. Geçenlerde aksiyon filmlerinin gösterildiği Bir Yudum İnsan programında çok üzülüm. Dünyada ilk defa Batman Yarasa Adam'ı benim oynamama rağmen, o programa davet edilmedim.

O programda gösterilenler sizin oynadığınız filmler miydi?

- Evet, hep benim filmlerimi döne döne gösterdiler, ama kalktılar orada Tamer Yiğit'le, İrfan Atasoy'la röportaj yaptılar. Bu filmlerde hep ben oynadım. Ben gerçek bir akrobat, gerçek bir tel cambazıyım. Birçok da jön olarak oynadığım filmler var. Onlar hep dublör kullandılar. Sinemanın vefasızlığından bahseden insanlar bile vefasızlık yaptı bana. Haktan, hukuktan, emekçinin emek hakkının yüceliğinden bahseden güzel kardeşlerimiz bile, bize böyle vefasızlık örneği gösterdiler, çok kırdım, çok alındım.

Örümcek Adam vardı bir de...

- Yok, Örümcek Adam'ı ben oynamadım. Onu İrfan Atasoy oynadı. Ama o dublör kullanıyordu. Kayın biraderi vardı onun, rahmetli oldu; Metin Yönse. İyi bir arkadaşı, Allah rahmet eylesin. Onunla birlikte de oynadık, Maskeli Üçler diye. Melih Gürgen çekti. Melih Gürgen'in ilk yönetmenlik filmiydi. Zaten benim filmimden sonra da, Parçala Behcet'i çekti.

O dönem Killing vs. filmler çekiliyordu...

- O dönemde insanlarda bir okuma sevgisi vardı. Çok okuyorlardı. Resimli mecmualar vardı. Bütün gençlik o tür şeyleri okurdu. Her birinin elinde Zagor, Tommiks, Teksas, Tom Braks vardı. Yolda yürürken sizi tanıyorlar mıydı?

- Tabi tabi tabi... Ben yolda yürüye-mezdim. Öyle güzel zamanlardı ki o zamanlar, anlatamam. Galalara giderdim. Bin kişi beni ayakta karşılardı. Çok büyük tezahürat yaparlardı.

İyi paralar kazandınız mı?

- Ben, inanın bu filmleri yaptığım zaman bir aşk için yaptım, bir sevgi, bir hobi olarak. Para kazanmayı hiç ön planda tutmadım. Para da kazanmadım. Başrol oynuyordum üç bin liraya, iki bin liraya. Yalnız bir adamdım. O zamanlar gençtim, aldığım paralarla ancak kıyafet alabiliyordum. Geceleri kulüplere gidiyor, yönetmenlerle, senaristlerle eğleniyordum; zorunluydum buna. Çünkü gençlik de var, velhasıl hiç para kazanamadım, hiçbir yatırımım olmadı. Bir de şuna üzülüyorum. Şu son dönemlerde birçok diziler çekiliyor, böyle dizilerde sadece ve sadece bana, Gani Şavata sahip çıktı. Gani Şavata sinemanın öldüğü zamanlarda Yeşilçam'a geldi, birlikte mücadele ettik ve Drejan filmini çektik. Arkadan daha bir sürü filmler çektik. O'nun başlattığı Sınır'ı ve Anadolu yöresi filmleri çektik. Gani Şavata, tüm çektiği filmlere beni çağırdı. Bana şu an, Gani'den başka kimse sahip çıkmıyor. Ayrıca geçmişte yaptığımız güzel filmlerimiz bile gündeme getirildiğinde, adımdan bilinçli bir şekilde söz ettirilmiyor. Sinemada za-

manında benim yaptığım güzel olaylara ise alakasız insanlar sahip çıkıyor. Güya biz sinema emekçilerini yadediyorlarmış gibi göstererek, ölmekte olan bir sektörden rant kapabilmeye çalışıyorlar.

Bugünlerde neler yapıyorsunuz?

- Bu günlerde Kanal 7'ye çekilen başrollerini Gani Rüzgar Şavata'nın oynamış olduğu şu anda reytingi çok iyi olan Dumanlı Yol adlı dizide oynuyorum. Yörenin olaylarını anlatan, insan kaynaklarıyla ilgili güzel bir dizi bu. Oynamaktan da çok mutluyum. Bu dizideki rolüm, bir imam. İmam ile köy öğretmeni birlikte insanları yönlendiriyor, aydın iki kişi olarak. Bu Drejan aşireti ile ilgili bir dizi, Kanal 7'de oynuyor. Pazar günleri saat dokuzu çeyrek geçe başlıyor. Perşembe günleri de tekrarı oynuyor.

Sigortanız var mı?

- Ben şu an Edirne'de, annemin yanında kalıyorum, oğlum var, torunum var. Bu arada sosyal sigortadan, emeklilik hakkımdan da faydalanamadım ve emekli olamadım. Hakettiğim halde. Şu an vücudumda sağlam bir yerim yok, sağ omzum çatlak, iki ayağım menisküs, sızım sızım sızıyor, bel omurluğum kayık. Buna rağmen aksiyondan korkusuzca, ölüme meydan okurcasına, yaptığım akrobatik hareketlerden bende kalan bunlar. Ama şirketlerin hiçbirisi bizi sigortalı yapmadı. Primlerimizi ödemediler. Sadece Akasya diye bir insan vardı. Allah rahmet eylesin, Erol'un kayınpederiydi. Gazeteci bir arkadaşımız dedi ki, "Levent, seni ve bütün film ekibini sigortalı yaptırıyorum" ve yaptırdı. Bursa'ya gittik. Anadolu filmiydi yine. 66 ya da 67'de. Yardımcı

oyuncuydum o zamanlar. Ben şu an primlerimi yatırılabilmem için (emeklilik hakkımı kazandım ama primlerim çok yüksek, nereden baksan sekizbuçuk, dokuz milyar tutuyor) bu parayı mümkün değil, tedarik edemem. Gani Bey'in dizisinden aldığımız paralar cüzi bir para. Kanal 7'nin verdiği para çok az. Yani iki günlük bir prodüksiyon parası veriyorlar ve biz her hafta bu diziyi çekiyoruz. Burada 35-40 kişiyiz. 26 bölüm anlaşması olduğundan dolayı bunu böyle bitirmek zorundayız. Para kazanamıyorum ancak idare ediyorum. Bir nevi karın tokluğuna. Biz sinemanın emekçileri ne yazık ki böyle. Biz aşığız bu işe, seviyoruz bu işi. Evimizi, çocuklarımızı bırakıyoruz. Hayatımızı rizikoya atarak yollara çıkıyoruz. Ben Edirne'deydim. Şu an Malatya'dayım. Bir iki gün sonra Kars'a gideceğim. Bu diziyi başlamadan önce Kurtalan'a kadar gittim. O karlarda çekim yaptık. Bu arada beni aradığınız için çok mutlu oldum. Bu aramalar bana milyarlardan daha değerli, hepinize çok çok teşekkür ediyorum.

O kadar başrol de oynadınız...

-Elliye yakın jön oynadığım başrol filmim, yüzün üstünde de yardımcı oyunculuğum var. İbrahim Tatlıses'in "Çile" filminde kötü adamı oynadım, o gün bu gündür iki yakam bir araya gelmedi. Herkes beni ikinci rollerde oynattı. Yani 'Çile' filminden sonra bir türlü çilem dolmadı. O filmde üniversiteli kötü bir kardeşi oynu-

yordum. Her zaman başrol oynarken ikinci dereceye düştüm. O gün bu gündür çile çekiyorum. Yönetmen Remzi Jöntürk'ün filmiydi. Sinema aşkımdan dolayı eşimden bile ayrıldım. Şu an bir oğlum var Edirne'de. Bir de torunum oldu, elinizden öper.

Sinema için mi boşandınız eşinizden?

- Evet, sürekli dışarılarda olmamız. Sonra filmlerde doğal olarak güzel kadınlar var, onlarla film çekmemiz. Ne yapsın kadıncağız. Biraz da kıskanç yapısı vardı. Hep beraber olduğumuzda bile sinemadan bahsederdik. Bizim tek aşkımız var, o da sinema. Ama şu an eşim hala evlenmedi, ben de evlenmiyorum. Ben hala eşimi çok seviyorum. Bana ondan başka kadın haramdır. O da Bursa da. Babasının gözleri kör olmuş, ona bakmak zorunda. Hatta telefonda biraz dertleştik ama ne yapayım bilmem ki... Buradan Bursa'ya gitmek, oradan Edirne'ye, Edirne'den geri buraya. O kadar param yok benim.

Gani Şavata bu durumu biliyor mu?

- Yeterince masrafı oluyor onun. Bir de bizim özel sorunlarımızı anlatıp da, adamın başını ağrıtmayalım.

Son olarak neler söylemek istersiniz?

- Vallaha, söyleyeceklerimi söyledim. Ne diyeyim, bizi soranlara selam. Size çok teşekkür ederim. Hepinizden Allah razı olsun. H

Levent Çakır, Hayati Hamzaoglu, Nilüfer Açıkalın ve Burak Sergen'le

Kazım Kartal, Atilla Ergün, Serpil Çakmaklı ve Sırrı Elitaş ile

Murat Soydan ve Gani Rüzgar Şavata ile

5 Ne 1 Ayhan

AYHAN BOZKURT

ayy_hanbozkurt@yahoo.com

En Sevdiğiniz 5 Genç Karikatürcü

- Eflatun Nuri
1- Mehmet Çağçağ
2- Tuncay Akgün
3- met üst
4- Bahadır Baruter
5- Kemal Aratan

En Sevdiğiniz 5 Barış Manço Şarkısı

- Lale Manço
1- Aynalı Kemer
2- Domates, Biber, Patlıcan
3- Kırkinci yıl
4- Gel
5- Rüya

En Sevdiğiniz 5 Haber Kanalı

- Orhan Boran
1- HaberTürk
2- NTV
3- TV 8
4- Star
5- CNN Türk

En Sevdiğiniz 5 Salaş Meyhane

- Oktay Güzeloglu
1- Ganyan Meyhanesi
2- Fehmi Baba Meyhanesi
3- Üçler Meyhanesi
4- Bahriyeli Meyhanesi
5- Gel de İçme Meyhanesi

En Sevdiğiniz 5 Büyük Şekli

- Bülent Kayabaş
1- Kaytan
2- Badem
3- Pos
4- Ayhan Işık, Clark Gable karışımı
5- Yeni Terleyen Biyık

En Sevdiğiniz 5 Ulusal Kahraman

- Müjdat Gezen
1- Atatürk
2- İnönü
3- Uğur Mumcu
4- Che Guavera
5- Fidel Castro

En Sevdiğiniz 5 Ses Sanatçısı

- Mümtaz Sevinç
1- Sezen Aksu
2- Zerrin Özer
3- Ayten Alpman
4- Nilüfer
5- Leman Sam

En Sevdiğiniz 5, Beş Duyu

- Fatih Kaçan
1- Görme
2- Duyma
3- Koklama
4- Tatma
5- Sevişme

En Sevdiğiniz 5, Dünyanın 7 harikası

- Erdil Yaşaroğlu
1- Yedi Cüceler
2- Yedi Uyurlar
3- Yediden Yetmiş Herkes
4- Komikaze 7 Kılıf Kitap
5- Haftanın 7 günü

En Sevdiğiniz 5 Müzik Türü

- Nesrin Topkapı
1- Caz ve Balad
2- Hint Müziği
3- Endülü Müziği
4- Arap Müziği
5- Türk Müziğinin hepsi

En Sevdiğiniz 5 Şair

- İbrahim Erkal
1- Cemal Safi
2- Necip Fazıl
3- Ümit Yaşar
4- Yahya Kemal
5- Ahmet Fehim Dıragos

En Baba 5 Mafya Babası

- Soner Yalçın
1- Marlon Brando
2- Hüseyin Peyda
3- Al Pacino
4- Ronald Reagan
5- Margaret Teacher

İmzaya Gittiğiniz İlk 5 Şehir

- Cezmi Ersöz
1- Hakkari
2- Tunceli
3- Rize
4- Kırıkkale
5- Bingöl

En Sevdiğiniz 5 Gitar Markası

- Nejat Yavaşoğulları
1- Fender Stratocaster
2- Fender Telecaster
3- Gibson
4- Lespoule
5- Reakenbacker

En Sevdiğiniz 5 Klarnetçi

- Hüsnü Şenlendirici
1- Şükrü Tunar
2- Mustafa Kandırılı
3- Deli Selim
4- İsmail Bergamalı
5- Arap Hüseyin Şenlendirici

En Sevdiğiniz 5 Yeni

- Mehmet Sarsmaz
1- Sıfırıncı Yeni
2- Birinci Yeni
3- İkinci Yeni
4- Üçüncü Yeni
5- Dördüncü Yeni

Serbest Piyasa

Dengeli Yatırım Uzmanı

Meneviş Pihı

Kapitalist toplum bireylerinin günümüzdeki en büyük sorunlarından biri de sahip oldukları menkul ve gayrimenkulleri en kazançlı biçimde nasıl değerlendirmesi gerektiğini bilmemesidir. Tam 15 yıl 3 ay 24 gün 6 saattir finans sektörünün içinde bulunarak parayı telinden tanıyacak kadar uzmanlaşmış; piyasaların nabzını kurmalı Nacar saat gibi sınıksız tutan ekonomist yazar Meneviş Pihı birikimlerinize yön vermek, paranıza para, menkulunuza menkul katmak için sorularınızı bilimsel bir şekilde yanıtlayacak...

Toygar Hamza'nın Sorusu: Değerli Yatırım uzmanı Pihı, ben Mevduat Sertifikası almak istiyorum. Fakat bu Mevduat Sertifikası nerede satılır bilmiyorum?... Acaba en ucuz mevduat sertifikasını nereden bulup alabilirim?... "Sertifikacılar Çarşısı" gibi yerler var mı bildiğiniz?...
Meneviş Pihı'nın Yanıtı: Olmaz mı Hamzam, olmaz mı...

Cennet vatanımızda her bir şeyin Çarşısı var çok şükür... Geçenlerde bizim kayınçoya bir elektrikli battaniye lazım oldu mesela. "Elektrikli Battaniyeciler Çarşısı"ndan gidip aldık. Keza yine aynı şekilde, bana da tınak makası lazım olmuştu "Tınak Makasçılar Pasajı"na gitmiştim... Envai çeşit tınak makası vardı çarşıda... Ayak serçe parmağı tınak makasından tut ta badi parmak tınak makasına kadar yani... Ovv yeaaa!... Haa haa haa!...

Tuğba Bürsel'in Sorusu: Sayın Meneviş Bey, ben borsa piyasasına girip spekülör olmak istiyorum. Ama spekülör nedir, ne işe yarar bilemiyorum. Sadece ismi hoşuma gittiği için olmak istiyorum. Sizden beni bu konuda aydınlatmanızı rica edecektim... Ayrıca nasıl spekülör olurum bir zahmet onu da arada şeyetseniz?...

Meneviş Pihı'nın Yanıtı: Hımm, demek spekülör olmak istiyorsun ha?... Bak hayatım spekülör demek; yerine göre icabında puşt demek, anneni boyayıp babana yeni kan diye satmak demek... Yani eğer "Ben zaten bu karakterdeyim, bu iş beni zerre kadar bozmaz..." diyosan hiç durma hemen spekülör ol... Haa gelelim nasıl spekülör olacağına... Spekülör olmak için Borsa binası avanında takılacaksın. 5 dakkada bir, "Amerika, Ereğli Demir Çelik'e savaş ilan etti!...", "Ak çimento fabrikasının altından fay hatı geçiyormuş!...", "Doğan Holding'e dev karıncalar saldırmış!..." diye bağırıp yatırımcının psikolojisini bozacaksın... Anladın mı bebeğim?...

Ömer Simpson'un Sorusu : Sayın Pihı Bey ben paramı altına yatırarak değerlendirmek istiyorum fakat nasıl ne tür altın alacağıma bir türlü karar veremiyorum. Acaba külçe altın mı alsam, yoksa altın künye mi alsam?... Veya dişlerimi altın mı kaplatsam?... Ya da ne bileyim, bulabilirsem bir altın yımırtlayan tavik mi alsam?... Ne dersiniz sayın Pihı?...

Meneviş Pihı'nın Yanıtı: Aşkım altına yatırım yapmak eski bir yatırım şeklidir. Sana tavsiyem altın yerine vatana yatırım yap. Zira bülbülü altın kafese koymuşlar ama o yine de vatanım demiş... Puhaaaa haa haa!... Oooo yeeeee!...

NOT : Yatırım, finansman, para, senet, tahvil, kambiyo, change, fon, bono gibi sorularınız için e-mail adresimiz aşağıda, kağıt mektup adresimiz künyede, elektronik mektup adresimiz aşağıda... Hadi bakalım... H

solmaz@lombak.com

Öyleyse gariban kimdir? Bu yazıya bakarak söyleyecek olursam yoksul, yoksun, kendi kaderini tayin edemeyen, bütün bunların içten içe de olsa ayrımında biri. (Belki de böylesi bir garibanlık, kadınlığın olmazsa olmaz bir özelliği sayıldığından, genellikle erkek biri.) Bu sıfatların çoğunun başına bir "çoğumuz gibi" eklemek olası; biraz da böyle olabilmesi, kendisiyle özdeşleşebilmemiz için gariban, filmlerde gördüğümüz kadarıyla çoğunlukla toplumsal, sınıfsal bağlamı pek de belirgin olmayan biri.

Alemin Gariban Kralları: Kitano, Güney, Gencebay, Lee, Chan

MUSTAFA ZİYALAN

Neden sözetmeyeceğimi anlatmak için **Cameron'un "Sahi Yalanlar"**ını (True Lies) örnek gösterebilirim. Arnold'un o filmde -oynadığı diyemiyorum- canlandırdığı "karakter"de en küçük bir garibanlık izi görmek olası değil. Adam Jamie **Lee Curtis**'le evli, smokin giyiyor, hep kendini bir halt sanar gibi bir havası var; dahası -diye kuşku uyandırmaya çalışıyor film- gerçekten bir halt bile olabilir! Asıl önemlisi, bilerek, isteyerek öyle yapılmış olmasa da, bu filmin garibanlar, gariban ya da kendini gariban hisseden Üçüncü Dünyalı gençler için bir özdeşleşme olasılığı şöyle dursun, tam da o gençleri pıstırmak, yıldırma yönünde eğilimler barındırdığı düşünülebilir. Hele böyle düşünürsek, bu filmi de 11 Eylül'de, 11 Eylül'den beri olan bitenlerin nedenleri arasında görmemiz bal gibi olası.

Açıkçası Alain Delon'un oynadığı, bir arkadaşın deyişiyle "filozof katil" kahramanları hep filmin sonunda ölen filmler de değil muradım. Bu kişilerin -itiraf edeyim ki kendi başına epey çekici- ayak diremeleri, kös dinlemiş, kırığı çalmış çalacak acı patıcan, bana uzaktan uzağa da olsa kaçınılmaz biçimde "Yabancı'yı anımsatan eli tabancalı Camus halleri sonuçta yorgunluktan, bezgınlıktan, inandırıcı bir tükenmişlikten çıkıp izleyiciyi de esirgemeyen, neredeyse gerçeküstücü bir tiksintiye dönüşür gibidir bence. Uzun lâfin kısası o filmlerde Kasımpaşalılara pek yer yoktur.

Öyleyse gariban kimdir? Bu yazıya bakarak söyleyecek olursam yoksul, yoksun, kendi kaderini tayin edemeyen, bütün bunların içten içe de olsa ayrımında biri. (Belki de böylesi bir garibanlık kadınlığın olmazsa olmaz bir özelliği sayıldığından, genellikle erkek biri.) Bu sıfatların çoğunun başına bir "çoğumuz gibi" eklemek olası; biraz da böyle olabilmesi, kendisiyle özdeşleşebilmemiz için gariban, filmlerde gördüğümüz kadarıyla çoğunlukla toplumsal, sınıfsal bağlamı pek de belirgin olmayan biri.

Sözetmek istediğime yanaşayım: Yakınlarda **Takeshi Kitano**'nun adı "Sahilde bir Sahn" diye çevrilebilecek (A Scene at the Sea) bir filmi gördüm. Komedyenlikten gelen, filmlerinde zaman zaman yeğin, kendine değil karşı-sındakine yönelik bir şiddet de içerebilen bir Buster Keaton gülmececinin sezilebildiği bir yönetmen Kitano. Daha çok Yakuza kabadaylarına, zurnanın son deliğine gelmiş adamlara ilişkin filmlerinden biliyorum onu [Hana-Bi, Sonatine, Kaynama Noktası (Boiling Point)]. Söylemeye gerek var mı bilmem. Ama söylemeden edemeyeceğim: Buradaki zurnanın son deliği örneğin Köpekler (Straw Dogs) ya da Kurtuluş (Deliverance) filmlerindeki bembeyaz, orta sınıf zurnanın son deliğinden çok farklı. Bu filmlerin başkışisi adamlar yaşamlarındaki bir kopma, kırılma, olağanüstü bir durum dolayısıyla buraya gelmiyorlar; yıkım yaşamlarının, değer yargılarının, değer ölçütlerinin, kendi yapıp ettiklerinin, neredeyse zorunlu seçimlerinin tutarlı bir sonucu. Yıkımdan sonra şöyle ya da böyle önceki yaşamlarına, "normal"e dönüp kurtulmuyorlar, ölüyorlar, her halukârda bitiyorlar. Bütün bunlardan dolayı da başlarına gelenlerde neredeyse antik bir trajedi tadı var. Kitano'nun Amerika'da yaptığı "Abi" (Brother) filminde şimdiye değin yarattığı mitolojiyi neredeyse gönülsüz bir komediye çevirdiğini, Takeshi Miike'nin "Gonin" filminde de o kabir taşı kahramanı kuran jestlerin ters yüz edilmesi çabalarına da canla başla katıldığını söyleyebiliriz.

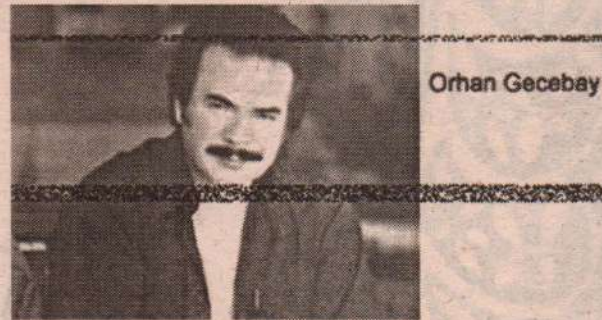
rim. Yine de, oynadığı -eşcinsel- tetikçi filmin sonunda, bir otobüsün içindeki bir çatışmada vurulduktan sonra "yoruldum" diyerek kendisinin vurduğu -kendisini vuran- adamın yanındaki koltuğa çöküp onunla birlikte ölüyor, tersyüz edilen her şeyi yeniden kurtarıyordu. Babalar be!

"Kıyıda bir Sahn"ye dönecek olursak, filmin başkışisi de susuyor, çünkü dilsiz. Çöpçü. Çöpte bulduğu kırık bir sörf tahtasını tamir edip neredeyse sörfle kafayı bozuyor. Umarsız bir mücadele verdiğini görüyoruz. Sonunda da denize karışıp ölüyor.

Bu en son izlediğim örnekten, çaaat diye izlediğimi anımsadığım ilk gariban örneklerine atlayabilirim: Yılmaz Güney'in canlandırdığı kişilere. Şu filmlerin adlarına bakmak yetmese de âlemin kurallarını açıklar gibidir: Güney Ölüm Saçıyır, Çifte Yürekli, Beyoğlu Canavarı, Kasımpaşalı. Bu filmlerin başkışisi -Çirkin Kral!- çoğunlukla susar. Duruşu yadsınamaz ama ne olduğu da tam -ya da hiç- seziemeyen bir anlam ve önemi imler. Cinsellikten uzak ya da cinsellik öncesidir. Bekâr, daha da önemlisi bakirdir. Bir kadına gösterdiği ilginin hep cinsellikten uzak bir odağı olduğu vurgulanır sanki. Örneğin -Çirkin Kral'ın sonunun başlangıcını haberlese de- Seyyit Han'ın Keje'ye olan ilgisi büyük ölçüde nedenselliklerin dışında, üstünde, neredeyse mitolojik bir nitelik taşır. Buradaki kahramanlar azraillğe soyunarak ölümü aşmaya çalışırlar sanki.

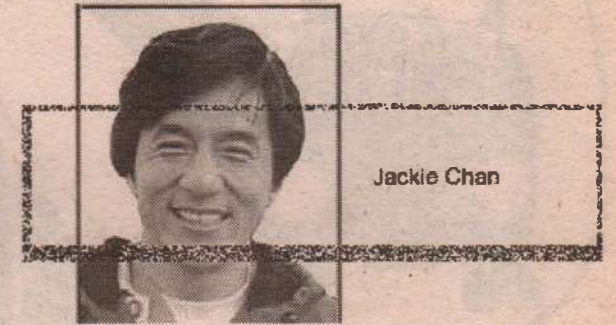
Azrail'den çok ölümlüye yakın bir örnek de Orhan Gencebay'ın çizdiği kişilerdir. En çok "yorgun" sususlarıyla anımsarım onları. Türk sinemasında Zen varsa, bunun en iyi kanıtı -dahası "koan"ları- Gencebay'ın canlandırdığı kişiler olsa gerektir.

Yine Azrail'e daha da yaklaşıp, Bruce Lee'den sözedebiliriz. Onun azraillliği küçük, sevimli, utangaçça gülümseyen bir ambalajda geldiği için daha da ürperticidir bence. Örneğin "Ejderin Dönüşü" (Enter the Dragon) filminin

de yabancı dil bilmez, okuma-yazma bilmez, sokakta kendisine yavaşan profesyonel bir kadının safça peşine takılıp kadının evine gider, sonra nasıl kaçacağını bilemez, esas kız olabileceğini umduğumuz Çinli akrabasının yanında eli-ayağı birbirine dolanır, konuşmaz, konuştu mu az konuşur ama öz konuşur, sonra da batı uygarlığının simgelerinden biri sayılabilecek, Roma'daki Colliseum'da beyaz ırkın etkileyici bir örneği olan Chuck Norris'i kavganın bir noktasından öte ona pes etme şansı da tanıdıktan sonra öldürür. Şakası olmayan delikanlılara iyi bir örnek tir Lee.

Buradan Azrail'i gülerek, güldürerek atlatmaya çabalayan Chan'a geçebiliriz. Dövüş sahnelerinde hiçbir zaman Lee'in benzeri sahnelerindeki kanla kızaran, terle parlayan yeğinliği yakalayamayan Jackie Chan, ola ki Lee'den çok daha iyi bir pandomimci ve akrobattır. Kavga-dövüş filmlerine Buster Keaton'dan çok Harold Lloyd'u getirerek neredeyse rezil olma tehlikesiyle burun burunadır hep. O nedenle her şeye daha çatık kaşlı baktığım -"Battle Creek Brawl"u gördüğüm- zamanlarda Lee'yi Chan'a yeğlemişimdir. Ama gelin görün ki -belki de rastlantı olmayan bir biçimde- Lee Chan denli uzun ömürlü olmadı. Ama Chan'ın da çoğu zaman -rezil oldu olacak değilse de, mağdur, dahası maktul oldu olacak- bir gariban kimliğine çok yakın ya da o kimliğin tam da içinde, utangaç, hep postunu kurtarma peşinde kişiler çizdiğini söyleyebiliriz.

Peki bu alemin kraliçeleri, kadınlar nerde? Yok mu? Olmaz mı, var; hem de nasıl [Cassavetes'in popülist olmasa da popüler olmaya en yakın filmi, eşsiz "Gloria", sonra "Silkwood", "Erin Brokovich"... ve de... bilhassa... "Eşkiya Kraliçe" (Bandit Queen)]; ama bunlar başka bir yazının konusu.

Örneğin Brecht'e şöyle bir bakacak olursak özdeşleşmenin başlı başına garibanlığı aşma yolunda bir engel olduğunu düşünebiliriz. Öyle düşününce de, andığımız gariban krallar arasında garibanlığı aşma doğrultusunda en büyük gizli gücü oluşturan Yılmaz Güney olduğunu söyleyebiliriz; ama tam da o "Çirkin Kral" dönemini izleyen, krallığı'nı aşıp giden filmlerinde. Ama ne yazık ki genç, çok genç öldü.

Bereket - ya da krallar açısından bakarsak ne yazık ki garibanlığa karşı, garibanlığın, 11 Eylül'de ve sonrasında olan bitenleri doğuran, besleyen koşulların aşılması doğrultusundaki uğraş kimileyin bireylerle başlasa bile bireylerle bitmiyor. Gariban kralların önündeki en büyük sorun, en büyük (uzlaşmaz) çelişki de bu sanırım. H

Kadınsı bir müziktir Türk pop müziği. Sadece Sezen Aksu'yu değil, Türk pop müziğinin genelini, hatta Türkiye'yi kolayca benzetebiliriz. Asit gibi bir huzursuzluğun ülkesidir Türkiye. Sallanan bir şişenin içine sıkışmış bir köpürtünün ülkesidir.

Sezen Aksu ve Kola

REŞAT ÇALIŞLAR

Kolanın tatlılığının altında acımsı, asitli bir köpürtü vardır. Sezen'in dinamik ve eğlenceli şarkılarının eğlenceliğinin altında acılı, asitli, huzursuz, dinamik, yanık bir duygusal köpürdür. Acılı şarkılarında da, bazen neşeli bir boyuta da sahip olan bir dinamizm vardır.

Özellikle, Sezen'in 80'li yıllardaki albümleri için geçerlidir bu. Köpük köpük, adım adım, gümbür gümbür ilerleyen ve yayılan bir şeker-asit karışımı, bir tatlı-ekşi karışımı, bir kırmızı-siyah karışımı, bir asit köpürtüsü gibidir Sezen'in sesi. Sezen'in sesinde ve ruhunda, neşenin, oynaklığın ve güneşin kırmızılığı ile ölümün, hüznün ve gecenin siyahlığı, özel ve parlak bir şekilde içiçedir. Sezen, kolanın hem tadına hem rengine benzer.

Kolanın kendine has lezzeti, içerdği o ekşimsi asit tadı üzerine kuruludur. Sezen'in "eğlenceli" şarkılarının lezzeti, içerdikleri acılı, şiddetli, huzursuz, isyankar, "asitli" duygusalı üzerine kuruludur. Asit gibi yakıcı, yıkıcı, ekşi, fıkırtılı bir duygusalıdır bu. Oynaklık, coşku ve eğlencenin, acı ve şiddet üzerine kurulu, acı ve şiddetle içiçe, hatta bazen acı ve şiddetle aynı şey oluşları, hem Sezen'in sesinin -ve belki aynı zamanda kişiliğinin-, hem de Türk pop müziğinin genelini

bir özelliğidir. Hatta, belki Türkiye'nin genelini bir özelliğidir. Sezen Aksu'nun kişiliği ile Türk pop müziğinin genel ruhu arasındaki bağlantı da burada yatıyor olabilir. Sezen Aksu, Türk pop müziğinin bütün mutluluk ve mutsuzluklarının, bütün oynaklık ve ağırlıklarının, bütün boşluklarının ve derinliklerinin, bütün materyalizm ve idealizmlerinin, bütün konformizm ve nonkonformizmlerin, bütün popluk ve arabesklüklerinin çekirdeği olarak görülebilir. Kadınsı bir müziktir Türk pop müziği. Sadece Sezen Aksu'yu değil, Türk pop müziğinin genelini, hatta Türkiye'yi kolayca benzetebiliriz. Asit gibi bir huzursuzluğun ülkesidir Türkiye. Sallanan bir şişenin içine sıkışmış bir köpürtünün ülkesidir.

Türkiye insanının sevinçinde, coşkusunda ve oynaklığında hep yanık bir yan vardır. Şiddet ve huzursuzluk duyguları, Türk insanının manik halleri ile depresif hallerini, yüzeysel ve boşvermiş halleri ile derin hallerini birleştiren bir çizgi gibidir. Sezen'in sesindeki şiddet, Türkiye'nin ruhundaki manik-depresif şiddetin en parlak ve tipik dışavurumlarından biridir. Hem Sezen'in şarkıları hem de şiddet ve huzursuzluk kavramları, Türkiye'deki tek gecelik ilişkiler ile Türkiye'deki

büyük aşkları bir çizgi gibi birleştirirler. Sezen'deki kadar güçlü ve tipik bir şekilde olmasa da, Türk pop müziğinin Sezen Aksu dışındaki birçok isminde de bu paradoksu görüyoruz. Örneğin Serdar Ortaç'ın aşkı konu alan hit parçalarında. Aslında, Türkiye'nin pop-arabesk karışımı müziklerinin tamamına yakınında bu paradoks vardır.

Bütün Türk pop müziğini bir tatlı-ekşi asit köpürtüsüne benzetebiliriz. Eğlenceli bir modda iken de, duygusal ve hüznü bir modda iken de, Türk pop müziğinde bir şiddet, ekşilik ve huzursuzluk vardır. Evrensel anlamda pop müzik, hafifliğin müziğidir, "Dert etme hayatını yaşa"nın müziğidir. Türk pop müziğinin ruhu ise, huzursuzluk, gerginlik ve şiddetle doludur. Türk pop müziği, "takmama"yı ve umursamazlığı bile takıntılı bir şekilde dile getirir.

Türk pop müziği, bu açıdan, "evrensel pop müzik"ten ya da "batı pop müziği"nden ayrılır. Türk pop müziği, evrensel normlarda bakıldığında, belki de poptan çok rock'a ya da metal'e benzetilebilir. Bunu Türk pop müziğini ne yüceltmek için söylüyorum ne de küçümsemek için. Su ve maden suyu üzerinden bir karşılaştırma yapmak gerekirse, Türk pop müziğini asit dere-

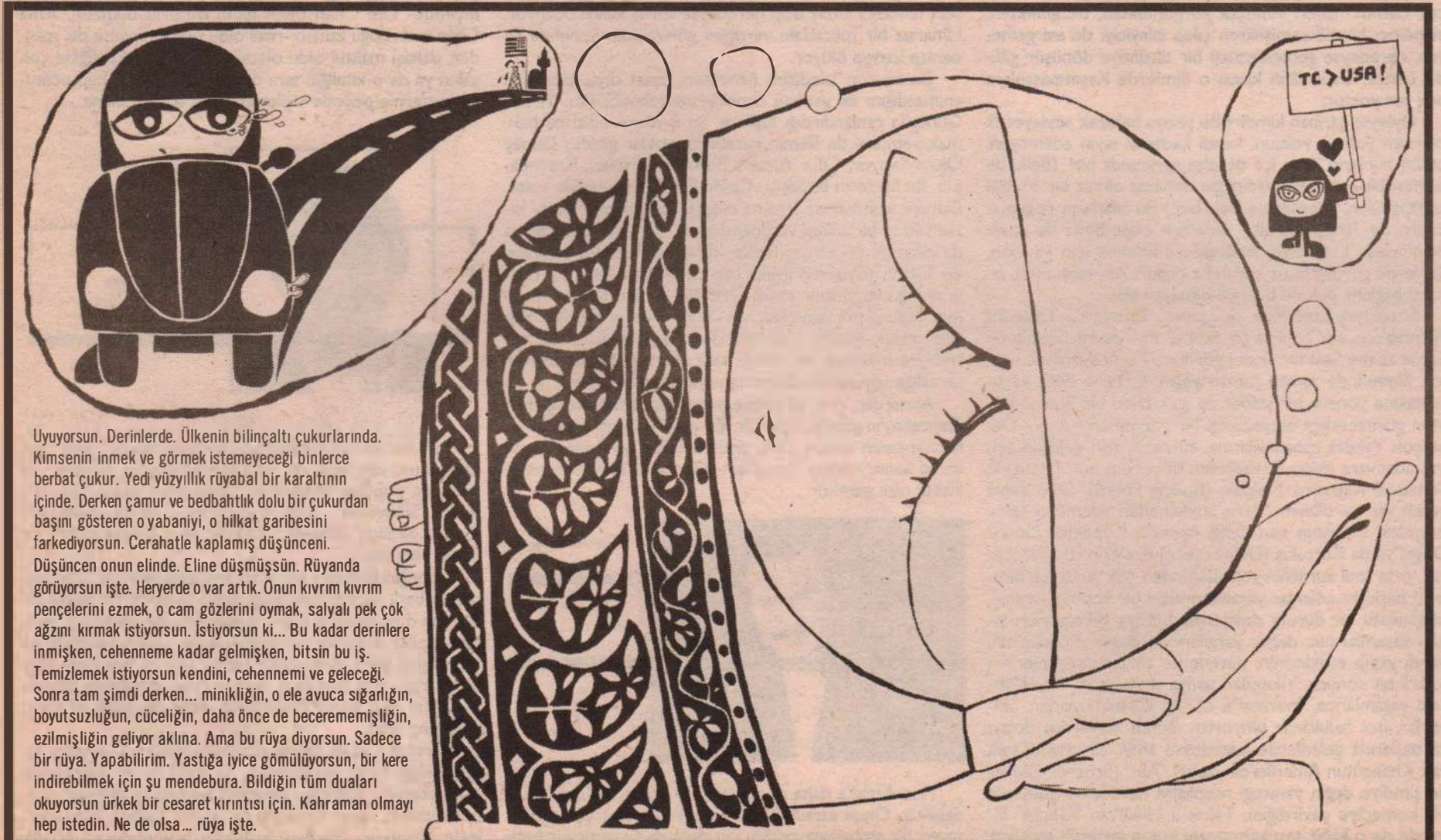
cesi yüksek ve evrensel pop mı.

Sezen Aksu'n

ler şarkılarından

... "Değer mi Hiç" anlattığım şey, en iyi örneklediren şarkı. Bir tür aşk propagandası yapan bu şarkı, ilk bakışta, hafif, eğlenceli ve hareketli bir şarkı izlenimi uyandırıyor. Ama, bu eğlence, içinde çok yoğun bir duygusal barındırıyor. Yırtınan, şiddetli, hırslı, koyu, ateşli, inişli-çıkışlı, gümbürtülü, patlayıcı, patetik, kola renkli, dinamik, öfkeli, sert, asitli, keskin, kırgın, kinci, huzursuz, tekrarcı, ısrarcı, sahiplenici, kol-kanat gerici, meydan okuyan, kendi kendini yiyen, bıçkın, dominant, isyankar, boğuk, nostaljik, kadınsı bir duygusalı. Bütün dünyayı yırtıp atmak isteyen bir duygusalı.

Çocukluğuma en çok damgasını vurmuş hit olan "Değer mi Hiç"i yeniden dinlemek, çocukluğumun yaz tatillerinin gecelerinde Sezen Aksu çalan Ege sahili kahvelerinde içtiğim çok soğuk kolaları geri getiriyor. Çocukluğumun bir kolanın asiti gibi kaybolan büyüsunü geri getiriyor. Bütün Türkiye'yi bir kola gibi içime çekiyorum. H

Uyuyorsun. Derinlerde. Ülkenin bilinçaltı çukurlarında. Kimsenin inmek ve görmek istemeyeceği binlerce berbat çukur. Yedi yüzyıllık rüyabal bir karaltının içinde. Derken çamur ve bedbahtlık dolu bir çukurdan başını gösteren o yabaniyi, o hilkat garibesini farkediyorsun. Cerahatle kaplamış düşünceni. Düşüncen onun elinde. Eline düşmüşsün. Rüya da görüyorsun işte. Heryerde o var artık. Onun kıvrım kıvrım pençelerini ezmek, o cam gözlerini oymak, salyalı pek çok ağzını kırmak istiyorsun. İstiyorsun ki... Bu kadar derinlere inmişken, cehenneme kadar gelmişken, bitsin bu iş. Temizlemek istiyorsun kendini, cehennemi ve geleceği. Sonra tam şimdi derken... minikliğın, o ele avuca sığarlığın, boyutsuzluğun, cüceliğin, daha önce de becerememişliğın, ezilmişliğın geliyor aklına. Ama bu rüya diyorsun. Sadece bir rüya. Yapabilirim. Yastığa iyice gömülüyorsun, bir kere indirebilmek için şu mendebura. Bildiğin tüm duaları okuyorsun ürkek bir cesaret kırıntısı için. Kahraman olmayı hep istedin. Ne de olsa... rüya işte.

Kırkbeş

Bir tek ben sevedim ben beni
Hiç kimseye yar etmedim ömrümü
Açık kapıları ancak kırarak girebilirsiniz
Ey dünya, boyum kadar konuşabilirsiniz
Yağmur kendi suyunu iteler içeri
Ne tuhaf, çamurdan heykeller yaratırım kendime

Bir tek ben sevedim ben beni
Toprakta kanat, gökte sürünge
Denizde... hiç değilse denizde yelken
Olmasam da, sevmeyebilirdiniz

Kış geldi, yağmur kar boran oldu
Şiirin yolları kapalı, soytanlık bile soytanıyor bakınca
Ey şehir eşrafı, irin kusma sırası şimdi bende
Nasıl da ikibinleri solladı teknolojiniz
Çadırda yaşar kurtlanım, kar altında
Beni ancak fenerimi kırarak görebilirsiniz
Gücüm yetmez damarlarımı ışıklandırmaya

İşte kırkbeş... Çekildi burcum, yıkıldı kal'am
Vazgeçtim güneşin bütün burçlarından
İşte kırkbeş... Ne suskunluğuma
bel vermekten usandım
Ne de meydanlarımda avaz avaz bağırımdan

Siz duymadınız görmediniz bilmediniz ki zaten...

.....
AHMET ERHAN

terk

aşkta esamisi okunmaz en duygu minnet
öptüm ve düşürdüm canım çekil tenimden
zaman vurdu on ikiden balkabağım bekliyor
arama aramıycam dost falan kalmayalım
nefretinde yaşarım an beni kanla
kirlî beden köreldi senden çok başkasıyla
dedim bile dişlerini çıkart tınaklarını
işte öldü uğruna şiirler düzdüğün aşk
şok yaşama isterim belki birkaç artçı

minnettarım aslında o esmerliğin için
nankörüm de yazık
imza: çiçeğin

.....
TÜLİN ER

ergenlik öyküleri

Ergenlik Öyküleri'nin bu ayki konusu özellikle Çocuklar Duymasın dizisiyle müthiş bir çıkış yapan televizyon dizi yazarı ve yapımcısı Birol Güven.

Teneke üzerinde midye pişirip, karpuz kapuğu düşmeden denize girmediklerimiz yıllardı. Kocataş kolısından güneş kremi yapar, kızgın kumları havlu gibi vücudumuza sarardık. İzmit Körfezi'nin soğuk sularında ıslanan kurumaz kumaşlı mayolarının, ütüsüz pantolonlarında deniz suyu izi bıraktığı sahil çocuklarıydık biz.

Yağlı ekmek üzerine toz şeker mutluluğu yaşadığımız yıllardı. Büyüyünce de giyer diye gelecekte ödünç alınmış geniş omuzlu, uzun kollu, katlı paçalı, bol yakalı giysileri olan emanet çocuklardık. Kemerlerimiz belimizi iki kere sarar, ayakkabılarımız hep bir numara büyük alınırdı.

Aslında 39 yaşında ünlü bir senaristin (!) ergenlik öyküleri yok bende. Sokaklarda büyüdüm ben. Ergenliğim kahvede okeye dönerek geçti. 11 yaşında ehliyetsiz kamyon kullanmaktan mahkemeye çıktım, okuldan kaçıp bilardo oynadım, kapalıda rakip takımın taraftarına taş attım. **Ümit Besen**'le depresyona girip **Ferdi Tayfur**'la derbeder oldum.

Mahalledeki en kısa boylu çocuktum. Hâlâ da öyleyim. İlk okulda en önde, askerde en arka daydım. Biz büyürken yeni alınan pantolonların paçalarında pay bırakılır büyüdükçe bu paylardan açılırdı. Paça açılıp tekrar kapandıktan sonra kalan ütü izi boyumuzun ne kadar uzadığına dair gurur iziydi bizim için. Amcamın oğlu vardı, Behçet... hayvan gibi uzardı. Paçaları dokuz katlı düğün pastası gibi kat kat olurdu. Gün içinde bile uzadığı olurdu Behçet'in. Hatta öğleden sonra 2 ile 3 arasında bile uzamıştı bir kere. Behçet'in annesi sürekli paçanın içindeki payları açar, ütü izi üzerine ütü izi yapardı. Ben uzayana kadar pantolonum eskirdi. Dertli dertli seyrederdim **Parçala Behçet**'in ütü izli paçalarını.

Bir kere aşık olmuştum. Kızın boyu

benden uzundu. Üç ay sonra 24 Şubat'ta doğum günü vardı. Basket oynarsan boyun uzar dediler. Tam 3 ay her yerde basket oynadım. Deliler gibi günlerce zıpladım. Misafir odasındaki kapının pervazına, salondaki tablonun üzerine, her yere basket attım. 12 dev adamın toplamının onar yılda zıpladığından çok daha fazlasını zıpladım 3 ayda. Ama doğum gününe gittiğimde hâlâ bir ütü izi bile yoktu paçalarım.

Ramazan Bayramı'ydı. Bayramlarda yeni elbiseler giyip el öperek aldığımız

karbüratörçülerin arasında geçerken çok da farkında değildik nereye gittiğimizin. Kepenkleri inmiş tamirhanelerin üstündeki dairelerde kırmızı ışıklar yanıyordu. Bir tanesinin önünde durduk. Arabadan indik. **Ariko Ahmet** kıyafetlerimizi kontrol etti. Hepimizde takım elbise vardı. Parfüm sıktı. Saçlarımızı son kez düzeltti ve "Beni takip edin" dedi.

Bir oto elektrik atölyesinin yanında ki dar merdivenlerden çıktık. Ariko Ahmet en öndeydi. Sonra **Tafilo Erol** sonra Kadir ve sonra ben. Kahverengi bir kapı açıldı. Kapı açılınca bir miktar sigara dumanı çıktı dışarı. Çıkan dumanın yerine biz girdik. Kapı ağzında omuz omuza kalakaldık. İlerleyemiyor ve birbirimizden ayrılmıyorduk. İçeride ileri derecede dekolte kadınlar vardı. Yüzümüzdeki şaşkınlık olduğumuzdan da daha büyük gösteriyordu bizi. Benim yüzümden yanımdaki Erol ile Kadir de küçük gözüktüyordu. Bir alt kattaki oto elektrikçisinin aksine olağanüstü sıcak bir atmosfer vardı yukarıda. Sigara dumanı, heyecandan yerinden çıkacakmış gibi atan kalplerimiz, teypte ağır ağır inleyen Ferdi Tayfur, yaklaşıtkça daha da dekolteleşen abla-lar ve ilk defa yakından gördüğümüz kadın iç çamaşırları...

Ama nereye gidersem gideyim başıma gelen şey orada da başıma gelmişti. Beni görünce hepsinin yüzünde şefkat dolu bir ifade belirdi. Biri oğluna benzetti, diğeri küçük kardeşine.

Dünyanın en erotik ortamında bile annelik damarları tutmuştu hepsinin. Öpüp koklayıp sepetlediler bizi. Ariko Ahmet'e de fırsat attılar. "Utandırmıyor musun ulan sen bu kadcılık çocukları buraya getirmeye" dediler.

Biz orada kaldığımız 10 dakikayı 10 yıl anlatacak kadar çok şey biriktirmiştik o gece. Ama Ahmet ağabey çok sinirlenmişti, sürekli aynı şeyi söylüyordu dönüş yolunda "Ulan rezil ettiniz beni be, büyüün ulan biraz!"

paralarla İstanbul'a giderdik. Mahallede Ariko Ahmet adında bizden 7-8 yaş büyük bir ağbimiz vardı. Hazırlanmıştı sizi bir yere götürceğim bu bayram. 15 yaşındaydım ama görüntüm reklamlarda "çooooook çalışmam lazım çooooook" diyen çocuk gibiydi. Bayramın birinci gününün gecesi Kadir ve Tafilo Erol'la birlikte astsubay emekli kumandanın korsan taksisine binip Levent Sanayi Sitesine gittik. Kaportacıların,

Feridun Düzağaç dördüncü solo çalışması Orjinal - Alt Yazılı adlı albümüyle sevenlerine yeniden merhaba diyor. Bu çalışmasıyla bir önceki albümü Bütün Hakları Yalnızlığım Aittir'in izleğini süren Düzağaç, şarkılarıyla hüzünlü ama bir o kadar da keyifli anlar yaşıyor.

Kısaca: F.D

Orjinal-Alt Yazılı diyorsun albümün için, bunu hangi kaygıyla söyledin? Bunlar gerçek Feridun Düzağaç şarkıları mı demek istiyorsun?

-İçinde biraz enteresanlık olsun istedim. Biraz da benim başımdan geçen hikayeler bunlar. Daha önce hiç olmadığı kadar bana ait. Birincil tekil şahıs benim. Son iki albümün arasında yaşadığım süreç aslında.

Alt yazı durumu biraz beni düşündürüyor. Sanki hayatımızın bir çok alanında alt yazı geçiyormuş gibi hissediyorum, öyle mi?

-Dinleyiciler algılanması zor bir müzik yaptığımı söylüyorlar. Çok uç şeyler yazmadığımı sanıyorum. Ama insanlar çok farklı bakıyor. Beni ilk baştan beri dinleyenler de, adımı duyup tarzımla ilgili ahkam kesenler de böyle düşünüyor. Neyin nasıl anlaşıldığını takip edemiyorum açıkçası, çok ilginç şeyler oluyor. İnsanlar müziği, benim yıllar önce, amatörken dinlediğim gibi dinlemiyorlar artık. Yaftalar yapıpıştırıp, ikonlar yakıştırarak dinliyorlar.

Bunun nedeni ne olabilir?

-Nedeni seksen sonrası uygulanan politika ve bu politikanın sonucunda yetişen farklı nesil. Duvarlar örerek, korunmacı, savunmacı yetiştiriliyor bu gençler. Reklamlar bile öyle. Bankanın minik kart reklamında, hayat adı verilen vahşi bir kedi ocağı kaynatmış, çocuğu içine atmaya çalışıyor. Hayat böyle bir şey değil ki! Dinleyicinin tercihleri, standartları çok değişti. Evet, alt yazı da benim için, hala anlamayanlar varsa buyrun işte; alt yazılı. Aslında biraz sitem de var. Dönemsel olarak yaşadığımız şeylerle ilgili. Çok yoğun bir turne programının ardından albümün Rest of F.D (Feridun'dan geriye kalanlar) olmasını

istemedim. Kendimi çok yorgun hissettiğim bir dönemdi. Çaktırmadan ufak bir vedaydı o aslında. Depresyon şarkısıyla konser yapmaya başladım ve çok zaman kaybettim aslında. Son iki yıldır çıktığım turnelerde benim dinleyiciler için ne ifade ettiğim konusunda farklı şeyler hissetmeye başladım. İlk zamanlar bana mektup ve e-mail atanların yüzünde başka bir Feridun varmış gibi geldi bana. Kendimi anlatmaktan yoruldum. Bu albüm aslında bir sadeleşme çabası.

Bazı söyleşilerde depresyon modunda uzaklaştığın, neşeli şarkılara imza attığın ifade edildi, sen de bunu onaylar gibi konuştun. Ama ben hiç öyle algılamadım şarkılarını. Belki sesin, duruşun, bakışın bunu engelliyor. Hani masaya rakı şişesini vurmak gibi bir şey.

-Doğru, duruşum engelliyor olabilir. Ama ben depresyondaydım da çıktım meselesi değil bu. Çünkü benim kişisel olarak depresyon sorunu yoktu. Tarzımla ilgili depresif bir sound, depresif bir söylem tespitleri yapıldı. Aslında, sadece hayata bakış noktasında kendimde değişiklikler hissediyorum, yaşımın getirdiği bir tavır. Bunda, kızım da çok büyük etken. Depresyondan çıkmışsınız, artık eğleniyorsunuz diyenler sanırım şarkılardaki ritimden, hareketten etkilenip bu yorumu yapıyorlar. Ama senin söylediğin de beni dinlemenin başka bir yorumu. Belki bir nevi terapi.

F.D adlı şarkında bir anlamda kendinle sevmeyi öneriyorsun. İşe önce kendini sevmekle başla der gibisin.

-F.D sevgiye, koşulsuz sevmeye olan inançsızlığımın şarkısı. Hoş geldin diyorum, ama bunları yapabilecek misin diye de soruyorum kendime. Çünkü bu güne

kadar bunları yapabileni görmedim. F.D hüzünlü, aynı zamanda da bir yoksunluk şarkısı. Bu şarkıyı dinleyip ticari bulanları şaşkınlıkla karşılıyorum. Bu şarkı üslup açısından benim için dönüm noktası. F.D sadeleşme, bir anlamda kendimle eğlenme albümü. Bu şarkının dışında Boş Ders Şarkısı ve Tesadüfler üslup, anlatım ve yazın tarzı anlamında benim ilerideki yönümü gösteriyor.

Aynalara düşkünlüğünü biliyoruz. Orada ne kadar çıplaksın? Kendine bu anlamda bakabiliyor musun?

-Bakabildiğimi sanıyorum. Kendini benim kadar deşifre eden başka sanatçı var mı bilmiyorum. Her albümde dinleyen bir çok ipucu bulabilir.

İnsanlar kendi vücutlarına ve ruhlarına yeterli özeni gösterebiliyorlar mı sence?

-Ben sadece kendi geçtiğim, soluduğum hayatın yorumunu yapabilirim. O nedenle söylediğim genel bir ifade olarak algılanmasın. Bence bakamıyorlar, sürekli kaçıyorlar. Değer taşıyan, taşımayan şeyleri inceleyerek bunu anlayabiliriz. Müziğin, popüler kültürün hakim olduğu günden bu yana saygınlığının kaybetmesi bu sorunla ilgili diye düşünüyorum.

Şarkılarında kendini de arıyorsun. İnsanın kendini anlaması bir başkasının seni kendinde bulmasıyla paralellik gösterebilir mi? Yoksa bu arayış ya da yalnızlık kişinin kendisiyle halledebileceği bir şey mi?

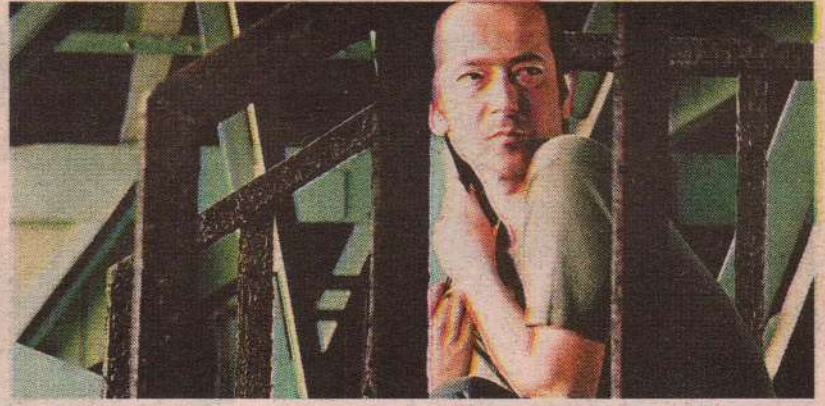
-Sen sorunsalı bu albümde minimize ettim. Yaşadıklarımın öznesi benim. Yazarken rutine düşme, aynı kıyılarda yürüme riski de var. Söz ettiğim yalnızlığın çok da doğru algılanmadığını düşünüyorum. Yüce kalabalıklar içinde yalnız kalmaktan çok, paylaştığım ve değer verdiğim şeylerin insanlar tarafından algılanması konusunda yalnızlık hissediyorum. Durumsal bir yalnızlık değil benimki.

Alev Alev adlı şarkında "al beni ne yaparsan yap" diyorsun. Bu teslimiyet aşk için mi geçerli? Hayatta najsılsın?

-Ulaşılmaması zor olan aşkları seçen bir adam olarak, bu şarkıda bu durumdan intikam alıyorum. Ama hayatta böyle değilim. İnisiyatif hep bende olmalı. Güdülebilen, yönlendirilen biri değilim. Belki estetik kaygılarımın çok yukarıda olmasıyla ilgili.

İlk iki albümle son iki albüm arasında çok fark var. Özellikle sesinde bariz bir değişim olmuş. Nasıl oluyor bu?

-İlk iki albümde şarkı söylemeyi çok önemsemedim. Biraz ıskaladım. Olduğu haliyle kaldı. Şarkı yazarlığı kimliği daha ön plandaydı. Şarkıcı olma iddiam çok yoktu. Şimdi de yok, ama şarkı söylemeyi, düzenlemeyi bir iş olarak algılıyorum artık.

Vurkaç Şarkılar

15 Ağustos
2001 yılında
Boğaz
Köprüsünden
atlayarak
intihar eden,
Türkiye'nin en iyi
gitaristlerinden Yavuz Çetin, öldükten
sonra çıkarılan ikinci albümü Satılık'la
"Yaşamak İstemem Aranızda" diyor.
Neden ve niçinleri şarkının içinde.

Yaşamak İstemem

Bana öğretilen herşey
Bana önerilen herşey
Bana dayatılan yaşantı
İşe yaramaz bir çöplük

Yaratmışsınız sistemler
Kullandığınız yöntemler
Yaşamak istemem aranızda

Belki de terslik bende
Yapamadım bu düzende
Kaçacak delik arar oldum
Sürüngenler şehrinde

Eğitilmiş köpekler
Doymak bilmez maymunlar,
Yaşamak istemem artık aranızda

Benden bir ruhsuz yaratmayı nasıl başardınız
Benden bir hissiz yaratmayı nasıl başardınız
Benden bir uyumsuz yaratmayı nasıl başardınız
Benden sizden biri yaratmayı nasıl başardınız

Yaşamak istemem artık aranızda.

Konuşan Kapaklar

Rashit kısa bir süre önce çıkardığı "Adam Olmak İstemiyorum" albümüyle epey gürültü koparmıştı. Şimdi de Strongly Opposed Records (İsviçre) ve Darbouka Records (Fransa) etiketiyle çıkan "Kapak Güzelleri" adlı albümü, tüm Avrupa'da ve Amerika'da plak(LP) formatında piyasaya sürüldü. 1999 yılında çıkardıkları ilk albümü "Te-laşa Mahal Yok'ta ki şarkılarından oluşan bu LP'yi, Beyoğlu'nda Köstebek Müzik'ten edinebilirsiniz. Üstelik punk'ın meşhur çengelli iğnesinin saplandığı bir Marlin Monroo kapakıyla beraber. Diğer kapak güzelleri de sıraya girsın lütfen.

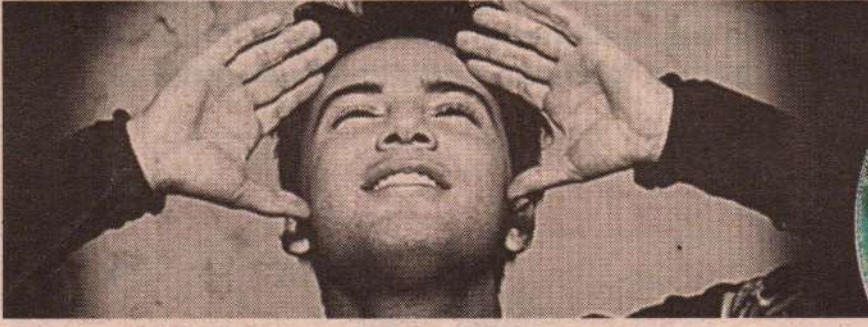
Özlü Sözler

Bundan önce seslendiğim kitle
daha entelektüel bir kitleydi.
Şimdi daha genele sesleniyorum.
İlhan Şeşen

Ben sevdim mi güzel severim.
Yumruğumu masaya vurup severim.
Ebru Gündeş

İzafi konuşmayacağım. Dünya kirleniyor.
Nedenlerini de araştırdım,
önüme çok büyük engeller çıktı.
Kıraç

Sen İste Dudu Sen İste

Müzik dünyası, en şaşaalı mevsimlerinden birini geçiriyor. Hiç böyle olmamıştı. Ne 70'lerde, ne de 90'ların en ateşli dönemi kabul edilen 96 - 97 yıllarında. Albüm ve single'lar arka arkaya sürülüyor. Göksel, Gülhan,

Aksu ve Nilüfer de eklenecek. Sezen Aksu, Gülben Ergen ve benzeri isimlere verdiği "kendi" şarkılarından oluşan "mini" bir albüm ile her an bu yarışa katılabilir. Nilüfer ise, "Büyük Aşkı" fiyaskosu sonrasında sığındığı Erol Köse'nin kanatları al-

yecek. Binbir gayret ve umut ile yapılan bu albüm ve single'lar; ya herkesin yüzünü güldürecek ve piyasanın epeydir beklediği "patlama" gerçekleşecek; ya da, aralarından bir bölümü iyi "iş" yapacak ve diğerlerini "kaderlerine" terk edecek...

"Sen İste" adlı single'ını yayınlayan Ajda Pekkan ve "Dudu" adlı mini albümünü henüz piyasaya süren Tarkan'ın, durumlarını şimdiden sağlama aldıkları rahat rahat söylenebilir. Superstar, Şehrazat'ın şarkısı

Tarkan'ın ise, bu kadarına bile ihtiyacı olmadı. Reina'nın sahnesine, Sünnetçi Kemal Özkan'ın tavsiyesi üzerine giyilmiş gibi duran beyaz kostümü ile çıktığı anda, şarkısı "Dudu" hit oldu. Reina konseri, hemen hemen her kanal tarafından uzun ya da kısa olarak yayınlandı ve sabah kalkıldığında "Dudu" artık popüler bir şarkıydı. Gerçi; "artık yeter, bu adama yeterince destek verdik, şimdi onu oradan çekip almanın vaktidir"

diye düşünen çok fazla insan da çıkmadı değil. Bu durum, kimi zaman hafif ("ama bu şarkı, Kuzu Kuzu'nun bir versiyonu gibiydi..."), kimi zaman da saldırgan ("bu da şarkı mı, bizi kandırmaya mı çalışıyor, Tarkan artık bitti...") bir şekilde dile getirildi. Oysa çocukcağının yaptığı yine "saf pop"tu. Neyse ki, dinleyicinin büyük bir bölümü, yakıp yıkmaya heveslenmişlere hiç prim vermedi. Tarkan, her zaman yaptığını bir kere daha yapmıştı. Kriz miriz umurunda olmamış ve yine yüz binlerce nüshayı bir çırpıda satmayı becermişti.

Ajda Pekkan ve Tarkan,

önmüzdeki birkaç yılı daha garanti altına aldı. İşin bundan sonrası MFÖ, Sezen Aksu ve Nilüfer'in sorunu. Bir de, "hadi bitirelim" dediklerinde artık "bitiremeyen" basının... H

POPÜLER ANSİKLOPEDİ

SÜPERSTAR'IN "S"İ (YA DA "DİVA" NIN "D"İ)

Yalnızca kırk küsur yıllık bir tarihi olan Türk popunun en büyük star'ı kabul edilen Ajda (Ayşe) Pekkan, 12 Şubat 1946 tarihinde İstanbul'da doğdu. Henüz 16 yaşındayken, dönemin en önemli kulüplerinden sayılan Çatı'da, İlham Gencer'in karşısına çıktı. Ajda Pekkan'ı, Mina'nın "Il Cielo In Una Stanza" adlı şarkısı eşliğinde imtihan eden Gencer, şarkı bitince alkış ve takdirini esirgemedi, Pekkan'ı, kendi orkestrası olan "Los Çatikos" a almaya karar verdi. Müzik dünyası, Gencer'in yeni keşfi olan genç kıza, henüz konuşmaya - çekiştirmeye doymamışken; Pekkan, karar değiştirecek ve Ses dergisinin düzenlediği "kapak yıldızı" yarışmasına katılacaktır. Hülya Koçyiğit'in ancak ikinci olabildiği bu yarışmada, Ajda Pekkan birinci olunca, işin müzik kısmı, ister istemez bir başka bahara ertelenecektir... Pekkan, bir müddet, Yeşilçam'ın "rüya" alemi köşk bahçelerinde koşturacak, her filmin "mutlaka hep ikinci ve hep aldatılan" kadını olarak (her anlamda) sayısız kazık yiyecek, bunun üzerine de, "sinema"nın ona göre olmadığına karar vererek, yeniden müziğin kollarına atılacaktır... Pekkan, ilk önce, "Abidik Gubidik Twist" fırtınasının estiği 60 ortalarında, Öztürk Serengil'in bu isimdeki plağının "B" yüzüne ("Göz Göz Değdi Bana" ile) konuk olacak; arkasından, Fecri Ebcioğlu'nun ona biçtiği (Yeşilçam'dan çok farklı olmayan) role binaen "On Yedi Yaşında" ile çekip giden sevgilinin arkasından göz yaşı dökecek; Zeki Müren'in desteğini arkasına alarak Fahrettin Aslan ile mukavele imzalayacak, sonra da, nihayet (yıldızın parladığı bir anda) Fikret Şeneş ile tanışacaktır. Şeneş, yazdığı şarkılarla "Yürü Ya Ajda" diyecek ve bu yol "Superstar" payesinin alınacağı bir uç noktaya kadar evrilecektir... Ne Eurovision, ne 12 Eylül ve "arabeskin önlemez yükselişi" Ajda Pekkan'ı yolundan alıkoyamayacaktır. "90'lardaki patlama" dahil, Pekkan her virajı büyük bir ustalıklı alacak ve "işin başından bugüne" kadar en tepede kalabilen tek isim olacaktır. Hala da öyle. 2010 ve 20'lerde de, aynı noktada bulunuyor: olmasına kimse şaşmayacak.

Emre Altuğ, İzal, Hakan Peker, Davut Gülloğlu, Sertab Erener ve Tarkan gibi genç isimler; Bülent Ortaçgil, Mazhar Fuat Özkan, İlhan İrem ve Ajda Pekkan gibi "yılların" isimleri ile aynı anda yarış alanındalar. Kısa bir zaman sonra, bu isimlere Sezen

tında yepyeni "pop" bir albüm hazırlamak. Başta Mete Özgencil'den alınan olmak üzere, epeyce sayıda "sağlam" şarkı topladığı söyleniyor. Gürül gürül şarkılar söyleyen bir Nilüfer çok özlenmiş durumda. Yani bu yaz, kimse için çok kolay geçme-

"Sen İste" ile yine çok parlak günler yaşamakta. Şarkı, önce "bir Ajda Pekkan şarkısı" olması sebebiyle görmezden gelinemedi, alındı - dinlendi. Sonra da mucize gerçekleşti ve şarkı çok sevildi, herkesin diline yerleşti. Bunda, çok sade ve temiz bir şekilde kurgulanmış klip de epeyce rol oynadı. Ajda Pekkan, bu klipte; daha önce yaptığı gibi atlamıyor - zıplamıyor, dakikaya elli kostüm sığdırıp orya buraya tırmanmıyor - yerlerde sürünmüyor. Bu son klipte; "Terminator" bir Ajda Pekkan değil, "insan" bir Ajda Pekkan var karşımızda. Stüdyoda kayıt sırasında alınmış ya da "kayıttaymış gibi yaparken" çekilmiş görüntüler eşliğinde, Superstar, gönlünün prensine, "Sen İste Her Şey Çok Güzel Olur" demekte... Bu herkese inandırıcı gelen görüntüler, Kral TV'nin "menfaat" engelini bile aşmayı becerdi. Bu kanal ve diğerlerinin, şarkıyı epeyce sık çeviriyor olması, şarkının çok kısa bir zaman içerisinde dillere dolanmasına sebep oldu.

Ayın "Dudu"ları

"Bütün Zamanların En Büyük" star'ı Ajda Pekkan ve "90'ların" star'ı Tarkan, bir gün - bir yerde rastlaşıncı, oluşması kuvvetle muhtemel gerginliği, "tarafsız bölge" Zerrin Özer'e sarılarak atlatmışlardı.

Türk Popunun En Büyük Star'ları

1- Ajda Pekkan	14- Nükhet Duru
2- Erol Büyükburç	15- Ay - Feri
3- Hümeysra	16- Ömür Göksel
4- Selda	17- Berkant
5- Sezen Aksu	18- Ayla Dikmen
6- Erkin Koray	19- Fikret Kızılok
7- İlhan İrem	20- Özdemir Erdoğan
8- Nilüfer	21- Tanju Okan
9- Alpay	22- Cem Karaca
10- Ayten Alpman	23- Ertan Anapa
11- Tarkan	24- Barış Manço
12- Gönül Turgut	25- Timur Selçuk
13- Tülay German	

A black and white photograph of a woman standing in a doorway, silhouetted against a bright light source. She is wearing a dark, sleeveless dress and has her arms raised, looking upwards. The scene is dramatic, with strong contrast between the dark interior and the bright light from the doorway.

YAKUP KARAHAN

PINAR ARIN

pinararin@e-kolay.net

Bir Günü n Hikayesi

Benim adım Mehmet Taşdöğen. 30 yaşımdayım. Nalburum. Bekarım. Bir yemek odası takımı almak istiyorum. Bir günüm şöyle geçiyor.

07:15 Bekar adamım. Ev kurmak lazım. Beyaz eşya almak lazım. Ama önce evlenmek lazım. Bekar olduğum için evde genelde yiyecek bir şey olmaz.

Kalkar kalkmaz elimi yüzümü yıkarım ama doğrusu suyla aram pek fazla yoktur. Evden çıkarım.

07:30 Her sabah minibüs beklerken, "Ulan, arabalı bir tanıdık görsem de alsa" diye düşünürüm. Anasını satayım, bütün minibüslerde ayakta kalıyorum. Hem "İnecek var" deyince de illa 50 metre ötede dururlar.

08:00 Kepenk takılır bazen. Ama en nihayet kapı açılır. Kapı önüne konulacak bir ton malzeme olur her zaman. Boya tenekeleri, merdivenler, leğenler, hortumlar, lavabolar ve daha neler neler...

08:15 Yandaki lastikçi çay yaparsa içerim. Yoksa sokağın çaycısına müracaat... Zaten lastikçinin çayı da güzel olmuyor...

09:00 Gazetede daha çok televizyon sayfasına bakarım. Ben bir film hastasıyım. Üç yüz filmlik bir cd koleksiyonum var halihazırda. Bütün artistleri tanırım; yani hemen hemen. Ama Al Pacino, Marlon Brando, Antony Quin deyince akan sular durur benim için. Hele Al Pacino'nun Kadın Kokusu filmi yok mu... Tango sahnesi bitirimdi valla...

11:00 Alçı, bela bir şey. Eline, yüzüne, üstüne başına bulaşır insanın. Tuhaf da bir kokusu var meretin. Bazen müşteriler bir kilo alçı için pazarlık ediyor. Anlamıyorum bu insanları!

12:15 Çatı mı yapıyorsun, boru alacaksın. Önümüz kış. Borular patlar, evlere su sızar. "İyisi mi kış gelmeden almalı pimaş boruları", diye düşünüyor insanlar ve gelip alırlar.

13:30 Bir adam geliyor, yarım saat uğraştırıyor, beş vida alıp gidiyor. "Kapatıcım bu dükkânı" diye düşünüyorum bazen. Ama, para da biriktirmek lazım. Bir vida 50.000 lira, beş yüz vida... Amaaan!

14:15 Mangal diye bir yer var bizim burda. Dürümü çok meşhur. İşler iyi giderse yumurum dürüme. Yoksa, kaşar ekmeğe talim öğlen öğlen.

16:00 Ne yalan söyleyeyim, korniş kesmek en sevdiğim iş. Testereyle keserken çıkan o tuhaf ses çok hoşuma gidiyor. Bilmiyorum, neden?

16:30 Eh bu saatler beş çayı vakti. Bir de kaymaklı bisküvi alırım. Misss! Ama çayı lastikçiden değil, çaycıdan isterim. Şöyle ağzımın tadıyla içerim.

17:17 Yok yavru ağzıymış, yok okyanus maviymiş, pardon o değil gök mavisiymiş, peki buz mavi varmış, en iyisi fıstık yeşiliymiş, bizde vişne çürüğü bulunur muymuş... Hele şu oranj dediklerini hiç anlamadı. Bir nalbura oranj soracağına küfür et daha iyi valla!

18:00 Akşamüstleri fazla müşteri gelmez. Kapının önüne bir boya tenekesi atar, tanıdıklara takılırım. Karşıda bir manav var. Söylemesi ayıp kendisi Çorumlu olur. "Çorum'dan adam çıkmaz" diye günde yüz kere söyleyip kızdırırım. Bu arada dikkat ettiyseniz, vitrin camında hem tavan hem de plastik boya yirmi milyon bizde. Daha ucuzunu bulan varsa bu dergiye arasın.

19:00 Lastikçi Mehmet amca'yı ayaküstü kızdırmaktan keyif alırım. En sinirlendiği laf, "Beleş havayı basıp para kazanıyorsun, bir de işler kesat diyorsun"

21:00 Git gel Konya altı saat... Yine taşıyım malzemeleri... Hep taşıyım... Seviyorum dükkânımı. Ekmek tekne ne de olsa.

21:45 Mümin ve Ruşen benim en yakın arkadaşlarım. Ruşen öğrenci; Mümin lastikçi Mehmet amcanın çırağı. Bazen, iş çıkışı benim fakirhaneye geliriz. Üç beş sekiz oynarız. Bir de Çin Şakir olsa vururuz batağın gözüne. Tabii ortamı her zaman biralara süsler...

03:00 Saat üç, dört, beş... Benim için fark etmez... Düşer yatağa uyurum.

Mehmet Bey, bu otuz blok ve toplam 900 daireyi baştan aşağı boyamanızı, boru ve elektrik tesisatını yapmanızı rica etsem, kabul eder misiniz, lütfen...

Ayrıca:
Memleket: Berbat.
Hayat: Monoton.
Evlilik: Güzel bi şey.
Aşk: Tatmadığım.
Takım: Beşiktaş
Esnafılık: Değişiklik.
Gelecek: Parlak değil.

Zamanında Anlaşılmamış Filmlere Yeniden Bir Bakış Denemesi (V)

“Erkek Kazım” Yazlık Sinemalarda

OSMAN CAVCI

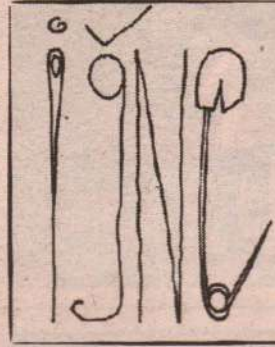
Çüşüşüş yani bu kadarı da fazlaydı, seks filmleri 3. sınıf kışık kapalı salonları işgal ettikten sonra şimdi de yazlık bahçe sinemasına sızmıştı. Sinema bahçesinin sokağa bakan duvarındaki afişte “ERKEK KAZIM” yazıyordu. Aydemir Akbaş kabarmış hindi gibi “Konuşma ulan” diyor düşünce balonunda. Karşısında dönemin çıplak yıldızı **Aynur Akarsu**, namına yakışır şekilde çıplak. Devir o devirdi seks filmleri yazlık bahçelere kadar gelmişti. Seyirci Kazım’lar kapıda birikmişlerdi. Kazım’lardan biri eli yırtık pantolon cebinde... (anladın mı?) Diğer bir erkek Kazım ayak-kabısının arkasına basmıştı. Gecenin karanlığı Erkek Kazım’ları biraz olsun örtüyordu ama yıkanmamış vücutları onları bu yaz sıcakta ele veriyordu. “ERKEK KAZIM” yazıyordu afişte, Erkek bir sürü (R) ile söylenmeliydi. Onlar şehrin karafatması, hamam böceği değil, hani kadınların çok korktuğu, asla yokedilemeyen, çok dayanıklı bir tür.

Oysa sinemanın kırmızı, mavi, sarı ampülleri yanmakta ve insanı başka bir ruh haline sokmaktaydı (sirk, bayram yeri, lunapark) ağustos böcekleri karanlıkta yanıp sönmektedir, pervane böcekleri ve sinekler bir ampülün etrafında kafa yemiştirlerdir. Bütün bunları görmez Erkek Kazım’lar: Eski hoparlörden bir kült plak çalmaktadır “Boş ver, boş ver arkadaş” Film beyaz badanalı duvarda (perde) başlar... Jenerik akmakta... Erkek Kazım. Konu Jerry Levis’in eski bir filminden arak, kimya laboratuvarında bir kaza oluyor, bütün dünyadaki erkekler iktidarsız kalıyor, bundan etkilenmeyen tek kişi Kazım. (Aydemir Akbaş) Bütün kadınlar peşine düşüyor. Aslında konu matrak! Fakat banal espiriler bayıyor da bayıyor... Kazım kadınlardan illallah diyor, yüksekçe bir yerden bağırı-

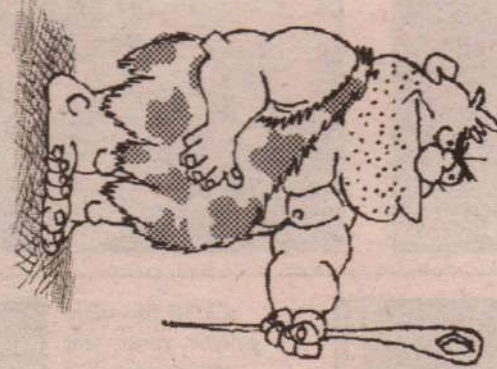
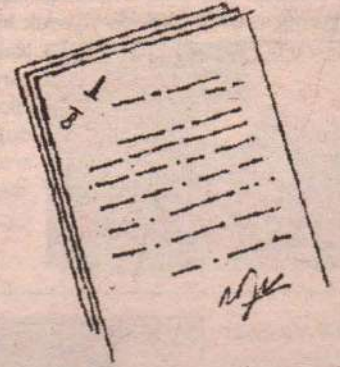
yor “Söyleyin kadınlar ne lazım” kadınlar hep bir ağızdan cevap veriyorlar “Sen lazımsın Kazım” başka bir sahnede kadınlar manav kuyruğundalar. Erkeksizlikten hiyara, patlıcana talep artmış karaborsa olmuş. (anladın mı?) zeka dolu espiriler... Aydemir Akbaş “Eğer ast-ronot olsam ilk işim dünyanın üstüne sıçmak olurdu” diyor bunu yapıyordu, tek başına değil, suç ortakları vardı. İlk Erkek Kazım filminde **Ali Poyrazoğlu** oynuyor, Aydemir Akbaş küçük bir rolde tek bir lafı var (konuşma ulan) diyor sık sık.

Film Adana’da oynuyor, seyirci her (konuşma ulan)dan sonra kahkahayı basıyor. Sinemadan çıkan seyirciler (konuşma ulan) diye bağırıyor yollarında, slogan oluyor (konuşma ulan). Adanalı işletmeciler farkına varıyor bunun, hemen İstanbullu yapımcılara Aydemir Akbaşlı film sipariş ediyorlar... İşte böyle (anladın mı?) bütün çarpıklığına rağmen, kadınlar konusunda başarılı, bir umut veriyor şehrin Kazım’larına...

Artık yazlık sinemaların sonu gelmişti, bu son fasıldı. Seks filmlerinden sonra bu bahçeler otopark olacaktı. Kazımlar her şeyin sonunu getiriyorlardı. Şehrin lahmacun kokularını giderek yükseliyordu... (anladın mı?) Kazım’lar her yeri işgal ediyorlardı, halkevlerine gizlenmişti, televizyonun camına sinek gibi yapışmışlar. KAYNANALAR, Nuri Kantar ailesinin iktidar mücadelesini izliyorlardı. Bu yazlık sinema bahçelerinin kenarlarındaki evlerden filmler beş seyredilirdi, ama şimdi perdeler sıkı sıkı kapalıydı. Kazımlar sinemayı terk ettiğinde yerleri süpüren adam çöp aşuresinin içinde şimdi ıslak yapış yapış kağıt mendillere de rastlıyordu artık, hayatın ve zamanın süpürgesi yazlık sinemaları hep-ten süpürdü. H

Dikiş dikmeye veya iki şeyi birbirine tutturmaya yarayan, ince, ucu sivri, çelik araç. Dikiş iğnesi, yorgan iğnesi, toplu iğne, çengelli iğne.

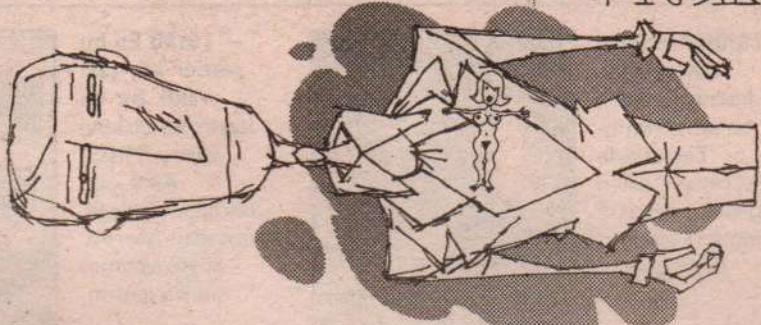
Devlet dairelerinde çoğu zaman zimba yerine iğne kullanılır. Resmi evrakla uğraşırken iğneler elinize batar. Devlet onu unutmamıza hiç bir zaman izin vermez. İnce ince hissettirir kendini...

Aslında iğne çok eski zamanlardan beri kullanılan bir araçtır ama inceliği ve küçüklüğü zaman almıştır. Teknolojinin bugün ulaştığı noktada kıldan ince, tüyden hafif iğneler yapılabilmektedir.

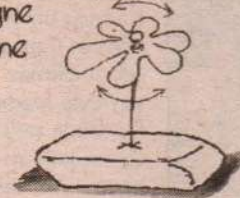

Türkçe’de iğne deliğinden Hindistan’ı seyretnmek diye çok hoş bir deyim vardır. Küçük olaylardan büyük anlamlar çıkaran kişiler için kullanılır.

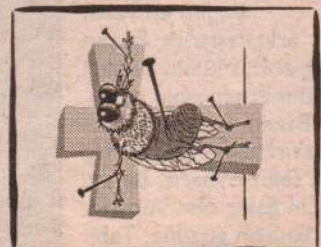
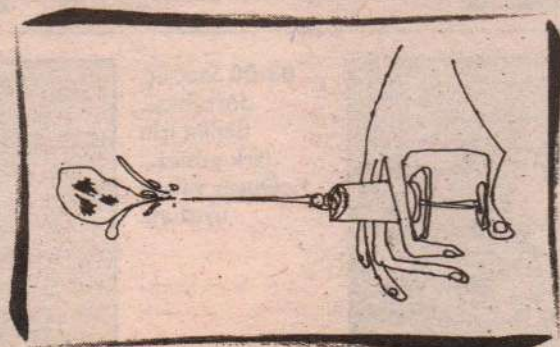
Kravat iğnesi sapına kadar maskülen bir aksesuardur.

Çocukken en sevdiğim oyuncaklardan biri pervaneydi. Silginin üzerine bir iğne batırır, iğnenin üzerine de kağıttan bir pervane takardık.

Esikden ithal iğnelerle yerli iğneleri ayırmak için üst kısmına bakardık. İthal iğnelerin plastik topuzları olurdu. Galiba o zamanlar bizde buna yapacak teknoloji yoktu.

Levent Gönenc

Amerika yeryüzünün, doğduğu günden beri ele geçirmekten, öldürmekten ve yok etmekten başka bir şey düşünmeyen ve etrafındaki her şeyi hakkıymış gibi oburca tek başına mideye indiren en sevimsiz deviydi benim için. Bu dev her mevsim ağzından ateş saçıyordu ama gelin görün ki kendi zaten bir başına ateş olan Ağustos aylarında iyice zapt edilmez oluyordu.

Ağustos Paranoyası

MİNE SÖĞÜT

A macım, doğrusunu söylemek gerekirse, Ağustos, sıcak, delilik ve de kötülük arasında, önyargılı ve can sıkıcı bir bağlantı kurmak. Konu mankenimse Amerika. Hani o, atalarımızın, bizim ve torunlarımızın hatta belki de onların çocuklarının ve torunlarının da hayatında başrolü oynayan/oynayacak olan o birleşik devletler/ organize kötülükler diyarı...

Çocukluğumun kısa bir döneminin geçtiği Gölcük'te, yanlış anımsamıyorsa askeriye'nin B kapısını geçince, "Amerikalıların evi" dediğimiz, mimari sıradan Gölcük evlerininkinden hiç benzemeyen bahçe içinde şirin mi şirin (!) bir ev vardı. O evin yanından kıvrılan yolun sol tarafında da bir duvar yükseldi. Duvarın üzerinde "Behice Boran-TİP" yazdı ve nedense tüm duvar yazıları beyaz boyayla devamlı silinirdi de, o bir türlü silinmezdi. Eminim eylemciler arasında "Go home Yankee" yazmak istemişler ve buna cesaret edemeyip bir tehdit cümlesi gibi Behice Boran'ın ve partilerinin ismini bir gece karanlığında fırçalarla asi bir nakış niyetine duvara işlemişlerdi. Askerler dahil o yıllarda öğrenci, memur, işçi yığınla insan Amerika'yı baş düşman olarak görüyordu. Ama bir yandan da "Amerikan emperyalizmi" ülkeyi ele geçirmiş, geleceğimizi biçimlendirecek sağlam (!) ilmiçler atıyordu.

Bir de o yıllarda ülkede pek makbül Amerikan malları vardı. Okulda süt tozu içtiğimizi anımsamıyorum ama Subay Eşleri Yardımlaşma Derneği'ne Amerika'dan yoksullar için gönderilen kullanılmış kıyafetler geldiğini ve bu kıyafetlerin eli yüzü düzgün olanlarına yoksullardan önce kadınlar tarafından el konulduğunu çok iyi anımsıyorum.

Amerika o zamanlar benim için bir o evdi, bir de pazar sabahları TRT'de oynatılan kovboy filmlerinin diyarı... Kızilderilileri tutmak, sol eğilimli evimizde bir gelenektir. Annemle babam, "o tatlı gülüşlü bıçkın kovboyların iyilikle-

rine kanmamam ve Amerikalıların iyi sanmamam" için film boyunca kıtadaki soykırımı bir ders vermişçesine masal gibi mırıldanırlardı. Kötü Kızilderili olmayacağına inanarak büyüdüm. Ve iyi beyaz adama da kuşkuyla bakmayı o filmlerden öğrendim.

Bir de hiç aklımdan çıkmayan Klu Klux Klan filmleri vardı. Köklerinden zorla koparılmış zencilerin kıtadaki yaşam savaşını anlatan bu filmleri seyir esnasında anne ve babadan oluşan iki kişilik aile jürisi tarafından, Amberika'daki siyahların kanatları kırılmış, hırpalanmış birer melek, beyazların da feci şaibeli insanlar olduğu kafama kalmıştı...

Amerika yeryüzünün, doğduğu gün-

den beri ele geçirmekten, öldürmekten ve yok etmekten başka bir şey düşünmeyen ve etrafındaki her şeyi hakkıymış gibi oburca tek başına mideye indiren en sevimsiz deviydi benim için. Bu dev her mevsim ağzından ateş saçıyordu ama gelin görün ki kendi zaten bir başına ateş olan Ağustos aylarında iyice zapt edilmez oluyordu.

Sıcak çok sıcak bir Ağustos günü, bundan tam 511 yıl önce 3 Ağustos Salı tarihinde Christophe Colomb o suursuz ve meşum yolculuğa yelken açtı. Ve daha doğmamış milyarlarca insanın kaderi o yelkenlerin rüzgarıyla yazılmaya başladı... Amerika, artık dönüş yok, bulunacaktı!

Nasıl, yüzyıllar sonra atom bombasının mucidi icadının, bombayı atan uçağın pilotu icraatının sonuçlarından bihaber harıl harıl çalışacaklarsa; Co-

lomb da keşfinin insanlığın kaderinde oynayacağı rolden bihaber gemisine kaptanlık yapıyordu. Gittiği yolu bilmediği gibi vardı yeri de bilmiyordu...

Colomb'un vardı yeri, Ağustos sıcaklığına yaraşır bir deliliği erdem gibi üzerine giyinecek ve Ağustos sıcaklığı gibi merhametten yoksun, etrafını kasıp kavuracak ve dokunduğunu yakacak bir tuhaf mekan ve anlam kıtasıydı.

Üstelik şu işe bakın ki Amerika'daki ilk Klu Klux Klan kongresi de 1925 yılının Ağustos ayında yapılmıştı.

Amerika'nın Ağustos ayındaki akıl almaz eylemlerinin en fecisi tabii ki Atom bombalarıdır. Yıl 1945, Ağustos ayının ilk pazartesi günü -ki o gün muhtemelen hava çok sıcaktı, hem Amerika'da hem de Japonya'da- şairlere korkunç şiirler yazdıracak, fotoğrafçılara feci fotoğraflar çektirecek, insanlara tarifsiz acılar, tarifsiz utançlar yaşatacak o bomba, gökyüzünden lanetli bir hediye gibi Hiroşima'nın tam üzerine düştü. İki gün sonra da aynı bomba bu kez Nagasaki semalarında uğursuz bir kuştı...

Tam 19 yıl sonra Amerika Vietnam'a yine bir Ağustos sıcaklığında savaş açacaktı.

Dünyanın "Vietnam Savaşı" dediği, Vietnamlılarınsa "Amerikan Savaşı" olarak adlandırdığı o meşum savaş 7 Ağustos 1964 tarihinde çıktı. O gün, Amerika Birleşik Devletleri kongresi başkan Lyndon Johnson'a Vietnam'a asker gönderme yetkisi vererek, vicdanlarda büyük yaralar açacak olan bir savaşın ilk adımını attı. Amerika bir kez daha Ağustos ayında sıcaklığa bulanmış acılar dağıttı.

Ağustos ayı sıcaktır, çok sıcak... Ve fazla sıcak delilere ve kötülere hiç yaramaz! Ben Ağustos'tan ve Amerika'dan korkarım. Takvimlere düşülen "tarihte bu gün" notları da beni haklı çıkarır. Ağustos'tan ve Amerika'dan korkmak aptallıktır. Hele aylardan "Ağustos"sa ve Amerika ülke sınırlarının dışında aç kurtlar gibi dolanıyorsa... H

minesogut@hotmail.com

depolar

288.

her insan yoksul ve bencilken tanışık seninle
izinde yoksayılmış baudelaire ciğerleri kanyordu
dudaklarının üstünde amuda kalkmış bir ilkbahar
serserisi
esnek nesnelerle vuruşmuş gladyatörlerin yakasına
nazar boncuğuna benzer hırpani denizler
takıyordu

yakıyordu şampanya bürokrasisi
memur zihniyeti bacakaralannı!
bu, sıradan bir cinayet diyordu alfred!
ne kuşlar, ne ip, ne de herşeyi bilen adam
bir kadın hatırlıyorum yalnızca yanan malikânenin
damlannda
yüzü güzel, cinneti güzel, adı rebecca!

Hey! Hadi sen de hadi de:
Ben küfürlerde gelin donattım adımları kötü
kafiyelere uyan;

Hey! Hadi sen de hadi de:
Ne adi sarhoşluklardı onlar kaktüslü göğüslerde
bilen;

Hey! Hadi sen de hadi de:
Ara beni.. Sor beni.. Özlenilmiş ağırlarda bekâr
bekâr terleyen;

Hey! Hadi sen de hadi de:
ilahını kendi yüzünde donmuş gözyaşlarının
tığlarıyla ören;

var mı gören birinci alınganlık seferleri'nde onu
yaraydı ve bu yara
irinle beslenen ceninler gibi istismarla büyüyordu;
ceninler, örgütlenmiş temmuz akşamlarında
temmuzun sırtlarından topluca ağustosun
mezanna yürüyordu!

ölüyorduk her seferinde son kelimelerimizi
süsleyemeden
söylüyorduk senfonik edalarla oğullarımızın
spermelerini,
epik bir anlayışla sevdaların.. diye bağırıyordu orda
brecht
muhibir kurukafaların gerisinde,
erenlere büründük, söke tuttu mazi bütün
haşmetliyle ebrulü
çağ bozumu üzümlemleri taşıdık gizli şarap
hikâyelerine
kim suçsa beni tanı.. kim güşse benden korkar..
dedi kin cin!

şimdi
la fountain'e arcar böcekleri işkence yapacaktır
susacak mısın;
ve tann kalemi ve kâğıdı yarattı sonunda
Hey!

olanları yazmayacak mısın

.....
KÜÇÜK İSKENDER

Bir tatlıcı Shakespeare okuyor. Yeryüzünde eşi benzeri bulunmayan 'yaban koyunu' sadece orada. Dört yüz yıllık bir berber dükkânı ve altı yüz yıllık bir kahve de orada. Gaziantep'e gittik, gördük, söyledik ve yazdık.

Tahmis Kahvesi - (Tahmis: Kahve pişirilen yer)

"Kahve Yemen'den gelir, Bülbül çimenden gelir, Yarı güzel olanlar her gün hamamdan gelir."
- Şehrin merkezi burasıdır. Aileden geliyor bu kahvehane işletmeciliği.

Bir devlet vakfı, bir de aile vakfı vardır. Mühlak diyorlar aile vakfına. Burası işte Ocak Ailesinin vakfı oluyor.

- Babam 1936 yılında aldı. 1958'de abim ve amcam işletti. 1972'de amcam vefat etti. Sonra biz devam ettiriyoruz.

- İş adamları, emekli bankacılar, kooperatif müdürleri, emekli başkanlar, öğretmenler, emekli milletvekilleri geliyor. **Halil Ergün, Celal Doğan, Şener Şen, Kahtalı Mıçı, Yavuz Bingöl** geldi buraya.

- Dama ve domino oynanırdı eskiden, tarihe karıştılar. Şimdi elli iki oynanıyor.

- Fıstık ağacının aşılınmamış halinden kahve yapıyoruz.

- Haberleri izliyorum. Açarım televizyonu, şansıma hangisi çıkarsa izlerim, dinlerim.

- Türkiye'nin geleceğini iyi buluyorum, gençlerden çok memnunum. Siyasetçiler bilir, ben siyasete karışmam ama inşallah iyi olur.

- Ankara Üniversitesi'nden bir doçent Tahmis Kahvesi'ni tez olarak hazırladı. TRT2'de biri belgesel yaptı burayı.

- **Muazzez Abacı, Hamiyet Yüceses, Şükran Ay**, dinlerim, severim, **Suat Suna'nın** babası arkadaşımıdır.

- **Atilla İlhan, Fakir Baykurt, Yaşar Kemal** severim.

Gaziantep Yolunda Öldürdün Beni Gelin.....

AYHAN BOZKURT

Oktay Okukçu - Tatlıcı

"Gülmesini bilmeyen düven açmasın."
- Tatlıcılık baba mesleği. Önceleri hobi olarak başladı. Yirmi yıldır bu işi yapıyorum. Kendi özel tatlım var; billuriye.

Literatüre ben soktum.

- Kütüphane kurdum dükkana.

- Çeşitli klasik romanlar var. Müşteriler okumak isterlerse buradan alıyorlar.

- Caz çalışıyoruz.

- Dükkânın duvarlarında **Coşkun Aral, Ara Güler** fotoğrafları, eski Antep fotoğrafları ve bakır eşyalar var.

- Buraya hatırladığım, **Halil Ergün, Erkan Oğur, Mehmet Ali Erbil**, bir de **Zerda** cıkar geldi.

- Günde 4-5 tepsi, bazen daha fazla tatlı yapıyorum.

- Billuriye, Burma, tüm kadayıf çeşitleri, künefe mevcut burada. Ayrıca dünya kahvelerinden seçme kahveler ikram ediyoruz müşterilere.

- Arabesk kültürü sevmiyorum.

- **L. Armstrong, Frank Sinatra, M. Davis, Yansımalar, Erkan Oğur, Pink Floyd, Beatles** dinliyorum.

- İnsanlara iyi davranıyor, gülyüz gösteriyorum. Benim dükkânımda birbirine evlenme teklif edenler bile oldu.

- **Gani Müjde** programında bir gün dedi ki; "gülmesini bilmeyen dükan açmasın. Çok doğru, Antepçesi de şöyle; "gülmesini bilmeyen düven açmasın."

- **Oruç Aruoba, Dostoyevski, Montaigne, Hayyam, Nazım, Shakespeare, Ahmet Ümit** okurum.

Bektaş Bal - Hayvanat Bahçesi Müdürü

"İtin aklı eksik, baklavadan payı var."
- Bahçe, 2001 yılının mayıs ayında açıldı. Yırtıcı hayvan ve maymunlar da kafes sistemi var; diğerlerinde yok. Sokak köpeklerine yer tahsis ettik. - Hayvanlarla

iletişimim tamamen sevgiye dayanıyor. Onların tüm ihtiyaçlarına yanıt vereceğimi çok iyi biliyorlar. Hayvanlar insanlardan daha sadakatli.

- Hafta içi öğrenciler geliyor.

Hafta sonları Antepli yoğun olarak geliyor. Bu sayı on bini buluyor.

Çevre illerinden turlar düzenleniyor.

- Dünyada sadece bizim burada **"yaban koyunu"** var. Sibiry kaplanı dünyada yüz çeşittir, bizde bir çifti var.

- Günün 24 saati buradayım.

- **Yaşar Kemal, Orhan Kemal, Nazım Hikmet, Ahmed Arif** okurum.

- Klasik müzik dinlerim. **Zülfü Livaneli, Mozart, Beethoven, Rodrigo**.

- Doğadaki canlıların erkekleri daha güzel ve cazip, bir tek insanda durum farklı.

- İnsanlar iki yüzlü, riyakar, hayvanlar öyle değil, sizin derginin adı da Hayvan'mış, ne güzel! Size başarılar.

Mustafa Özberber - Berber

- 65 yaşındayım. Elli senedir berberlik yapıyorum. Bu dükkân dört yüz senelik. Ben yedinci karınım, (nesilim yani).

- Genç, yaşlı, basbayağı insanlar geliyor. Berber nesli yok.

- Eski berberliğin tadı kalmadı, bizimle birlikte yaşlandı.

Zaman genç zamanı. Berberlikte değişen bir şey yok.

Sadece saç kurutma makinası çıktı. Bir de fön tarağı.

- **Emel Sayın** gibi eski sanatçıları severim.

- Kitap fazla okumam aham. Yazar da tanımam.

- Bizden geçti artık zevk de kalmadı. Yaşlandık aham biz. Yaş 65, iş bitmiş. Zaten iki ya da üç müşteri geliyor dükkana...

- Bu saatten sonra hamallık yapacak halim yok.

- Türkiye'nin hali berbat. Gençlere sor, onlar bilir akibetlerini.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Nohutçu Adil

"Anan sarımsak, baban sarımsak, sen, iki dirhem bir çekirdek."
- 1960'dan beri ekmek arası nohut satıyorum. Nohutun dışında yumurta, kavurma, tava yapıyoruz. - İşçi, memur, doktor, Şahin-

bey Belediye Başkanı geliyor nohut yemeye.

- Her kanaldan program izlerim. Haber bültenleri ilgimi çeker. Kanal 7'yi izlerim.

- Fazla kitap okumuyorum. Çünkü gece 11'de gidiyorum; sabah 5'te kalkıp, sabah namazını kılıp dükkana geliyorum.

- Müzik ruhun gıdasıdır. **Bülent Ersoy**'un bir şarkısı var; "Olanlar oldu artık" çok severim. Benim için çalın memnun olurum.

- Türkiye'miz Allaha şükürler olsun ki iyiye gidiyor. Önümüzü aydınlık görüyorum. Allah geleceğimizi hayırlı uğurlu eyler inşallah. Gelecek maşallah...

- Gençler çok iyi, namaza gidiyorum

görüyorum onları. Polis arkadaşları

görüyoruz namazda, çok iyi.

- Dürüst çalışan insanlara mutluluklar diliyorum. Mesleğimde 45 senedir dürüst

çalıştım. Beş çocuğum var elini öper,

Yanımda sigara bile içmezler.

İsmet Ammi - Kebabçı

- Adım Ünal Şükrü Coşkun. On altı yaşımdayım. - Ciğer, yürek, dalak, kıyma, böbrek, tavuk, beyti, acılı ekmek arası yapıyoruz. - Her türlü

insan geliyor buraya. Kemal Kaya geldi mesela.

- Barak havası, **Dilber Ay, Müslüm Gürses, Emrah** dinliyorum. Maralım şarkısını çok severim.

- Kitap okumam. Bildiğim yazar yoktur.

- Ben iş sahibi olmayı çok istiyorum.

Doktor olmak istemem çünkü

okumadım.

- Antep'ten başka bir yere gitmedim.

- Türkiye'yi seviyorum. Türkiye'nin geleceği iyi değil. İnsanlar değişik, dürüst birisi yok. Tinerçiler geziyorlar

ortalıkta. Hırsız çoktur Antep'in. Efendi

olsun insanlar, dürüst olsun isterim.

- Ben Fenerliyim aham.

- **Asmalı Konak, Zerda, Berivan**

izlerim.

Hacı Osman M. - Semerci

"Sizin en hayırlınız cemaate en faydalı olanıdır" der peygamber efendimiz."
- 28 yıldır semer tamiri yapıyorum. 38 yaşındayım. Antep'te başka semerci yok.
- Fakir köylüler hâlâ yaptırıyor-

lar. İki günde bir tane yapıyorum. Ağaç kısmı gürgen, meşe, çınar. 85-100 milyona yapıyorum.

- İslâmî kesimin kitaplarını, Hadis ve Kur'an araştırmaları üzerine okuyorum.

Yaşar Nuri Öztürk, Celal Kırca, Lütfi Çakan, İsmail Sarımsı, Hayrettin Karaman okurum.

- Türk Sanat Müziği'ni çok severim.

- Malzemeleri Afyon'dan alıyorum.

En önemli malzemesi de Maraş'tan geliyor. Maraş'tan başka yerde yok.

- Çok kitap okumalarını isterim gençlerin. Batı hayranlığı ve emperyalizme doğru gidişi durdurmak gerekir. Kendi özlere dönmelerini isterim.

- Gelecek iyi olacak, inşallah.

İlhan Bey - Bitki, botanik

"Dünya üç beş bilgisizin elinde, Onlarda her bilgi kendilerinde, Üzülmeye sen, eşek eşiği beğenir. Hayır vardır sana kötü demelerinde."
- 1977 yılından beri bitki,

botanik işi yapıyorum. İlkokul mezunuyum.

- Tıbbi bitkiler satıyoruz, baharat çok az.
- Gaziantep'e konferansa gelen ünlü kişiler mutlaka buraya uğruyorlar.

- Dünyada 10 bin tıbbi bitki sayısı var, bunun 3 bini Türkiye'de yetişiyor. Onun için çok önemlidir ülkemizin florası.

- Biz bunları satarken, Gaziantep ve yöresinin florasını bilmeyi görev edindik.

- Dünyada yalnız Gaziantep'te yetişen bitkileri araştırdık ve bulduk. Bir kısmına da ulaşamadık. Geçenlerde bağların kenarında bir hatmi çeşidi bulduk. Geçen yıl ise Gaziantep Kardelen'i bulduk.

- Bizim gibi dükkanlar açılıyor ama bu felakettir. Çünkü bitkiye zarar veriyor onlar, ya kökünden çıkarıyor, ya da koparıyorlar.

- Tabiatı Koruma Derneği başkanımı. Ülkede bir TEMA olayı var. Şovdan başka bir şey değil. Huzur Yaylası var 150 km uzaklıkta, oradan ağaçları kesip götürüyorlar. Durduramıyoruz bu kesimi, 1993'den beri savaşıyoruz.

TEMA da iki meşe diyor, şov yapıyor.

- Akşam Gazetesi, Cumhuriyet okurum.

Aziz Nesin, Çetin Altan okurdum eskiden. Şimdi vaktim yok, bitkilerle uğraşıyorum.

- Türk Halk ve Sanat Müziği dinlerim.

- Gelecek iyi değil, bizi 12 Eylül budadı, her şeyimizi götürdü, iyiyi yakalamak için iki milyon sene lazım. ॥

Şafak Ongan'ı, CNN Türk'teki Frekans'tan tanıyoruz. Frekans kısa zamanda gençler tarafından en sevilen müzik programı oldu. Şimdilerde ise Frekans'la birlikte DREAM TV'nin yayın yönetmenliğini yapıyor. Ongan ile müzik, hayat, gençlik üzerine lafladık.

Aynı Frekanstayız

SINAN SÜLÜN

Kendinden bahseder misin biraz?

- 1972'de İstanbul'da doğdum. Üniversiteye kadar İstanbul'da okudum. Sonra Eskişehir'e, Anadolu Üniversitesi'ne gittim; işletme okudum. Dört senem Eskişehir'de geçti. Okulu bitirdikten sonra part-time anketör-lükten tutun da birçok işte çalıştım. Para kazanmak için ne gerekiyorsa yaptım o zamanlar. Gitar çalmayı öğrendim okuldayken. Zaten gitar sayesinde televizyona geçtim.

Gitar ve televizyon! Nasıl oldu?

- Tesadüfî bir şekilde oldu. Ben hep borsacı olmak isterdim. Takım elbise filan giymek... Hiç aklımda yoktu televizyon. O zamanlar TRT 2'de yayınlanan bir yarışma programı vardı; oradaki orkestrada arkadaşlarım çalışıyordu. Onlardan birisinin sınavı olduğu için çekimlere gidemedi, "Yerime sen gider misin" dedi. Ben de gittim. O arkadaşım okuldan atılmış, aklı geri dönmüştü. O gün af sınavının olduğu gün işte. Tüm bunlar hayatımın dönüm noktası oldu. Baktım ki televizyon güzel iş, "Ben bu işi yapayım" dedim. Sonra part-time televizyon işleri kovalamaya başladım. Yıl 1994. Sonunda Raks Müzik'te çalışmaya başladım.

Raks Müzik'te neler yapıyordun?

- Sanatçının sözleşmesinden tutun da kayıttan klabinin çekilmesine kadar, yani kısaca her şeyini yapıyordum. Sonra Raks'ta Genç TV kuruldu. Ordan Genç TV'ye yatay geçiş yaptım. Fakat yerli müzik piyasasıyla ilgili olduğu için sıkılmaya başladım. İşte o ara CNN Türk kuruldu, ben de oraya geçtim. Müzik programları yapılması gündeme geldi ve bana teklif ettiler. Kabul ettim. İlk başta 5 dakikalık, sonra 15 dakikalık oldu ve sonra da Frekans tam anlamıyla çıktı ortaya.

Sunuculukta deneyimin var mıydı?

- Yoktu. Frekans'a bir sunucu ihtiyacı doğdu. Programın metinlerini hazırlamaktan tutun da montajına kadar her şeyini ben hazırlıyordum ve "Bunu benden daha iyi kimse sunamaz" dedim ve yapmaya başladım. Röportaj yaptığım insanların bir çoğu arkadaşlarım olduğu için çok da rahattım.

Frekans'tan bahsedelim biraz.

- Programın konseptini hazırlarken hep şunu düşündüm; yerli ve yabancı sanatçılar olmalıydı içinde. Özellikle yerli müziğe karşı bizde bir antipati var. Örneğin Hip Hop tarzında Eminem bütün dünyada çok fazla dinleniyor. Türkiye'de Eminem'i dinleyen, seven kişilerin CEZA'yı dinlememesini bir türlü çözemedim mesela. Madem Eminem'i dinliyorsun, ki dinleyenlerin % 90'ı ne dediğini anlamıyordur, CEZA'yı reddetmesini anlamıyorum insanların. Programda genellikle alternatif müzik yapanlara yer veriyordum. Çünkü Türkiye'de alternatif müzik yapan insanların basından yeterince destek göremediklerini düşünüyordum. Sahiden bu insanlar iyi işler yapıyorlar.

Beğendiğin sanatçılar kimler?

- Duman ve Mor ve Ötesi'ni çok beğeniyordum. Teoman'ın ilk yaptığı albümleri çok beğeniyordum. Şebnem Ferah, Özlem Tekin, Athena, Metropolis ve -klasikleri söylemeye gerek yok işte Bülent Ortaçgiller filan- beğendiklerim.

Arabesk müzik dinler misin?

- Yok, pek fazla dinlemem, ama birileri iyi söylerse dinlerim. Örneğin Müslüm Gürses'in söylediği "Olmadı Yar". Mesela, çok güzel söylemişti, nerede duysam dinlerdim. Şimdi de Tarkan'ın "İkimizin Yeri"ni söylüyor, çok beğeniyordum.

Arabesk müziğin bu kadar popüler olması hakkında ne düşünüyorsun?

- Arabesk müziğin bu kadar popüler olmasının sebebi eğitim ve kültür seviyesiyle alakalı. İnsanlar reddetse bile ben arabesk dinlediklerini biliyorum. Çünkü arabesk müzik Türkiye'nin bir gerçeği. Bu çok normal. İnsanlar göç ettikleri yerlere kendi geleneklerini, beğenilerini de getiriyorlar. Bu beğenilerden en kolay ne, müzik. Bundan kaygılanan insanlar varsa kendilerinin herhalde Türkiye'de değil de Amerika'da yaşadıklarını düşünüyorlar.

Özgün müzik ve etnik müziğe nasıl bakıyorsun?

- Bugün özgün müzik denilince ilk akla gelen isim Ahmet Kaya'dır. Müzikal tarz olarak ben pek fazla beğenmiyorum ama eşim çok seviyor. Öte yandan Ahmet Kaya'nın yaptığı şeyleri de yadırgamıyorum. Yapılması söylenmesi gereken şeylerdi. Etnik müziğe gelince, insanlar istedikleri dilde şarkı söyleyebilmeliler. Kürtçe, Ermenice veya Lazca

parçaların kliplerinin de mutlaka olması gerekiyor. Son zamanlarda da bu yavaş yavaş olmaya başladı. İşte Kardeş Türküler Açık-hava'da çıkıp konser verebiliyor.

Gençlik hakkında ne düşünüyorsun?

- Kendi yaşam tarzıma göre gençler iyi müzik dinliyorlar, benim bile adını daha duymadığım grupları tanıyorlar. Dünyayı daha yakından takip ediyorlar. 15 yaşındaki bir çocuğun bilgisayarı çözmesi benim için sevindirici bir şey, benim bakış açımla bunlar iyi şeyler. Söylediklerin Türkiye'nin azınlığını temsil etmiyor mu?

- Belki de. Bizim yaşadığımız, eğlendiğimiz yerler genellikle iyi eğitim alamamış insanların yaşam alanlarından uzak olduğu için, tabi ki o insanların hayatlarını, nasıl yaşadıklarını bilmiyorum. İyi müzik dinleyenlerin illa zengin olması gerekmiyor ama eğitimleri yüksekse bu zaten olur. Benim "iyiye doğru diye gidiyor" dediğim gençlik, genellikle üniversiteli, iyi eğitim almış gençlik.

Gençlerin apolitikleştiği savına katılıyor musun?

- Gençlerin dünyada ilgileneceği o kadar çok şey var ki, politikayla ilgilenecek zaman bulamıyorlar; evet apolitiklik hakim genel anlamda. Gençlerin tuzu kuru; neden ilgilenin politikayla. Zaten ilgilenenler de zorluklardan geçerken, o zorlukları yaşayanlar oluyor.

Siyasetle ilgileniyor musun?

- Siyaset benim hayatımda çok önemli bir yer tutmuyor, biraz da yaptığım işle alakalı. Uzak duruyorum. Ama bu tamamen uzağım anlamına gelmesin. Oyumu CHP'ye verdim. Aslında mantık olarak -işletme filan da okuduk ya- sosyalist düşüncenin sonuna kadar arkasındayım ama bizim memleketimizde sosyalist bir ekonominin olacağını düşünmüyorum. Ekonomi açısından daha liberal olunması gerektiğini düşünüyorum. İnsan hakları, sosyal yaşam, sağlık, eğitim anlamında sosyalist; ekonomik anlamda liberal bakıyorum. Türkiye'de her şey gecikmiş durumda. Özelleştirme mahvolmuş, çünkü millete peşkeş çekiliyor, ama adam gibi yapılsa özeleştir-meye de karşı değilim.

Yeni projeler var mı?

- DREAM TV'nin yayın yönetmenliğine geçince hayatımda yeni bir sayfa açıldı. Hayalim buydu zaten. Ekibimle birlikte Türkiye'de yapılması gerektiği halde yapılmamış şeyleri yapmak, amacım bu. Nasıl bir Frekans markası oturdusya Dream TV markasını da oturtmak yani. Ayrıca yaptığım işlerin kalitesini biliyorum. İnsanların düşünceleri tabiki önemli; ama ben yaptığım işi kendi içimde beğeniyorsam, benden iyisi yok yani.

Evli misin?

- 3,5 yıllık evliyim. Eşim de bu sektörde çalışıyor. Moda çekimleri yapıyor. Benim imajımı da yapıyor.

Çocuk var mı?

- Şu anda bir çocuğun sorumluluğunu kaldıracak kadar güvenmiyoruz kendimize. Ekleme istediklerin?

- Şimdiye kadar diğer röportajlardan farklı olan tek röportaj bu oldu benim için. Benim için de güzel ve önemli bu. Ekrandan tanıdıkları gibiyimiydim yoksa daha farklı birisiymişim öğrenecleler. ॥

Viski şişesini masamın üzerine koyarak, dostça elini uzattı. "Ben Henry," dedi, "Henry Chinaski." Şimdi onu daha iyi seçebiliyordum. Oldukça çirkin bir adamdı. Yüzü kayalık bir arazi gibi engebeliydi ama bu çirkinliğin içinde insana keder veren bir yan olduğunu eklemesem tarifim eksik kalır. Uzattığı eli sıkmayarak, "Ben de Bay Hiç Kimse," dedim.

Pis Morukla Lak Lak

AHMET ÜMİT

Bar boşalmıştı. Gecenin sonu yaklaşmış olmalıydı. Ortalıkta dolaşan garson kalk da git dercesine pis pis bakıyordu. Aslında ben de gitmek istiyordum ama bara yayılan şu gül kurusu ışık yok mu, işte o namussuz renk, elimi kolumu bağlıyor, gecedan beri oturduğum masadan kalkma engel oluyordu. Belki de eski sevgililerimin dudaklarını anımsatan bu renk baha-neydi, belki de evdeki o ıssızlığa, o suratsız duvarlara bu gece dayanamayacağımı hissettiğimden çakılıp kalmıştım burada. Ama birden o güzelim gül kurusu değişmeye, kirli bir mora dönüşmeye başladı! Yoksa damarlarımda gezinen, kadim dostum alkol bana oyun mu oynuyordu? Gözlerimi kısmış ışığın renk değiştirip değiştirmedini anlamaya çalışırken,

"Haklısın," dedi kart bir ses, "Moranıyor. Birazdan lacivert olursa şaşma."

Başımı çevirdim. Yan masadaki adamı konuşan. Gölgede kaldığı için yüzünü seçemiyordum ama sesinden, duruşundan yaşlı biri olduğu anlaşılıyordu.

"Ne düşündüğümü nasıl anladın?" diye sordum. Yanıt vermek yerine gevrek gevrek gülmekle yetindi.

"Kahin misin yoksa?" diye üsteledim yarı alaycı bir sesle. Ama adam sorumu ciddiye aldı.

"Hayır ressamım, ama asıl işim yazarlık."

"Boş zamanlarında da yan masadakilerin düşüncesini mi okuyorsun?"

"İnsanlara bulaşmayı sevmem," dedi alttan alarak. "Aslına bakarsan insanları sevdiğim de pek söylenemez ama sana bulaşmamak elimde değildi."

"Nedenmiş o?"

"Bilmem sen de ilgimi çeken bir şey var."

"Bak ihtiyar," dedim tehditkar bir ses-

le, "Kendi derdim bana yeter, bu saatten sonra bir de senle uğraşamam."

"Dur hemen bozulma. Biraz laflarsak anlarsın ne demek istediğimi."

Anlaşılan herif kafayı yemişti. Daha benim karşı çıkmama fırsat vermeden masasından kalkarak, yaklaştı. Uzun boyluydu, kamburunu çıkararak yürüyordu.

Kendinden emin bir tavırla yaklaştı. Viski şişesini masamın üzerine koyarak, dostça elini uzattı.

"Ben Henry," dedi, "Henry Chinaski."

Şimdi onu daha iyi seçebiliyordum. Oldukça çirkin bir adamdı. Yüzü kayalık bir arazi gibi engebeliydi ama bu çirkinliğin içinde insana keder veren bir yan olduğunu eklemesem tarifim eksik kalır. Uzattığı eli sıkmayarak, "Ben de Bay Hiç Kimse," dedim.

Bir süre boşlukta kalan elini geri çekip, benden izin bile istemeye gerek duymadan karşıma oturdu. Boş bardaklardan birini önüne çekerek, iki parmak kadar viski koydu. Bana ikram edeceğini sandım ama kadehi kaplığı gibi içindekini bir dikişte bitirdi. Yenisini doldururken burnunu çekip,

"Özlemişim," dedi, "İki yıldır ağızma bile sürmüyordum."

"Bana ne," dedim, "Şurada oturmuş tatlı tatlı demleniyordum, geldin berbat ettin."

"Sen çağırmasan gel-

mezdim,"

"Yahu sen kafayı mı yedin?" diye patladım.

Yaşlı adam kızacağına gülümsedi.

"Aynı benim gibi konuşuyorsun."

"Nerden bileyim senin nasıl konuştuğunu," diye tersledim.

"Yazdıklarından."

"Yazdıklarını okumadım ki."

"Yalan söyleme, 'Kasabanın En Güzel Kızını' nasıl unutursun?"

"Ne... Ne... Ha s.ktir," diye söyledim.

"Herif kendini Bukowski sanıyor."

"Sanmıyorum ulan genç osuruk. Ta

kendisiyim."

Bu sözleri o kadar doğal söylemişti ki zavalı söylediklerdiklerine kendisi de inanıyor olmalıydı.

"Bu kaçınıcı şişe babalık?" diye sordum.

"İlk ama merak etme bar kapanana kadar bir tane daha götürürüm," diyerek doldurduğu kadehi yeniden kafaya daktı.

"Nerelisin baba sen?" diye sordum.

"Saçmalama," dedi suratını buruşturarak, "Amerikalı olduğumu biliyorsun."

"Hem de Alman asıllı."

"İnanmıyorsun değil mi?"

"Aptala benzer bir halim mi var benim?"

"Yahu valla Bukowski'yim."

Bukowski'nin fotoğrafını gözlerimin önüne getirmeye çalıştım, başaramadım.

"Benim bildiğim," dedim, "Bukowski dört yıl önce güzelce paketlenip, toprağa yollanmıştı."

"Hadi ya. Şimdi ben ölü müyüm yani."

"Hayır sen canlısın. Ölü olan Bukowski."

"Neden inanmıyorsun benim Bukowski olduğuma."

"Peki nasıl oluyor da aynı zamanda

hem ölü, hem de burada bulunabiliyorsun?"

"Bir bilebilsem. Ölü olduğumu bile senden öğrendim. Demek cavağı çekmişiz ha. Peki sen kimsin. Ne iş yapıyorsun? Belki senin kim olduğunu öğrenirsem..."

Anında jeton düştü bende. Demek hâlâ bırakmamışlardı peşimi. Yaşlı adam düşündüklerimden habersiz.

"Evet senden konuşursak," dedi, "Belki senin yanında ne işim olduğunu çıkarırız."

"Benim kim olduğumu sen de, seni peşime takanlar da çok iyi biliyor," diye çıkıştım.

Adam şaşkınlıkla yüzüme baktı.

"Hâlâ bıkmadınız mı," diye söyledim, "Artık ne Sovyetler Birliği, ne de komünist partisi var".

Yaşlı adam önce gülümsemeye çalıştı, sonra kahkahalarla gülmeye başladı.

"Gizli polis, beni gizli polis sanıyorsun ha..."

Kahkaha krizini atlatınca, gülmekten yaşaran gözlerini elinin tersiyle silerek,

"Anladım, sen solcusun," dedi, "Şu ormana bakıp ağacı göremeyenler takımından."

"Şimdi senin gibi düşünmek moda oldu," dedim.

Kuşkuyla baktı yüzüme.

"Millet akıllanıyor mu, yoksa başka bir p.ştluk mu var işin içinde?" diye sordu.

"Başka değil canım," diye lafı gediğine koydum, "Hep aynı p.ştluk, herkes kendi kığını kurtarmanın derdinde."

Yüzü birden ciddileşti.

"Beni böyle suçlayamazsın," dedi, "Bukowski'nin kığı hep açıktaydı."

"Gene mi aynı terane," diye söyledim, sonra iç çekerek sordum: "Sahi inanıyor musun Bukowski olduğuna?"

"Kesinlikle ama senin gibi birinin yanında ne işim var, onu anılamıyorum."

"Akıl hastanesinden kaçmış olmaya-sın?"

"Kaçsaydım söyledim. Pek sen buraya gelmeden önce ne yapıyordun?"

"Evde öykü yazıyordum."

Rahat bir gülümseme yayıldı yüzüne.

"Bak yavaş yavaş iş anlaşılma-ya başladı. Demek ki yazarsın. Demek ki ortak bir yönümüz var. Peki başka bir işin var mı?"

"Yok?"

"Güzel, bak sevmeye başladım seni. Desene ne kafanı s.ken bir amirin var, ne maaş için yalakalanıyorsun... Ne mal, ne mülk, ne tapulu bir karı..."

"Senin iyi yaşamaktan anladığın bu mu yani?"

"Bu, tabii bir de içki var, sonra kadınlar... Kadınları sever misin?"

"İçkiyi de, kadınları da severim ama yaşam sadece bunlar değil."

"Başka ne var?"

"Arkadaşlık, insan sevgisi, başkaları için bir şeyler yapmak."

"Aklını başına topla, kimse için hiçbir şey yapamazsın. İnsanoğlunun yapısı buna uygun değil. İnsan değil de başka bir yaratık olsaydı belki..."

"Hür Hayvanat Bahçesinde'ki gibi yarı insan, yarı hayvan bir yaratık mı?"

"Aynen öyle. Bu pislik insanların kanında mı var, yoksa yaşadığı çevre mi onları böyle uyumlu hale getiriyor, bilmiyorum ama sana yalnızca iki şans veriyorlar. Ya onlar gibi uyumlu şebekler olacaksın ya da benim gibi ayyaş."

"Arası yok mu?"

"Yok!"

"Ya devrimler, başkaldırılar?"

"Siz de nasıl oldu bilmem ama biz de devrime karşı duyulan romantik özlemin dışında olumlu bir şey görmedim henüz. Ne gerçek bir lider, ne de devrim sonrası kesin bir ihanetin önüne geçebilecek sağlam bir platform. Eğer birini yok edeceksem, o adamın bir kopyasının aynı yöntemle yerine konulduğunu görmek istemem."

"İyi de tarih senin keyfine göre işlemez. Tarihin kendi yasaları vardır. İnsanların bu yasaları kavraması sandığın kadar da kolay değildir. Üstelik insanlar zor öğrenir."

Gergin bir gülümseme belirdi dudaklarında.

"Zor mu öğrenir? Bence hiç öğrenmez. Geçmişe bir bak. Tarihi, bir bar he-

lasında barbut atan sarhoşlar gibi harcadık. İnsan ırkının bir üyesi olmaktan utanç duyuyorum ama bu utanca katkıda bulunmanın da bir anlamı yok. Elimden gelse azaltmak isterdim."

Bukowski olduğunu iddia eden adam konuşurken, gözlerinde ilk kez umuda benzer bir ışık görür gibi oldum.

"Hadi inkar etme," dedim, "Sen de bir şeyler yapmak istiyorsun."

Yaşlı adam gözlerini benden kaçırarak şişeye bakmaya başladı. Şişenin dibinde bir parmak viski kalmıştı. Şişeyi olduğu gibi başına dikti. Eliyle ağzını sildikten sonra ayağa kalktı.

"Buraya niye geldiğimi bilmiyorum ama," dedi. "Senden bir b.k olmayacağını anladım. İyisi mi sen yazmayı bırak, git bir din adamı ol. Kimseyi kandıramazsan bile kendini kandırmış olursun."

Söyleyeceklerimi beklemeden barın kapısına yöneldi.

"Heey," diye bağırdım arkasından, "Hani ikinci şişeyi de bitirecektin?"

Döndü, sağ elini boş ver gibilerden salladı.

"Tadım kaçtı. Belki dışarıda takılabileceğim bir kadın bulurum," dedi ve bardan çıktı.

İçerisi iyice kararmış, kendini Bukowski sanan adamın -yoksa geçekten o muydu?- söylediği gibi ışık laciverte dönüşmüştü. Etrafa bakındım, benden başka kimse yoktu. Garson hâlâ git dercesine bakmayı sürdürüyordu. Aldırmaz göründüm ama yanına geldi.

"Artık kapatıyoruz abi," dedi.

"Tamam tamam," dedim. "Hesabı getir."

"Çoktan hazırladım abi," diyerek elinde tuttuğu küçük kağıdı masaya koydu.

Alıp şöyle bir göz attım, ihtiyarın içtiği viski yoktu. Gördüğüm kadarıyla adam hesap filan da ödememişti.

"Viskiyi yazmamış-sın," dedim.

"Siz viski içmediniz ki abi!" dedi garson şaşkınlıkla.

"Ben içmedim ama az önce giden ihtiyar."

Garson sıkıntıyla iç geçirdi.

"Çok şakacı-sınız abi ama geç oldu, artık hesabı ödeseniz de kapatsak."

Bir barın kapısına, bir garsonun suratına baktım.

"Yani az önce benim masamda yaşlı bir adam oturmuyor muydu?" diye sordum.

"İlk geceden beri yalnızsınız abi," dedi garson. Sesi, çattık belaya tonundaydı.

Durup garsonun suratına baktım. Ger-gindi ama içten görünüyordu.

"Peki öyle olsun," diyerek ağır ağır cebimden cüzdanımı çıkarıp, hesabı ödedim. Parayı alınca garson rahatladı, anlaşıl-an tartışma çıkarıp hesabın üzerine yatacağı-mı düşünüyordu. Masadan kalkarken kibar bir sesle beni iknaya çalıştı.

"İnanın yanınızda kimse yoktu."

"Anladık, anladım," dedim ama garson ne söylerse söylesin ben o adamla konuş-tuğumdan emindim. H

Duvar örmek çeşitli amaçlar taşır. Bu amaçların ilki ayırmaktır: İnsanları, hayvanları, bitkileri ve şeyleri. Daha sonraki amaçlar içeride ya da dışarıda bırakmaktır: İnsanları, hayvanları, bitkileri ve şeyleri. Duvarlar örülür ve iki cephelerinde hayatlar gelişir. Duvarsız bir dünya günümüz insanı için bir cehennemdir.

İnsan Yıkan Duvar

HAKAN GÜNDAY

“Okuyacağınız hayat hikâyesi bir romandan alınmıştır.”

Eyüp gözlerini kovuklarının içinde aşağı doğru kaydırdı. Ama komşusunun elindeki gazete o kadar titriyordu ki, şimdiden midesi ağzından çıkmak için yol aramaya başlamıştı. Bir otobüsteydiler. Kalabalık bir otobüste. Şoförün bile koltuğunun ancak yarısına oturabildiği tekerlekli bir hapishanede. Biraz önce okuduğu manşetin haberini merak eden Eyüp, son bir keşfe çıktı ama gözleri boş döndü. Çünkü sayfa çevrilmiş ve Eyüp'e sunulan program değişmişti: İş ilanları. Bir kırmızı ışıktaki, yenecekleri yerle, öldürüldükleri yer arasındaki okyanusu geçmek üzere dondurulmuş balıklar gibi hareketsiz durdukları bir anda, Eyüp'ün gözleri bir ilan avlayabildi: “**Düz ve vasıfsız işçi aranıyor**” Avının peşini bırakmayan genç adam, ilandaki telefon numarasını da okuyabildi ve konuştu: “Çeksene birader şu gazeteyi! Okunacak yer mi burası?” Komşu da konuştu. Ama söyledikleri Türkçe değildi çünkü kimse Türkçe homurdanmazdı. Gazeteyi katladı. Eyüp yerinden kalktı. Yirmi dakikadır, belli aralıklarla takip ettiği bir kalçaya bütün beliyle yaslanarak, üzerinde STOP yazan düğmeye bastı. Kalça rahatsız oldu ve tam bunu dile getirecekti ki otobüs durdu, Eyüp yuvarlanır gibi caddeneye indi. Çorabıyla sağ bileğinin arasına sıkışmış telefonu çekip çıkardı. Hafızasındaki sayıları telefonun tuşlarında buldu. Hem düz, hem vasıfsız işçi arayacak kadar, her anlamda düşük düzey sahibi birine ihtiyaç duyanların adresini aldı. Bir taksi çevirdi. Adrese yaklaşıncaya, kalabalık ilk kavşağın kırmızı ışığında arka koltuktan kaldırırma su gibi sızdı ve insanların arasından nehir gibi koşmaya başladı. Şoför sadece küfrededildi. Beddua ve küfürler. Sonra biraz daha beddua.

Eyüp, aradığı binanın önüne geldi. Bir iş hanı. Girdi. Solundaki duvarda tabelalar vardı. Aralarında, aklındaki adrese uyanı buldu: **Kalite İnşaat**. Sağındaki geniş merdivene saldırdı. Birinci kaş. Sonra ikinci. Basamaklar bitti, zemin düzleşti. Karşısındaki beyaza boyanmış çelik kapının üzerindeki tabelayı okudu ve yaklaşıp yanındaki düğmeye bastı.

Apartman kapılarındaki otomatlarla benzeyen bir düzenek sayesinde kısa

metalik bir ses duyuldu ve kapı on santimetre kadar aralandı. Eyüp, Kalite İnşaat'a girdi.

“Ben, gazetedeki ilan için gelmiştim.”
“Tamam,” dedi siyah gömlekli adam. Önündeki listede birçok ad sıralanmıştı. Sonuncusunun altına “59” yazdı ve sordu:

“İsim ve soy isim?”

“Eyüp Tunç.”

“Nerelisin?”

“Afyon.”

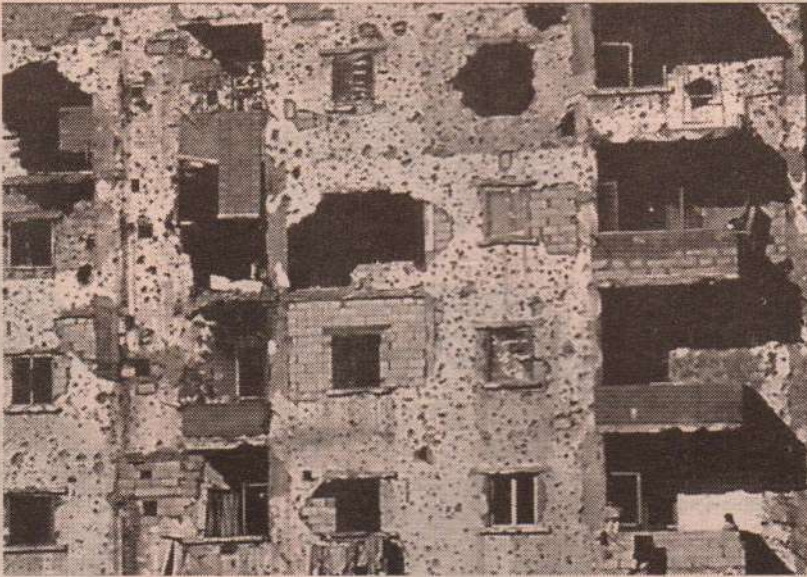
“Doğum yılı?”

“1973.”

Vasıfsız bir işçiye soracak başka hiçbir soru yoktu. Tek odalı Kalite İnşaat'taki tek masanın arkasında oturan adam konuştu:

“Duvar.”

“Buyur?” dedi Eyüp.

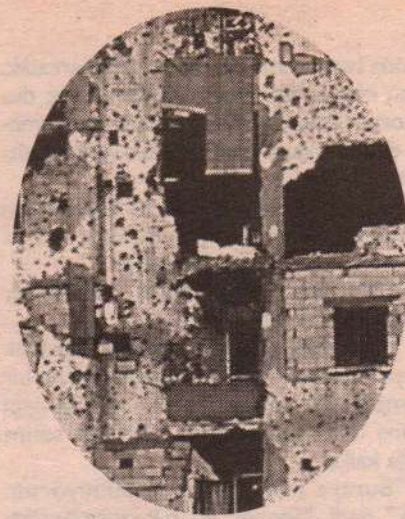
Fotoğraf: Coşkun Aral

“Duvar yapacaksın. Ustanın yanında duracaksın. Ne istiyorsa yapacaksın. Yevmiyen on milyon. Bir milyonu yemek için kesilir. Birazdan araba gelecek. Burada bekle. Seni de alıp inşaatla götürürler.”

“Allah razı olsun, sağ olun,” dedi Eyüp. Olduğu yerde döndü. Odadaki tek koltuğun dolu olduğunu o an anladı. Masanın karşısındaki duvara yaslandı ve beklemeye başladı. Ayakta.

Bir buçuk saat sonra araba geldi. Eyüp alındı ve inşaatla götürüldü. Duvar ustasıyla tanıştırdı. Tozun toprağı bile kirlettiği bir alana yayılmış olan iş makinelerinin ve işçilerin arasından yürüyüp geçtiler. Usta, Eyüp'ün gözlerine bakmadan konuşuyordu.

“Şu adamları görüyor musun? Git, onların yanında dur. Birazdan sizi sıvayacaklar.”

Önce “Tamam,” diyen Eyüp, bir saniye sonra, ne duyduğunu anlamadığını fark etti. Elli metre sağında, yan yana dizilmiş onlarca adamı gördü. Başını sallayarak onlara doğru gitti ve insandan kurulu zincirin kendisine en yakın ucuna kendini ekledi. Yirmi bir düz ve vasıfsız işçiden oluşan iskeletin üzerine beton döküp duvar inşa ettiler. Eyüp'ün kaçmaya fırsatı olmadı.

Medeniyet duvarla başlamıştır. Duvar örmek çeşitli amaçlar taşır. Bu amaçların ilki ayırmaktır: İnsanları, hayvanları, bitkileri ve şeyleri. Daha sonraki amaçlar içeride ya da dışarıda bırakmaktır: İnsanları, hayvanları, bitkileri ve şeyleri. Duvarlar örülür ve iki cephelerinde hayatlar gelişir. Duvarsız bir dünya günümüz insanı için bir cehennemdir. Medeni insanın ruhsal dengesini sonsuza dek

kaybetmesine elektrik, kanalizasyon ya da iletişim sistemlerinin çökmesi değil, duvarların yıkılması neden olacaktır. Bu yüzden duvar ustalığı kapitalist anlamda ilk gerçek meslektir. Var olan en kalabalık, yarı gizli, güç dayanışması eksikliğini örgütün bu meslekten esinlenerek kendini vaftiz etmiş olması bir tesadüf değildir. Çünkü duvar, sıradan insanın tek garantisidir. Savunulması gereken ilk siperdir. Ancak bu iyi niyetli, tutucu meslek kolu amacını aşan bir noktaya varmış ve her insandan bir duvar yaratmıştır. İnsan artık duvarın herhangi bir tarafında değil, içindedir. Çünkü zaman içinde sahibine benzeyen bir köpek gibi insan da duvarına benzemeye başlamıştır. Bankacılar bankalarına, polisler karakollarına, üniversite öğrencileri kampüslerine, mahkumlar hapishanelerine, evsiz çeggizler binaların dış cephelerine benzemeye başlamıştır. Bu yüzden taştan duvarları yıkmak hiçbir şey değiştiremeyecek kadar önemsizleşmiştir. Böylece yıkılması sadece en ağır suçla mümkün olan insan, insanlık adındaki labirentin bir duvarı haline gelmiştir. Labirentin çıkışını arayacak ve mutlaka bulacak olanlarsa bugün doğanlardır. Bugün doğacak çocuğa, erkek olursa, Eyüp adı verilmelidir. 33

Neler gördüm?

14 Haziran 2003, akşamüstü.

> Sırt çantalı minik tokalı çıtırlar (arkadaşlarıyla gelirler)

> Kim, kiminle, nerde, naapmış gözetleyen kalın kaşlı kara bakışlı hasetler (ordan burdan sürekli kıllanırlar)

> Değişime kendinden başlayan mutsuzlar (bi anda büyük kararlar verirler)

> Kısa, kabarık, spreylili ve sarı saçlı teyzeler (adama direktiflerini verirler, hep aynısını isterler)

> Sebeplerini arayan limonlu bahçeler (yer yer kısa yer yer renkli kafaları tercih ederler)

> Bronz tenli ablalar (gelir gelmez adamı şapır şupur öperler)

> Fazla konuşmadan, sadece gazete veya dergi okuyan izlanda prensesleri (teşekkür ederler)

> Kocadan, çocuktan, anadan babadan ayrı, bi rahat eden anneler (çaylarının yanına bi de sigara yakarlar)

> Tırnakları lekeli, kafaları jöleli oğlanlar (birbirlerine bey diye hitap ederler)

> Sabah erken ya da akşam geç gelen üniversite mezunu işçiler (319'dan vazgeçemezler)

Adamım
Hulusi'nin
havalı kuaför
salonunda.

BAKANGÖR

Bütün dualar gibi
Madam Miriam'ın duası da
kabul görmedi.

Madam Miriam'ın Ailesi

HATİCE MERYEM

Annese Madam Miriam'ı büyütürken, evliliğinin sürmesinin tek sebebinin sadece kendisi olduğunu binlerce defa söylemiştir. O zamanlar el kadar bir kız olan Miriam'ın karşısında ayakta durur, gözlerini kocaman açar, onu çok sevdiğini, yoksa allahın belası babasına bir gün bile katlanmayacağını, buralardan çekip gideceğini söylerdi.

Kafayı çektiği ve salya sümük duygusallaştığı akşamlarda ise babası Miriam'ı balkona çıkarır, annesine sadece güzel Miriam'ın hatırı için dayanabildiğini, eğer Miriam olmasa annesinin olmadığı bir yerde yaşamak için kendisini uzaya fırlatacak bir mekik icat edebileceğini söylerdi.

Akşam başını yastığa kor komaz Madam Miriam, başlardı annesiyle babasının

gitmek istediği yerleri düşünmeye. Duvarı asılı haritada annesini sırt çantasıyla Karadeniz sahilini yürüyerek arşınlarken, Büyük Okyanus'ta yelkenliyle azgın dalgalara karşı mücadele ederken, Everest'in zirvesine elcağızıyla diktiği, üzerinde kendi fotoğrafı olan bayrağı dikerken görürdü; ve babasını, ayın çengeline oturmuş rakısını huzur içinde yudumlayarak Miriam'a gülüp el sallarken. Madam Miriam yanağından süzülen bir damla gözyaşının içindeki tuzları bir bir sayarken ve Tanrı'ya onu asla evleneceği birisiyle karşılaştırmaması için dua ederken uyuyakalırdı.

Bütün dualar gibi Madam Miriam'ın duası da kabul görmedi. Daha önceki izdivacından dili yanmış, kendisi gibi kırık dökük ruhlu Mösyü Hikmet Bey'le karşılaştı. Madam Miriam'ın ailesi bu işe pek sıcak bakmadıysa da aşk mâni tanımadı ve Mösyü Hikmet'le Madam Miriam birbirlerine sarmaşık gibi sarılarak yeni bir hayata yelken açtılar. Denizden balık tutar gibi çarçabuk iki çocuk sahibi oldular. Çevrelerinde mutlulukları ve iyi geçimleriyle tanınan bir aile haline geldiklerinde, bir gün mutlu bir aile olmaktan utanacağı Madam Miriam'ın aklına gelecek en son şeydi.

Geçmiş yazlardan birinde, sırf çocuklar uçağa binsin diye, İstanbul'dan kalkıp Kıbrıs'a tatile gittiler maale. Madam Miriam'ın bekar bir arkadaşının altmış yaşındaki annesi Neriman Hanım'ın çapkınlıklarını gizlediği bu otele vardıklarında hem Mösyü Hikmet ve hem de Madam Miriam şaşkınlıktan küçük dillerini yuttular. Üçüncü

Madam Miriam'ın annesi

sınıf, boktan bir otel olan Golden Kıbrıs'ta uygunsuz ilişkilerin yatağı sayılacak havayı hemen sezdi. Ortalıkta saçları kanarya sarısı boyalı, yüksek topuklu, yaz sıcaklarında boya küpü suratlı kadınlar ve yanlarında altın kolyeli, gömlek yakalarını göbek deliğine dek havalandıran adamların taşkın hareketlerini ürkek bakışlarla seyrettiler. Daha odalarına yerleşirken otel sahibi ziyaret ederek, o akşam havuz kenarında barbekü partisi vereceklerini, Neriman Hanım'ın dostunun kendi dostu olduğunu söyleyerek mutlaka gelmeleri için davet ve hatta ısrar etti.

Madam Miriam akşam makyajını tamamladı, bavuldan çıkardığı temiz yazlık tişörtünü Mösyü Hikmet'e uzattı, sekiz yaşındaki küçük oğlan daha kapıdan çıkmadan uykusunun geldiğini söyledi, büyük oğlan "Ben gelmesem olmaz mı" dedi. Çıktılar.

Havuz kenarında kendileri için ayrılmış masaya oturdukları andan, apar topar odalarına yollandıkları ana kadar birkaç tuhaf olay geçti başlarından.

Anadan üryan sayılabilecek bir genç kadın—herhalde—içkinin tesiriyle kendisini havuza attı ve sığıran sular yerde deniz havlusunun üzerinde uyuyan küçük oğlanın yüzüne gözüne geldi. Korkuyla ağlayarak uyanan oğlanı susturmak çok zor oldu. Karşı masada birbirine sırnaşan, edepsiz şakalar yapan bir çift, büyük oğlanın ısrarlı bakışlarıyla kendilerine çekidüzen verdiler. Madam Miriam çok kısa sürede çevrelerine rahatsızlık verdiklerini anladı. Delice coşan kadınların daha fazla coşmasına ve kabına sığamayan adamların ruhlarını Akdeniz rüzgarına koyuvermesine ailecek mâni olduklarını düşündü. Artık onları unutmuş ve kucağındaki kadına—artık ne yapıyorsa—arsız kahkahalar attıran Salih beye uzaktan "iyi geceler" dileyerek odalarına çekildiler.

O akşamdan sonra Madam Miriam ve Mösyü Hikmet, etraflarını mutluluklarıyla rahatsız eden ailelerden olmamak için gözlerden uzak, balkonlarında oturup bira içip karı koca sarhoş oldular.

Madam Miriam, sarhoşluk saatlerinde, Mösyü Hikmet'le hem annesine hem de babasına başka türlü ailelerin de olabileceğini göstermek için evlendiğini; ve çoktan gömdüğü çocukluğunu sarıp sarmalayıp büyümek için yeniden doğurduğunu çocuklarını düşündü uzun uzun. H

BİLİNMEDEKİ BİR DİLDE
PSİKOTİK BİR METİN

Şİ Şİ ŞİŞİŞİ Şİ Şİ ŞİŞİŞİ
yuvezü marnata şa
3. gezegenden biri her perfect body
la menita schizophrenia
la la la la palavra
eller kendi boğazında sonunda

not. Suzanne takes you down
to her place near the river.

Bilinmedik Bir Dilde Psikotik Bir Metin

Şİ Şİ ŞİŞİŞİ Şİ Şİ ŞİŞİŞİ
yuvezü marnata şa
3. gezegenden biri her perfect body
la menita schizophrenia
la la la la palavra
eller kendi boğazında sonunda

not. Suzanne takes you down
to her place near the river.

LALE MÜLDÜR

Posta Gazetesi'nin Romantik İsyankar yazarı Halim Bahadır, çocukluğunu, gençlik yıllarını, amatörliklerini, aşklarını, evliliklerini, çapkınlıklarını, gazeteciliğini, okurlarını anlattı.

Trabzon Tonya'dan Romantik İsyankara

ŞERAFETTİN KAYA

Kendinden bahseder misin?

- Trabzon'un Tonya ilçesinde ilk ve ortaokulu bitirdim. Sonra liseyi Zonguldak'ta okudum. O yıllarda sol çevreyle tanıştım. Edebiyat hocam sayesinde gazeteciliği kafama yazdım ve iletişim fakültesini kazanarak İstanbul'a geldim. Son sınıftayken bir arkadaşımı ziyarete gittim Dünya Gazetesi'ne. Yemek de yiyecektim orada. Zira para pul hak getire. Masada yazı işleri müdürü de vardı. Bir düzeltmen istifa etmişti. Onun yerine anında işe başlatıldım. Taşradan İstanbul'a gelen biri için postu sermek kolay oldu. Sonra Cumhuriyet, Akşam ve nihayet sekiz yıl önce de Posta.

Yazarlığa geçişin nasıl oldu?

- Posta'da sayfalara girecek haberleri hazırlıyordum. Bazı haberleri de yorumluyordum. Yayın müdürünün ilgisini çekmiş vaziyet. Ve bir öğlen vakti toplantıda, "Halim efendi, sen artık bundan böyle köşe yazacaksın" dedi. Yedi yıllık yazı serüveni böyle başladı işte.

İki kez evlenip boşanmışsın...

- Birincisinde tam bir hıyarlık yaptım. Su katılmamış cinsinden yani. Çok güzel, gencecik bir sevgili vardı ve yaşıım yirmi beş idi. O kızağızla buluşmaya gidiyordum ki, bir kadın çıktı karşıma. Aynı iş yerinde çalışıyorduk. Ayaküstü laflarken nereye gideceğimi sordu. Söyledim. "S.ktir et onu" dedi ve ekledi: "Ben senden hoşlanıyorum, gel benimle." Aynen öyle yaptım, kızı ek-tim. Onunla birlikte gittim. Daha sonraları bu esmer güzeliyle evlendim. Bir oğlum oldu ve bana çok kötü davrandığı için dört yıl sonra boşandım. Kötü bir evlilik olması-

na karşın, onu aldatmadım. Ama bu ahlaklı bir adam olduğumdan değildi. Denk gelmemiştii ve zamparalık sanatlarında şimdiki kadar usta değildim o zamanlar.

İkinci evliliğim de ise sarhoştum. Kadınla tanıştımda da sarhoştum, nikaha gittiğimizde de. Ancak o iyi bir kadındı. Çok şey öğrendim ondan. Bir de çocuğumuz oldu bu arada. Demokrat bir insan olarak, ilk karımla ne kadar süre evli kaldıysam, aynı tarifiyi ikinci karıma da uyguladım. Ve yıllar yılı iki nafaka yüküyle perişan ettim kendimi.

Bugüne kadar hiç birikim yaptın mı?

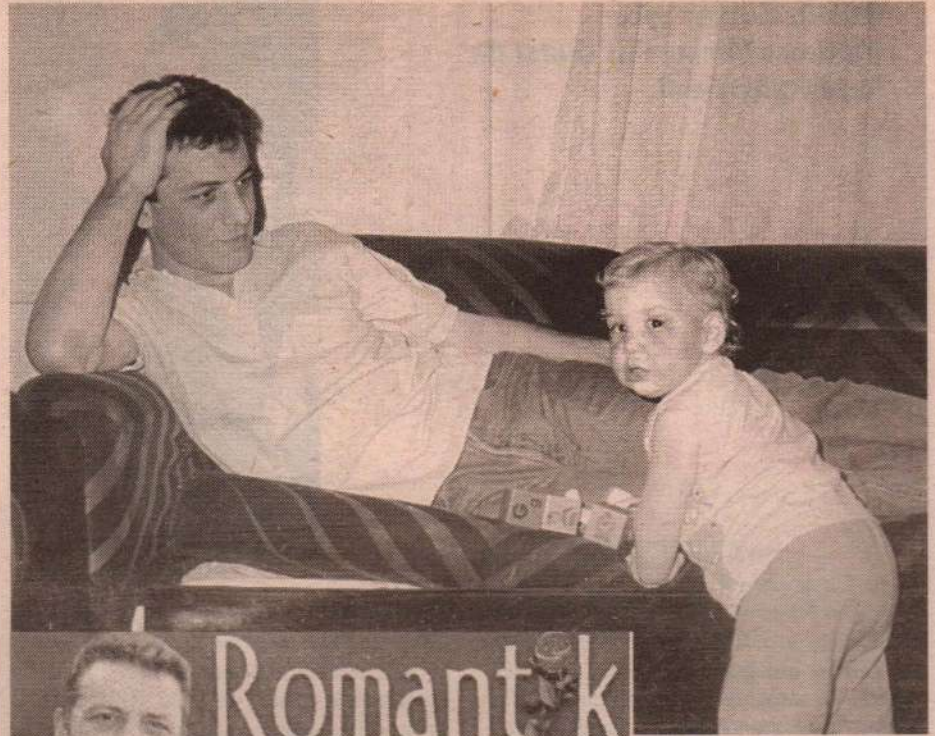
- Tövbe estağrurullah! Hayatın o tarafında hiç olmadım. Birikim yerine uçan kuşa borçlanmayı tercih ettim. Zira yoksulluğun bazen bir sanatçının en büyük sermayesi olduğunu öğrenmişim yıllar önce. Birkaç talihizliğe de uğradım tabii ki. Kız arkadaşımın biri evimi soydurdu; kıskançlık durumlarından. İki kooperatife girip çıktım belki ev sahibi olurum diye. Ancak daha sonra yatırdığım paraları alıp içkiye yatırdım. Hiçbir faturamı zamanında ödemeyerek hacizlerle ahbab oldum. Yarın diye bir kavramım olmadı. Paraya az da olsa saygı duymayı ise galiba yeni yeni öğrenmeye başlıyorum. Zira yaş da kırk dört oldu artık.

Okurlarınla ilişkilerin nasıl?

- Dostlarım ve okurlarım, yazılarımın yalın, içten, sıcak olduğunu söyler. Mütevazı, sıcak bir anlatım ve tavır onları bana yaklaşıyor. Hemen her gün beni görmeye gelir okurlarım. Onlarla çay içeriz, rakı içeriz. Aralarında çok sayıda dostlarım oldu. Sevgililerim de elbette. Bu arada hangi ilimize gitsem, beni misafir edecek en az bir okurum vardır. Bazılarına iş bulurum. Boşanmalarına yardım ederim. Dertlerini dinlerim. Psikiyatrist dostlar alınmasın ama, çok sayıda okurumu uçurumun kenarından çevirmişimdir.

Kitaptaki karakterlerin gerçek mi?

- Evet. Hepsisi de öyle. Kurgu yapmıyorum. Zira gerek yok. İnsanlar öylesine romanlık hayatlar yaşıyor ki, kurgu yapmanın anlamı kalmıyor. Ancak bazı karakterlerin yüz hatları filan gibi ayrıntıları es geçtim. Deşifre olmalarını istemedim çünkü.

şüncelerimi kontrol edemem ve bir çuval inciri berbat etmeyi başarırım. Sabırlı bir insan değilim ben. Oysa iyi bir ilişki hem sabır hem de emek ister. Bende ikisi de çok az galiba. O zaman da daldan dala konarak geç-nip gittim işte.

Köpeklerle ilgili de yazıyorsun...

- Köpekleri çok seviyorum. Özellikle sokak köpeklerini. Ev köpeğini pek sevmem. Zira hergele değiller, hırt değiller, sahipsiz değiller, güven içindeler. Bazen sokakta bir köpek düşer peşime. Ona borcum olmadığı için rahatsız olmam. Alıp eve getirir ve karnını doyururum. Sonra kendilerini sokağa bırakana kadar evin yarısı kırılıp geçirilir. Çıkmak istemez evden hazret.

Yeni kitap var mı?

- Mayıs başında ikinci kitabım çıkmış olacak. Adı 'Büyüme Sakın Küçük Kız.' Deneme türü yazılar var.

Kadınlar ne ifade ediyor senin için?

- Kadın erkek diye bir ayırım yapmıyorum ben. Soruna insan olarak bakmak gerekiyor. Kadınları seks objesi olarak görmek büyük bir aptallık. Çünkü bu durumda, kadının içindeki o büyük zenginliği kaçırmış oluyor erkek. Yavan bir cinsellikle yetinmek zorunda kalıyor. Ruhların sevişmesi değil de hayvani bir düzüşme gerçekleşiyor. Kadın dünyası her zaman ilgimi çekmiştir. Onların içlerindeki o kadına dokunmak, onunla dansa kalkmak, büyük keyif verir bana. Onları keşfetmek güzel, harika bir duygu. Kadınlar biz erkeklerden daha cesur aslında. Daha dayanıklı, kurnaz, zeki, kafalarına koyduğunu yapan insanlardır kadınlar. Hayatı daha iyi okuyabiliyorlar. Ve biz erkekleri bizim onları tanıdığımızdan daha iyi tanıyorlar. Bir de edindiğim deneyimlerim bana diyor ki, kadın okur daha sadıktır yazarına. Sizi sevdiler mi bir daha bırakmazlar.

İlişkilerinde nasıl bir insansın?

- Çapkın bir adam olduğumu söyler dostlarım. Ama inan ki öyle değil gerçek. Aslında çekingen biriyim. Kolay kolay bir kadına kur yapmam. Yüzüme gözüme buluşturırım her şeyi. Bir yığın pot kırarım. Ancak iyi içtiğimde açılabilirim kadınlara. O zaman da hiçbir sonuç elde edemem. Çünkü acele ederim, bazen kabalaşırım. Aklıma cinsellikten başkası gelmez o sırada. Dü-

Zor kadınlarla mı karşılaştın hep?

- Evet. Çoğunun birkaç tahtası eksikti. Diyeceksin ki bu tipler nereden çıkıyor karşına. Sanıyorum birbirimizi çekiyoruz onlarla. Benim tahta sayım da tam değil çünkü. Zira akıl sağlığımı ancak böyle koruyabiliyorum. Kimi çocuğundan ayrılmak zorunda kalmıştı. Babadan, kocadan dayak yiyenler vardı içlerinde. Kimi gerçek bir sevgi dilencisiydi, çok geçmeden aşık oluyordu.

Kazanova mısın, yoksa Bukowski mi?

- Her ikisi de değilim. Kadınlara kur yapmayı bile bilmem ben. Elimin ayağımın dolaştığı çok olmuştur. Yani klasik bir çapkın değilim ben.

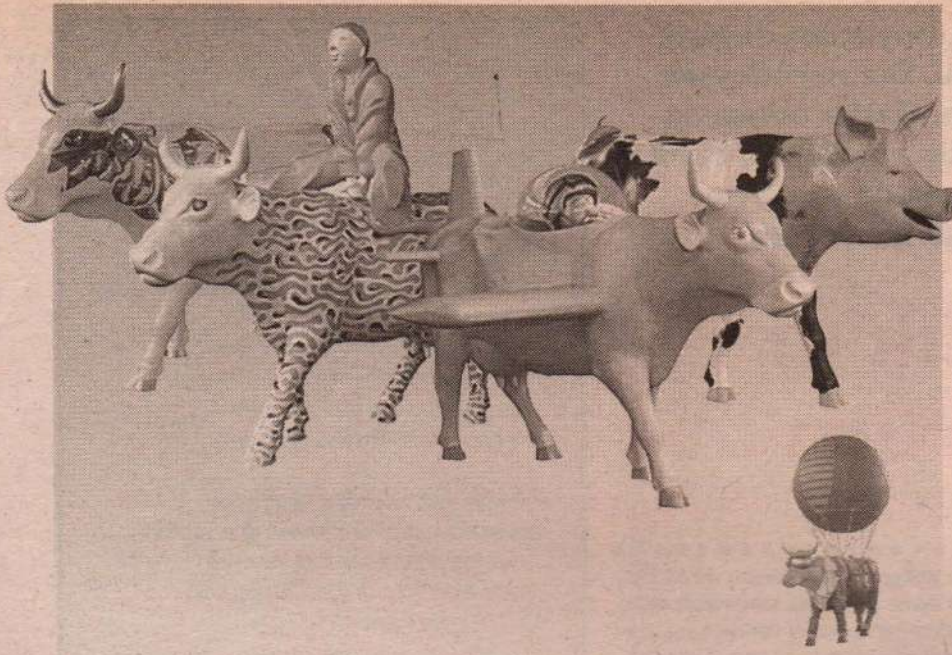
Unutmadığın bir anın var mı?

- Olmaz mı. İlkokul son sınıfta öğretmen okulunu kazanmıştım. Ailemin durumu iyi değildi. Gidemeyecektim okula. Tam üç gün ağladığımı hatırlıyorum. Ortaokulu birincilikle bitirmiştim. Bir konuşma yapmam gerekiyordu öğrencilere. Çıkışım kürsüye. Sırtımda babamın eski bir ceketini var. Ceketin içinde kayboluyorum neredeyse. Bir de söküğü var. Utancımın yerin dibine geçiyorum. Konuşmayı bitirdiğimde kendimi tutamadım. Engel olamadım gözyaşlarına. Ağlayarak geçip yerime oturdum.

Gazetede ki köşenin ismi neden Romantik İsyankar?

- Romantik bir insanım. Gerçeklerden sık sık sıklamam da bundan galiba. Bir zararını da görmedim. Bunun yanında çocukluğumdan beri isyankar bir yanımlı olmuştur hep. Solla da bu yüzden tanışmış olmalıyım belki de. Neyse, bir gün yayın müdürü aradı ve köşem hakkımda yeni fikirleri olduğundan söz etti. Gazeteye gittim. Müdürün odasına Halim Bahadır olarak girdim. On dakika sonra ise Romantik İsyankar olarak çıktım oradan. İnsanların isyanlarına sık sık yer veririm yazılarımda zaten. Eeee, romantizmi de kattın mı yanına, oldu Romantik İsyankar. H

Çevremizde gördüğümüz her nesne, her eşya bilinen kullanımından bambaşka alanlarda da işe yarıyor. Bu köşe, nesnelerin bambaşka kullanım alanlarını öneriyor. Yaz sezonu olması nedeniyle bu ayki konu mankenimiz **Deniz Kabukları**.

ÖZLEM AYBEK
ozlemaybek@hotmail.com

Geri Dönüşüm Kutusu

Brüksel'deki Öküzler

YEKTA KOPAN

"Şehrin her yerine koymuşlar," diyor kocaman kocaman güler, "ikiyüz tane öküz; çarşıda, parkta, havaalanında, bina önlerinde, sokak aralarında, rengârenk ikiyüz öküz heykeli." Bıyıkları yanlara doğru be yazlamaya başlamış.

"Ben öküz diyorum ya, hanım kızıyor, neymiş efendim, inekmiş onlar, memeleri varmış." Bir yandan parmaklarının arasında kıstırdığı kesmeşeker ikiye bölmeye çalışıyor. Kırt: Çay kaşığı sesinin habercisi. "Laf aramızda haklı, ama ben anlamam inekten-boğadan-mandan, dolu dolu öküz demeyi severim." Güneş, küçük kahvenin kareli masa örtüsünde varlığını hissettiriyor.

"Çocuklar memelerinin altına yatıyorlar, süt emmek ister gibi yapıp, gülüşüyorlar, hanım yapmayın diye azarlıyor, ben de karışma diyorum, karışma, çocukları eğlendirmeyeceklerse ne işe yarar bu öküzler." Bir an sigara paketine gidiyor eli, sonra vazgeçip sözüne devam ediyor, belli ki söylemeyi unuttuğu bir şeyi hatırlıyor. "Hanım da kötülüğünden kızmıyor tabii, çevreden laf gelmesinden çekiniyor, bu Belçikalılar rahat insanlar ama ne de olsa yabancı bir ülkedeyiz; ben hiç aldırma yap fotoğraf çekiyorum." Bir gözünü kısıp diğeriyle ileri bakarken, hayali bir fotoğraf makinasının deklanşörüne basıyor.

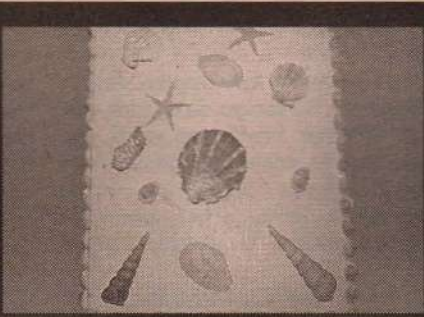
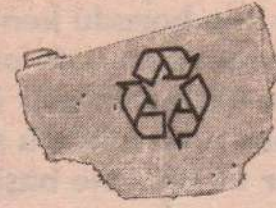
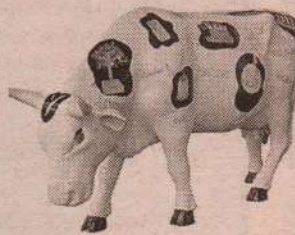
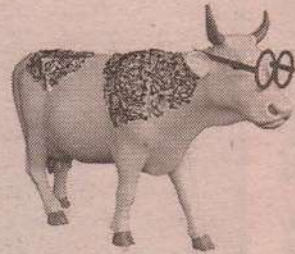
"Öyle ufak tefek yapmamışlar, hepsi gerçek öküz büyüklüğünde maşallah, kimini dünya haritası gibi boyamışlar kimini yemek tabağı gibi, kimi maymun kimi domuz kafalı olmuş zavallı öküzlerin." Aniden fren yapan bir arabanın sesiyle irkilip yola bakıyor.

"En son üç yıl önce kayınbirader

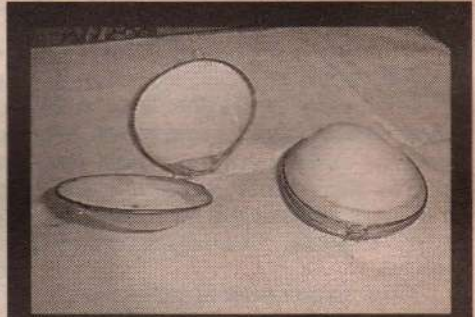
ameliyat olduğunda gitmiştik, uçak bileti onlar yollamıştı yine." Eğilip paçasındaki bir iplik parçasını fiskeliyor. "O zaman yoktu bu öküzler." Çayının son yudumunu içerken yüzüne bir keyif dalgası yayılıyor. "Ben bunları anlattıkça hanım söyleniyor, başka bir şey görmemişiz gibi öküzleri anlatıp duruyorsun diye, haklı, ama n'apayım pek hoşuma gitti keratolar." Garsona bakıyor, işaret parmağını çay kaşığı yapıp boşlukta ki bir çayı karıştırıyor: "Tazelesene şunları."

"Krallık sarayının tam karşısına da koymuşlar bir tane," diyor yeni çaylar masaya konarken, "elinde haçlı asa, kafasında taş, öküz gibi bir öküz." Az önce kirdiği şekerin diğer yarısını ikinci çayının içine atıp karıştırmaya başlıyor. "Ama kralları da harbiden kral adammış, hiç laf etmemiş öküzden kral yapmalarına." Kırmızı beyazlı çay tabağının kenarına konan kara sineği kovalıyor elinin tersiyle. "Bizde başbakanlığın karşısına kravatlı bir öküz heykeli koysan anında boynuzuna oturturlar vallahi, aslında tam da..." Susuyor. İnce belli çay bardağındaki kızıl-kahve sıvıda oyunlarına devam ediyor güneş ışığı.

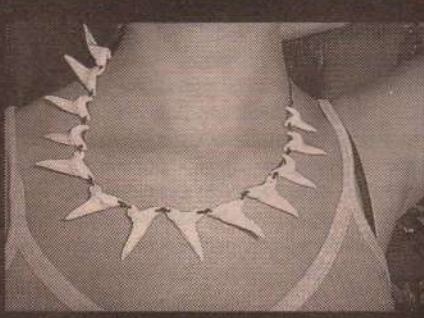
"Yahu konuşmaktan seni dinleyemedim, kusuruma bakma, söyle bakalım biz yokken neler oldu burada," dediğini duyduğum anda yutkunuyorum. Başka bir coğrafyayı yaydığı masada, içimdeki dağlara yer bilemiyorum. Ne diyeceğimi bilemiyorum. O kadar mutlu anlatıyor, o kadar iştahlı yaşıyor ki, boş gözlerle, geçip giden vagonları seyredesine bakıyorum yüzüne. H

Pano yapıp, sevdiklerinze hediye edin...

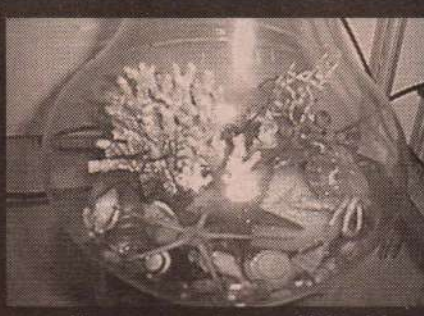
İlaç ya da mücevherlerinize güzel bir kutu

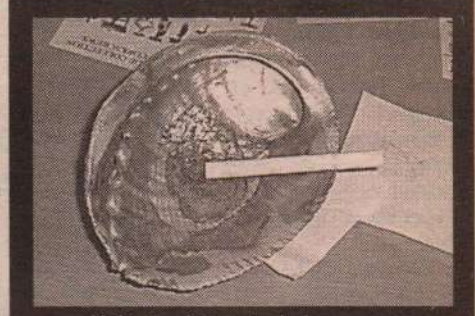
Zarif boyunlara şık bir kolye...

Yaratıcılığın sınırı yok, kaşık da olur...

Akvaryumunuz için gerekli bir dekor...

Külünüz düşmesin, halınız yanmasın...

Abajur yapın, hayatınız aydınlansın...

Zevkinize kalmış bir masa süsü...

Saçınıza şık bir toka...

Dalgaların sesini dinleyin...

Varlık Yayınevi'nin amblemi değişti, derginin kapağı, boyutları değişti, adresi değişti ama masa nedense hep korudu kendini. Biz neredeysek o da orda. Daha doğrusu ben neredeysem o da orda. Başka odalarda yer beğendiremediler bir türlü. Bu konuda hiçbir ödün vermiyor; bana bile. Ya kapılardan geçiremiyorlar, ya odalara sığmıyor ya da ne bileyim işte bir şeyler oluyor ve biz yine başbaşa kalıyoruz.

Ben Bu Gidişle Varlık'ın 100. Yılı'nı da Görürüm

ENVER ERCAN

Varlık Dergisi 70. yaşını doldurdu; ben- se 13. yılımı. Bir derginin 13 yıl yayın yönetmenliğini yapmak az buz iş değil, farkındayım da, kurucusu Yaşar Nabi Nayır'ın bu görevi tam 47 yıl sürdürmüş ol- ması bir anıt gibi duruyor önümde ve ben bu yüzden kendime fazla bir pay çıkaramı- yorum.

Gerçi biz de Körfez Savaşı, ekonomik kriz(ler), büyük deprem, ABD-İrak Savaşı gibi gelişmelerden etkilendik ama ne İkinci Dünya Savaşı'nı gördük, ne 1960 İhtila- li'ni, ne de 12 Mart muhtırasını, 12 Eylül darbesini. Bir kerecik olsun sıkıyönetim komutanlığına çağrılıp ifadem alınmadığı gibi, askerde çadırlarda dergi hazırlamak zorunda da kalmadım.

Gerçi Yaşar Nabi Nayır gibi biz de edebiyat dünyasına yeni isimler kazandı- rırdık elbette ama ne 'garip' bir hareket baş- latmaya gücümüz yetti, ne de Anadolu bozkırlarında yaşayan köy çocuklarına edebiyatın kapılarını onun kadar açabildik.

Ancak çok zorla- sam, yeryüzünde 1. sa- yısını çıkarmış yayın yön- etmeni sayılamayacak kadar fazladır da, bir derginin 1000. sayısını çıkarmak öyle herkese kolay kolay nasip olmaz deyip birazcık gönlümü avutabilirim. Hepsisi o kadar.

Aslında benim kafa- mı kurcalayan şey bun- ların hiçbirisi değil. Temel problemim çok daha başka. Varlık serüveni- min tam da 13 yıl önce başlayıp başlamadığı ko- nusunda ciddi kuşkula- rım var çünkü. 1970'li

yılların hemen başlarında, çalıştığım iş yeri o gün beni Babiali Yokuşu'ndaki bir mat- baaya tahsilata yollamasaydı; aradığım matbaacı ben gitmeden az önce 'üst kata' çıkmamış olsaydı; ben azimle iki kat tırma- nıp kapısında 'Varlık Yayınevi' yazan o odaya girmeseydim; masada oturan şık gi- yimli, kıravatlı yayinevi sahibi ile ayakta duran matbaacının bir kitabın baskısıyla il- gili hararetili konuşmalarının arasına dal- masaydım; yayinevi sahibi bana 'kim bu münasebetsiz' der gibi bakmıyaydı; ben o bakışın altında kalmamak için içimden de olsa 'Yahu böyle sıcak bir günde, böyle küçük bir odada, böyle devasa bir ma- sanın başında oturup kağıtlar, kağıtlar, ka- ğıtlar arasında yapış yapış çalışmak akıl işi mi sanki?' demeseydim; hatı- a ayakkabı- mın ucu masaya dokununca 'dünyada ne insanlar var ya, ben bu masada bir saat bi- le oturamam' diye büyük konuşmasay- dım; yıllar sonra aynı odada, aynı masada

çalışmak durumunda kalır mıydım, doğru- su bilmiyorum. Bu soruyu on üç yılda çok sordum kendime. Hayıflanma ya da piş- manlıkla da değil, yalnızca meraklan. Yok- sa hayatı boyunca 'yapmak için' hiçbir mesleği merak etmeyen ben, pişmanlık duysam ne olacaktı ki zaten o saatten sonra.

Herkesin takıntılı olduğu bir nesne, bir eşya vardır tabii. Bu konuda en ufak bir kuşku bile yok; bunu yakın çevrem- den çok rahat gözlemleyebiliyorum. Bu yüzden de kafamın yıllardır masaya takık olduğunu saklayacak değilim. Ama tersi de mümkün mü; yani bir nesne, bir eşya bir insana kafasını takar mı; bundan hem eminim, hem değilim. Bana öyle geliyor ki bu masa, - eğer çıkmadıysa - posamı çı- kartana kadar beni yanından ayırmayacak. Korkuyorum diyemem de, hafif bir endi- še arada sırada yalayıp geçiyor beynimin kıvrımlarını. Varlık Yayınevi'nin amblemi

ten içimi dökecek başka kimim var ki. Üs- telik her işime yaradığını saklayacak de ği- lim; istersen ser ceketini üstünde yat, öy- lesine konforlu bir yanı da var. Geçenler- de bir arkadaşım 'sizinki tam bir aşk ilişki- si' dedi. Tuhaf tuhaf baktığımı görünce 'ya- ni mecazi anlamda' diye ekledi de rahatla- dım biraz. Neyse ki son günlerde bana daha munis davranıyor, hatta düpedüz arka çıkıyor bile diyebilirim. Yine de kuş- kuluyum tabii. Ya yıllar önce attığım o kü- çüçük tekmenin cezasını yeterince çekti- rdiğine kanaat getirdi, ya benim çok da kö- tü bir adam olmadığımı anladı, ya da -aklı- ma bile getirmek istemiyorum ama- arka- daşım gerçekten haklı. Varlık'ın 70. yılı onuruna daldığım hummalı çalışmalar sıra- sında geçmiş sayıları karıştırırken eksik- lendiğimi gördükçe Yaşar Nabi Nayır adı- na böyle davranıyor da olabilir. Bilemiyo- rum.

Öyle sorular soruyor ki son günler-

de, yanıt versen bir türlü, vermesen bir türlü. Sözelimi; 'Bak Enver' diyor, 'yayın- cılık, özellikle de dergi yayıncılığında gelişmelere ayak uy- durmak bile kendi halinde yayıncılar için kolay iş değildi, kurşun harflerle diz- giden masaüstü ya- yıncılığa geçildi, mü- retteplilik, pikaajlılık gibi nice meslekler tarihe gömüldü bu alanda. Siz Nayır ai- lesiyle el ele verip dergiyi dimdik ayak- ta tutunuz. Bu kolay iş mi?'

Sözelimi; 'Ya-

yıncılığın büyük paralar gerektirdiği, bü- yük rakamlarla yayıncılık yapanların birço- ğunun kurallarına göre oynamak şöyle dursun, pervasızca kurallar koyduğu bir dönemde alınız açık olarak işinizi sürdü- rebiliyorsunuz. Bu küçük bir başarı mı?'

Sözelimi; 'Duvarlar yıkıldı, izm'ler çöktü, yeni dünya düzeni geldi kuruldu. Dünyayı bu yeni haliyle kavramaya çalışan ve bunun yazınsal uzantılarını kurcalayan kaç dergi var, bu az şey mi?'

Ve bunun gibi daha bir yığın soru fısı- lıyor kulağıma akşama kadar.

Belki de gönlümü hoş etmek için yapı- yor bunu. Bilemiyorum. Keşke bu sorula- rı Yaşar Nabi Bey'e sorsaydı diyorum içimden, kimbilir nasıl yanıtlardı?

Bundan sonraki hayatımız nasıl olur, bana artık hep böyle sıcak davranır mı, şimdiden bir şey söylemek güç, fakat bu masayla Varlık'ın 100. yılı'nı da görürüm gibi geliyor bana!...

70 yıldır aynı masada çıkan dergi Varlık. Yaşar Nabi Nayır ve Enver Ercan

değişti, derginin kapağı, boyutları değişti, adresi değişti ama masa nedense hep ko- rudu kendini. Biz neredeysek o da orda. Daha doğrusu ben neredeysem o da or- da. Başka odalarda yer beğendiremediler bir türlü. Bu konuda hiçbir ödün vermi- yor; bana bile. Ya kapılardan geçiremiyor- lar, ya odalara sığmıyor ya da ne bileyim işte bir şeyler oluyor ve biz yine başbaşa kalıyoruz.

Daha da kötüsü, iki gün uzaklaşsam ve en az iki gün daha zamanım olsa yine mut- laka bir şey oluyor ve ben tıptış tıptış dön- mek zorunda kalıyorum yanına. Ve her seferinde de bıyıkaltı bir gülümsemeyle karşılıyor beni, diyeceğim ama bu sefer siz hakkımda yalan yanlış şeyler düşünmeye başlıyorsunuz diye korkuyorum. Belki de ben abartıyorumdur, hatta haksızlık ediyor- rumdur- bundan da emin değilim; çünkü laf aramızda başım ne zaman sıkışsa yanı- başımda bulduğum da yine o oluyor. Za-

beni yola kışkırtan kelime gelsin
dizlerime serilsin rüzgârdan yok azığım
her evin tozundayım...avazdayım
çatılardan düşüp ölen tüysüz yavrulan
neremde büyütür bir kuşa tamamlanm
alminin göçtüğü yazılara uğrak
bir uçuşa tamamlanm serin turkuaz
kamında sorularla kıvranan bir balığın
konuştuğu yerden başlanım suya
bir insan bir insana kaç ağaç uzak

İstanbul Ankara'ya kaç ağaç uzak
sevişmeden bilemem bilmek iğne yapraklı
onlar. alıp satardı kararsız güneşleri
yalnız onlar çok elli çöpçüleri gecenin
çok cepli bir dilenci hırsası gibi
giyindiler şehrin benden arttığını
nefes alma demişim sakın su yutma
kanına kanşan her söz plankton
ağaca ağaç diyen ilk ben olsaydım
sanki kullanılmamış geceler vardı
beni aşka kışkırtan kelime gelsin
teninde erken bir alkol koması
yollardan dönerken -lara giderken
yorulur uyursun dışında kalmaz dünya
sen ki uyku kadar kabuksuzsundur
yuttuğun iğnenin yolculuğuna
sonunda bilirsin kalbine saplanacak
damarlarında ilerleyen yeminler
bir yüzü diğenni sınyan bıçak
bileklerine dayanınca söylersin
yaşadığın öldüğüne kaç ağaç uzak

mavi benekli kedi sana kaç ağaç uzak
ya bahçe duvarına çizdiğin resim
taşlara çarpıp sendeleyeyen bir topaç
gibi bakma gözlerimin reddine
ne legen var ne gemi
ne de masumiyetini yüzdürecek ellerin
yürüdüğü yıllara kirletilmiş bir kıyı
nefes alma demişim sakın su yutma
anlamı çözün her şey plankton
ağaca ağaç diyen ilk sen olsaydın
sanki yasaklanmamış sevmeler vardı

onları üstümüze salan kelime gelsin
yükselen dumanın arkası tuzak
hani hırslarından bir magmayı kâpütüp
üstümüze salanlar dumna kaç ağaç
bil ki insan sayıncı kendinden
ateşte dener çıplaklığını
ateşte dener çarısını aşkının
ey uzağı budanmış sevgili ağaç
sen söyle etimize kurşun döktüren
bulutlar çimenlere kaç ağaç uzak

mezarlar çocuklara kaç ağaç uzak
üzülünce çözülür boyunlarındaki muska
onları ölümden koruyacak ne kalır
nefes alma demişim sakın su yutma
bu zaman bizi değil o madden göçtü
dinleme sevgilim herkes plankton
cephelerde kahvelerde yollarda
hep aynı hikâyeyi anlatıp dünyolar
bir adam bir kadın ve acı bir san
belki de sadece bir hikâye var

onlarla aramızda ağaç bile yok...

NILAY ÖZER

Çağdaş Türk öykücülüğümüzün öncülerinden yazar Tomris Uyar'ı geçtiğimiz yaz içerisinde kaybettik. Kendisini bir yazısıyla anıyoruz.

Çağımızda Aşk Ne Değildir

TOMRİS UYAR

Bir sürü kavramı tanımlarken dağıtıyoruz ister istemez. Ama aşk konusunda bu tür tanımlara kalkışınca işler daha bir sarp sarıyor. Öyle ki "günümüzde aşk" deyince, gülmek geliyor içimizden. Neden? Galiba yıllar yılı "tek tip" bir aşk düşündüğümüzden. Aşkın mekanını, zamanını, onu yaşayanların sınıfsal özelliklerini hesaba katmadan "aşk"ı yücelttiğimizden. Eski Yunan'da aşk, Ortaçağ'da aşk, Haliç kıyısında aşk, kotrada aşk, grevde aşk... Bu ilişkiler aynı aşk'ta birleştirilebilir mi? İlişkiyi yaşayanların beklentileri de aşkı biçimlendirmiş mi? Burada, "birey" sorunu giriyor araya.

Toplumumuzda aşk'ta bireyin önemi yok pek. Daha çok, etsiz kansız, dşsel, kavramsal bir sevgili söz konusu. O sevgiliye de el sürülmez elbet töbe töbe... Halk hikayelerimizde, divan şiirimizde, bu tür ruhlaşmış kişiliklerin, kainatta birbirinden ayrı kalmış soyut iki parçanın bütünleşmesi ele alınır. Bakarsın, seven kalker, uğruna çöllere düştüğü sevgiliyi karşısında cismiyle görüverdiğinde elinin tersiyle iter:

Ben ki canından dili şeydâ için kâm isterem

Sorsa canân bilmezem kâm-ı dili şeydâ nedir

(Tabii Karacaoğlan ya da Nedim gibi dünyevi şairleri saygıyla anmak gerekir.) Gerçi Batı kaynaklı söylencelerle şövalye aşklarında da aşkın, çoğu kere, birbirinde erime uğruna bir aşkınlığı göğüsleme biçiminde anlaşıldığını görüyoruz. Olgunluk sınavını vermek için aman aman ne sınavlardan geçmek, ne özveriler göstermek gerekiyor. (Burada da Medea ile Iason'un Gurnevire ile Lancelot'un vb. ilişkilerini saygıyla ayrı tutmak gerek.) Bu örnekleri yüzyüden sayıyorum: bir ülkede insanlar, yüzyıllar boyunca aşk'ı Tanrı'ya varma yolunda çekilmesi gereken bir çile diye yorumlamaya alışagelmışlerse, sevgilinin dokunulabilir olduğu yeni, çağdaş bir topluma ayak uydurmaları güçleşecektir. Engel ortadan kalkmıştır artık.

Bir ara ünlülerin aşk ve kadın erkek ilişkisi konusundaki görüşlerini sorarken Tan Oral'dan çok ilginç bir yanıt almıştım "engel"i tanımlamada. Aşkta engel ne kadar büyükse, aşk da o kadar büyük oluyordu. Günümüzde "vahdet-i vücut" anlayışı, ekonomik bir boyut kazanıyor ama yeni engellerle. Fabrikatör delikanlıyla işçi kızın, kolejli kızla otobüs şoförünün aşkları, fotoromanlarda, çok satan kitaplarda hala okuyucu, seyirci buluyor; geleneksel aşk izleğini çağdaş birtakım ayrıntılarla, yöntemlerle ama aynı melodram kalıpları içinde hızla eskitiyor: verem yerine kanser, kara humma yerine şizofreni, attan düşme yerine uçak kazası. Ne farkeder? Kişiler birey olmadıktan sonra? Yalnızca sınıfsal özellikleriyle sivriilen birtakım kuklalar katına indirgendiikten sonra?

Üstünde durulmamış bir engel daha var. On dokuzuncu yüzyıl Türk romanlarına baktığımızda, aşk'ın toplumumuzda hep kapalı bir mekanda kaçamak yaşandığını görüyoruz, yalnız o kadar da değil, kapalı bir çevrede, dar bir aile çevresinde. Halit Ziya romanlarında zaman zaman "fücur" kapsamına giren aşklar, dar bir çevrede yaşamının sonucu sevgiliyi en yakındakiler arasından seçme

zorunluluğunu açık seçik koyuyor ortaya. Batı romanlarının çoğunda da öyle ya. Diyeceksin ki günümüzde pek mi değişti koşullar? Yok canım. Çevre kabuğunu zorlamayı gözümüz yemiyor pek. Aşkta serüven payını yok sayıp güven verici sığınaklar arıyoruz. (Kimbilir belki de bildiğimiz kötülükleri bilmediklerimize yeğlediğimizden.) Belki de o yüzden aşk'ı yasal ve yasadık olarak ikiye bölmeyi seviyoruz hala. Sıfatsız bir aşkı benimsemiyoruz. Evliler, devlet denetiminde; evsizler bekçi denetiminde sevmeye çalışıyorlar. Mâşerî aşk, kişisel aşka her zaman baskın çıkıyor, toplum yararına, aile yararına belli sevişme kalıpları öne sürecektir kadar küstahlaşıyor. Din baskılarının yanısıra Doğu mazozizmi de bindirmiyor mu, artık aşktan hayır bekle. Günümüzde aşk, yeni çilecilğin en büyük araçlarından biri. Yalnız arabesk şarkılar değil, en tutulan günümüz Amerikan şarkılarından biri de şöyle diyor: "Aşıklar artık

sonsuz kadar birlikte kalamıyorsa, sonsuzluk neye yarar?" buyurun aşkınızı, yani aşksal güvencenizi, hem de ömür boyu. Buyurunuz iki baş koyulacak yastığınızı!

İncelik göstermek zaaf sanılmasa, her ilişkinin kendine özgü ve benzersiz incelikleri keşfedilebilirdi azıcık bir çabıyla. Bence aşk bir yatırım olmamalı asla: ne siyasal, ne yazınsal (Aşkı yatırımlaştırıran aşıklardan Sartre ile Beauvoir'ı, Elsa ile Aragon'u saymalıyım). Aşk biticidir, o yüzden, üretkendir, hızlıdır, mutuluk ve özgürlük kazandırıcıdır. Bir bedeni keşfetmek önemsiz bir keşif mi? İlle de kaşifler antolojisine mi geçmek gerek?

Ne var ki bu kadarla yetinmiyoruz. Bu eğilim de kişisel aşkı küçümseyip ortak, ortamlı cinselliği abartmaya götürüyor bizi, yeni bir bölünmeye, yeni bir çarpıklığa. Her şeyin sarktığı bir toplumda aşkın da sarkması doğal tabii. Hele bir yaştan sonra, saydığı kadınla sevişmeyi doğru bulmayan, seviştiği kadını

saymamayı ilke haline getiren erkekler arasında yaşıyorsan, içinde aşk tohumundan vazgeçmeyi deneyebiliyorsun. Çiçekleri suluyorsun, kedileri doyuruyorsun, kitap okuyorsun. Aşkı çalışmana taşıyorsun. Biraz kırık-dökük, biraz kısır bir dünyada yaşamayı, ilişkiyi yozlaştırışıyla kişiye dehşet veren, se-rüvensiz bir dünyada yaşamaya yeğliyorsun. Dünyayla flört ediyorsun: "Ki yaşamak, hiç durmaksızın flört etmek değil midir?" Eski aşk tanımının yeni biçimini de tanıyor: Birbirinin benliğinde erimek yerine bir istencin -baskın olan istencin- öteki istenci kendinde eritmesi. "Bizi aşktan koru!" diye basbas bağırmiyorsun, zaten tek vazgeçemediğin, umarsız vazgeçemeyişin oluyor yine de. Üç günlük sıkı ve sürekli bir uykunun onarmayacağı yaraların üçü-beşi aşmadığını biliyorsun. (Bir İngiliz, müşhil öneriyor aşk sağaltımında.). Canın çok sıkılıyor. Aşk olsun diyorsun. H

lütfen bazı gerçeklerle yüz yüze geliniz.

yüzsüz tan cemel

örneğin: YUMURTA KAPIYA DAYANMAZ.

AYAKKABILAR AYRILMAZ. katıyetle.

YALANCI DOLMA OLMAZ.

ya da BİLGİSAYARA BAĞLANILMAZ.

AĞAÇ UYUMAZ.

GÖZÜN YAĞI YENMEZ. İyyy...

PARA SIÇILMAZ.

SANDALYE ROMATİZMA OLMAZ.

SAAT YÖNÜNDE GİDİLMEZ.

KATİL GERİ DÖNMEZ. dönmesin zaten.

BARDAK SUSAMAZ.

SONA KALAN DONA KALMAZ.

sabahları AFYON PATLAMAZ.

DÖT ÜÇ BUÇUK ATMAZ.

ve DERTLER BİTER bir gün.

Bahariye Caddesi'ne adım atarken
Salih Zeki, Anday'a: "Biliyor musunuz Melih Bey,
merhum Ahmet Haşim beni pek severdi!"
Melih: "Nasıl yani?" diye soruyor. Aktay: "İşte bir
gün Ahmet Haşim tam burada bana, seni gidi
Pastoral Eşek seni" demişti.

Melih Cevdet Anday'a İlişkin Öykücükler

ARİF DAMAR

60'lı yılların başında M.C. Anday, benim bilmediğim bir nedenden dolayı ortak arkadaşımız olan F.N.K'na çok içerlemiş, selamı sabahı kesmişti. Bu durum arkadaşımızı çok üzüyordu. Günlerden bir gün Melih Cevdet'e arkadaşımızın üzüntüsünü anlattım. Çok önemli bir neden yoksa barışmasını rica ettim. Melih: "Dediğini yapar, barışırsam, sonra cenazeme gelir!" diye reddetti.

Anday'lar Kehribar (Barlar) sokağının gürültüsünden usanıp Büyükkada'ya taşındıktan bir süre sonra (Melih'in hastalığını öğrenince), o arkadaşımız kalkıp kendisini ziyarete gidiyor ve barışmış oluyorlar. Kısa bir süre sonra Anday'ı yitirdik. Ve çok önce söylediği gibi camideki cemaatin içinde o arkadaşımız da yerini aldı.

Melih Cevdet, oğlu İdris'in annesi Yaşar Hanım'la evlendikten sonra Kadıköy, Şair Latifi Sokağı'nda bir evde oturuyorlardı, 50'li yılların sonlarına doğru.

Bu sırada "Pastoral" şair olarak bilinen Salih Aktay'la (1895-1971) ahabap oluyorlar. Bir gün birlikte tam Latifi Sokağı'ndan Bahariye Caddesi'ne çıkarırken...

Hikayeyi burada kesip bir durumu açıklamak gerekiyor. Ahmet Haşim (1884-1933) sembolist şair yukarıda söylediğim gibi; Salih Zeki Aktay pastoral şair olarak tanınıyor. İşte biri "Sembolist" öteki "Pastoral". Ama kamuoyunda ikisi de şair. Yalnız Haşim erken ölüyor, Salih Zeki ise ondan çok uzun yaşıyor. Geçen uzun süre içinde Ahmet Haşim'in çok büyük bir şair olduğu hemen herkesçe, tabii Salih Zeki Aktay'laca anlaşılıyor, kabul ediliyor.

Nerde kalmıştık. Evet tam Melih'le Aktay Bahariye Caddesi'ne adım atarken Salih Zeki Anday'a: "Biliyor musunuz Melih Bey, merhum Ahmet Haşim beni pek severdi!" Melih: "Nasıl yani?" diye soruyor. Aktay: "İşte bir gün Ahmet Haşim tam burada bana, seni gidi Pastoral Eşek seni" demişti.

1951 TKP tevkifatı sırasında cezaevinde tanıdığım eski tüfeklerden Suavi Barutçuoğlu beni bir gün Çiçek Pasajı'na bira içmeye davet etti. Biz biralarımızı yudumlayıp, sohbet ederken Suavi'nin tanıdığı bir adam yanımıza geldi. Adını unuttum gitti. Mesleği muhasebecilikmiş. Bizim sohbetimize o da katıldı. Söz döndü dolaştı, nasıl oldu ise şiire geldi. Muhasebeci sanki bir edebiyatçıymış gibi şiir üstüne ahkam kesmeye başladı. Uzun bir zaman sabrettim, ses çıkarmadım. Ama herif öyle saçmalamaya başladı ki canıma tak dedi, dayanamadım. Adama çizmeden yukarı çıkmamasını, bilmediği bu konuda ileri geri konuşmaması için tatlı-sert uyardım. Neyse adam sus pus oldu. Epey zaman geçmişti. Suavi hesap istedi. Garson hesap pusulasını Suavi'ye uzatırken, o herif elinden kapı. Suavi gereken şeyleri söyledi. Ama herif Nuh diyor peygamber demiyordu. Ve hesabı ödedi. Tabii benim çok canım sıkıldı. Birkaç gün sonra olayı Melih Cevdet'e yana yakıla anlattım. Melih: "İşte tam sırası. Ulan sen kim oluyorsun da benim hesabımı ödüyorsun deyip, yumruğunu suratına yapıstırıp çarşamba pazarına döndürecek-tin. Yazık!" deyince, ben: "Melihciğim ben de bu konularda yavaş yavaş tekamül (Olgunlaşma) edeceğim!" dedim. H

"Yoksulları, çaresizleri -kendi sınıfını- unutma, onları sev." "Öfkeyi, nefreti, şiddeti anla, merhamet, şefkat, sevgi, saygı, güven ve onurla yaşamayı unutma."

Hayat Bize Ne Söyler Melekler Ne Fısıldar

MERT ÖZMEN

Uykusuz bir gecenin sonunda gün ağarırken kalbinizi, kalp yaralarınızı dinlerken, düşünürken, kendi sessiz yalnızlığınızın içinde dünyanın seslerini hiç dinlediniz mi? Bunu benim için yapar mısınız? Hâlâ kalp yarası taşıyanlardansanız, yeryüzünden burjuvalara ait her şey silininceye dek kalp yaralarımızın iyileşmeyeceğini bilenlerdenseniz, belki de farklı anlarda yapıyorsunuzdur zaten. Belki de o anlarda sizin de dilinize benim gibi bir Ahmet Kaya Şarkısı takılıyordu.

*"gözyaşım sel oldu döndü denize
ben derdimi kimseye söyleyemedim..."*

Bilirsiniz şarkıları ancak hissedebilirsiniz, eğer hâlâ bir şarkının size anlattıklarını hissedebiliyorsanız, bir şarkıyı kalbinizle dinleyebiliyorsanız hatırlıyorsunuz demektir. Hâlâ öteki -ya da ötekileri - sizler için bir anlam ifade ediyordur. Öteki bir şey ifade ediyorsa, yaşadığımız dünya, hayat da hâlâ bir şey ifade ediyor demektir. O zaman beraber sorar mısınız benimle? Hayat bize ne söyler, bir şarkı kendine rağmen kendi dışında neler söyler.

*"kurşunlara gelirken arka mahallede
düştim de yerlere bir of demedim..."*

Hayatın bize söyledikleri burjuvaların ve onların ürettiği kültürlerinin dışındadır. Bu nedenle de hayat söylediklerini arka mahallelerden söyler. Bazen içimizin arka mahallelerinden bazen dışımızın.

Arka mahallelerden hayatın söylediklerine meleklerin fısıltıları karışır, çünkü onlarda bilirlir hayat arka mahallelerden akar ve en çok meleklerle orada ihtiyaç duyulur. Çünkü arka mahallelerde çaresizlik kol gezer, çaresizliğin kardeşliği melekleri çağırır. Ve melekler bu çağrıya kulak verir.. ya da melek ruhu taşıyanlar.

Wim Wenders'in "Berlin Üzerinde Gökyüzü"nde bize anlattığı, hatırlattığı me-

lekleri düşünün. Kalpleinizi biraz daha merhamete, şefkate, sevgiye, saygıya, kardeşlerinize güvene ve onurlu bir yaşama açmayı deneyin. Kalp yaralarımızı burjuvaların açtığını unutmayın. Bunu hiç unutmayın. Çünkü burjuvaların kalplerimizde açtıkları yaralar öfkemizi, nefretimizi, şiddetimizi harekete geçirir, öfkekemiz, nefretimiz şiddetimiz kalp yaralarımızın verdiği acıyla orantılı olarak artar ve bazen dayanılmaz noktalara yükselip bu öfke, nefret ve şiddet en yakındakilerimize, kardeşlerimize yönelme tehlikesi içerir. Kardeşlerinizin sizleri öfkelendiren, bazen üzen hallerinde onların kalplerindeki yaralardan kaynaklandığını hatırlayın. Çareizliğin kardeşliği hatırlayın. Melekleri, koruyucu melekleri hatırlayın. İşte bu anlarda onların bizlere neler fısıldadıklarını dinlemeye çalışın. Çünkü bu fısıltıları dinlemek hayatı bir değer taşır. Çünkü onlar burjuvaların olmadığı bir dünyanın kalbinden konuşurlar.

Ben kalp yaralarımı dinlemeye çalışırken bazen bu sesleri; meleklerin fısıldadıklarını da duyuyorum. Hatırladığım cümleleri paylaşmak istiyorum.

*"Yoksullan, çaresizleri
-kendi sınıfını- unutma, onları sev."
"Öfkeyi, nefreti, şiddeti anla,
merhamet, şefkat, sevgi, saygı,
güven ve onurla yaşamayı unutma."*

Ve bu duyduğum sesleri, meleklerin fısıltılarını hiçbir zaman unutmayacağıma kendi kendime söz veriyorum. Ta ki burjuvalara ait her şey yeryüzünden silininceye dek...

İçimdeki arka mahallelerde Ahmet Kaya'nın şarkısı söylenmeye devam ediyor.

*"başıma neler geldi
sana diyemedim
beni kaç kere dövdüler
adını söyleyemedim..."* H

mertozmen@hotmail.com

Sizlere bu satırları bir kadeh içkinin yirmi iki milyon liraya satıldığı, sıradan bir otel odasının geceliği dört yüz elli milyon liraya verildiği, kız çocuklarının üst üste yatmış foklar gibi iskelelerden güneşlenerek marka teşhiri yapmaktan gurur duyduğu, günde İstanbul'dan 11 uçağın kalktığı ama tek bir kişi için bile rezervasyonsuz yer bulunamadığı Bodrum'un Türkbükü Koyu'ndan yazıyorum.

Vicdan Azabı Gibi

CÜNEYT ÖZDEMİR

Şu önümde duran kocaman yat Cem Uzan'ın. Günlerdir koyun ortasına demirlemiş duruyor. Hafta sonları helikopterler yata gelen misafirleri taşıyor. Bir zamanlar Dinç Bilgin'in de böyle bir yatı vardı. Nail Keçili'nin de böyle bir yatı vardı. Sonra Erol Aksoy'un kırmızı yelkenlisi... Hatta daha da büyüktü sanırım. Cem Uzan'ın yatı o kadar büyük ki koya demirlemiş bütün yatları gölgeliyor. Oysa onlarca yat da tüm ihtişamı ile yine aynı koyda nöbet bekliyor. Ama bu beyaz yat hepsinden de büyük. Günlerdir herkese kendini göstermek istemişçesine burada duruyor.

Ne zaman ufka baksam karşımda bu yat. Geceleri ışıklarını açtığında Bodrum'un dağlarından bile görmek mümkün. Ne zaman yatı görsem benim içim acıyor.

Sanki o bankayı ben batırdım, sanki benim elektrik santrallerime el konuldu. Bu nasıl bir servettir ya rabbim; bu nasıl bir kendine güven. Aylık geliri bir katrilyon olan malvarlığına el konulduğunda hiç ama hiç etkilenmiyor mu bu insanlar?

Aklım hafsalam almıyor...

Bu yatın büyüklüğü şaşası denizcilik ile ilgili değil. Bu yatın burada olması bir simge, bir gösterge. Güç gösterisinin bir parçası. Gözü müze sokmazlarsa olmuyor çünkü.

Yetmiyor yiyip içmeleri. Göstermek istiyorlar... 'Yıkılmadık ayakta'yız' diyorlar.

Sizlere bu satırları bir kadeh içkinin yirmi ikimilyon liraya satıldığı, sıradan bir otel odasının geceliği dört yüz elli milyon liraya verildiği, kız çocuklarının üst üste yatmış foklar gibi iskelelerden güneşlenerek marka teşhiri yapmaktan gurur duyduğu, günde İstanbul'dan 11 uçağın kalktığı ama tek bir kişi için bile rezervasyonsuz yer bulunamadığı Bodrum'un Türkbükü Koyu'ndan yazıyorum.

Herkes biliyor ki buraya gelen herkes gösterme ve görülme merakında. Bu yüzden buradalar. Elinizi sallasanız bir ünlüye ya da potansiyel bir 'ün'lü adayına çarpıyor. Bodrum'un en azından bu yakasında artık Bodrum'a ait hiçbir şey yok.

Kötü bir Etiler kültürü, eller havaya kalabalığı hakim. Genç ve bakir koylar zengin ve acımasız fabrikatörün oğlu tarafından ırzına geçilip bırakılan Türk filmlerinin halinden farksız.

Burası böyle de diğer taraflar farklı mı? Hayır.

Bodrum'un içi bir züccaciye dükkanını andırıyor artık. Bodrum'un barlar sokağı olarak bilinen bölüm hizmet sektörünün sarhoş elemanlarını ağırıyor. Her yer tuhafiyeye olmuş. Barların kapılarında iriyarı korumalar dövecek adam bekler gibi bekliyorlar. Yabancı turist de varsa magandası dolanıyor sokaklarda.

Gümüşlük'te de durum çok farklı değil. Gümüşlük tepesine binlerce ev yapılmış. Manzara korkunç. Üstelik sitenin adı daha da ironikleştiriyor bu manzarayı. 'Sanatçılar Sitesi'ymiş. Ben o siteye gidip oturacak sanatçının sanatçılığına osurayım. Başına Zevksiz sanatçılar sitesi yazmak geliyor içimden.

Bodrum hızla Kuşadası olma yolunda.

Mafyanın adamları sokaklarda kol geziyor. Her gün bir yerde yangın. Ormanların yerine gaddar siteler yapmak için yakanların karşısında hiçbir şey yapamamak en az Raşan Ecevit istedi diye af çıkartmak kadar insanda adaletsizlik duygusu uyandırıyor.

Uçsuz bucaksız bir site mezarlığı bura-

ramlarına şartlandırılıp, animasyon teröründen nasiplenmezlerse tatil yaptıklarını anlamıyorlar. Bizde de değil bu durum, ne yazık ki dünyanın dört bir yanında meydanların, otellerin isimleri değişse de ilanlar, turist kazıklayan lokantalar ve rutin turlar değişmiyor.

Bir ülkeye, bir şehre gidip yerel hiçbir şeyden tatmayan, farklı hiçkimse ile tanışmak ihtiyacı duymayan bir gurup insanın gezi aktivitesinin adı turizm.

Turizmin el attığı tüm topraklar sıradanlaşmaya, tüketilmeye mahkum.

Bugün sırada Bodrum var. Kuşadası bitti. Antalya bitti, sıra Bodrum'da... Böyle giderse çok kısa bir süre sonra Bodrum'da bitecek.

Bir zamanlar Bodrum şarkılarını dilimize pelesenk eden MFÖ buralara gelince sadece adlarına itimat edip konserlerine gittik geçen gün. Biz biraz da 'Bodrum Bodrum'larla buraları sevmiş Ankara'lılar ne de olsa.

ASHK adında Etiler'den ısınanıp gelmiş bir yerde sahneye çıktılar. Daha doğrusu Özkan ile Fuat sahneye çıktı, Mazhar ise sahneye düştü. O kadar sarhoştuk ki. ASHK denilen mekanda böyle Serdar Ortaç gibi çıkıp çıkmaktan o kadar rahatsızdık ki muhtemelen bayağı içmiştik. Gurup şarkılarını söylerken Mazhar ayakta duramıyordu. Zaten mikrofonunun sesini kısmışlardı. Önce güldük, eğlendik. Durum o kadar absürd'tü ki. Etiler kalabalığı ve oturma düzeninde masaya sürekli karpuz fındık fıstık servisi yapılırken yerlerde elinde mikrofonla yuvarlanan Mazhar Alanson.

Bir süre sonra bu durum, bu şuursuz eğlence hali içimizi acıtmaya başladı.

Sustuk kaldık. Çok geçmeden hesabı istedik. Beş kişi sadece bir içki içmiş ve MFÖ'yü izlemiştik. Hesap beş yüz milyon lira geldi. İtiraz etmeden kalktık gittik.

Otelimize varınca o gece acaba Bodrum Bodrum'u söylemişler midir diye düşündüm. Umarım söylememişlerdir.

Otelimizde ise uyumak mümkün değildi. Gölköy sonuna kadar açılmış müziğin sesi ile inliyordu. TAMPA adlı müessese kolonlarını evlere çevirmiş İbrahim Tatlıses, Müslüm Gürses'ten şarkıları coşkuyla bangırdatıyordu. Gece saat üçte hem de. Arada da İstiklal Marşı...

Yalnız duymadınız İstiklal MARŞI ile eğleniyordu o gece İstanbul sosyetes.

Bodrum 'yıkılıyordu', 'kopmuştu', 'diyoruuuuu'.

Fonda korkma sönmez ile ritm tutulurken, karanlığı, ar damarına giren bir hançer gibi Cem Uzan'ın el konulamayan yatı ışıl ışıl aydınlatıyordu. H

si. Yeni yazlık gösteriş alanı Bodrum. Vahşi kapitalizm bir koyunda tatilde, enteller diğer koyunda.

Birkaç yıla kalmadan bu çekirge sürüsü muhtemelen kendine talan edecek yeni bir yer bulacak.

Bu satırları yazarken amacım bir nostalji geçidi düzenleyip ahlayıp vahlamak değil. Gelmek istediğim yer dünyanın en kazançlı işine dönüşen turizm.

Turizm koskocaman bir yalana dönüşmüş durumda. Turistlerde bu yalanın paralı oyuncular. Turistlere bir kartpostal resmi sunuluyor.

O resimde herkes kendi standardını yakalayacak uzak bir yer arıyor. Uzağa gidip bildiği şekilde yaşamak peşinde. Gittiği her yere kendisi de gelsin istiyor. Böyle olunca da artık gidilen yerin önemi kalmıyor. Turizmin el attığı her yer bir anda büyük şehirlerin birer yansıması halini alıyor. Kimse 'farklı' arayışında değil.

Bizde ve İspanya'da olduğu gibi paket programlar ile turistler tatil köyü prog-

Kayıp Otoban

Hey be bebek
Geldin gece gece aklıma
Dumanla grinin ikizliği
renk körlerine yanyor
Peki ya "Y"leyi söyleyemeyenley

Sahafta bulduğum bir orijinaldin sen
Kayıp Otoban

Sana bu ismi ben koydum
Güya etkisinden sınırlamadığım
bir filmde esinlenerek
Hani şu perdelere yansıyıp duran
Ayakta ya da uykuda farketmez
İçinden çıkılmaz karabasan
Gözümün ucundan gitmeyen
siluetin değil

Seni ele veren karasızlığın
Benise müptelası olduğum yalnızlık
Karamsar bir birlikteliğe dönüşen
iletişim çarpınıştan

Soluğunu tutmuş önümüzdeki
karanlık yol

Arabanın kırk farlarına
alternatif olmaya direnen
gözlerinin sahte ışıltısı

Birbirimizi etkileyemiyoruz işte
Bisikletle bizi takip eden

yaşlı adamın anlatıp durduğu
Ama bizim duymadığımız

hikaye bu belki de
Sağa çeksek mi bebek

Sağa çekip dinlesek mi bunağı

Sen bilirsin

Baştan çıkaran kıskırtıcı
bir fondip

Susuzluğa direnen
birt gırtlak

Ee n'olmuş
Hiç

Gergadan koşar
Gergadan suya koşar
Gergadan

Gırtlakta kalan son
damlaya koşar

Filin üstünde güvende
olduğumuzu sanıyorsun
Arkana bak

Bana sarılışın
Beni kavrayışın
Sırf bu yüzden
Panik ve korku
Birazdan filin kına
toslayacak

Beş para etmez
bir gergadan korkusu
Yerdeyiz işte
Nasıl da kapaklandık
Tıpası fırlayan
bir şampanya kadar
küpürüyoruz birbirimize

Ben yapmadım bebek
Ben değildim
Kıcnı filden kesen
Ben
Ben sadece

KENAN YAŞAR

**Tabi ki biz eşcinseliz ve eşcinselliğimizle gurur duyuyoruz.
Eşcinsel formunun mücadelesini vermek için örgütleniyoruz.
Aylık denen eşcinsel yaşam şeklinin görünürlüğü için mücadele veriyoruz.
Görünmez kılmak, öteki görmek ya da görmezden gelmek
toplumda bir çeşit ayrımcılık.**

Anadolu Ayıları

Sizleri tanıyalım isterseniz kod adınızı, isterseniz gerçek adınızı verin?

Ben nikimi vereyim, nikim iberg. İsmimi de vereyim, ismim Ahmet. Doğuda bir ilde yaşıyorum. Kürdüm, aynı zamanda doktorum.

Ben Serkan, ben de doktorum. Ben Cüneyt, gazeteciyim. **Neden size Anadolu Ayıları deniyor?** Ahmet: Anadolu Ayıları 2000 yılının kasımında kuruldu. İnternet üzerinde üç beş insanın bir araya gelmesiyle oluştu. Daha sonra internetin dışına taşttık. Kendimize neden 'Ayı' diyoruz. Aylık aslında Amerika'dan türemiş ve erkek eşcinselliğine ait bir kavram. Erkek eşcinselliğinin bir şekli formu... Amerika'daki Ayı kavramını söylersem daha anlaşılır olur. Amerika'da Ayı güçlü, iri yarı anlamına geliyor. Bizim Türkiye'deki argo anlamlarıyla bilinmiyor orada. Amerika'da daha sempatik bir anlam taşıyor. Ayı kavramı, eşcinsellik dışındaki anlamıyla... Türkiye'de ayının argo anlamları dışında pek çok anlamları var.. Aslında bu kavram kullanılırken de zorluklar yaşıyoruz. Neden 'Ayı' diye soruyorsunuz ya... Ayı, iriyarı kuvvetli olmaktan gelen bir kavram. Bu yüzden kendimize 'Ayı' diyoruz. Diğer eşcinsellerden farkımız bu. **2000 yılında kaç kişiydiniz, şimdi kaç kişisiniz?**

Ahmet: 2000 yılında biz yaklaşık bir on - onbeş kişiydik. Bu 10-15 kişi, aniden falan ortaya çıkmadık. 'Türkiye Ayıları' olarak bir süreç vardı. O grup içindeki apolitik ayrışmalardan eşcinselliğe, aylığa ve siyasal tercihlere bağlı olarak ayrışmadan doğdu. Anadolu Ayıları olarak biz, Türkiye Ayıları içinde muhalif gruptuk.

Nasıl bir ayrışma, ve politik görüş?

Ahmet: Ayılar arasında şöyle bir ayrışma var. Ayılar dünyada genelde arkadaş grupları şeklinde örgütlenen apolitik gruplar. Biz Türkiye'de çok daha farklı bir şeyi yaptık. Dünyada çok nadir olan politik bir 'Ayı' oluşumu yaratmak istedik. Yani aylık üzerine, eşcinsellik üzerine politika üreten bunun uğraşını veren, bunun özgürlük mücadelesini veren bir grup olmak istedik. Ama 'Türkiye Ayıları' içindeyken iyice pasifize ediliyor, apolitikleştiriliyorduk.

Politik görüşünüz nedir?

Ahmet: Sol diyebiliriz ya da şöyle tanımlıyayım sol demiyelim de, muhalif bir bakışımız var.

Yine sol içerikli düşünüyorsunuz...

Ahmet: Yoo yo, kendimizi şöyle de tanımlamıyoruz, anarşistiz. Solcuyuz diye tanımlamıyoruz.

Net söyler misiniz, kendinizi nasıl tanımlıyorsunuz?

Ahmet: Siyasal manada kendimizi sola daha yakın görüyoruz, çünkü biz muhalifiz. **Sizin apolitik olan arkadaşlarınız da bilinçli ya da bilinçsiz hayata, yaşama**

muhalif bir duruş sergiliyor ama onlar biz şuyuz ya da buyuz demiyorlar.

Ahmet: Yalnız dikkatinizi çekerim. Onlar içi boşaltılmış bir muhalefet sergiliyor. Oysa biz içi dolu bir muhalefetiz.

Siz muhalifsiniz diye kendinizi sola yakın görüyorsunuz ama solda size cinsel tercihinizden dolayı muhalif olanlar yok mu?

Ahmet: Solun tarihine baktığımız zaman cinsel yönelimlere karşı çok tutucuydu, hepimiz biliyoruz. Eşcinselliğe dair hiçbir politikası yoktu. Bu günde öyle, halen çözüm-süz.

Sosyalistlerin cinselliğe bakış açısını sorduğumda hep geçitirdiler.

Ahmet: Siz sadece cinselliğe bakış açısını sormuşsunuz, ki bu da heteroseksis anlayışa göre çok masum bir soru. Bir de eşcinselliği sorsaydınız kesin dayak yerdiniz. Ayıptır böyle şeyleri tartışmak. Karizmayı çizdirirsiniz sonra.

Ahmet: Ben geçmişimden biliyorum. Sol gruplar arasında ben de çok yer aldım. Ancak cinsellik toplum gözünde nasıl bir meta ise sol içinde de meta. Değişen bir şey yok.

Serkan senin de politik yaklaşımın ay-nen Ahmet gibi mi?

Serkan: Evet. Bu anlamda aynı düşünüyorum.

Tepkilerle karşılaşıyorsunuzdur. Cinsel tercihinizden tutunda, muhalif düşüncelerinize kadar.

Ahmet: Ben birşey söyleyimde, açmış olurum konuyu biraz. Siz devam edersiniz.

Serkan: Şiştin zaten şiştin, iki dakika konuşamadin ya.

Ahmet: Toplumda nasıl tepki görüyorsunuz? Bir kere biz toplum içinde görünür değiliz. Daha doğrusu görünmezliğimiz toplumdan kaynaklı biraz. Toplum bizi görünmez kılmış.

Toplum yok mu sayıyor sizi?

Ahmet: Evet bizleri yok sayıyor, görmezden geliyor. Böyle birşey olamaz yani, böyle bir eşcinsel görünümü olamaz. Eşcin-

sel nedir; makyaj yapar, kaşını gözünü alır, yürürken kısıtır. Efeminedir.

Siz öyle değilsiniz. Harbi harbi delikanlısınız, erkek imajındasınız.

Ahmet: İşte toplum bizim bu halimizle, bize eşcinsel kimliğini giydirmiyor.

Diyorsunuz ki biz eşcinseliz ama?

Ahmet: Tabi ki biz eşcinseliz ve eşcinselliğimizle gurur duyuyoruz. Bunun için örgütleniyoruz. Bunun mücadelesini vermek için. Yani bu eşcinsel formunun. Aylık denen eşcinsel yaşam şeklinin görünürlüğü için mücadele veriyoruz. Görünmez kılmak, öteki görmek ya da görmezden gelmek toplumda bir çeşit ayrımcılık.

Öteki yaşam olmuyor musunuz toplum göre?

Ahmet: Şu durumda, siz heteroseksüellere göre öyleyiz.

Sizlerin yaşamı, heteroseksüellere göre öteki yaşam olmuyor mu?

Ahmet: Evet. Ben de dedim ya, siz heteroseksüellere göre biz ötekiler oluyoruz. Oysa bizlere göre sizlerin yaşamı, öteki yaşamlar olmuyor. Yine bizim yaşamımız, bizim hayatımız oluyor. Bu ayrışmayı heteroseksistler yapıyor.

Travestilere karşı bakış açınız nedir?

Ahmet: Zaten Travestizim ve Transseksüelizim, eşcinsellik değildir.

Daha açık anlatır mısınız?

Ahmet: Eşcinsellik çok basit. Kendi hemcinsinden hoşlanan kişi demektir.

Travesti de kendi hemcinsinden hoşlanmıyor mu?

Ahmet: Travestizmin ve Transeksüelizmin kavram olarak anlamı çok farklı. Kendini zaten ait olduğu cinsel kimliğe biyolojik kimliğe ait hissetmiyor. Kendisini karşı cinse aitmiş gibi hissediyor. Erkekse, erkek olarak hissetmiyor, kadınsa kadın olarak hissetmiyor. Erkek olan erkek biyolojik cinsel kimliğine sahip olan, travesti kendini kadın biyolojik cinsel kimliğine ait hissediyor. Kadın da tam tersini hissediyor.

Biz kendimizi erkek hissediyoruz ve erkekçe, erkek erkeğe mi diyorsunuz

yani?

Ahmet: Erkekçe de demiyoruz. O kadar vurgulamak istemiyoruz. Yani toplumun erkeğe yüklediği manayı demiyoruz. Bizim kendi erkeklik kavramımız ve içini doldurduğumuz bir anlam var.

Nedir o anlam?

Ahmet: Biz, ataerkil değiliz. Kadınlarla bir iktidar mücadelemiz yok.

İlişkiniz yok mu?

Ahmet: İlişkilerimiz var, geliştirmeye çalışıyoruz.

Cinsel ilişkiniz var mı?

Ahmet: Cinsel ilişkimiz elbetteki yok. Kendi cinsimizden hoşlanıyoruz, kendimiz gibilerden hoşlanıyoruz. Erkekten hoşlanıyoruz. Yani biraz konu dağıldı gibi... Şeyi sordunuz ayrımcılığa uğruyormusunuz falan filan... Biz görü-

nür olmadığımız için bir ayrımcılığa uğramıyoruz henüz. Çünkü daha biz toplumsal manada, kamusal alanda çok görünür olmadık. O yüzden bir tepki henüz alamıyoruz heteroseksüel toplumdaki.

Bir zamanlar alevi olduğunu gizleyen birçok insan vardı ve bunların yanında çok sevdiği arkadaşları bilmeden Ale-vilere küfürler ediyorlardı. Doğal olarak da alevi insanlar psikolojik bir baskı görüyorlardı.

Ahmet: Evet o neyden oldu? Uzun yıllar Alevilerin yaptığı mücadeleden sonra. Birçok başkaldırlardan sonra oldu. Ama şu anda yapılmıyor değil, yine bir ayrımcılık, yine bir şovenistlik var.

Yanınızdaki bir şahsın, sizin cinsel tercihinizi bilmeden, sizlere "i.ne" demesi, sizleri yaralamıyor mu?

Ahmet: Tabi ki beni yaralıyor ve ben tepkimi koyuyorum. Bu tabi ki diğer eşcinselleri olduğu gibi bizi de yaralıyor. Bu çok özel bir nokta değil bizim için. Ayılar için şöyle bir sorun var. Ayılar, görünür oldukları eşcinsel çevrede ayrımcılığa tabii oluyorlar. Çünkü stereotipleşmiş bir gey imajı var. Yani standartlaşmış kalıplara oturmuş bir gey kavramı var. Sen bu kalıba oturmuyorsan, o kalıpta olan insanlar seni dışlıyor. Sen eşcinsel değilsin, olamazsın. Bu ne biçim eşcinsellik. Bizim gibi olmalısın, diye bir direktme var. Zaten biz şu an sadece eşcinsel ortamlarda görünür olduğumuz için tepki alıyoruz. Aldığımız tepki de bilinen eşcinsel ve gey imajına oturmadığımız için.

Cüneyt: Biraz önce Ahmet'in ayı tanımında unuttuğu bir şey var. Her iri yarı eşcinsel erkek, ayı değildir. Bir de maskülen olması önemlidir. Efeminel eşcinsel olduğu gibi.

Maskulunist, erkekçi demek mi?

Ahmet: Evet, Maskulunist maço-luk oluyor. Ama Cüneyt'in anlattığı Maskülen.

Cüneyt: Maçoluk başka birşey. Benim dediğim maskülen davranan eşcinsel erkek-lere ayı deniliyor. Sen de mesela ayı olabilirsin. Eğer eşcinsel olsaydın.

Cüneyt: İkincisi, ayrılık konusunda bir çok şey var. Biz ilk 'Türkiye Ayıları'yla arkasından 'Anadolu Ayıları'yla beraber yaşadığımız bir çok şey var. Eşcinseller de bizi reddetti.

Nasıl yani?

Cüneyt: Gruplar, gruplarda bizi reddetti ve çok fazla şeye uğradık. Hakaretlere kadar varıldı bu olay.

Neden oldu tüm bunlar?

Cüneyt: Çünkü kendinizi gizlemek için maskülen davranıyorsunuz. Siz işte feminel davranabiliyorsunuz de. Yok işte yok, insan nasılsa öyle davranıyor.

Sizlerin bir şeylerinizi kamufle etmek gibi bir kaygınız yok mu? Yani toplum içinde rahat hareket etmek için mi böylesiniz?

Cüneyt: Yoo... Hiç de öyle değil. Mesela işyerimdekiler tarafından ben biliniyorum. Ama ilk öğrendiklerinde inanılmaz hakaretler, inanılmaz baskılar yaşadım. Bir de bunlar gazeteciler. Aydın geçinen insanlar.

Hangi gazete bu?

Cüneyt: Boşver onu söylemeyim. Büyük gazetelerden birideyim. Patronundan elemanlarına kadar dedikodular, arkamdan konuşmalar, laf atmalar. İşimden ettiremediler ama benim bu durumumu kabul ettirene kadar... Kadınsı davranmayan, iri yarı bıyıklı bir eşcinsel olduğumu kabul ettirene kadar çok çektim.

Siyasi anlamda yine aynı düşünceleri paylaşıyor musunuz Ahmet ile?

Cüneyt: Ya, ben solcu değilim ama sağcı da değilim, her zaman muhalifim. İnsan hakları konusunda ne varsa, insan haklarının arkasındayım. Türkiye'de yaşanabilecek ve yaşanmasını ümit ettiğimiz neyse, onun mücadelesini verebilecek durumdayız.

Basın mensubu olduğunuzu söylüyorsunuz. Basında kendi mücadeleniz adına ne yaptınız?

Cüneyt: Kendi adıma mı, Anadolu Ayıları adına mı yanıtlıyayım?

Her ikisi adına.

Cüneyt: Aslında çok birşey yapmadık. Ama bundan sonra ne yapacağımız konusunda röportajlar yapıldı. Daha da yapılacak. Bu tür röportajları daha da çoğaltmayı düşünüyoruz. Çünkü toplumda medya da şu var, maskülen eşcinseller ne... Kim ayılar, sakallı bıyıklı ineler ne bu diye onların kafasında böyle bir şey var. En azından merak ediyorlar. Bize ulaşanları biz boş göndermeyeceğiz. Okunabilirlik bir şeyiz çünkü.

Serkan: Diğer eşcinsellerin bizlere yaptırdığı ya da bizim için düşündüklerine bir cevap vermek istiyorum. Hani siz de femiNELsiniz ama böyle görünerek öyle olmadığınızı iddia ediyorsunuz ya, bir cevaptır bu.

Ben fiziksel yapıyı tercih etmedim. Yani doğmadan önce anneme, babama bir talepte bulunmadım. Doğuşumdan, büyüyüşüme kadar fiziksel yapım bu hale geldi. Bu zaten baştan bir saçmalık, nasıl doğacağımı bilmediğim gibi, nasıl olacağımı da bilmiyordum. Vücudumun nasıl gelişeceğini ve erkeklerden hoşlanacağımı da bilmiyordum. Bunlar sonradan geldi, yani geçen zaman sürecinde herşeyimi öğrendim. Onun için diğer eşcinsel arkadaşların bizler için böyle bir yakıştırma bulunmaları çok sağma ve komik geliyor bana. İkincisi Ahmet söylemişti, diğer eşcinsel gruplardan ve kişilerden inanılmaz tepkiler aldık. Onlara göre kafalardaki eşcinsel aslında pek erkek gibi görünmeyen, görünmemeye çalışan özellikle bunun için pek çok şey yapan kişi, cinsel tercihi, cinsel işlevliği değil, mevzu bahis olan görünüm derdinde. Yani sekste neyden hoşlandığı, hoşlanmadığı da değil. Tamam, erkekten hoşlanıyor ama görünüşü, dış görünüşü nasıl olmalı? Saç uzun, kadınsı grafiye etmek istemiyorum ama belli bir prototip var.

Bunun dışındakiler eşcinsel olamaz mı diyorlar?

Serkan: Evet olamaz diyorlar... Varsa bile, 'Sizde bir arıza var' diyorlar.

Niye siz kendinize bir prototip yaratmıyorsunuz? Ne bileyim bıyıklarınızı keserek ya da küpe takarak.

Serkan: Bakın, ben de çok sakal var ama ben niye top sakal bırakıyorum.

Niye bırakıyorsunuz?

Serkan: Ben bundan hoşlanıyorum.

Muhalifiz diyorsunuz. Neden diğer muhalif olduğunuz insanlar gibi tip bırakıyorsunuz?

Ahmet: Şimdi şey, biz belirtilen bir şablona oturmuyoruz. Bu oturmamızızda zaten bir başkaldırıdır. Mevcut olan bir anlayışa böyle tavır alıyoruz.

Ya kadın ya da erkek gibi mi?

Ahmet: Kadın ya da erkek gibi olmak, bunu istemekle olmaz. Öylesindir ya da değildir. Ya kadınsıdır ya da erkeksidir. Kadınsı olup, erkeksi olmak için çabalamak zaten bir yere kadar götürülebilecek bir durumdur. Aynı şey erkeksi olmakla da alakalıdır. Erkeksiyken kadınsı olmak da sadece kendini zorlamaktır. Eninde sonunda ondan vazgeçeceksindir. Çünkü davranış, kişiliğin bir parçasıdır. Maskülen davranmak ya da feminel davranmak kişiliğin parçalarıdır. Bunu dışardan maniple ederek dışarıdan şekillendirmeye çalışmakla, başkalaştıramazsın. Biz onu yapmıyoruz. Biz kendi varoluş şeklimizi ifade ediyoruz. Biz böyleyiz... Biz maskülen eşcinselleriz ve bu şeklimizle toplumda var olmak istiyoruz. Toplumun çizdiği diğer eşcinsel imaja oturmak istemiyoruz. Maniple

edilmek istemiyoruz. Kendi yaşam şeklimizle var olmak istiyoruz... Bu kadar.

Serkan: Mesela, bıyıklarımızı kesmemizi söylediniz.

Yok canım illede bıyık kesmeyin.

Serkan: Tamam anladım. Mesela şunu şöyle söyleyim, ben 16 yaşından beri erkeklerden hoşlandığımı farkındaydım ama aylık hakkındaki bilgilerim üç sene öncesine kadardı. Top sakalım beş senedir var. Sanırım Ahmet doğduğundan beri bıyıklı. Yani biz ayı olmak için bıyık ya da sakal bırakmadık.

Peki ayırdediliyor musunuz?

Serkan: Korkunuz olmasın ayırıyorlar. Armutun iyisini ayılar yiyor zaten. Şaka bir yana bizim derdimiz özgürlük, kişisel özgürlük. Yani sen ayıysan, diğer eşcinsel arkadaşların gibi saçını şöyle yap, kıcını şöyle kırt, makyajın şöyle olsun demek, bizim temel prensibimize aykırı. Bizim derdimiz özgür olmak, diğer bir arkadaşımız bıyığını keser, isterse bırakır. Ben, hoşuma gittiği için bırakıyorum.

Ahmet: Arada kaçan önemli noktalar olduğu içi müdahale etme ihtiyacı duyuyorum.

Serkan: Hadi boş versene, yine iki dakika konuşmadın, dilin şişti. Konuş, konuş rahatla, hadi kıvırtma.

Ahmet: Yaa, bir dakika Serkan, beni dinlersen hak vereceksin bana. Mesela çok kişisel bir şeyden bahsediyorsunuz, çok kişisel ve dışı dönük. Vitrine dönük çalışmak hiç birşeyi değiştirmeyecek toplumsal manada. Bizim özgürlüğümüzü de bize sağlamayacak.

Serkan: Bir dakika burada hemen birşey söylemek istiyorum. Eğer ben burada bu konuyla ilgili röportaj yapmasaydınız, eşcinsel diye tanıtmazdım kendimi. Ben Serkan'ım derdim. Siz nasıl kendinizi bana gelip ben heteroseksüel Mehmet diye tanıtmıyorsanız, ben de eşcinsel Serkan'ım diye tanıtmıyordum. Yani özel yaşıntınız olan eşcinselliği mi de söylemek, belirtmek zorunda değilim. **Neden özel yaşıntınızı eşcinsel anlayış üzerine kuruyor ve mücadele veriyorsunuz?**

Serkan: Dedim ya, daha özgürce yaşamak için. Ben eşcinselim, doktorum, babayım, evladım, sevgiliyim pek çok şeyin bir beraberiyim. Ben bu kültürün devamıyım. Mesela siz, kendinizi ben Heteroseksüel Mehmetim diye öne çıkartıyor musunuz?

Gerektiğinde söylerim. Ancak siz bir örgütlenme içindesiniz. Birbirinize davranışlarınızla, kendi içinde şekillenmeleri getirmiyor mu?

Cüneyt: Şimdi benim ne yapmam lazım? Kendimi belli etmem için sevgiyle sürekli öpüşmem mi lazım, kendimi belli etmek için sevgiyle sürekli sokakta, barda elele mi dolaşmam lazım. Bizim grupta 65 kiloluk adamlarda var (Ahmeti işaret ederek) bunun gibi maki boyunda, bir kırk boyunda adamlarda var. Serkan gibi bir doksan boyunda adamlarda var, 65 kiloluk insanlarda var, 130 kiloluk insanlarda var. Ben ne yapıyorum?! Ben şunu yapıyorum, sevgiyle beraber, mesela sokakta elele dolaşabiliyoruz. Herhangi bir bara gidip orada öpüşebiliyoruz.

Sevgilin bıyıklı mı?

Cüneyt: Evet, hem de pala bıyıklı.

Bıyıklarınız birbirine karışmıyor mu?

Cüneyt: Evet insanlar görsünler, illaki feminel olmak gerekmiyor eşcinsel olmak için. İki çuval bıyıkla da birbirimizle öpüşüp sevişebiliyoruz. Şu anda bir bar haricinde kimse bize karışmadı.

Grup kurmak niye o zaman?

Ahmet: Ama bi dakika bu anlattığı burada oluyor, Anadolu'ya özgü bir şey değil. Anadolu'da öyle rahat değiliz. Burada da varoş bölgelerde rahat değiliz. Bir kere şunu özellikle belirtmek istiyorum. Burada anlatmak istediğim şey özellikle şu.

Hem heteroseksüel toplumda hem de eşcinsel hareket içinde ötekileştirilmek istemiyoruz. kendimiz olarak orada bulunmak istiyoruz. Bunun mücadelesini veriyoruz. Yani eşcinselliğin bir formu yok, rengarenk yani gökkuşağı, bayramlarla anlaşılacağı üzere.

Cinselliğimizin dışında sizlerden pek farkınız yok mu diyorsunuz?

Ahmet: Neredeyse her insanın eşcinselliğe yaşam bulduğu bir formu var. Biz de böyleyiz, masküleniz. Bir de ne yaptınız bugüne kadar mücedeleniz adına, dediniz. En son yaptığımız, en somut şeyimiz Pençe Dergisi. Evet Pençe isimli dergi yayınlıyoruz. Homo Maskülen kültür dergisi. İstanbul'da pek çok kitapçıda var. Özellikle İstiklaldeki kitapçılarda var. Onun dışında internetten online olarak idefixsin sitesinden temin edilebiliyor. idefix.com. kendi arkadaşlarımız sitemize email atarak, bizlere ulaşabiliyor. Pençe verdiğimiz mücedelenin en somut örneği. Homo Maskülen kültürü anlatmaya çalışıyoruz. Biz onlardan görünür olan, bir kaç tanesiyiz.

Şimdi kaç kişisiniz?

Ahmet: Grup olarak 70 - 80 kişiyiz. Yalnız bizle irtibatla olan yaklaşık binbeşyüz kişi var.

Sizlerle irtibata girebilmek için ne yapmaları lazım?

Ahmet: Bize internetten ulaşabilirler. www.anadolaiyilari.com diye sitemiz var. Sitemizdeki e-mail adresimizden ulaşabilirler, grubumuzun telefon numaraları var sitemizde, oradan da ulaşabilirler.

Merkeziniz neresi?

Ahmet: Bir merkezimiz henüz yok, onu oluşturmamızın çabasındayız. Merkez için partiler düzenlemeyi düşünüyoruz, verilen gönüllü paralarla merkezimizi kurmaya çalışıyoruz.

Merkezinizi İstanbul'da mı düşünüyorsunuz?

Ahmet: Tam olarak kurulmadık ama İstanbul'da düşünüyoruz.

Cüneyt: Grubun her tarafta üyesi var. Malatya, Urfa, Adana, Ankara, Erzurum, Eskişehir, İzmir, Trabzon, Mersin, Antalya, Burdur, Tekirdağ, Van... İşte bizim farkımız bu. Genellikle Lambada'nın (başka bir eşcinsel grup bu) İstanbul merkezli bir grup, İstanbul da örgütleniyorlar.

Kaos GL var, sanırım Ankara'da.

Cüneyt: Kaosta Ankara merkezli ve üyeleri de Ankara ve İstanbul'da. Bizim önemli farkımız, her taraftan üyelerimizin olması.

Bir erkeğin bir erkeğe karşı duyduğu aşk nasıl bir duygudur?

Serkan: Sizin aslında şu an kişiselleştirilmiş bir homofobiniz var. Sorunuzu şöyle yanıtlayayım. Cinsel tercihiniz nedir, heteroseksüelseniz ve bir bayana dokunduğunuzda neler hissediyorsanız, ben de Ahmet'e dokunduğumda aynı şeyleri hissediyorum ve o da bana dokunduğu zaman aynısını hissediyor.

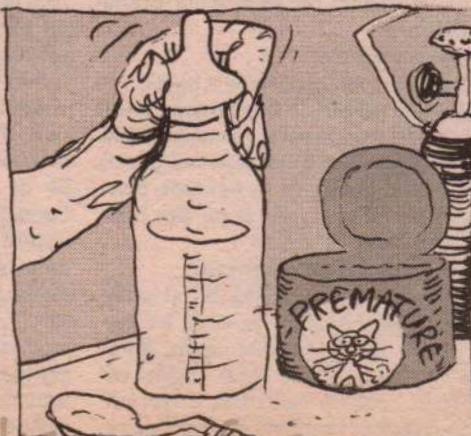
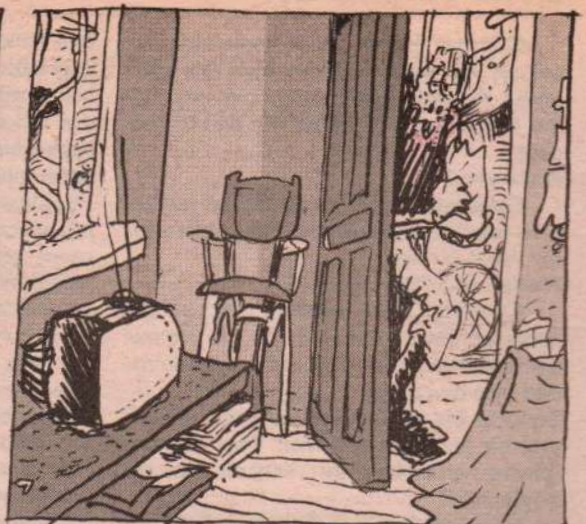
Sizde aktiflik, pasiflik var mı?

Cüneyt: Evet, benim bir çok arkadaşım, işyerimdekiler hep bunu merak ediyorlar. Ulan bu çocuk veriyor mu, vermiyor mu? Sizin gibi düşünen arkadaşlarım var. Merak ediyorsanız söyleyeyim, veriyorum kardeşim veriyorum, var mı diyeceğiniz. Mal benim malım, ister bomba koyar patlatırım, istersem düşmanlarıma inat herkese veririm, düşmanlarımı çatlatırım.

Bir de kulamparalık olayı var. Kulamparalık Osmanlı'dan kalma, Osmanlı kültürüdür. Gey kültürü ya da Aylık kültürü bunun çok dışıdadır. Kulamparalık ve inelik toplumsal kavramlardır. bizimle çok bağlantılı mı bilemeyeceğim... Gıçtı ya da gıveren olmak. Bu toplumun kültürünün bir parçasıdır. Batı tarzı ve gey hayatı yaşayarak insanlar biraz bu kültürün üstündekilerdir. Bu toplumun kültürü üstündedirler... Birçok şeyi aşmışlardır... H

pis eroınman

Sayım'ın Kitap Bavulu

SAYIM ÇINAR

Alan Savunması
Petros Markaris
Can Yayınları

Heybeliada'da doğan ve yaşamını Yunanistan'da sürdüren yazar Petros Markaris, Atina'nın bize hiç yabancı gelmeyen atmosferinde, medyası ve polisiye soluk soluğa okunacak bir polisiye roman sunuyor. Markaris, geçtiğimiz ay İstanbul'daydı. Önce Galata Şenliği'nde kitaplarını imzaladı, arkasından Fransız Kültür Merkezi'nde, Angelepos ile ilgili bir belgeseli seyretti. Komiser Haritos, bu açıdan biraz bize benziyor. Basın dünyamızın siyasi yazarlarından Okay Gönensin, son zamanlarda bu kitabı okuyor...

Eşcinsel Kadınlar
Yirmi Dört TanıklıkCenk Özbay
Serdar Soydan

Üniversite öğrencisi Cenk Özbay ile Serdar Soydan toplumun farklı kesimlerinden lezbiyen kadınlarla röportajlar yaptılar. Bu röportajların 24'ünü "Eşcinsel Kadınlar" adıyla kitap haline getirdiler. Cenk Özbay ve Serdar Soydan'ın röportajları Türkiyeli eşcinsel kadınların cinsel ilgiler, aile ve büyüme ortamı, erkekler, arkadaşlık, dostluk ve sevgililik, kadınlık durumu, iş ve eğlence, ayrımcılık, femineizm ve kimlik konularında kendi deneyimlerini özgürce ifade etmelerine olanak sağlayan bir çalışma.

Bu ikiliyle ilk röportajı yapan Milliyet Gazetesi'nden Yiğit Karaahmet'e teşekkürler. Serdar Soydan, "gay" i Türkçeleştirip "gey" diye yazdıklarını, biz de böyle yazarsak çok sevineceklerini söyledi. Onları ben de kırmıyorum... Gey canım, gey !!!!

Rüya Günlüğü
Hakan Bıçakçı

Oğlak Yayınları Hakan Bıçakçı'nın ikinci romanı olan 'Rüya Günlüğü', 12 Haziran 2003 tarihinde Oğlak Yayınları tarafından yayımlandı. Bıçakçı'nın ilk romanı 'Romantik Korku' da geçen sene (2002) yine Oğlak Yayınları'ndan çıkmıştı. Daha önceki çeşitli edebiyat dergilerine şiir, deneme ve öykü yazar Bıçakçı, Ankara'da yayımlanan 'Dört Mevsim' sanat ve edebiyat dergisine 1999-2000 yılları arasında düzenli olarak deneme ve şiir yazdı. 1978 doğumlu olan yazar, halen İstanbul'da yaşıyor ve reklam yazarı olarak çalışıyor. Sabah Gazetesi'nden Mehmet Güler, bu kitabı heyecanla okumaya devam ediyor.

Dinsel İnançlar ve Düşünceler Tarihi(2)

Mircea Eliade

Romen bilim adamı Mircea Eliade (1907-1986), yaşamı boyunca dinler, mitler, imgeler ve semboller, şamanizm gibi konularda çalışarak önemli

eserler kaleme aldı. Mircea Eliade dinbilimini, mitolojiyi, ayinleri ve çeşitli halkların düşüncelerini meydana getiren manevi dengeleri, yapı ve mekanizmaları ortaya koymuş önemli bir düşünürdür. Dinlere ait temel semboller, başlıca imgeleri ve merkezî doktrinleri karşılaştırmalı dinler tarihi perspektifinden ele almanın yepyeni yöntemini geliştiren Eliade, din olgusuyla evrensel planda ilgilenenler için vazgeçilmez önemde ürünler ortaya koymuştur. Onun eserlerine toplu bir bakışı mümkün kılması açısından bu derleme bir başvuru kaynağı. Eliade kitaplarının, dinler tarihinde kaybolmuş okuyucunun zihnini açacağını düşünüyorum...

Kaş-Kalkan-Patara
Türkiye

Gezi Kitaplığı

Boyut Yayın Grubu

Türkiye Gezi Kitaplığı serisinden olan Kaş/Kalkan/Patara kitabında, tarih izlerinden, doğal güzelliklere, eğlence olanaklarından mitolojik

öykülere, alternatif sporlardan yöresel lezzetlere kadar tüm Kaş, Kalkan ve Patara gözler önüne seriliyor. Bu kitapta karayolları haritası, antik kent haritaları, kent rehberi, konaklama tesisleri, acentalar ve restaurant bilgilerini bir arada bulacaksınız. Kitapta yer alan alt başlıklar ise şöyle sıralanıyor: Xanthos- Lетоon- Isinda- Sidyma- Andriake-Aperlai- Trysa- Soura- Kyaneai-Phellos- Limyra- Arycanda- Kekova- Theimussa- Simena- Myra- Finike- Gelidonya Burnu.

En Hakiki Yerini
Bulan Kitaplar

1- Kurtlar İmparatorluğu

Jean-Christophe Grange

Doğan Kitapçılık

2- Ölmez Ağacın Peşinde :

Türkiye'de Zeytin ve Zeytinyağı

Y.K.Y

3- Kaygı Kavramı

Sören Kierkegaard

İş Bankası Yayınları

4- Yengeç yürüyüşü

Günter Grass

Can Yayınları

5- Hırs

Elfriede Jelinek

Gendaş Kültür

6- Pi'nin Yaşamı

Yan Martel

İnkılap Yayınları

7- Yine mi Çiçek

Arif Keskiner

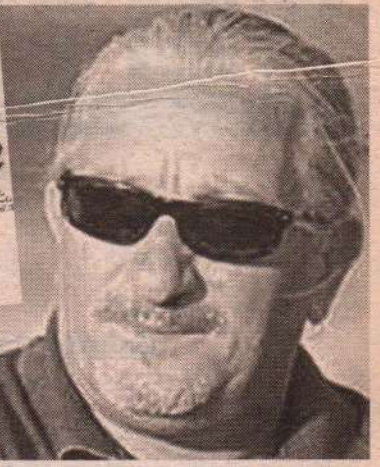
Can Yayınları

8- Bulmaca Rehberi

M. Salih Coşkun Türk

İnkılap Yay.

Fıstık Ahmet'le
adalı olmak ve
yeni kitabı üzerine
söyleştik.

Zaman
Satan
Dükkan

Yazarlık serüveninizi anlatır mısınız?

- Yazarlığım falan yok aslında. Edebiyat mezunuyum liseden, okuya-okuya, günün birinde birikim arttı. İlkokuldan beri günce tutmaya başladım. Tuttuğum o günceleri, günün birinde elden geçirerek, bu şekle dönüştürdüm. Hâlâ da devam ediyorum. Adalı olmak yaşamınızı nasıl etkiledi?

- Adalı olabilmek için, kentsoylu olmak, çevreci, kültürlü olmak lazım. Bir diğer özellik de nevi şahsına münhasır insan olmak lazım. Onlarla iç içe yaşayarak birtakım gelenekleri kabulleniyorsun. Mesela Paskalya'da "Maskara" denen bir olay var. Bunu görünce, sen de yarın kalkıyorsun bir doğum gününde, bir başka şekilde uyguluyorsun, palyaço oluyorsun, şu veya bu oluyorsun. Musevilerin bir "Hamursuzu" var mesela, bunu görüyorsun, yiyorsun tadına bakıyorsun. Onların birtakım adetlerini göre göre zenginliğin artıyor. İster istemez bunlarla ilgili araştırmaya giriyorsun ve onların dinleri ve ırklarıyla ilgili bilgiler ediniyorsun. Bütün bu birikimler sende kültürü oluşturuyor.

"Zaman Satan Dükkan" ı yazma fikri nasıl oluştu?

- Salah Bırsel'le tanışmam, bu işi ilk tetikleyen olay oldu. Sohbet ederken onunla, onun da günceler tuttuğunu ve tuttuğu güncelerden hareketle kitaplar yazdığını öğrendim. Salah Bey Tarihi diye bir dizisi vardır, bunlara dikkat ederseniz hepsi güncedir. İşte böyle bir sohbet sırasında benimde tuttuğum güncelerimi yazmamı önerdi, edebiyatçı olmadığımı söyledim ama bana cesaret verdi ve yazmamda fayda olacağını söyledi. Sonra zaman zaman yazmaya başladım ama yarım yamalak şeyler oluyor, ne yazacağımı bilemiyordum. Yazıyorum, karalıyorum, atıyorum derken ilk hikayem olan "Zaman Satan Dükkan" çıktı ortaya, onu da Ada'da çıkan bir dergi için yazmıştım fakat basılmamıştı. Sonra Atıl Behramoğlu'na gösterdim, çok beğendiğini söyledi. Kısa başlarken yazmaya başladım.

Neler hissediyorsunuz bugün ile geçmiş karşılaştırıldığında?

- Zaman akıp gidiyor ama ne yazık ki Türkiye'de yerine oturması gereken birtakım değerler yerine oturmuyor. Bizim çocukluğumuzda İstanbul nüfusu sekiz yüz bin kişiydi. Sekiz yüz bin kişinin yaşadığı bir dönemde, özellikler ortada görünebiliyordu. Fakat 1950'den sonra başlayan ve 1980'ler de hızla yayılan öyle bir göç oldu ki, İstanbul'daki azınlıkların devletin politikası nedeniyle yavaş yavaş buralardan sökülüp atılmasıyla, birtakım insanların gelmesi başladı. 1955'te 6/7 Eylül, 64'de, 74'te Kıbrıs olayları azınlıkların İstanbul'dan kaçmasını neticelendirdi. Bunların yerine birileri gelirken buraya kendi gelenekleriyle geldiler; olmayan kültürleriyle

diyebilirim dolayısı ile burada bir kaos oluştu, güzellikler yok oldu. Mesela ince esprilerin yerini, kaba eşek şakaları almaya başladı. Dolayısı ile biz eski özelemlerimizi gidermek için, onları hatırladık ve zamana daha güzel bakmayı öğrendik.

Adadaki futbolculardan bahseder misiniz?

- Mesela Lefter, Türkiye de gelmiş geçmiş en büyük futbolcudur. Adalarda top arsalarda, mahalle aralarında oynanan bir şeydi, en ünlü sporda, her türlü ayak kabilıyla oynayabiliyordun. Top bulamasan, kağıttan, bezden top yapıyordun, insanların en kolay yaptığı spor buydu. Elimizde de Lefter gibi bir idol olunca, insanlar ister istemez futbola sığınmaya başladılar. Lefter'den hareketle çok oyuncu çıkmıştır ada da. Mesela İstanbulsporlu Kasa-poğlu, Faruk, Heybeli'den Galatasaraylı Uğur Köken çıkmıştır. Yalnız Büyüka da değil, Kadri Aytaç vardır, Tur-gay Şen, Can Bartu'ya kadar hepsi ada çıkışıdır. Selahattin vardır mesela. Erdem Şeker Spor'da oynamıştır.

İlginci karakterlerden bahseder misiniz? Mesela balık ağı tamircisi bir kadın vardı...

- Bugün bunlar yok olup gittiler. "Marametçi" denilen meslek bu gün artık kalmadı. Balık ağının örülmesi. Artık naylon ağlar var. Eskiden kazak örerek gibi örülürdü. Cambazhane dediğimiz şeyin yerini artık televizyon aldı, evvelden bunlar ayağı-mıza geliyor, heyecan yaratıyordu. Avrupa dan gelen sirkler vardı artık çok nadir geliyor.

Adadaki azınlık kültüründeki çok kültürlülüğü anlatır mısınız?

- Kültürler arasında bir diyalog vardı. Herkes birbirine saygılıydı. Mesela "Kadir Gecesi" Müslümanlar camiye gittiği zaman, Hristiyanlar da gelirdi "Sakalı Şerifi" ziyaret etmeye. Noel'de İsa'nın doğuşunu simgeleyen köşeler yapıldığı zaman, Müslümanlar da Museviler de gider seyrederlerdi. Bir cenaze geçtiği zaman çarşının ortasından, esnaf olsun, kahvedekiler olsun, ayağa kalkar, şapkalarını çıkarır selamlarlardı. Bunlar bugün kalmadı. Bir ke-re cenazeyi dolaştırma diye bir şey yok. Arabanın arkasına koyup götürüyorlar. Her şey mekanik oldu şimdi.

6/7 Eylül döneminde bir dükkanınız varmış ve siz de yağmalanmışsınız...

- O, siyasi bir olaydı aslında. Her ne kadar olay Hükümet tarafından organize edilip, Kıbrıs meselesinden dolayı Rumlara bir göz dağı vermek için düzenlenmiş de, organizasyonun içinde bulunanların hemen hepsi Demokrat partiydi, benim babam da CHP'liydi o arada onlar. "Arada CHP'ileri de çıkaralım" dediler, binaları da, bu vurdu-kırdıdan nasibini aldı. N

HAYVANARTBAHÇESİ

İstiklal Caddesi Turhol Han No:373 Kat:4 Daire:7 / 80800 Beyoğlu - İstanbul

Mani

zaman çiçekti, sarardı
kelebek ölecekti, karardı
annem bana yalvardı
"uçma, uçma, kararısın"

Bahadır Baruter
İstanbul

Anne Emeği

Annelerin en çok çocuklarını sevdiği
Her davranışlarından bellidir
Her annenin bir ışığı vardır
O ışıkta çocuğuna aittir

Anneciğim bana sen
Dünyaları verdin
Benim için
Canını serdin

Şenkız Satar / yaş:8
İstanbul

Boğan Tabut

Ömür yolculuğumun
iki odalı tabutundayım
Sefil keleklerin göçüyle
kasırğa etkisinde kalan
okyanuslar gibi,
Sonbaharını yaşayan vagonlardaki
asi yalnızlıklar gibi,
Feodal bir aşka mahkum kuşlar gibi,
Ayaklandı
kendini bilmez duygularım.
Dizginlemeleyim kuşları,
kelebekleri,
kimliksiz Tanrıları.
Yakmalıyım
Tabutumla beraber
şehr-i VAN'ı.

Lokman Çiçek
Van

Sınava Girdim de Ne Oldu?

Çocuklar Elleri Fener,
Cin Anyorlar...

- Hangi gün, nerde doğdular bilmiyorum,
ellerine, boylarına, yüzlerine bakılırsa
hepsi aynı yerden.
- Üstündekileri nereden buldu herbiri
bilmiyorum
rengine, çizgisine, dikişine bakılırsa hepsi
aynı yerden.
- Hepsinin kafası bit dolu, bir veya iki
nerde pislenip, nerde kan buldular
beslenip bilmiyorum
saçlarındaki renklere bakılırsa aynı yerde
kirlenmişler.
- Gittikleri, geldikleri neresi bilmiyorum
ayaklarına, gözlerine bakılırsa hepsi aynı
yere...

Bir ikisi bir ses duymuş gibi kaçıyor,
biliyorum. göremezler bu karanlıkta
sonra hepsi kargaşa.

bende duyduğum, birileri geliyor
sanki birbirlerine soru sorarak.
önce bir sonra hepsi kadar ışık...

koşarak geliyorlar,
bulmuşlar sanki aradıklarını

ama nedense gözleri kamaşmıyor
bilinmezlerin.
sanki her an bunu yaşar gibi
geçip gidiyorlar,
ötekiler, sestən kaçır gibi kargaşada...
her neyse ellerindeki? kaybolmuş.

En güzeli size yazmak.
sınavdan güzel.

Hörmetler

Ahmet Özcan
Mersin

Merhaba :)

Ben Ginger, 3 yaşındayım. Sarı-kızıl uzun
tüylerim, kocaman gözlerim var. 2 kez
doğum yaptım. Bu yıl kısırlık ameliyatı
geçirdim. 2. kuşak yavrularım Marko ve
Ateş'le birlikte bahçe katı bir evde
yaşıyorum. Marko ve Ateş'te benim gibi
kızıl-sarı, Ekim 2002 doğumlu, yani 9 aylık.
İkisi de erkek. Marko çok hareketli,
sevencen bir kedi. Ateş son derece zarif,
inanılmaz sevgi dolu. İkisi de son derece
temiz ve terbiyeli. Tuvalet alışkanlıkları
tam. Yemek pek ayırt etmiyorlar.
Hep birlikte çok mutluyduk ama sahibimiz
iş için uzun süreli yurt dışına gidecek.
Bizlere sahip çıkacak, arkadaşlığımıza
ihtiyaç duyan, ilgili ve sevecen, bize
alıştığımız sıcak yuvayı aratmayacak yeni
sahipler arıyoruz.
İlgilenirsiniz ev sahibimiz
Dilek Hanım'ın Telefonu:

0532 697 95 38

Toprak mı, Tatlı Şeker mi?

Yine çok yorgun. Bu, üstündeki ağırlığın
nedeni sadece mesai saatinin sonuna
gelmesi değil, aynı zamanda altmışlı
yaşlarının gözkapaklarından ayaklarına
kadar tüm organlarına astığı ağırlıklar.
Akşama kadar çöp döktü, merdivenleri
paspasladi, birçok ıvır-zıvır taşıdı ve önün-
den geçen her memura karşı - içinden
gelen bir emirle - ellerini önünde
birleştirip başını yere eğdi. Saat 16:30'a
geldi ve arka bahçede gezinerek bakıyor
eksik bıraktığı bir iş var mı diye. Sonra
birden ortalıkta iki adım genişliğinde
beyaz bir alan fark ediyor. Bir anda dikka-
tini cebetti. Normal ritminin üç dört katı
bir hızla tozun yanına varıp diz çöktü. Her
diz çöküşündeki ağrıyı farketmedi. Diğer
yandan buna hekimler şöyle bir açıklama
getirir: Aslında o ağrı yine oluştu ve
hissedildi ama hastanın dikkati başka bir
konuya yoğunlaştığı için, algıda önceliği
belirleyen uyarıcı daha fazla uyarı
doğuruyor ve daha fazla hissediliyor, diğer
uyarılar ise baskılanıyor, gibi doğayı
evcilleştirmeye çalışan açıklamalar... Bu
arada o, tozu eline aldı ve on santim
mesafe yükseklikten tekrar yerçekimine
baktı. Bunu iki üç kez yineledi. Sonra
etrafına bakındı ama yukarıya bakmadı,
belki de kamburunu zorlamak istemedi.
Eğer baksaydı kendisi için bir boş sayfa ve
bir tükenmez kalemi harcayacak adamı
görecekti ve belki de görseydi bu yazı hiç
olmayacaktı. O, bir sonraki eylemine geçti
bile. Sizin de tahmin ettiğiniz gibi tadına
baktı, içine toprak karışmış beyaz tozun.

Sanırım şekerdi, eminim bana tuz veya
başka bir şey olmadığını ne biliyorsun
diyen de olacak. Galiba hafifçe tebessüm
etti. Bu kanıt tozun şeker olduğuna
inanmama yetti.

Bebekliğimizdeki bu ilkel refleksimizi
ancak son olarak ölümün tadına
baktığımızda bırakıyoruz. Önce süt,
mama, el, oyuncak, toprak derken, yaş
ilerledikçe kalem, kağıt, silgiyi tadıyoruz.
Artık atlattık çocukluğu sanıyoruz. Aslında
tatmadığımız çok şey olduğunu yeni
fark ediyoruz ve dilimiz yoğun olarak
çalışmaya devak ediyor. Ten, zevk, hırs,
başarı, kin gibi tatların lezzetiyle
ömrümüzün büyük bir bölümünü geçi-
riyoruz ve son dönemeçteki son tatlar
geliyor dilimize. Unutulmak, yok olma
korkusu, yalnızlık, zayıflık, kader, yaşlılık,
aşağılık duygusu. Nihayetinde, ölümün
tadına bakmadan dilimizi bu tada
alıştırıyoruz hatta. Gizli gizli yerden bir
avuç toprak alıyoruz. Oysa hayatımızın ilk
yıllarındaki gibi tatlı değil. Bu toprak acı.
Anlıyoruz ki bu, ölümün uzaktan gelen
koku kadar bile acı değil. Tabii o,
bunların hiçbirini düşünmüyor ve hiç
düşünmedi de...

Daha sonra yine etrafına baktı, isimlendir-
diğimiz tozu birkaç kez avucuna alıp yine
yerçekimini kontrol etti. Artık mesaisi bit-
mek üzereydi, kalktı hastane binasının
işlek köşesine kadar gitti. Kimse var mıydı
bilmiyorum. Gözleri düşünceli geri geldi.
1.50'lik boyuyla topraklı şekerle birkaç
dakika yüksekten baktı. Eğer kafasını
kaldırıp dördüncü kata baksaydı, şekerin
ne hissettiğini anlayacaktı.

Eğildi, iyice kapaklandı toprağa. Sanki beni
farketmiş gibi şekerin tüm kapladığı
beyazlığı görmeme engel olacak kadar
geniş kapandı toprağa. Yarım dakika sonra
yine ayakta idi ve hastanenin arka tarafına
doğru kirli, mavi iş kıyafetinin geniş cep-
leri şişkin köşeyi döndü. Şekerin yeri artık
hayal meyal ayırt edilebiliyordu. Bu yük-
seklikten yerdeki şekerlerin beyazlığı ayırt
edilemiyordu ama aynı yerdeki el ve par-
mak izleri çok netti...

Engin
Ağrı

Öylesine

Dünya ellerimizin mahzeninde
Bir atölyeydi
Bizler her sabah hızarlarımızla
Doğruyorduk umutların masumiyetini
Alın yazısında turalandık
Olmayası zamanların yiyadüğünde
Kalbimizde ağır bir ıhlamur kokusu
Ağlıyoruz beyaz resmine
sabahların

Çetin Ateş
Ankara

Gelirdin

Kar gibi zamansız
Giderdin
yağmur gibi ıslatarak
Bir kitaba başladım
içinde sen,

Bir kitabı bitirirdim
hatırimda kalan sen.
kapılardan çıkardın
gözlerim gözlerine
takılı kalırdı
Sen sokaklardan geçerdin
gözlerini bende unuttuğuna
Bilmeden.

Türkan Bakır
Van

Güzel Bir Gün Olacaktı

Günlerdir bekledim durdum
hayatımın aşkını...
Mutlu son desem değil.
Geldi yanıma aşkım...
Sanki aniden paylaşımadım onu birisiyle.
Geriye dönemedim zordu çünkü!
Söylemek istedim zordu yine.
En son anlatabildim
yalnızken ona derdimi...
Fakat ne yazık ki güneş artık
Batıyordu.

Nur Karaata
Manisa

Ahmet Baba

Az önce, biraz ötemde uzanmış yorgun
uykulu sevgiliye bir yazı okudum sesime
garip bir çatalılık yerleştirerek, "Sivası
unutma! Unutma Sivası" üst başlıklı. Bir
şair, başka şairi anı(msı)yordu kendi yor-
damıyla. Anan Ahmet Erhan'dı,
anı(msanı)lan Behçet Aysan... 10 yıl önce
Sivas'ta hunharca yakılan onlarca aydından
biri, bir şair... Behçet Aysan... Holde
yanan tuvalet aynası üstü solgun ışığın
aydınlattığı derginin (Hayvan, Temmuz
2003, s.14) sarı saman kağıtları, özellikle
dokuzuncu sayfası bana başka bir kederi
hatırlatıyordu, başka bir yit(ir)mişliği...
Benim anacağım kişiyle aramızdaki ilişki
belki A. Erhan - B. Aysan arasındaki
'arkadaş - çocuk - baba - kardeş' sırala-
masıyla değildi ama giyaben 'tek taraflı' bir
çocuk - baba - kardeş -d ost
sıralamasıydı, yitince bütün ruhumu
sızlatan...
On bir bilemediniz on iki yaşındaydım.
Her gece, adına 'çatışma' denilen gürültü-
lerin yaşandığı, akşamları bütün erkeklerin
eve tık(tır)ıldığı sıcak bir coğrafyadayım,
büyüdüğüm o sarı kentte.

Henüz 'sanat' uzaklarda. Evde beş amcam,
iki halam, ninem, dedem, annem ve
babam gibi çok kalabalık bir anti-çekirdek
kadro var. Sakalları kızıl çıkan bir amcam
var, en çok ona özeniyorum o
ka(la)balıkta. Aynanın karşısına geçtiğimde,
en çok onun gibi olmak istiyorum. Bazen
gözüm elindeki kasetlere, kitaplara
takılıyor ama onlara dokunmam 'yasak'.
Ama yasaklar karşısında bütün atalarım ne
yapmışsa yinelemekten geri kalmıyorum
ve evin o odasına girip gizlice (önlem
üzere kapaksız, üzeri yazısız olan) kaset,
kitapları karıştırmaya başlıyorum...

Sonraları tüm o kasetleri gözümün
önünde arka bahçeye gömdüler, amcamın
ve benim bütün geçmişimizi birlikte o
toprağa gömdüler eve yapılacak herhangi

bir baskın tehlikesine karşılık tedbir olsun diye... (Gerçi şimdi bütün o kasetler üzerinde Kültür Bakanlığı bandroluyla her yerde satılıyor ama, neyse bu çok daha detaylı bir konu.) Karıştırdığım kasetlerden duyduğum - ve o andan itibaren hayatımdan hiç çıkmayan, şu anda da yan odadan yükselen o - ses, Ahmet Kaya'nın sesiydi, Ahmet Baba'nın, iki gözümün... Çocukluğumun, ilköğretim ve gençliğimin o silinmez ve tek değişmez sesi... Devletten aldığım ilk parayı - bursluluk sınavı karşılığıydı - girift bir kazanmışlık - kaybetmişlik hissiyatıyla gidip parayı bütün kasetlerine yatırdığım o adamın... Ahmet Kaya'nın, Ahmet Baba'nın... İlkokulu bitirmiş, adına lise denilen ve başına'da en afillinden 'Anadolu' yerleştirilen o kabus sınavı atlamış ve sınavı başarıyla geçmiştim. Çocukluğumu arka bahçesine gömdüğüm(üz) o evden çıkıp bir apartman dairesine taşınmıştık, çok katlara duyduğum olanca yabancıyla. Gizli gizli dinlediğim o adamın kasetlerini artık kendim alabiliyordum. Sınav başarımın mükâfatı bir müzik seti olmuştu, kap-kara... Önümde duran kaset kapağından şarkıları(nı) ezberlemeye çalışıyordum; "Şehirlere bombalar yağardı her gece/biz durmadan sevişirdik" Kanun koyucunun bütün (öğrenim) hayatım boyunca önüme koyacağı yasaklar zincirinin başlangıcını da annem yapıyordu, belki de farkında olmayarak; "O ne biçim şarkı öyle, sevişirdik, mevişirdik. Ayıp, bir daha söyleme!" Şimdi... Aradan yıllar geçti; çok çeşitli müzikler dinledim, hayatıma insanlar, aşklar girip çıktı, belki sevişecek yaştaym ama halâ aynı şarkıda, aynı utanmışlık duygusuyulayım... Şimdi... Aynı zamanda bu şarkıyı ve bütün Ahmet Kaya şarkılarını 'dışındakiler'e bağıra bağıra söylemişlik söyleyeceğimin gururuyulayım...

Ahmet Erhan yazısını şöyle bitiriyor: "Şahiden on yıl geçmiş aradan. Baba Aragon der ki ya da ben sallıyorum: 'Yarınların insanı ateşi üfleyin, ateşi üfleyin Bana düştü ne gördüğümü söylemek...' der. Şimdi bize ateşi üflemek değil, söndürmek kalıyor. Behçet..." Ben de diyorum ki, aradan geçen yılları sayamayacak kadar özlemişken Baba'yı; şimdi bize oturup içimizdeki ateşi izlemek düşüyor, ahh... Sabir kalmadı içimde!..

Bir dipnota iki olay sığdırabilmek gayretiyle; 'Baba' tabiri her ne kadar arabesk söylemin içinde kendine **fazla**ca yer bulmuşsa - bulacaksa da ben bu kelimeyi iki sakallıya çok yakıştırıyorum; birincisi Can Baba'ya ve yine birincisi Ahmet Baba'ya... Bir de A. Erhan'ın yazısında geçen A.Kaya'lı kısmın andırmışlığıyla yazılmamıştır bu yazı. O bahis ve geçen mevzu tamamıyla ilgi dışıdır ve A. Erhan'a teşekkür bir borç bilinmektedir...

M. Sait Aydın
Antakya

"Hayvanart" Köşesine
Bir Zorunlu Açıklama,
Hayvan Dergisi'nde bir evlilik ilanı yayınlandı. Bazıları dalga geçti. "Doğurgan olsun mu?" diyenler bile çıktı. Şimdi insanların yaşamları bir şekilde kesişiyor mu? Aynı okuldan tanıdığınız bir kıza evlenmek istesiniz bir şey yok. Kaldı ki bunca yıllık evli insanlar bile birbirini tanıyamıyor değil mi? Hayvan'ı okuyan insan belli bir seviyededir kanımca. 34 yaşındayım. Eşinden ayrılmış çocuksuz bir beyim. Üniversite mezunuyum. Meteoroloji uzmanı olarak çalışıyorum. Aynı zamanda mizahçı, şair ve yazarım. Bana uygun kamu çalışanı, çocuksuz bayanlarla anlaşarak evlenmek istiyorum. Lütfen ciddi olanlar arasın, yazsın!..

Lütfen adresi yayınlayın, herkesin cebi yok.
İbrahim Ormanlı
Şeyhsinan mah. Papatya sok.
No:17 45600
Alaşehir / Manisa
0533 268 71 56

Ateş
Korkuyorum, titriyorum, yanıyorum...
Duygularım içimde hapiste alevlenince
Bir arayışa çıkarım benliğimde
Dayanılmaz ateşi söndürmeye
Ama hep yanırlım...
O ateş senin gözlerinin içinde!

Mert Yüksel
Denizli

Yarış
İnsanlar yarışınlar iyilik için
Savaşlar olmasın yarışlar olsun
Sporda, sanatta
Güzel olan her alanda
Kaybeden iyi olsun, kazanan daha iyi
Kaybeden kutlasın kazanan Kutsalca

Murat Ayhan
Muğla

Sınıf
Beyaz yaka siyah önlüklerle
Daha çocuk iken
Okullarda ayrılmıştık
Sınıflı toplumlara

Güven Türkey
İstanbul

Ölü Sayısı Tam Olarak
Bilinmiyor

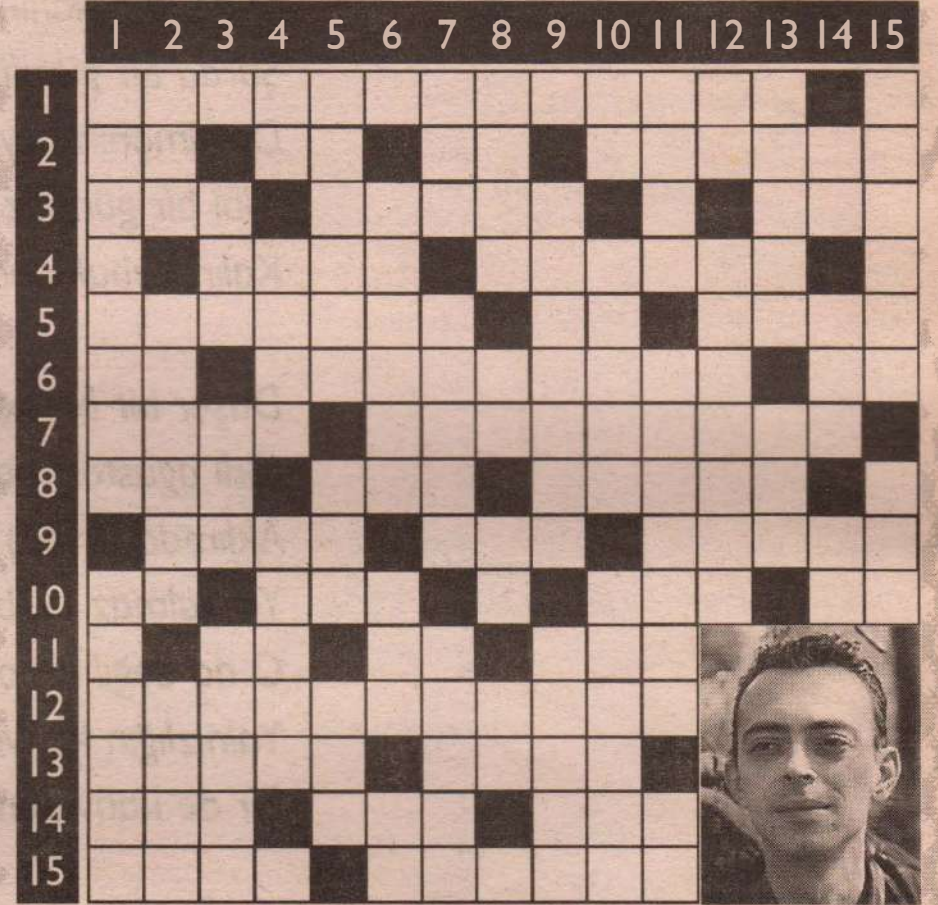
"zelzele çocuklarına"

sırna kadem bastı sokaktaki
tüm çocuklar
ağaçlar, kuşlar, çamaşırlar
sokağa evden süzülen ışıklar
pencere diplerinde saksılar, cam
kenarında ceylan bakışlar
hepsi, hepsi sırna kadem bastılar...

Ekim 99
Serdar Yoloğlu
İzmit

Bulmaca Buldurmaca Paldır Kültür Doldurmaca

*****Hazırlayan: ERSİN TEZCAN*****
ersintez@xposta.com

Soldan Sağa: 1- Resimdeki şair ve yazarımız 2- Lavrensiyum'un simgesi - "Antik Acılar", "Makiler" şairinin ad ve soyadının başharfleri - "Müjde ..." (soyadından dolayı en çok sorulan aktris) - Ciddi sayılan bir eserin bir bölümü ya da bütününe alaya alarak, biçimini bozmadan ona bambaşka bir öz vererek biçimle öz arasındaki bu ayrılıktan gülünç etki çıkaran tür 3- Yapma, etme - Cömert, eli açık - Ünvan 4- Yemek, yiyecek - "... Ali Erbil" (Çarkıfelek çevirten şovmen) 5- Mastürbasyona tekabül eden sayı - Eski Mısır'da güneş tanrısı - Neron'un yaktığı kent 6- Bir nota - "Komünist ..." (Marks ve Engels'in kaleme aldığı ünlü eser) - Başrolünde Bo Derek'in oynadığı Blake Edwards filmi. 7- Varlığını kaldırma - Sigarayı bırakan, "Kravat" romanı yazarı 8- Baş, kafa - Bir tembih sözü - Kızartılmış ekmeği et suyuyla haşlayarak yapılan yemek 9- "... etek" (diz kapağından yukarıda, çeşitli kısıklıkta etek) - Standart saptayan enstitümüzü simgeleyen harfler - Yerine koyma, yerine kullanma 10- Vietnam'da eskiden hüküm süren bir krallık hanedanı - Yahya Kemal Beyatı'nın, İstanbul'a dönüşünü sevdiği kentin kısa yazılışı - Alaturka müzikte "usul" - Parola 11- "Az olsun, ... olsun" (atasözü) - Tarla sınırı - Bir göz rengi 12- "Sen mutluluğun resmini yapabilir misin Abidin?" diye soran şairimiz 13- Tiyatro edebiyatı - "Büyük ..." (Turgut Uyar'ın şiir kitabı) 14- "Osmanlıca" (kısaltma) - Dolayısıyla anlatma - Roma'nın eski adı 15- Bir şeyin niteliklerini övmek - Bir şeyin olmasına ya da yapılmasına engel olma.

Yukarıdan Aşağıya: 1- Kadınlık organının üst yanında cinsel zevk duyumu noktası olan bölüm, bızır - "Jack ..." ("Martin Eden" kitabının yazarı) 2- "... Şiirleri" (Öğuzhan Akay'ın son kitabı) - Bir tür tuzsuz ve yumuşak peynir - Yapı alanı 3- İskambil'de "koz" - Bir renk - Boyu büyüme 4- Matematikte kuvveti gösteren sayı - Cinsel duyguları arttırma - "Nabizade ..." ("Karabik" yazarı) 5- Trevanian'ın bir romanı - Almanca "I" - "... ve Siyah" (Halit Ziya Uşaklıgil'in bir romanı) 6- Ünlü bir yabancı şarkıcı - Bazen, kimi vakit, bazı bazı - "Milattan Önce" (kısaltma) 7- "Yücelay ..." ("Ananın Alına Konayım" adlı şiiri de yazan İzmirli şair) - Burun iltihabı - Şakasıyla ünlü ay 8- Açık saman rengi - Eski ve bilinmeyen bir tarihi anlatır - Can Yücel'in ressam kızının ön adı - Eski Mısır'da insanlığın yaşamsal dayanağı olan üretici güç 9- "Dağdan kestim... / Kuş besledim kafeste" ("Halk türküsü) - Belirti, iz, ipucu 10- Neptünümün simgesi - "... Tembeller" (ünlü çizgi kahraman) - Isı yayımı, konveksiyon 11- FB'nin bu seneki teknik direktörü - Tasavvufa dayanan, Tanrı'ya ulaşmak için kendilerine göre bazı yöntemler benimseyen yollardan her biri - Kuzu sesi 12- Rütbesiz asker - Resimde gördüğünüz şairin bir şiir kitabı 13- Haşlandıktan sonra ya da doğrudan kızartılarak pişirilen, dilim dilim kesilen et - Japon halk türkülerine verilen ad 14- Rusça'da "evet" (yanıtı inanın içinde olan bir soru) - İnci Aral'ın son kitabı - Bir nota 15- Elif Şafak'ın bir romanı - "... Akas" (Deneyisel edebiyatın ülkemizdeki temsilcilerinden)

Not: Geçen ay bulmacayı doğru bilenler arasından kurayla seçilen ilk üç kişiye, met üst'ün Hasar Tespit Çalışmaları adlı kitabı imzalı olarak postalandı bile.

Ağustos 2003 • Ayda Bir Yayınlanır • İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Metin Üstündağ
Genel Yayın Yönetmeni: Metin Üstündağ • Genel Yayın Koordinatörü: Hatice Meryem
Özel Koordinatör: Ayhan Bozkurt • Güzel Koordinatör: Mine Söğüt • Yavru Koordinatör: Sinan Sülün • Dizginatör: Cemal Vanlı
Grafik Tasarım: Serdar Karataş • Trafik Tasarım: Mustafa Danacı • Genel Müdür: Orhan Açar • Satış Müdürü: Cüneyt Aydın
Adres: İstiklal Cad. Turhol Han. No:373 Daire:7 Beyoğlu/İSTANBUL • Tel: 0212 293 32 77 - 78 • Fax: 0212 293 32 79
ISSN 1303 - 944X • Yayıncı: PAK Basın Yayın • Baskı: Ilıcak Matbaası (0212 880 40 75) • Genel Dağıtım: DPP (0212 622 22 22)

Kirli Ağustos

O da var olanın ağır ağır yokluğu
Şurda bir gündüz kımıldamakta
Dağılmanın beyaz organı: tuz birikintileri
Gibi bir gündüz
Kalın kabuklarını kaldırır doğa.

Düşer bir balıkçının tersi olan şey
Kirli ağustos! beni ordan oraya götüren eşya
Aklımda üç beş otel ya kalır
Ya kalmaz üç beş otel aklımda
O da değil bir otelin kendisi
Yalnızlığın kahverengi organı: düş birikintisi
Bir de kahverengi alevlerden yapılma.

Başka değil, yokluğu görmek için
Kirli ağustos! gözkapaklarımı da yaktım sonunda.

.....
EDİP CANSEVER

